

АЛЕКСАНДРА МАРИНИНА

ЖИВОТ СЛЕД ЖИВОТА

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА „ХЕРМЕС“

АЛЕКСАНДРА МАРИНИНА ЖИВОТ СЛЕД ЖИВОТА

Превод: Здравка Петрова

chitanka.info

През 1992 година Александра Маринина, кандидат на юридическите науки и водещ специалист по анализиране и прогнозиране на престъпността, написва първия си роман.

След пенсионирането си като подполковник от милицията се отдава изцяло на литературната си кариера. Досега е продала над 37 милиона екземпляра от книгите си, което я превърна в най-продавания руски автор днес.

Счупено огледалце върху гърдите на жертвата, откъсната от ухото обица — това прилича на визитната картичка на убиец. Кой е удушил две възрастни жени в провинциалния град Томилин — маниак, обсебен от злокобните легенди, които витаят около имението на Вяземски, или е намесен умел имитатор?

Всички версии на разследващите стигат до задънена улица. Единствената връзка между двете жертви е членството им в местния луксозен клуб за пенсионери в имението.

Собственикът на клуба решава да наеме частен детектив да разреши случая. Така Анастасия Каменская се озовава в Томилин. След пенсионирането си тя вече работи в детективска агенция и това е първият ѝ случай на новото поприще. Представяйки се за социален психолог, тя разговаря с обитателите на имението и систематизира фактите. Инстинктът ѝ подсказва, че случаят е далеч по-заплетен, отколкото изглежда на пръв поглед. Когато тайните излязат наяве, истината за убийствата ще шокира жителите на градчето.

ПРОЛОГ

5 март 2009 г.

Мобилният дрънчеше неприятно и настойчиво. Млъкваше и само след няколко секунди отново започваше досадната си песен. Федулов се наведе над чантата на убитата жена на земята и погледна експерта. Той мълчаливо кимна — сиреч, може. Федулов щракна закопчалката и извади телефона, натисна бутона със зелената слушалка, вдигна апарата до ухото си, без да говори.

— Галина Илинична! — завъня в слушалката разтревожен глас на млада жена. — Галина Илинична, къде сте? Добре ли сте? Защо не вдигате?

Федулов се окашля и глухо изрече:

— Ало. Кажете.

— Ау, номера ли сбърках? — уплашено казаха отсреща. — Извинете, моля.

И все така уплашено и кратко зазвучаха сигналите след затварянето. Е, вече знаят поне името и бащиното на потърпевшата, все е нещо. Сега трябва да научат фамилието и име и адреса. Федулов отпусна ръката си с мобилния и веднага я вдигна отново: телефонът отново звънеше.

— Галина Илинична ли търсите? — попита той. — Коя сте, представете се.

— Рита съм... Защо, какво се е случило? Къде е Галина Илинична?

— Рита, вие каква сте на Галина Илинична? Роднина?

— Аз... аз съм нейна квартирантка. А къде е Галина Илинична?

— Рита, с Галина Илинична се е случило нещастие. Вие къде сте сега?

— Нещастие ли? Какво се е случило? Тя зле ли е? В болница ли е?

— Починала е. Вие къде се намирате, Рита? Вкъщи ли? Кажете ми адреса.

Слушалката мълчеше, сякаш бяха затворили телефона.

— Рита! — отново я повика Федулов. — Рита, чувате ли ме? Трябва спешно да говоря с вас. Кажете ми адреса.

— Как така... — чу се в слушалката глух и неуверен глас. — Какво значи „починала“? Вие кой сте? Лекар ли?

— Старши оперативен пълномощник, майор Дмитрий Вадимович Федулов — сухо се представи Федулов. — Галина Илинична е била убита. Оперативна група работи на местопрестъплението. Ще ми кажете ли как да ви намеря?

— Аз... вкъщи съм... — Гласът на Рита сякаш окончателно заглъхна, вече почти шепнеше. — У Галина Илинична съм.

— Казвайте адреса, сега ще дойда.

— „Нагорная“ номер дванайсет, апартамент четирийсет и осем. Между „Федеративная“ и „Профсоюзная“, знаете ли тези улици?

— Знам ги — кратко отговори Федулов. Мястото беше съвсем наблизо, през три-четири сгради. Значи, жената е била убита на път за къщи. — Ще бъда при вас след няколко минути. Илюха — обърна се той към другия оперативен работник, пълен, с подпухнало лице, — отивам на адреса, май установихме самоличността на потърпевшата.

— Да дойда ли с теб? — попита Иля Вторушин.

— Не, остани тук, сега ще довтаса началството, все пак имаме труп. Ако има нещо, обади се, на линия съм.

Федулов с бързи крачки прекоси неосветения двор между сградите, в който бяха открили трупа, излезе на просветващата от светлините на рекламните табели улица „Нагорная“ и се запъти към номер 12. Навремето, когато Дима Федулов беше още хлапе, не съществуваше никаква улица „Нагорная“, а после тук построиха няколко луксозни (според разбиранията от 70-те години на XX век) блока за градския „елит“ — служителите в Томилинския градски съвет и Градския комитет на партията — и естествено, създадоха и благоустроиха цяла улица, така че на тези хора да им е удобно да идват пеш или да ползват служебните и личните си автомобили, после откриха няколко магазина, които се снабдяваха със стоки по-добре от всички други магазини в Томилин. Да живееш на „Нагорная“ се превърна във въпрос на престиж, а и в следперестроечните времена улицата запази своя статут, макар че в сравнение със съвременните жилищни сгради бившите елитни изглеждаха простовати и дори

жалки. Сега на „Нагорная“ се намираха най-скъпите магазини, два автосалона и най-добрият в града ресторант, който никога не оставаше празен. Успоредно на нея се простираше улица „Парковая“, която, цялата в липи, стигаше в едната посока до река Томинка, а в другата — до наскоро реставрираното старинно имение, а оттатък „Парковая“, по живописния бряг на реката, започваше вилното селище, построено и благоустроено от далеч не бедни хора. На тези заможни жители им беше много удобно да пазаруват на „Нагорная“ и да вечерят в ресторанта.

Номер 12 се оказа девететажен блок с пет входа и апартаменти като кутийки, пред който между паркираните коли и ламаринените гаражи сиротно се бе свила детска площадка. Федулов огледа с опитно око фасадата, преброи прозорците, падащи се на един вход, умножи и раздели наум някакви числа и уверено се запъти към втората врата. Не сбърка, четирийсет и осми апартамент наистина се намираше във втория вход.

Когато му отвориха, той видя сериозна жена на около четирийсет години с угрижено лице и до нея младо момиче, бледо, уплашено и както се стори на Дмитрий, твърде грозничко. Кестенява коса, вчесана на прав път и сплетена на две доста жалки плитчици, безлико, избеляло от пране сиво поло, увиснало на лактите, замърсено долнище от анцуг. Изобщо момичето Рита не само не изглеждаше цветущо, но май не беше и здраво: със зачервени очи, с чело, обсипано с капчици пот.

Федулов се представи още веднъж, влезе в хола, като пътъм успя да забележи, че апартаментът на покойната Галина Илинична е бил чудесен — тристаен, просторен, макар и отдавна неремонтиран. Да, добре са си живеели при съветската власт партийните работници и служителите в съвета. Той отново си припомни своето тясно двустайно жилище, в което дълги години се свиваха с родителите му, жена му, двете му деца, по-малката му сестра, нейния съпруг и сина им. Спяха без преувеличение един върху друг, в жилището не се побираха никакви други мебели, освен леглата, хранеха се на три смени в кухнята, за банята, която беше в едно помещение с тоалетната, винаги се чакаше на опашка. Какво щастие, че всичко това сега беше минало и жилищният му въпрос вече бе решен! Но Дима Федулов все още не бе забравил живота си в онзи двустаен апартамент, сънуваше го в

нощните си кошмари, събуждаше се, облян в студена пот, и се успокояваше едва когато се поразсънеше и започнеше да различава наоколо съвсем други стени, други прозорци и други мебели.

Младата жена, която се представи като Маргарита Нечаенко, работела в химическо чистене и живеела у Галина Илинична Корягина като квартирантка, но не срещу пари, а срещу помощ в домакинството. Пазарувала, перяла, гладела, чистела, изобщо била нещо като домашна помощница с настаняване. Нямала свое жилище в Томилин, била от село Петунино, Костровски район. Костровск беше голям град на около 60 километра от Томилин, е, не толкова голям, колкото областния център, но все пак... Там имало и институти, в които човек можел да учи, и частният бизнес процъфтявал — фирми, в които можело да се работи. Кой знае защо обаче никой не се биел да вземе Рита на работа в тези фирми, така че тя трябвало да се задоволи с поскромния, макар и немалък град Томилин, построен в средата на 50-те години на миналия век около големия химкомбинат.

Галина Илинична отишла на творческата вечер на известна в миналото актриса, пристигнала от Москва. Рита искала да придружи хазайката си до концертната зала, разположена в бившия Дом за политпросвета, но Галина Илинична категорично отказала, като заявила, че не е нито безпомощна, нито грохнала. Въпреки това, Рита се тревожела за нея и смятала да отиде до площад „Майски“ при концертната зала по-късно и поне да посрещне Галина Илинична, но... На това място в разказа нещастното грозновато момиче се обля в гъста червенина и отмести поглед, а седналата до нея жена, която се оказва съседка, се намеси и поясни, че към осем часа вечерта Риточка дотичала при нея и я попитала какво лекарство да пие: получила страшна диария. Или се била натровила с нещо, или червата ѝ се разбунтували. Самата съседка, разбира се, не била лекарка, но имала известен житейски опит, затова дала на Рита няколко добри съвета, а след половин час прескочила у Корягина да види момичето. Рита постоянно тичала до тоалетната и се връщала, цялата плувнала в пот. Ужасно се ядосвала на себе си и повтаряла, че се разболяла съвсем ненавреме, че би искала все пак да събере сили и да отиде да посрещне Галина Илинична, защото сега, в началото на март, снегът се топял, тротоарите се били покрили с лед и тънък слой вода, много се хлъзгало — можело Галина Илинична да падне. Но умната съседка я

посъветвала да не излиза от къщи и да остане близо до тоалетната. Заедно пили чай, погледали телевизия, а от десет нататък зачакали Корягина, която трябвало да се прибере всеки момент. В десет и половина Рита сериозно се разтревожила и започнала да ѝ звъни на мобилния. Никой не отговарял. Може би концертът не бил свършил още? Кой ги знае тези творчески вечери по колко траят... Рита поискала от „Справки“ телефона на администратора на концертната зала, обадила се и се разбрало, че творческата вечер на прочутата актриса завършила в девет часа и десет минути. От площад „Майски“ до улица „Нагорная“ са петнайсет минути пеш дори ако ходиш бавно по широката, добре осветена „Профсоюзная“, а ако съкратиш пътя и минеш през дворовете между „Профсоюзная“ и „Федеративная“, излизаш пред самия блок на Галина Илинична, така че този маршрут е най-много осем минути. С други думи, Корягина би трябвало да се е прибрала преди час. Рита се паникьосала окончателно, помолила съседката да не си тръгва, защото я било страх, и започнала да звъни на Галина Илинична на всеки две-три минути. И звъняла така, докато вдигнал майор Федулов.

Дмитрий прекара с Рита Нечаенко още половин час, разпита я дали хазяйката ѝ не е имала врагове, дали не е получавала заплахи, дали напоследък не е влизала в някакви конфликти... Много неща научи Дима Федулов за убитата жена, само че всички те не хвърляха и капка светлина върху личността на престъпника. Най-вероятно този престъпник не беше обикновен, а и мотивът му е бил доста засукан, не от обичайните. Защо Дмитрий си помисли това ли? Ами защото на гърдите на удушената с дебелия шал жена имаше счупено огледало, а на земята до трупа се търкаляше изтръгнатата от ухото ѝ обица.

Нима в техния осемдесетхиляден град се е появил маниак? Ох, дано не е така!

* * *

22 септември 2009 г.

Капитанът от милицията Иля Вторушин почти никога не закъсняваше за работа, напротив, обичаше да отиде по-раничко, докато в зданието на Градския отдел на вътрешните работи няма никого,

освен дежурните, да прегледа бележките си, да свърши на спокойствие работата си с документацията, да състави плана си за предстоящия ден. Иля обичаше да планира, записваше си подробно всичко, номерираше задачите и щом ги изпълнеше, ограждаше с червено кръгче свършеното. Ако до края на работния ден червените кръгчета бяха по-малко от неоградените точки, настроението на Иля се разваляше, той беше недоволен от себе си и се ядосваше. Виж, в сполучливи моменти, когато успяваше да огради с червената химикалка всички номера, се радваше като дете и смяташе, че денят не е изживян напразно.

Днес капитан Вторушин уж дойде на работа рано, но в кабинета вече седеше старши оперативният работник Дима Федулов, лицето му беше измъчено, а очите — като на болен.

— Убили са Аида — процеди през зъби Федулов вместо поздрав.

— Аида ли? — учудено вдигна вежди Вторушин. — Каква Аида?

— О, да, ти не знаеш, не я завари — махна с ръка Дмитрий. — Млад си още. Тя се пенсионира преди десет години, работих с нея. Каква жена беше само... Аида Борисовна Павлова, следовател от прокуратурата, старши съветник от полицията.

Иля Вторушин не познаваше никаква Павлова, той беше само на 32 години и преди десет години, когато някоя си Павлова се пенсионира, той едва бе завършил милиционерската школа и бе започнал работа в милицията в Костровск, неговия роден град, където и досега живееше баба му. Родителите на Иля много отдавна се бяха преместили от Костровск в Томилин, те бяха инженер-химици и работеха в комбината, така че Вторушин бе израснал тук, но служебната си кариера започна там, където се бе родил, и едва преди седем години се бе преместил в Томилин.

Той видя, че Дима Федулов е ужасно разстроен, и не знаеше как да се държи — дали скръбно да мълчи в знак на солидарност, или да не се изсилва и да разговаря с него, както обикновено.

— Илюха, имаме проблем — изведнъж каза Федулов далеч не онова, което бе очаквал да чуе Иля.

— Ние винаги имаме проблеми — безгрижно отвърна Вторушин. — Какво имаш предвид този път?

— На гърдите на Аида е счупено огледало. И обичката от ухото ѝ е изтръгната, търкаляше се наблизно. Спомняш ли си трупа на

Корягина?

— Че как да не си спомня! Вторушин почувства как сърцето му прескочи един удар. Такава била работата, значи...

— Сега определено можем да твърдим, че в града има маниак — продължи с мрачен глас Федулов. — Сега вече ще ни стъжнят живота.

* * *

Вестник „Томилински куриер“
17 октомври 2009 г.

СТРАСТИ В ИМЕНИЕТО

Вече три седмици жителите на нашия град не могат да спят спокойно: в Томилин се засели ужасът, неизвестен маниак убива възрастни жени, които посещават клуб „Златна възраст“. Дали това е случайно? И какво стои зад убийствата на двете невинни жертви, свързани със старинното имение в покрайнините на града? Общото между двете загинали жени е, че те бяха членки на клуб „Златна възраст“, открит преди две години от московския олигарх Андрей Бегорски в реставрираното с негови средства старинно имение. Този клуб почти веднага си спечели популярност сред томилинските пенсионери, които говорят за него с обич и топлота, но се разбира, че не всичко там е толкова радостно и гладко, колкото изглежда на пръв поглед.

Ние проведохме журналистическо разследване, което ни разкри доста страшни тайни и хвърли светлина върху загадките, оказали се неразрешими за нашата доблестна милиция.

Нека се върнем две и половина столетия назад и да се обърнем към историята. Всички, които поне малко са изучавали история, разбира се, знаят за княз Александър Алексеевич Вяземски, един от най-близките помощници и последователи на Екатерина Втора. Виж обаче неговият

далечен роднина, княз Андрей Иванович Вяземски, е много по-малко известен. При Екатерина той е бил действителен таен съветник — лице, заемащо най-високи държавни постове, генерал-губернатор на Нижниновгородска и Пензенска губерния, а при император Павел е станал сенатор. Но нашето внимание трябва да бъде приковано не към неговите политически заслуги, а към историята на втория му брак.

Втора съпруга на княз Андрей през 1786 година става ирландката Евгения О'Рейли. Князът се запознал с нея по време на едно свое пътешествие в чужбина, успял да я раздели със съпруга ѝ и я довел в Русия. Бракоразводният процес на Евгения бил дълъг и мъчителен, но в края на краищата влюбените се събрали и сключили законен брак. Обичали се и били щастливи, но роднините на Андрей Иванович не одобрили този брак и не приели младата му съпруга. Съпрузите Вяземски започнали да търсят уединено кътче, където да се скрият от хорските приказки и от гнева на своето обкръжение. Именно тогава княз Андрей купил имението Николское-Томилино, което днес е в покрайнините на нашия град.

Но семейство Вяземски така и не се преместили да живеят тук. Князът довел новата си съпруга в имението, ала само след няколко часа Евгения казала, че тук не се чувства добре. Тя дори не пожелала да остане в къщата за през нощта, казала, че я е страх, че във въздуха витае нещо неопределено, което я плаши, и тя за нищо на света не би живяла тук. Как ли не я придумвал князът, но и това не помогнало. Съпрузите се върнали в дома си, а месец по-късно Андрей Иванович намерил ново място — Остафеево, на седем версти от град Подолск. Вяземски останали стопани на Остафеево повече от 100 години, а имението Николское-Томилино било продадено на граф Михаил Фьодорович Румянцев.

В средата на 50-те години на миналия век територията на имението станала част от новопостроения град Томилино и никой не знае защо жителите му започнали

да наричат красивото имение в края на града „имението на Вяземски“, който бил негов стопанин само малко повече от месец и не е живял в него дори ден. Но фактът си остава факт: имението на Румянцевци при съветската власт било наричано „имението на Вяземски“ и носи това название и до днес. Ала именно с рода Румянцевци, които притежавали Николское-Томилино до самата революция през 1917 година, са свързани страшните стари тайни, които може да хвърлят светлина върху днешните.

И тъй, граф Михаил Фьодорович имал дъщеря Олга, красавица, образована и умна девойка, която имала безброй кандидати за женитба. Олга Михайловна отдала сърцето си на Алексей Лобанов и се омъжила за него през 1808 година. Този брак бил рядко щастлив, изпълнен с любов и взаимно доверие. Преди младият граф Лобанов да тръгне на война с Наполеон, Олга родила на Алексей две деца. На раздяла граф Алексей подарил на любимата си съпруга обици, скъпи и много красиви, с думите: „Тези две обици олицетворяват мен и теб. В тях е заключен общият ни живот. Ако изгубиш или счупиш една от тях, не изхвърляй втората, пази я, както би пазила своя и моя живот, както би пазила нашата любов“.

Минали няколко месеца, Олга Михайловна носела подарените от съпруга ѝ обици всеки ден, не ги сваляла дори нощем. И изведнъж се оказало, че едната обичка е изгубена. И на другия ден дошла вестта за гибелта на граф Алексей Лобанов. Оттогава нататък Олга Румянцева-Лобанова носела едната обичка, слагала я на лявото си ухо, по-близо до сърцето. Дълго останала в траур, тъгувала за любимия си съпруг и баща на децата ѝ, и нейната майка по никакъв начин не могла да я убеди да не носи една обичка, защото това е в разрез с правилата.

Година и половина след гибелта на граф Алексей синът на собственика на съседното имение — Пьотр Болшаков, да ухажда Олга Михайловна. Пьотр бил известен из цялата околност с буйния си нрав, с невъздържаността си при гуляи, със склонността си към

буйства, скандали и веселби в компанията на цигани или странстващи актриси. Репутацията му била ужасна и красивата млада вдовица не приемала общуването със съседа и гледала да го избягва. Болшаков-младши обаче не отстъпвал, преследвал Олга, не я оставял на мира, постоянно я посещавал и ѝ демонстрирал своето специално внимание. В края на краищата се стигнало до обяснение, Болшаков признал чувствата си и започнал да настоява за отговор. В този ден той бил здравата пийнал и се държал агресивно. Олга се мъчела да тушира неудобството и тактично да обясни на Пьотр, че не споделя любовта му и смята да бъде вярна на загиналия си съпруг чак до смъртта си. Дори, надявайки се да успокои кавалера, му разказала за обиците, подарени от съпруга ѝ, и как едната от тях се изгубила точно преди тя да получи вестта за неговата смърт. Болшаков обаче още повече се разпалил след този разказ, думите на Олга го разгневили, пробудили у него бясна ревност, а и виното, изпито без мярка, извършило своето коварно дело. Той протегнал ръка и яростно изтръгнал обицата от ухото на младата жена, а после грабнал ножа и нанесъл няколко удара по лицето ѝ.

След два дни Пьотр Болшаков бил арестуван и вкаран в затвора. Лекарят направил за Олга всичко, каквото можал, но от този момент нататък цялото ѝ прекрасно лице било загрозено от страшните белези. Когато се огледала, Олга изпаднала в ужас и запокитила огледалото на пода. Парчетата се пръснали из цялата спалня. Тя заръчала в цялата къща да не остане нито едно огледало. Не искала да вижда своето някога красиво, а сега обезобразено лице. Нарездането на младата господарка било изпълнено, огледалата били свалени и прибрани в килера.

След известно време лекарят на семейство Румянцев започнал да забелязва у Олга начални признаци на обезумяване. Тя ту потъвала в мисли, мълчала, не разговаряла с никого, ту пък започвала да се смее, да се весели, да подхваща шумни игри с децата, после отново изпадала в печал и бездействие. Веднъж, в студена зимна

вечер, в пристъп на безумие Олга Михайловна започнала да чупи стъклата на прозорците и да крещи, че те като огледала отразяват грозотата ѝ, която тя не желае да вижда. Стекло се цялото домочадие, опитали се да успокоят Олга, но тя започнала да си скубе косата и да разкъсва дрехите си, бърбела, че всички са се наговорили срещу нея, дори самоварът отразява лицето ѝ и всички я гледат и виждат ужасните белези. Успели да вържат нещастната жена и след известно време да я успокоят, но разсъдъкът ѝ така и не се върнал.

От този момент нататък душевни болести започнали да преследват потомците на Румянцевци, проявявали се след едно-две поколения. Ала най-странното било, че Олга Михайловна Румянцева-Лобанова останала последната истински красива жена в този род. Дори нейната дъщеря, а и всички следващи момичета в рода Румянцевци-Лобановци се раждали ужасно грозни. Благодарение на благосъстоянието си всички те рано или късно се омъжвали и раждали деца, но нито една от тях не се радвала на истински любящ съпруг. Всички се женели за тях по сметка.

Ала ето че през 1898 година, повече от осемдесет години след трагедията, сполетяла графиня Олга, останалата от нея обичка била извадена от ковчето, в което грижовно се пазела през всичките тези години, и окачена на ушенцето на Анна Румянцева-Лобанова. Анна, както и многото нейни предшественички, не се отличавала с привлекателна външност, но желала да намери истинска любов, несвързана с пари и сметки. Като спомен за нещастната Олга Михайловна, която била обичана от съпруга си страстно и предано, Анна занесла обичката при бижутер, поръчала да изработят още една като нея и започнала да ги носи. По онова време тя имала кандидати, но всички преследвали нейното богатство и Анна, естествено, знаела това.

Не след дълго се намерил един младеж, в когото Анна се влюбила безумно и — най-важното — повярвала в

искреността на неговите чувства. Родителите ѝ били против: младежът изобщо не бил от знатен род, произлизал от еснафското съсловие, а не бил и богат, дори напротив. Анна твърдо настоявала на своето и казвала, че ще се омъжи за него каквото ще да става — дори да я лишат и от наследство, и от зестра, че за любовта им няма прегради и нищо няма да им попречи да бъдат щастливи. Думите ѝ се оказали пророчески, баща ѝ, когато научил, че Анна и младежът тайно са се венчали, лишил непокорната си дъщеря от зестра и наследство и я оставил без копейка. Младият съпруг от нежен и любящ начаса се превърнал в злобен ожесточен грубиян. Анна се опитвала да го увери, че тяхната любов е над меркантилните интереси и финансовите обстоятелства, че двамата ще работят и ще живеят скромно, но щастливо. В отговор мъжът ѝ я сграбчил за ръката и я повлякъл към огледалото. „Каква любов, ма? — крещял той с пяна на устата. — За каква любов ми говориш? Погледни се само! Наистина ли си въобразяваш, че човек може да обикне от сърце такава като теб? Ами че ти ставаш само да плашиш децата! Човек може да те сънува само в страшен сън! Повдига ми се, щом те погледна. Бях готов да те търпя само заради парите на баща ти! А без тези пари не си ми притрябвала. Ако искаш да остана с теб, върви при баща си, падни в краката му и го моли да промени решението си.“ При тези негови думи Анна грабнала една кристална ваза и с всички сили я запратила по огледалото, в което се отразявали съпругът ѝ, побелял от ярост и злоба, и самата тя, бледа, с издължено конско лице, прекалено дебели устни и малки безцветни очички. В тази секунда тя разбрала, че най-красиви в това отражение са обиците на ушите ѝ. От удара огледалото се счупило, парчетата се пръснали по пода. Анна вдигнала ръце, изтръгнала обиците от ушите си и запокитила украшенията на пода.

От този ден тя се поболяла, а след месец се удавила в реката, на чийто бряг се издигала къщата.

А родната сестра на Анна благополучно се омъжила, като донесла на съпруга си огромна зестра, и му родила две дъщери и трима синове, единият от които по-късно се оказал побъркан... Родовото проклятие на Румянцев-Лобанови продължавало да ги преследва.

През 1917 година обитателите на имението Николское-Томилино емигрирали в Европа. Но дали всички са заминали? Съвременниците твърдели, че не всички са го направили. И днес има сериозни основания да смятаме, че потомци на обременения с проклятието род живеят на нашата земя, която през последния половин век се нарича град Томилин. Живеят и през две-три поколения раждат душевноболни деца.

А сега нека се върнем към загадъчните убийства, извършени в нашия град. Двете жертви редовно са посещавали имението, което потомците на Румянцев-Лобанови вероятно смятат за своя собственост, незаконно отнета им от болшевиките. От ушите и на двете са били изтръгнати обици. И в двата случая върху трупите са намерени счупени огледала.

Това не ви ли говори нещо, уважаеми читатели?

Наталия Малец

ГЛАВА 1

В служебния кабинет на Родислав Евгениевич Романов беше силно задимено и Бегорски още с отварянето на вратата неволно се намръщи: той никога не бе пушил и трудно понасяше гъст тютюнев дим.

— Родка, кога най-сетне ще престанеш да копаеш гроба си със собствените си ръце? Тук не може да се диша — каза той недоволно.

— На нашите години с теб вече ни е късно да се променяме — измъкна се с шега Родислав Евгениевич, импозантен, красив и елегантен мъж.

И двамата бяха по на шейсет и шест, приятели от ранно детство, но съвсем различни, така че Бегорски веднага посрещна на нож фразата „нашите години с теб“. Докато Романов смяташе, че те вече са свършили най-важните работи в живота си и вече е дошло време да почиват на лаврите си и да жънат плодовете на усърдния си труд, Андрей Сергеевич Бегорски се смяташе за достатъчно млад, за да не може да понася застоя и да се стреми напред, към новото и още неизпитаното.

Бегорски беше собственик на голям холдинг, Романов — негов приятел и заместник, чиято главна задача се състоеше в „решаването на въпроси“. Така си бе тръгнало от самото начало, когато Андрей Сергеевич преди много години бе извикал на работа при себе си преуспяващия офицер от милицията: самият Бегорски не беше силен в „решаването на въпроси“, не умееше да преговаря с хората поради своята прямота и липсата на гъвкавост, а освен това не притежаваше широк кръг необходими познанства. Именно всички тези качества бяха силната страна на Родислав Романов, който веднага се съгласи да стане негов заместник още по времето, когато Бегорски притежаваше само един завод, произвеждащ технологично оборудване за хранителната промишленост. Сега и двамата бяха приказно богати хора, но докато Родислав Евгениевич харчеше парите си за своя собствен комфорт и удоволствия, Андрей Сергеевич ги влагаше в нови проекти,

включително в такива, които не носеха никаква печалба, та дори в откровено благотворителни. Когато избираше направления за инвестиране, той се ръководеше не от съображения за доходност, а изключително от категории като „това ми е интересно“ или „това ми изглежда скучно“.

Бегорски измисли клуб „Златна възраст“ преди няколко години. Измисли го, намери място, където можеше да изпробва новата си идея, купи и реставрира старинното имение в град Томилин и започна експеримента. И ето че сега този експеримент, който се разви толкова сполучливо още от първите месеци, се оказа застрашен.

— Родка, намери ми кадърен частен детектив.

Родислав Евгениевич отвори широко големия прозорец, пусна в кабинета мощна струя мразовит януарски въздух и демонстративно запали цигара.

— Какво си намислил пък сега? — каза присмехулно. — За какво ти е притрябвал частен детектив?

— Е, не се изразих точно — поправи се Бегорски. — Не задължително частен. Нали са ти останали много приятели в милицията, намери ми кадърен детектив, на когото може да се възложи частно разследване. Заплащането, както разбираш, ще бъде много достойно, няма да пожаля никакви пари. Искам най-сетне някой да види какви са тези томилински истории. Моят клуб се клати, сред членовете му се надига паника, постоянно се чуват приказки за томилинския маниак, който убивал пенсионери, посещаващи имението. Седмина членове на клуба престанаха да го посещават, защото повярваха и се уплашиха. И само членовете на клуба да бяха! Вече трима души от персонала напуснаха!

— Как така трима? — учуди се Романов. — Ти казваше, че са двама.

— Тази сутрин ми се обади Вера и каза, че счетоводителката написала заявление за напускане. Не мога повече да стоя със скръстени ръце, Родка, трябва да предприема нещо.

— Но нали в Томилин си има милиция, те там търсят убиеца — опита се да възрази Родислав Евгениевич. — Търсят го и рано или късно ще го намерят, сигурен съм.

— Ами точно там е работата — рано или късно. За мен тяхното „късно“ е вече катастрофа, клубът ми всеки момент ще се провали,

всички членове ще се разбягат заедно с персонала. За мен вече е късно, съжалявам, че не предприех нещо по-рано. Родка, искам в Томилин да отиде грамотен, знаещ детектив, който ще помогне на местните милиционери.

— Не може така — усмихна се Романов. — Никакви частни лица не се допускат до оперативно-издирвателните дейности и следствената работа.

— Ти не ми разправяй какво може и какво не може! — тросна се Бегорски. — Каквото може, и сам мога да направя. А ти работиш при мен, за да организираш неща, които „не може“ да се правят. Обади се на началника на Градския отдел на вътрешните работи, а още по-добре — иди там лично и се разбери с хората, да дадат на нашия човек възможност да работи. И най-важното — намери такъв човек. Парите не са проблем, познаваш ме.

По принцип в задачата, поставена от Бегорски, нямаше нищо невъзможно, началникът на Томилинското главно управление на вътрешните работи беше задължен за едно-друго на Родислав Романов, който интензивно бе контактувал с него в периода, когато още се водеха преговорите за купуването на старинното имение и земята под него. Тогава Романов помогна на милиционерския началник, реши някои негови проблеми в Москва и сега спокойно можеше да му отпрати такава нищо и никаква молба, чието изпълнение всъщност изобщо нямаше да представлява трудност. Вярно, самата идея на Андрей изглеждаше на Романов абсолютно идиотска, но той никога не забравяше, че дължи сегашното си благосъстояние на стария си приятел, и смяташе за свой дълг да решава всички негови проблеми, дори онези, които според Родислав Евгениевич бяха изсмукани от пръстите.

Какво пък, ще се разбере с началството на милицията в Томилин, ще намери и кадърен детектив, готов да излезе в отпуск през януари. Не е проблем.

* * *

Навън тихо и бавно се сипеше мек сняг и правеше света уютен и спокоен. Колко е хубаво, че сега почивните дни са наистина почивни и

можеш да спиш, без да се ослушваш през сън за телефона, и да не се тревожиш, че всеки момент ще ти позвънят и ще ти наредят да тръгваш, защото някъде някой е убил някого. Можеш блажено да се протегнеш под одеялото, да се обърнеш на другата страна и отново да задремеш, а можеш и да се пресегнеш за дистанционното, да пуснеш телевизора и да погледаш нещо, без да ставаш от леглото. И това не е щастлива случайност в свободен от престъпления и следствена работа почивен ден, а закономерност, която нищо не може да наруши. Сега Настя Каменская сама си е господарка на времето.

Тези радостни мисли я спохождаха всяка сутрин, когато се събуждаше. Зараждаха се в още спящия мозък и донасяха няколко мига еуфория, но щом главата се отърсеше от остатъците сън, тъгата налягаше Настя.

Вече цял месец, откак се пенсионира. Да, да, излизаше, че тя, която бе свикнала да се смята за младо и не твърде опитно момиче, е отслужила повече от двайсет и седем години, към които прибавиха и половината време от обучението ѝ в юридическия факултет на университета, така че се получиха трийсет години без няколко месеца безупречна служба. Но не това беше най-важното. Най-важното беше, че през юни 2010 година тя щеше да навърши петдесет, че беше полковник от милицията и за да продължи да работи, ще трябва да напише рапорт с молба да удължат срока на службата ѝ. Добре ще е, ако утвърдят рапорта. Ами ако не го направят? Настя си представи какво унижение ще трябва да изпита, когато чете отказа, резолиран върху рапорта ѝ. Официално ще ѝ заявят: „Вече не сте нужна, изработили сте ресурса си и сега нямате място сред нас, вървете си и направете път на младите“.

Само от тази мисъл на Настя Каменская ѝ прилошаваше. Тя реши да не чака съдбовната дата и да напусне по-рано, по собствено желание. Началникът ѝ не я уговаря да остане, пък и работата с него не изглеждаше сладка като мед; предишният началник — младият Болшаков с умните очи — отдавна беше повишен и на негово място дойде обикновен среден чиновник, дълбоко убеден, че кокошката не е птица, а жената не е човек.

Настя напусна. Подаде оставка. Получи пенсионно удостоверение. И започна радостно да предвкусва как сега ще има много време да спи, да чете, да гледа телевизия, да се грижи за мъжа

си, да му вари супи и да му пече пържоли, да пере, да глади и да чисти жилището. Ала нищо такова не се случи.

Тя си отспа за три дни. Не ѝ се четеше. По телевизията нямаше нищо за гледане, само токшоута, напомнящи повече махленски сборища, и сериали, които бяха започнали толкова отдавна, че беше невъзможно човек да схване нещо от заплетените им сюжети. Опитите да стане добросъвестна домакиня безславно се провалиха, защото Настя, нали нямаше нито опит, нито навици, правеше всичко несръчно, глупаво и бавно, така че Льошка губеше търпение, пращаше жена си „да си почине на дивана“ и сам довършваше всичко. Той трябваше да работи, нужен му бе компютърът и тишина, затова безделничещата вкъщи съпруга чисто и просто му пречеше. Не беше лесно всеки да се усамоти: гарсоньерата беше тясна и за да не пречи на мъжа си, Настя се свираше с книгата си в кухнята, а Алексей се чувстваше неудобно, задето тя седи там и скучае. Стараеше се да я развеселява, предлагаше ѝ да гледат заедно някой филм или да излязат да се поразходят, да отидат на гости у родителите на Настя или у брат ѝ... и Настя разбираше, че той е готов да жертва работата си, само и само тя да се чувства добре. И от това ѝ ставаше още по-тъжно и горчиво. На никого не е притрябвала. Не е нужна на „Петровка“, откъдето я отпратиха с облекчение, защото се освободи полковнишка длъжност за по-млад офицер, не е нужна вкъщи, защото пречи на Льоша да работи. Тя е стара, наработила се и негодна за каквото и да било кранта.

Настя се мотаеше из жилището, преглъщаше сълзите си, изпускаше всичко, което хванеше, книгите не я радваха, безделието я гнетеше, но в същото време и нищо не ѝ се правеше, постоянно беше в лошо настроение. Опомни се едва когато осъзна, че мъжът ѝ е започнал да прекарва повече време в Жуковски, където се намираще институтът му, и все по-често остава да ноцува у родителите си, които живееха там. Разбра, че не иска нищо друго, освен работата, която бе вършила четвърт век и която толкова силно обичаше. Пък и нищо друго не умееше да върши.

И тя се обади на Владислав Стасов, шеф на частна детективска агенция, специализирала се, както се изразяваше самият Стасов, в помощ при обезпечаване на съдебни процеси. Тази помощ се изразяваше в това хората на Стасов да издирват свидетели и доказателства, които биха могли коренно да променят на пръв поглед

очевидното и предварително прогнозирано решение на съда или поне да хвърлят съмнения относно аргументите на срещнатата страна.

Стасов ужасно се зарадва на обаждането ѝ.

— То не бе чакане, не бе чудо — весело се развика той в слушалката, — вече цял месец те чакам. Още щом написа рапорта за напускане — и те зачаках. Е, дочаках те, така ли?

— Дочака — въздъхна Настя. — Ще ме вземеш ли на работа?

— Че как! И питаш! Ще ти дам най-добрия полог в моя курник, до любимия ти Мишка Доценко. Ще си гукате с него в свободното време.

Навремето Михаил Доценко бе работил в един отдел с Настя — и работеше добре, беше един от най-добрите оперативни работници, но когато се ожени и му се роди дете, бе принуден да свали пагоните: трябваше да мисли за издръжката на семейството си. Вече няколко години работеше при Стасов и бе напълно доволен от живота.

— Владик, а сигурен ли си, че ще се справя? — плахо попита Настя. — Защото аз съм работила повече по убийства, а вие там имате друг профил. Знаеш ли от какво ме е страх? Ще ме вземеш сега и много скоро ще стане ясно, че за нищо не ме бива, а ти няма да можеш да ме изгониш — нали сме стари приятели, и мълчаливо ще ме търпиш.

— Не се плаши, мила — оптимистично заяви Стасов, — нашата работа може и да е малко скучна, но пък деветдесет и пет процента от нея зависят от информацията, а нали събирането на информация ти е най-любимото. И за да те върна към горчивата действителност, ще ти кажа честно, че доходите при нас са твърде прилични, така че няма да умреш от глад. Хайде, ставай и тръгвай, ще напишеш заявление, ще го занесем в „Личен състав“, ще ти покажа твоето бюро и — започвай, ако щеш утре, ако щеш — още тази вечер.

Видът на кантората на Стасов силно смути Настя. През дългите години работа на „Петровка“ тя бе свикнала с огромното здание в самия център на Москва, с високите тавани, широките стълбища, беше свикнала с усещането за могъщество, което даваше и самото здание, и принадлежността към системата зад гърба ѝ. Докато детективската агенция на Владислав Стасов се помещаваше в няколко малки стаи — два свързани апартамента на първия етаж на обикновен блок някъде си в квартал Перово. Да, всичко беше ремонтирано по европейски

стандарт и офисните мебели бяха купени явно не от евтин магазин, но все пак това беше жилищен блок, прозорците му гледаха към двор, из който тичаха хлапета и се разхождаха майки с бебета в колички, и всичко беше обикновено, някак домашно и поради това изглеждаше несериозно, неистинско, като играчка. Втора вълна от тъга и потиснатост се стовари върху Настя. Сега е годна само за такава скучна, неистинска работа и самата тя от днес е никоя и няма име, защото няма в ръцете си вълшебното удостоверение и силата, застанала зад гърба ѝ.

Но все пак се захвана с работата и залягаше над нея с всички сили, така че Владик Стасов да не съжали, че я е взел.

* * *

— По принцип това не е наша специализация — недоволно каза Владислав Стасов, след като изслуша въпроса, по който бе дошъл при него този импозантен, добре облечен господин с красиво побеляла коса. — Приех ви само защото ви препоръча...

— Ако това беше ваша специализация, уважаеми Владислав Николаевич, нямаше да ми е нужна препоръка, щях да дойда при вас просто така — меко възрази Романов. — Разбирам, че в определен смисъл моля за услуга. Но не ми се искаше да се обръщам към друга агенция, защото ми казаха, че вашите детективи са много опитни и в известен смисъл — най-добрите.

— В какъв по-точно известен смисъл? — напрегнато примижа Стасов.

— Както ми казаха, при вас работят поне двама души, които по-рано са работили в отдел „Убийства“ на „Петровка“, тоест имат солиден опит при разкриването на убийства, а моят случай е именно свързан с два трупа. Настоятелно ви моля да не ми отказвате, Владислав Николаевич. Хонорарът ще бъде не просто висок, шефът ми го гарантира.

Но Стасов продължаваше да се опъва — прекалено добре знаеше как може да реагират в местната милиция на появяването на цивилно лице, което ще се опита да свърши нещо, което те самите не са могли да свършат, или още по-лошо — не са пожелали да свършат. Защото

знае ли човек каква е ситуацията там, в този тих провинциален град Томилин оперативните работници може наистина да гледат на нещата през пръсти и да не виждат очевидното, това се случва често, когато прекалено дълго се занимаваш с един случай, а може и да са наясно кой е убиецът или поне заподозреният, но по определени причини не го задържат или арестуват. Причини колкото щещ, като се започне от близко роднинство с градското или дори с областното ръководство и се свърши с най-немислими обстоятелства. Можеш да си представиш как в такъв случай ще се отнесат те към неканения гост от столицата, който само ще разрови мръсотията. Ако все пак е първото и цялата работа не е в умишлено прикриване на злосторника, а просто не са могли да разкрият престъплението, появяването на един частен детектив няма да предизвика нищо, освен злоба, раздразнение и напълно справедливо негодувание. Да не говорим пък че привличането на частни лица към следствено-оперативните действия излиза извън рамките на закона и служебните инструкции.

Стасов незабавно сподели всички тези съображения с гостенина и получи също незабавен отговор, придружен от леко виновна усмивка:

— Можете да не се безпокоите за това, Владислав Николаевич, началникът на Градския отдел на вътрешните работи ще ви окаже всякакво съдействие, вече говорих с него. Повярвайте ми, по никакъв начин не бих ви въвлякъл в авантюра и не бих ви възложил работа, предварително обречена на провал. Най-напред реших въпроса с милиционерското ръководство, получих тяхното съгласие да помогнат, а чак след това дойдох при вас. Е, какво? Какво ще ми кажете сега?

Стасов въздъхна. Много му се искаше да се ядоса на този предвидлив човек и да му каже нещо остро и ехидно, но Владислав чувстваше, че Романов му харесва. У него имаше нещо особено — дали обаяние, дали някаква харизма, — така че нямаше никаква възможност да му откаже.

— Ще прегледам вашата поръчка и утре ще ви дам отговор — каза той.

— Не ми отказвайте, моля. И възложете работата на някое кадърно момче.

„Не — помисли си Стасов, — вярно, харесваш ми, но няма да те пусна толкова лесно. Макар и само по малкото пръстче, но ще те

ухапя.“ Той хвърли бърз поглед към визитната картичка на гостенина: някакво засукано име, не се запомня от първия път.

— Уважаеми Родислав Евгениевич, хайде да си разпределим ролите. Вие сте възложител, вашата работа е да формулирате задачата и да оформите поръчката, а вече моя работа е да подбера изпълнителя, който ще я изпълни по най-добрия начин. Затова не ми се сърдете, ако вместо кадърно момче, изпратя в Томилин жена на средна възраст — злорадо изрече той и се вторачи в Романов, предвкусвайки реакцията му.

Разбира се, реакцията последва незабавно. Две дълбоки бръчки, каквито липсваха само преди секунда, тутакси пресякоха високото чело на Родислав Евгениевич.

— Жена на средна възраст? Шегувате ли се?

— Ни най-малко. Много кадърна, дори извънредно. Двайсет и седем години работа в отдел „Убийства“ на „Петровка“.

— Все пак ми се искаше да си имам работа с мъж — неуверено каза Романов.

— Нямам на разположение мъже с такъв опит — натърти Стасов на думата „такъв“. — Нали искате най-добрия ми служител, е, най-добрият, с когото разполагам, е именно жена и именно на средна възраст. Ако сте съгласен поръчката ви да се изпълнява от по-неопитен детектив, ще възложи вашия случай на млад мъж. Доколкото разбирам, вие имате повече доверие на младите мъже, отколкото на жените на възраст?

Романов се усмихна смутено.

— Да си призная, никога не съм вярвал в силата на женския ум.

— Просто не сте имали късмет с жените — позасмя се Стасов. — Аз доста често съм срещал по пътя си умни жени, една от тях е съпругата ми, другата е моята служителка. Е, какво ще кажете? Готов ли сте да възложите случая си на моята фирма при тези условия?

— Да, разбира се — разсеяно кимна Романов. — Вие сте ръководител, знаете си работата. Щом моят случай не може да бъде възложен на мъж, тогава... Какво пък, тъй да бъде. Но може би все пак ще помислите още по кандидатурата? Може би ще намерите детектив от мъжки пол, който умее да разкрива убийства?

— Ще намеря — вече не криеше ехидството си Стасов. — Казва се Анастасия Павловна Каменская.

По лицето на Романов се изписа нескрито облекчение.

— Каменская? Онази, същата? От отдела на Гордеев?

— От бившия отдел на Гордеев — поправи го Стасов. — Виктор Алексеевич отдавна се пенсионира, след него в отдела се смениха вече трима началници.

— Да де, да — промърмори Романов. — Чувал съм за нея, все още имам много приятели в милиционерските кръгове. Тя е с много добра репутация.

— Дума да няма — засмя се Стасов, много доволен. — Е, какво? Не възразявате срещу Каменская, така ли?

— Ще бъда щастлив, ако тя се заеме с моя случай.

— Не тя ще се заеме, а аз ще и го възложа — отново ухапа гостенина си Стасов. — Значи, така решаваме. Ще помисля върху вашето предложение, а вие елате утре и ако взема решение да се захвана с вашия случай, ще оформим поръчката.

— Много се надявам да не ми откажете — обаятелно се усмихна Родислав Евгениевич.

— Нищо не мога да ви гарантирам, ще помисля — отговори уклончиво Стасов, макар че дълбоко в душата си вече бе решил да се заеме с тази поръчка и да я възложи на Настя. Вярно, работата е извън Москва, а Настюха не обича командировки, още по-малко пък командировки с неопределен срок, но въпреки всичко тази работа е точно това, което ѝ трябва, което тя умее и обича да върши.

* * *

— Къде? — ужасено възкликна Настя. — В Томилин? Къде е това?

— Осем часа с кола или седем и половина с влак — спокойно обясни Стасов. — От какво се уплаши толкова? Не те пращам на Северния полюс, я. Тих приличен град, свързан с голямо градообразуващо предприятие. И из града броди маниак. Работа — бонбонче!

— Владик, не по-зле от теб познавам тези тихи провинциални градчета. Накрай света, хотел с хлебарки, няма топла вода, тоалетната и банята са в края на коридора, единствени за целия етаж, за да пиеш

чай, трябва да топлиш вода с бързовар в чашата. И къде ме пращаш? В някакъв старчески дом? Там е пълно с баби и дядовци — немощ, болести, страдания, самота, нищета. Едва излязох от депресията, само това ми липсваше в моето състояние! Стасов, хайде пожали ме — примоли се тя. — Нека отиде някой друг.

Но Стасов не възнамеряваше да я жали.

— Не пресилвай, това не е старчески дом, а пенсионерски клуб. И не мога да ти създавам привилегировани условия. Приел съм поръчка, трябва да я изпълним, а всички хора, освен теб сега са плътно заети. Трябва да започнеш да работиш нормално — строго изрече той. — Нали не искаш да получаваш заплата ей така, за нищо?

— Не искам — притеснено продума Настя.

— Е, виждаш ли. Ако свършиш работата в Томилин, ще получиш не просто голям хонорар, а много голям. Ще си го спечелиш честно. Нещо повече, възложителят каза, че ще получиш хонорара при всяко положение, независимо от резултата, а пък ако се справиш с работата и разкриеш двете убийства, ще ти дадат и премия.

Настя се замисли. Материалното стимулиране в такъв чист вид беше нещо ново за нея, тя бе свикнала да получава срещу работата си само заплата, и то не твърде голяма. А да се заемеш с нещо, което умееш да вършиш и което обичаш, и то срещу много пари... В това имаше нещо неправилно, струваше ѝ се дори... порочно, и при това страшно привлекателно. Защо пък да не опита? Но хотелът с хлебарките... И местните оперативни работници, които по всякакъв начин ще ѝ пречат и ще унижават неканената гостенка при всеки удобен случай... И тези старци пенсионери, които само с вида си ще ѝ напомнят за собствените ѝ проблеми...

— Льоша, страшно не ми се ходи в този Томилин — каза Настя на мъжа си, когато се прибра от работа. — Там местните ще ме излапат с парцалките и няма да им приседне. Ще започнат да ме нагрубяват и да се държат просташки, а аз ще се обиждам и разстройвам, и това ще бъде не работа, а просто борба с настроението и амбициите ми. Освен това... не ги искам тези пенсионери. Самата аз съм пенсионерка, още не съм се примирила с новото си положение и за мен техните проблеми — самота, ненужност, отхвърленост от живота — са като остър нож, забит в жива рана.

Чистяков я слушаше и без да повдига глава, методично режеше лук и други зеленчуци за салатата. Настя дори не бе сигурна, че той чува какво му говори.

— Мисля, че драматизираш — каза той спокойно. — Имаш нова работа, трябва да се научиш да я вършиш, трябва да се научиш да работиш като частно лице, зад чийто гръб липсва подкрепата на държавата. Никога няма да се научиш, ако не започнеш да действаш. Нали знаеш, работата няма да се свърши сама. Тревожиш се, че няма да се разбереш с местната милиция? Ами научи се да се разбираш с тях. От само себе си нищо няма да стане. Да сложа ли джинджифил?

— Сложи — машинално отговори Настя, замислена върху думите на мъжа си.

Тя беше сигурна, че Льошка ще разбере нейните мъки, ще разбере колко не ѝ се иска да ходи в Томилин и да се занимава с този странен „старчески“ случай, а същевременно не ѝ се иска Стасов да си помисли, че тя е решила да се възползва от старите им приятелски отношения и да си издейства привилегировани условия на работа. Стасов е прав: няма да получава добра заплата просто ей така, тя действително не може да си го позволи. И Льошка е прав: ако не правиш нищо, нищо няма и да научиш. Как само не ѝ се ходи...

„Льошка иска да замина — внезапно разбра Настя. — Дошла съм му до гуша с моето хленчене, с моето вечно лошо настроение, с моето мотаене пред очите му. Той иска най-сетне да се заема с нещо и да се съвзема. Не му трябва морален изрод вкъщи. Вече направи всичко по силите си, за да ме извади от депресията, хвърли за мен маса сили и време и търпението му се е изчерпало. Исква да остане сам.“

— Прав си, Льошик — каза тихо, — трябва да отида. Абсолютно си прав.

Тя извади от чантата си визитната картичка на Андрей Сергеевич Бегорски, която бе оставил Романов, та Стасов да ѝ я предаде, и набра посочения в нея телефонен номер.

— Пътувате утре сутринта — делово заяви Бегорски, — продиктувайте ми адреса, колата ще ви чака пред дома ви в седем часа.

— Добре — послушно отговори Настя и се втурна да си приготвя багажа.

Чистяков излезе от кухнята с ножа в ръката и изумено погледна жена си, която сваляше от секцията в антрето голям пътен сак.

— Слушай, защo първо не вечеряме? Салатата е готова, рибата е изпечена.

— Льоша, заминавам утре сутринта. — Тя скочи от табуретката със сака в ръце и го хвърли на пода. — Трябва да си приготвя багажа. Нямам никакво време.

— Имаш достатъчно време. Аз ще ти помогна. Сядай на масата.

Вечеряха набързо и започнаха да мислят какво трябва да си вземе Настя. Главният проблем беше, че не бяха ясни две основни неща: битовите условия и продължителността на командировката. Например дали трябва да си вземе халат? Ако в хотела е студено и духа от прозорците, Настя ще спи с него, но халатът заема много място, затова им се искаше да знаят със сигурност дали той ще ѝ трябва. Дали да вземе кърпи, или в местния хотел дават? Трябва ли да сложат в сака големия флакон с хубавия шампоан, с който Настя е свикнала, или ще може да си купи същия от тамошния магазин? И така нататък. Въпросите бяха много, отговорите — нито един. Тъкмо бяха извадили от гардероба и разглеждаха тънкия памучен анцуг, преценявайки дали ще ѝ трябва или не, когато звънна мобилният телефон на Настя.

— Бегорски е на телефона — чу се от слушалката гласът на възложителя. — Седнете и записвайте.

Настя грабна бележник и химикалка и седна до компютърното бюро, напълно сигурна, че Андрей Сергеевич сега ще сподели с нея важна за работата информация. Ала сгрещи, той се обаждаше за нещо съвсем друго.

— Вземете си три пуловера — тънък, среден и много дебел. Тънкият и средният да са с висока яка, много дебелият — с деколте. Дебелият пуловер вземете с един, а най-добре — с два номера по-голям от тънкия и средния — ритмично диктуваше той. — Дънки или панталон, два чифта, тесни, в никакъв случай клоширани. Освен това: ботуши с дебела подметка...

Настя се слиса. Каква е тая работа: който плаща, той поръчва музиката ли? Тоя кретен с милионите в джоба да не смята да ѝ нарежда какви дънки да носи — клоширани или тесни? Може би не му харесва възродилата се мода на клош? Нищо де, няма да му угаждаме я.

Тя на няколко пъти се опита да прекъсне събеседника си, но той не я слушаше и продължаваше методично да диктува. На шестата точка Настя престана да записва и изобщо да слуша, с едната ръка

притисна слушалката до ухото си, а с другата вадеше и подаваше на мъжа си дрехи, които той послушно нареждаше в сака. Най-сетне тя успя да улови пауза в речта на събеседника си и веднага го прекъсна:

— Може би ще ми кажете какъв шампоан да си взема?

Тя не скри сарказма си, но не може да разбере по тона на Бегорски дали той го е усетил.

— Можете да си вземете шампоана, който ползвате постоянно, но по принцип градът е достатъчно добре снабдяван с парфюмерия и козметика и в магазините има същите неща, които бихте намерили в Москва. Или си вземете своя, или купете на място, както искате. Всичко ли си записахте?

— Разбира се, всичко си записах — излъга Настя, без да й миг не окото.

— Сега ми кажете към каква система на хранене се придържате?

— Какво?

Тя дори не разбра какво я пита Андрей Сергеевич.

— Питам с какво се храните обикновено? Каква храна употребявате? Как я приготвяте?

— Ям каквото ми дадат, не съм капризна.

— Какво общо имат капризите? — съвършено искрено, както се стори на Настя, се учуди Бегорски. — Изобщо не става дума за капризи. Всеки човек, особено на вашата възраст, трябва да се грижи за здравето си, а не да лапа всичко наред.

— Слушайте — ядосано отговори Настя, — когато двайсет и пет години от сутрин до вечер лови престъпници, човек се радва на всеки залък, ако изобщо намери минутка, за да преглътне този залък. С пълно основание обърнахте внимание на възрастта ми, а след половин година ще навърша петдесет, но все някак съм изживяла тези години според собствените си разбирания — и съм работила, и съм се хранила, и съм се обличала, и за командировки съм се подготвяла. И както виждате, още съм жива, не съм пропаднала. Така че, ако позволите, сама ще реша някак какво да нося и как да се храня. Вие ще ми плащате за работата, а не за да нося панталони с кройка, която ви харесва.

Бегорски избухна в смях в слушалката весело и звънливо.

— Знаете ли — заговори той, след като смехът му утихна, — вие сте втората жена в живота ми след моята съпруга, която се осмелява да

ми противоречи. Готов съм да ви уважавам дори само заради това. Та така значи: ще си приготвите багажа по списъка, който ви продиктувах, и утре точно в седем ви чакам в колата пред вашия вход.

Настя се смая. Тя беше сигурна, че просто ѝ предоставят кола с шофьор, за да стигне до мястото, а се оказва, че възложителят смята да пътува с нея. Какво ли означава това? Че той възнамерява да остане в Томилин и изкъсо да контролира работата ѝ, да иска отчет за всяка дреболия и всяка минута да раздава ценни указания? Най-вероятно, щом току-що ѝ издиктува списък и ѝ говори глупости за системата на хранене. Система на хранене! Ха, как пък го измислиха! Лапай каквото ти дават и кажи благодаря, че изобщо са ти дали, а не са те оставили гладна.

— И вие ли ще пътувате? — попита предпазливо.

— Разбира се. По пътя ще ви обясня всичко, за да не губим време на място. Когато пристигнете, вече ще бъдете в течение, ще разполагате с информацията. До утре, Анастасия Павловна. Да, и непременно закусете, първата спирка за хранене ще бъде не по-рано от обяд.

Дяволите го взели тоя Бегорски! Настя раздражено запокити слушалката на дивана и се върна към багажа.

— Какво искаше? — попита Чистяков, който тъкмо прибираше в сака торбичката с флаконите шампоан и балсам за коса. — Ще вземеш ли сешоара?

— Ще го взема — въздъхна тя, — зима е все пак, страх ме е да излизам с мокра коса, а тя съхне много бавно. Какво искаше той ли? Искане да играя по неговата свирка. Ето, сега виждаш какво представлява възложителят в новата ми работа: той плаща и смята, че може да ми диктува как да се обличам и с какво да се храня, сякаш съм слабоумна. И сега, между другото, така ще бъде винаги. На „Петровка“ бях човек, а сега съм никой и нищо и всеки, който има пари, ще смята, че може да ме подритва. А ти толкова ме придумваше да започна работа при Стасов! Ами че на тази работа аз ще се превърна в прислуга, в момиче за всичко.

Тя се ядоса и не забеляза, че повишава тон и говори все по-раздразнено и агресивно.

— Льоша, слушай, дали да не се махна от Стасов, докато не е станало късно? Ей сега ще взема да му се обадя, да откажа тази работа

в Томилин и работата изобщо. Ще си седя вкъщи и никой няма да ми нарежда...

Чистяков я прегърна, притисна главата на Настя до рамото си, погали я по косата.

— Стига, стига, успокой се, Асенка, не се пали. Какво толкова се е случило? Голяма работа, обадил се някакъв идиот и ти продиктувал списък. Е, и какво от това? Изхвърли този списък и забрави за него, пригответи си багажа, както ти смяташ за добре, вземи само каквото ти смяташ за нужно и не обръщай внимание на нищо. Ти си специалист, професионалист и хората ще ти плащат именно за това, което умееш и обичаш да правиш, ето това не бива да забравяш. А кой, какво и с какъв тон ти е говорил — много важно... Твоята задача е да разкриеш престъплението, а не да спечелиш любовта на възложителя. Плюй и забрави. Всеки може да си има своите странности. Главата ти е пълна с бръмбари, но аз въпреки това те обичам, глупаче.

— Наистина ли? — вдигна тя глава и погледна мъжа си през сълзи. — Наистина ли ме обичаш?

— Разбира се, че наистина — потвърди Алексей.

— Дори с бръмбарите?

— Не „дори“, а „най-вече заради“ — поправи я той с усмивка. — Бръмбарите ти придават особена прелест. Без тях щеше да бъдеш скучна и безсолна.

Настя се успокои и след петнайсет минути сакът за пътуването беше напълно готов. Като един вид терапия Чистяков предложи да изгледат някой филм от диск, избраха американската комедия „Свалячът Хал“, която Настя много обичаше и можеше да гледа до безкрай, и се наместиха, прегърнати, на дивана.

Преди това обаче Настя скъса недописания списък, продиктуван от Бегорски, и с наслада го изхвърли в кофата за боклук.

ГЛАВА 2.

Първото впечатление на Настя от Андрей Сергеевич Бегорски беше странно. Ако съдеше по снощния телефонен разговор, възложителят трябваше да бъде човек с големи, меко казано, особености. Настя очакваше да види някакъв нелепо облечен чешит, който знае защо неспретнат, откачил от собственото си, стоварило му се незнайно откъде богатство и обградил се с многобройна охрана, груб, досаден и неприятен. Но всичко се оказа съвсем различно. До нея на задната седалка на луксозната скъпа кола седеше добре облечен човек, спретнат, атлетичен, с неправилни черти на грозноватото лице, но въпреки това много привлекателен. Отпред до шофьора се бе разположил едър широкоплещест телохранител. Само един. Вярно, и шофьорът не беше дребно момче, така че спокойно можеше да е втори телохранител, но все пак картината се оказа далеч не такава, каквато Настя бе нарисувала във въображението си снощи. Тя беше сигурна, че Бегорски най-напред ще попита дали е приготвила багажа си по неговия списък, че дори и ще провери съдържанието на сака й, но Андрей Сергеевич, който знае защо, не зададе никакви въпроси относно списъка и дори не удостои с поглед спортния сак, който шофьорът прибра в багажника. Другата чанта, в която носеше компютъра си, Настя взе в купето и грижливо намести на коленете си.

Андрей Сергеевич Бегорски явно наистина не обичаше да си пилее времето, защото още щом поздрави Настя, започна да разказва.

Открил клуба „Златна възраст“ преди две години, но го измислил много по-рано, намерил място — старинно изоставено имение, което всички наричали „имението на Вяземски“ и което при съветската власт функционираше като санаториум за туберкулозно болни. Санаториумът отдавна бил закрит, а с имението никой не се занимавал, то не било нужно на никого, защото в него трябвало да се вложат пари, а градските власти нямали. Бегорски купил къщата заедно със земята, възстановил я и открил клуба, чиято главна задача била да

разпространява компютърната грамотност сред хората от третата възраст.

— Това са хора, които са приключвали трудова си дейност, когато започна компютризацията, не са успели да научат нищо и сега фактически са откъснати от живота, а владенето на компютъра би им позволило да се върнат към активно общуване, което толкова липсва на пенсионерите.

— Те биха могли да си кореспондират по електронната поща както помежду си, така и с роднини в други градове, дори със собствените си внуци, които живеят на съседната улица. Защото внуците не посещават твърде често бабите и дядовците си, а виж, по „мейла“ ще си кореспондират с тях с удоволствие, защото децата обичат компютрите и са готови да седят пред тях с часове. Освен това интернет дава широк излаз към света — можеш да намериш всякаква информация и приятели за всякакви хобита и във всяка сфера на интереси. Да намериш, да започнеш кореспонденция, после може би да се срещнеш с някого. Изобщо аз разбрах, че компютърната грамотност е крайно необходима на старците — с пламтящи очи обясняваше Бегорски. — Но тук възникват два проблема: трябва да научим хората да използват компютъра, като имаме предвид възрастовите им особености, лошото зрение и слух, ограничената подвижност на пръстите, ниската скорост на действие, а и трябва да им дадем достъп до компютри, защото далеч не всеки пенсионер има възможност да си купи. Ето, в решаването на тези задачи се състоеше същината на моя клуб. Започнах с два компютърни класа и компютърна зала. В класовете организирах обучение по специално разработена програма, предвидена за възрастни хора, консултирах се с геронтолози, офталмолози, оториноларинголози, изобщо задействах какви ли не специалисти. А в компютърната зала направих нещо като интернет кафе, където хората, вече умеещи да си служат с компютри, да могат да работят. Обучението беше безплатно, използването на интернет кафето — платено, но заплащането е чисто символично.

— И какво, проектът задоволява ли очакванията? Дава ли печалба? — поинтересува се Настя.

— Ами, какво говорите! — весело се разсмя Бегорски. — Та това не е бизнес проект, това е чиста благотворителност, която аз за щастие мога да си позволя.

Постепенно клуб „Златна възраст“ разширявал направленията на дейността си, пенсионерите, които го посещавали, вече се занимавали не само с компютри, а за обучението започнали да идват и хора от съседни градове и дори от областния център. Бегорски предварително се погрижил такива хора да има къде да отседнат.

— Впрочем това са все подробности, които ще видите на място, няма да се спирам на тях сега, всичко ще ви покажат. Ще премина към главното. Преди почти година бе намерена убита една дама, посещавала моя клуб, а след още половин година — още една. Върху гърдите и на двете бяха намерени счупени огледала, от едното ухо на всяка беше изтръгната обича, и двете бяха удушени, едната — с вълнен шал, другата — с копринен, тоест картините на убийствата бяха абсолютно еднакви. Престъпленията не бяха разкрити, но пък в местния вестник излезе абсолютно идиотска статия, която ми обърка всичко. Ето, прочетете, взех я специално за вас. Прочетете я, а после аз ще продължа.

Той подаде на Настя тънка зелена папка, в която лежеше изрязаната от вестника статия. Настя извади от чантата си очилата за четене и се зачете. Беше неудобно да чете, сивата тежка януарска светлина едва проникваше през тонираното стъкло на автомобила. Тя се мръщеше, присвиваше очи, местеше текста по-близо до прозореца и най-сетне дочете сърцераздирателната история на рода Румянцеви-Лобанови. Върна папката на Бегорски, прибра очилата в чантата и се приготви да слуша по-нататък.

Много хора повярвали на статията и което е още по-лошо, направили следния извод: в имението или някъде съвсем близо до него живее психичноболен потомък на бившите собственици на имението, който е недоволен, че сега в него се намира клуб, и иска клубът да се разтури и в края на краищата да бъде затворен. Броят на членовете на клуба, престанали да идват в имението, започнал да нараства, трима души от персонала напуснали, и то не заради нещо друго, а именно от страх да не станат жертви на лудия убиец. Самият Бегорски не знаел точно какво да мисли за маниака от рода Румянцеви, по-скоро смятал, че тези събития може да имат съвсем друго обяснение. Преди известно време започнал да получава предложения да закрие клуба или да го премести и да продаде къщата, която след реставрацията станала твърде апетитна инвестиция. Имал информация, че за имението са се

полакомили хора, свързани със семейството на кмета. Тези хора искали да направят в имението, според някои, елитен бардак, а според други — дом за приеми с луксозен ресторант и хотел, с една дума, да печелят пари. Бегорски отхвърлил предложенията за продажба, след което били направени няколко опита да го сплашат. Андрей Сергеевич поначало не бил плашлив човек, но обичал да се застрахова: съставил завещание, според което, в случай че той умре, имението става собственост на холдинга, а не на роднините, а да бъде отнето от холдинга е крайно трудно, така че няма никакъв смисъл да убиват Бегорски. Завещанието било публично достояние и Андрей Сергеевич се постарал за неговото съдържание да научат колкото може повече хора. Именно затова заинтересованите от покупката на имението хора опитвали да го накарат да отстъпи доброволно.

— Така че не изключвам тези две убийства да са организирани от хората, които искат да съсипят моя клуб и да ме изгонят от имението и от Томилин. Още повече че се случиха и някои други събития, за тях на място ще ви разкажат очевидци — завърши той повествованието си.

— Сигурно си давате сметка, че да намеря престъпника в чужд град, ще ми бъде много трудно — предупреди го Настя. — Защото полицията в Томилин сигурно е направила всичко възможно, за да намери убиеца, а техните средства и възможности са много по-големи от моите. Цялото ваше начинание ми изглежда, извинете, доста съмнително.

— Уточнявам задачата: не очаквам да намерите убиеца и да го заведете с белезници в милицията. Аз искам да разпръснете слуховете, че тези убийства не са свързани непосредствено с имението и с моя клуб. Искам хората да престанат да се страхуват, персоналът да не напуска, а членовете на клуба да продължават да го посещават и да привличат нови гости. Ако решите тази задача, ще бъда напълно удовлетворен. Препоръчана сте ми като добър професионалист и не смятам да ви натрапвам съвети, сама ще решите какво и как трябва да правите. В имението са предупредени за вашето пристигане и ще ви оказват всякаква необходима помощ.

Много интересно! И за какво са предупредени в имението? Че господарят ще доведе частен детектив, който ще търси убиеца? Умно, не ще и дума, особено като се има предвид, че убиецът спокойно може да е някой от персонала или от членовете на клуба.

— И какво конкретно им казахте? — попита Настя.

— Както се разбрахме с вашия шеф: че сте социален психолог, който изучава проблемите на социалната адаптация след приключването на трудовата дейност. Ще можете да контактувате с всички, с които пожелаете, да задавате всякакви въпроси, да разглеждате всякакви документи.

Е, слава богу, постъпили са умно. Настя с облекчение си пое дъх. Но и Стасов си го бива, можеше да я предупреди, а не да се договаря с възложителя зад гърба ѝ.

И отново у нея се надигна вълна от някакво неприятно, вяло негодувание: ето го хляба на недържавната служба, колко ли унижения ще трябва да изтърпи, за да изяде своя законен зальк!

— Някой в имението знае ли коя съм всъщност?

— Само двама, освен мен.

— Кой са те? Вашите заместници?

— Моите съпруги — отговори Бегорски с лека усмивка, чието значение Настя не схвана в първия момент.

Помисли, че не е чула добре. Или Бегорски има някакво специфично чувство за хумор?

— Извинете, вашите... кои?

— Моите съпруги — търпеливо повтори той. — Вера Алексеевна Бегорская, първата ми съпруга, работи при мен като личен състав и същевременно е и главен счетоводител. Разбирате ли, аз съм голям почитател на съвместителството, то позволява щатовете да не се раздуват прекалено и същевременно при относително неголям обем работа хората не седят и не скучаят. Смятам безделието за най-лошия враг на човека. А Тамара Николаевна Виноградова е четвъртата ми съпруга.

— И като каква работи тя в имението?

— Никаква не е — безгрижно махна с ръка Бегорски. — Тамара е прекрасна фризьорка, победителка в международни конкурси, освен това се занимава с дизайн на дрехи, разработва модели, крои, шие. В имението тя има фризьорски салон.

„Ясна е работата — с известна погнуса си помисли Настя. — Четвърта съпруга! И тоя си го бива! Сигурно пътят от първата към четвъртата съпруга е вървял по възрастова низходяща линия, всяка следваща е била по-млада и по-красива от предишната. Позната

картинка. Много застаряващи богаташи, започнат ли да губят мъжката си сила, се опитват да я върнат с влечение към все по-младо тяло. И естествено, последната съпруга, за разлика от първата, може да си позволи да не се самоиздържа. Първата съпруга — Вера Алексеевна, си отработва заплатата, а четвъртата — млада дългокрака хубавица с цици и апетитно дупе — държи салон и се занимава изключително с женската привлекателност: прически, дрешки. Сигурно и с маникюр, педикюр и епилация. За какво им е на пенсионерите епилация? Направо да си умреш от смях.“

Едва зародилата се симпатия към Андрей Сергеевич моментално се изпари, замени я леко презрение. И той е като повечето богаташи, в него няма нищо необикновено. Олигарх като олигарх, затъпял от купищата пари.

Точно по обяд колата спря пред крайпътно ресторантче, оформено като руска старинна дървена къща. На стълбището отпред изскочи младеж с избръсната до голо глава и кавказки черти на лицето, дотича при колата, отвори вратата от страната на Бегорски.

— Андрей Сергеевич! Радвам се, че ви виждам! Както винаги, сте точен, пристигнахте точно в дванайсет, както предупредихте. Ние сме напълно готови, моля, заповядайте.

Гледай ти, има и ресторант под крилото си, в него обядва винаги, когато пътува за Томилин. Неприязънта към Бегорски набра още малко сила.

Придружиха ги до дъното на залата, където бяха сервирани две маси една до друга, всяка по за двама. На едната маса седнаха Бегорски и Настя, на другата — шофьорът и телохранителят. Начаса се появиха сервитьори и поставиха пред гостите чинии с половинки грейпфрут, който се оказа толкова кисел, че Настя получи скомина. „Изглежда, Андрей Сергеевич се храни с листенца от рози — помисли си тя. — Половинка грейпфрут и чашка кафе, с това обядът ще приключи. Затова, значи, ме попита за системата ми на хранене! Той явно се грижи за фигурата си и брои всяка калория, а в този обяд те са нула цяло и нула десети. И какво сега, аз от глад ли ще умирам?“

Ала грейпфрутът бе последван от салата от пресни зеленчуци, подправена със зехтин и лимон, и към нея — хляб от тъмно едро смляно брашно. Настя се поразвесели. Е, така бива, може да се живее!

След салатата донесоха нещо жълтичко с пъстри точици, което се оказа просто прекрасно на вкус.

Какво е това? — попита тя с пълна уста, забравила за приличието.

Кускус и зеленчуци „имамбаялдъ“.

От казаното Настя разпозна само думата „зеленчуци“, за кускус бе чувала, но никога не беше яла, някак не се бе случвало, а от „имама“ изобщо нямаше представа. Оказа се, че името на загадъчното зеленчуково ястие се превеждало като „имам, на когото е приляло“ — толкова вкусна се сторила тази гозба от патладжани и домати на някой си имам.

В момента, когато поднесоха кафето, Настя вече имаше чувството, че е преяла и няма да огладнее поне една седмица. По навик сложи в кафето си две бучки захар и късче лимон. Бегорски пиеше своето без захар и без мляко.

— Не ви ли е горчиво? — учуди се Настя.

— Свикнал съм — сдържано се усмихна Андрей Сергеевич.

— А защо трябваше да свиквате? Не бива да ядете сладко ли?

— Никой не бива да яде сладко. Всички го разбират, но не всички се съобразяват с това. Добре ли се нахранихте?

— Прекалено добре. Да си призная, бях сигурна, че хора от вашия мащаб се хранят на обяд с някакво изискано месо или скъпа риба.

— Месото и рибата са белтъчини, каквито са и изварата и яйцата, човек може да ги яде вечер, за вечеря. За обяд — въглехидрати със зеленчуци, за вечеря — белтъчини със зеленчуци. Само така.

— Така ли? — изумено вдигна вежди Настя. — За пръв път чувам такова нещо.

— Видяхте ли, не току-така ви попитах каква система на хранене спазвате. Знаех си, че нямате никаква система. Това е много лошо.

— Ами аз не се нуждая от отслабване — позасмя се тя. — Не съм заплашена от наднормено тегло.

— Какво общо има тук теглото? — недоволно се навъси Бегорски. — Въпросът не е в теглото, а как човек се чувства добре, във високата му работоспособност. Това не е глезотия, нито данък на модата, това е необходимо условие за функционирането на всеки механизъм, бил той производство или отделно взет човек. Когато се

храни правилно, човек може да работи добре и продуктивно, дълго да не се уморява. Когато се храни неправилно, го спхождат сърцебиене, гадене и други неприятни неща, приспива му се, за нищо не става и не може да работи. Това е всичко. Аз категорично настоявам вие, докато работите за мен, да се храните според моите предписания и ви гарантирам, че ще се чувствате добре. В края на краищата аз плащам пари за работа, а не наетият от мен служител да се чувства зле, да боледува и да не работи.

— Ами ако не пожелае да ям това, което вие ми предписвате? — попита Настя. — Ако вашата храна не ми харесва?

— Ще ядете каквото ви сервираат, а ако не ви хареса, ще отидете в някое градско заведение и там ще се натъпчете с разни гадости, от които после ще ви тежи на стомаха и ще получавате киселини. Или ще купите от магазина мляко и кифли, ще се натъпчете в стаята си така, че да не можете да дишате, и ще заспите. И в единия, и в другия случай ще разберете, че в крайна сметка аз съм прав.

Настя извади цигарите и запали. Не беше пушила, откак бяха тръгнали от дома ѝ, и с нетърпение бе очаквала момента, когато ще си дръпне за пръв път.

— Имам чувството, че вие изобщо винаги сте прав. Казахте ми, мисля, че никой, освен жена ви не смее да ви противоречи и да ви казва „не“. Коя жена имахте предвид? Първата или последната?

— Последната, Тамара. Но чувствам, че се каните да се присъедините към нейното движение — усмихна се Бегорски широко и радостно. — Така че ще станете две.

В колата отново се върнаха към разговора за имението и клуба. Настя се интересуваше от статията, която Бегорски ѝ бе дал да прочете.

— Как мислите, откъде журналистката е взела тази история? — попита тя. — Дали няма да се окаже, че всичко това е истина?

Бегорски сви рамене.

— Може, всичко е възможно. Но на мен не ми става по-леко от това. Хората ме напускат — това ме тревожи най-много. Ако в града има маниак, вие, естествено, не можете да го заловите сама, разбирам това. Но ако той съществува и се намира в моя клуб, напълно по вашите сили е да откриете кой е. Или да го откриете, или да докажете, че такъв няма в клуба и не съществува никаква опасност за персонала

и за гостите. Колкото до тази журналистка, Наталия Малец, потърсих сведения за нея. Деветнайсетгодишна, със сигурност някоя сополива амбициозна глупачка, която е решила да се прослави, да измисли изсмукани от пръстите ужаси и да отпечата сензационен материал. Какво пък, общо взето е успяла, в града няма човек, който да не е прочел тази статия. Нещо повече, статията беше препечатана в местните вестници в Костровск и в нашия областен център.

Настя чак подскочи.

— В Костровск ли?

— Да, той се намира на шейсет километра от Томилин. Защо, какво има? Ходили ли сте там?

— Ходила съм — кимна тя разсеяно.

И още как. По-добре да не беше ходила. Колко години минаха? Петнайсет? Не, май шестнайсет. Тя отиде в Костровск да се лекува в санаториума и се забърка в история с убийства и производство на нелегални порнофилми. Именно в Костровск се запозна с Едуард Петрович Денисов, местния „кръстник“, който я придума да вземе участие в разследването... Интересно, дали неговият бивш началник на службата за безопасност Старков все още живее там, или се е преместил някъде? Колко години не са се виждали? Май от деветдесет и шеста година. Или от деветдесет и седма. Вярно, Старков и досега всяка година я поздравява по случай Деня на милицията, нито веднъж не е забравил. Може да опита да му се обади, разбира се, ако той не си е сменил номера на мобилния телефон. Да му се обади, да отиде в Костровск, да се видят. Но защо всъщност? За какво ѝ е Старков, който винаги се е отнасял към нея с уважение и дори някак трепетно? За да се убеди за пореден път: хората остаряват и се променят, и то невинаги към добро, и не можеш два пъти да влезеш в една и съща река?

Тя тръсна глава и се върна към разговора с Бегорски.

— Как мислите, възможно ли е статията да е била платена от хората, които се опитват да ви причинят неприятности?

— Възможно е — съгласи се той. — Убийството на двете дами от моя клуб им беше много удобно, те се постараха да използват максимум от създалата се ситуация. Никак не ми се ще да мисля, че те са организирали и двете убийства, но не можем да изключим и това.

Настя гледаше покритите със сняг клони на дърветата, нижещи се покрай пътя. Дървета, дървета, само дървета, нищо не спира околото.

Какво му е удоволствието да пътуваш толкова надалече с кола? Нали Стасов каза, че дотам може да се стигне и с влак.

— Винаги ли пътувате до Томилин с кола? — попита тя.

— Когато пътувам с Тамара, правим го с влак, тя не обича да седи дълго в кола.

— А вие обичате, така ли? — недоверчиво попита Настя.

— Влакът дотам е нощен, а аз не мога да спя нормално във влак, така че през целия следващ ден съм неработоспособен. Заради Тамара понасям определени неудобства, но когато пътувам без нея, правя го, както на мен ми е удобно. По пътя върша работа, решавам въпроси по телефона, работя с документи. Специално днес съм си изключил телефона, така че никой да не ми пречи да работя с вас, а инак той звъни непрекъснато.

„Да работя с вас!“ Гледай ти! Значи, Андрей Сергеевич гледа на този разговор като на част от работа. Така си е, делови човек, дума да няма.

— Според мен тук не е много удобно да се работи с документи — скептично отбеляза Настя, като си спомни с какви усилия успя да прочете набраната с дребен шрифт вестникарска статия.

— Съгласен съм — весело кимна Бегорски. — Но в тази кола аз не работя с документи. За далечни пътувания, които отнемат много време, съм оборудвал друг автомобил, миниван, купето му е преобзаведено, има добро осветление, факс и всичко, което ми е нужно за работата.

Той се извини, включи телефона и се отнесе в безкрайни преговори, а Настя облегна главата си назад и притвори очи, постара се да систематизира всичко полезно, което бе чула. Основните версии са две: убийствата са организирани от противниците на Бегорски и убийствата са извършени от побъркан човек, който може би се намира в старинното имение. Първата версия ѝ се видя съмнителна: ако убийствата на двете жени са били планирани с цел да всеят паника сред персонала и посетителите на клуба, времето между тях щеше да е много по-кратко — от една-две седмици до няколко дни. А в случая е минала половин година. Не, не е логично. Значи, все пак е маниак.

* * *

Пристигнаха в Томилин към три и половина. Гърбът на Настя я болеше, краката ѝ отекоха, ужасно ѝ се пушеше и ѝ се пиеше кафе. Докато минаваха през града, Бегорски ѝ показваше едно-друго и обясняваше, което според нея изобщо не беше интересно и дори излишно.

— Наближаваме Костровското водохранилище, то обслужва химкомбината, около който всъщност навремето е бил построен градът — говореше Андрей Сергеевич. — Първоначално градът е бил изграждан на брега на река Томинка, вдясно и вляво от комбината, после дясната част, ако застанем с лице към реката, бива замразена и основното строителство продължава наляво, покрай реката и все нататък. Нашето имение се намира в края на града. Центърът му остава изместен към реката, а встрани от нея и по-нататък сега се намират районите със съвременни сгради. Разказвам ви това, защото едната жена е била убита в центъра, а другата — в района на многоетажните сгради. Ето вижте, сега минахме покрай дигата, вляво остават водохранилището и комбинатът, а ние продължаваме надясно по проспект „Победа“... сега завиваме надясно към улица „Радишчев“... а сега наляво и излизаме на улица „Парковая“, която ще ни изведе точно до имението...

Настя слушаше с половин ухо, тези топографски подробности не ѝ бяха интересни, тя разбираше, че при нужда ще вземе картата на града и ще намери всичко, което ѝ трябва, няма да се изгуби. Улица „Парковая“ ѝ се видя почти същата като шосето, по което бяха пътували от Москва: същите заснежени дървета от двете страни, само платното беше по-тясно. Вероятно лете тук наистина е красиво, но през зимата няма нищо за гледане.

— А къде е тук отделът на вътрешните работи? — попита тя, като си спомни, че утре сутринта трябва да го посети.

— На улица „Федеративная“. Ако не бяхме завили от проспект „Победа“ по „Радишчев“, а бяхме продължили напред, щяхме да стигнем до пресечката на „Победа“ и „Федеративная“, а после вляво. Едно дълго здание, в него още от съветско време се намират Градското управление на вътрешните работи, прокуратурата и съдът. Там се намираше и градският отдел на КГБ. Но вие не се тревожете, ще разполагате с кола и шофьор, ще ви возят, където кажете, шофьорът добре познава града и цялата област. Ето че пристигнахме.

Колата влезе през ажурните ковани порти и Бегорски отново заговори възбудено и дори радостно. На Настя ѝ се стори, че очите му заблестяха по-ярко — толкова обичаше той своята рожба и се гордееше с нея.

— Тук имаме много красив курдоньор, но зиме това почти не се забелязва, ако обаче бяхте дошли през лятото, щяхте да го видите. Тук садим цветя, дори провеждаме конкурси за най-оригинална леха.

Настя напрегна паметта си, постара се да извлече от нея всичко свързано с архитектурата и си спомни, че курдоньор се казва парадният двор пред основната къща в имението, обикновено ограничен от страни с допълнителни сгради или с крилата на къщата. Да, Бегорски беше прав — покритият с дебел сняг параден двор не правеше абсолютно никакво впечатление.

Колата спря, Настя слезе и се огледа наоколо. Типичен образец на класицистична архитектура с ясни и открити форми и сдържан декор. Толкова сдържан, че чак скучен. Единственото украшение на гладката плоскост на стените бяха вертикалните издатини. Май се казваха лизени, но Настя не беше съвсем сигурна. От основната къща в двете посоки бяха изнесени галерии колонади, завършващи с две по-малки сгради, по една от всяка страна.

— Погледнете какви белведери — с почти детински възторг говореше Бегорски, — а на основната сграда има и многостенен барабан с прозорци. Но когато видите парковата фасада, ще разберете колко красиво е било някога тук.

— Ами виждам — плахо каза Настя и хвърли поглед на най-обикновения според нея вход към основната сграда.

Бегорски улови погледа ѝ и от сърце се разсмя.

— Къде гледате, Анастасия Павловна? Парковата фасада не е тук, а от противоположната страна. Парковата фасада винаги гледа към парк, а не към портите на входа.

— Така ли? — искрено се изненада тя. — Аз пък мислех, че където е парадният вход, там е и парковата фасада. Смятах, че парадният двор е своеобразен парк.

— Какво говорите, истинският парк е по-нататък, отвъд основната сграда, а курдоньорът е просто визитната картичка на имението. Да вървим, ще ви покажа къде ще се настаните.

Шофьорът извади от багажника сака на Настя и го понесе към дясната допълнителна сграда.

— Тук ли ще живея?

— Че къде другаде? — учуди се на свой ред Бегорски.

— Мислех, че на хотел.

— Ха, как ли пък не! Вие ще работите в клуба и трябва да се намирате до него. В основната сграда имаме хотелски стаи за хора, които идват за обучение от други градове, но вие ще живеете в допълнителната сграда, в апартамент. Моля.

Той се изкачи по стълбището и отвори вратата пред Настя. Тя влезе след него и се озова в правоъгълен вестибюл с четири врати. Бегорски отключи една от тях и я въведе в малко антре, от което излизаха три врати. Андрей Сергеевич отваряше поред всяка.

— Тук са холът и кухненският бокс, можете да си сготвите нещо набързо или просто да пиете чай, тук е спалнята, тук — тоалетната и банята. В хола има интернет, можете да го използвате.

Настя едва се сдържаше да не прихне. В спалнята имаше легло с балдахин, под прозореца, декориран с плътни завеси с пискюли — чаровно канапе с гравирана облегалка, до стената — скрин с чекмеджета, тапетите бяха на цветчета с цвят на старо злато. В хола дори не смееше да пристъпи.

— Смешно ли ви е? — навъси се Бегорски. — Нещо не ви харесва?

— Не, не, всичко е наред — задавяйки се от смях, избъбри тя. — Просто си спомних как снощи си представях хотел с хлебарки и без топла вода и се чудех дали да си взема халат, защото в стаята може да е много студено. Жалко, че не ме предупредихте предварително в какви условия ще живея, защото да се мотая по анцуг из тази красота е някак неприлично.

Въпреки очакванията ѝ, Бегорски прие думите ѝ напълно сериозно.

— Ако нещо ви липсва, обадете се на мъжа си, че шофьорът може да го посети и да вземе каквото трябва. Ще ви докарат всичко.

Настя се смути.

— Ама моля ви се, аз се пошегувах. Наистина е много красиво. Никога не съм живяла в такива палати.

Тя излезе от спалнята и плахо се мушна покрай Андрей Сергеевич в хола. Ъглов диван, доста дълъг, на него можеше дори да се спи, два фотьойла, ниска широка маса, до прозореца — високо бюро, на стената — телевизор. Функционално, красиво, удобно, нищо излишно и същевременно — всичко, каквото е нужно.

— Страхотно! — искрено каза Настя, за пръв път почувствала нещо като благоразположение към Бегорски.

— Веднага ли искате да разопаковате багажа си? — попита той.

— А какви са вариантите?

— Можете да го разопаковате сега, аз ще дойда да ви взема след известно време, или да си оставите сака и да се заемете с него после. В такъв случай двамата веднага ще се качим при Тамара, аз ще ви представя и по-нататък с вас ще се занимава вече тя. Тя познава всичко и всички тук.

Отново прословутата Тамара, заради която олигархът Бегорски е готов да понася дори безсънни нощи на легло във влак. Четвъртата съпруга, младата красавица с дълги крака и боядисана коса, може би дори със силиконов бюст и изкуствено удължени мигли. Но няма как, ще трябва да работи с нея.

— Да вървим да се запозная с жена ви — каза тя решително.

Излязоха във вестибюла и едва тогава Настя забеляза стълбището към втория етаж.

— На първия етаж са нашите апартаменти за гости, на втория — моят и Тамариният — обясняваше Андрей Сергеевич, докато се изкачваше с енергична крачка по стъпалата.

— Не живеете ли заедно с жена си? — уточни за всеки случай Настя.

— Още не сме женени. Аз смятам Тамара за своя съпруга, а тя не бърза да ме нарече свой съпруг. Но се надявам да не е задълго.

Той побутна една от вратите на втория етаж и тутакси насреща им изскочи дребничка слаба жена на около шейсет и пет, късо подстригана и с някакви невероятно екстравагантни дрехи. Бегорски я прегърна и целуна.

— Запознайте се, това е Тамара Николаевна Виноградова, моята почти съпруга, а това е Анастасия Павловна Каменская.

— Уж социоложка — уточни Тамара и усмихнато погледна Настя.

— Ами да, нещо такова — смутено смотолеви Настя.

Да се каже, че беше шокирана, все едно нищо да не се каже. Тя просто се вцепени. Гледай ти, какво ли само не измисли за четвъртата съпруга на Бегорски, а сега разбра, че се е изложила ужасно. Не, прав беше Виктор Алексеевич Гордеев, нейният бивш началник — няма усет тя, няма. И никога не е имала.

Тя си бе представяла млада красавица с всички полагащи се на манекенската външност прелести, а пред нея стоеше обикновена жена, връстница на Бегорски, грозновата, с дълъг нос, тънки устни, бели коси. Жена необикновено привлекателна с откритата си усмивка и палавия блясък в очите, със стилната си прическа и рокля, която не приличаше на нито една дреха от магазинните витрини. При цялата си обикновеност Тамара Николаевна беше абсолютно необикновена.

— Това е, Тамара, предавам ти Анастасия Павловна, води я в клуба, покажи ѝ всичко, отговаряй на въпросите ѝ. Ако ви трябва нещо, аз съм в кабинета си.

С тези думи Андрей Сергеевич още веднъж целуна Тамара и леко изтича надолу по стълбите.

Тамара се вслуша в отдалечаващите се стъпки и хитро се усмихна:

— Гладна ли сте, Анастасия? Нали може да ви наричам така? Защото сте по-млада от мен.

— Разбира се.

— И вие се обръщайте към мен някак по-простичко. Какво ще кажете да пийнем чай с пасти? Имам известна представа с какво ви е хранил Андрей по пътя. Можете да не се безпокоите, тук ще ви хранят нормално, но чак когато Андрей замине. Докато е тук, ще трябва да ядете това, което той каже. Но не се тревожете, при мен винаги може да хапнете нормална храна.

Настя с облекчение се засмя. Тази Тамара май беше сваяна жена.

— А вие не спазвате ли системата за хранене на Андрей Сергеевич?

— Кой? Аз? Опазил ме бог! Само това липсваше, да му играя по свирката. Винаги съм живяла така, както съм смятала за нужно, на никого не съм угаждала.

Настя благодарно се усмихна.

— Благодаря, Тамара, ще имам предвид, че вие можете да ме спасите от гладна смърт. Но ако нямате нищо против, бих искала да разгледам имението, а после с вас да пийнем чай и да си поговорим. Винаги е по-лесно да формулираш въпросите си, когато си представяш мястото, на което трябва да търсиш престъпник.

— Добре. Един момент, само да се облека.

Тамара облече късо кожено палто, пъкна нозе във високи ботуши с плоска подметка и двете излязоха от сградата.

— А какво се намира в другата малка сграда? — попита Настя.

— И там има жилища, но по-обикновени, за служителите, които живеят постоянно в имението — обясни Тамара.

— И такива ли има? — учуди се Настя. — Тоест клубът им предоставя жилища?

— Именно. Не съвсем безплатно, разбира се, но наемът е нищо и никакъв, напълно им е по джоба. При всяко положение това е значително по-евтино за тях, отколкото да наемат жилища в града, пък и работата им е близо.

— И колко души живеят там сега?

— В момента — двама. Но жилищата са пригодени за осем души.

Значи, двама души от персонала постоянно се намират в имението. Може би ще започне с тях? В края на краищата нали трябва да започне отнякъде.

— И кои именно? — попита Настя.

— Нашият компютърен гений Костя Еремеев и майсторът Валерий Василевич Полосухин, който може всичко.

— Защо те нямат собствени жилища в града? Не са ли местни?

— Не, всеки има своята драма. Пред очите на Костя кола е прегазила и убила жена му и дъщеря му и той е решил да се махне подалече от онова място. Точно тогава научил за нашия клуб и че ние предоставяме жилище — и дойде да кандидатства. Каза, че нарочно е избрал място, където има минимален брой млади жени и изобщо няма деца, не иска нищо да му напомня за трагедията.

— Разбираемо е — кимна Настя. — А Полосухин?

— Той и жена му емигрирали в Германия, живели няколко години там, после жена му умряла и той се върнал. А нямал жилище — преди да заминат, продали апартамента си. Така че си намери място

при нас, помага на всички, на които може — поправя нещо, преправя. Има много сърчни ръце, главен помощник е на нашия домакин Саня. А, прави и още нещо: оглавява кръжока по бродерия.

— Ама сериозно ли? Наистина?

— Честна дума. Много хубаво бродира и обича да го прави. Събра около себе си любители като него и бродират цели гоблени и пана, с които украсяваме стените в къщата. Напълно в стила на епохата — усмихна се Тамара. — Ето, пристигнахме. Влизайте, Анастасия.

Влязоха в просторния вестибюл, вдясно Настя видя гардеробна и гише на гардеробиера, където седеше приятна дама на пенсионна възраст и говореше по телефона.

— Това е нашата администраторка — тихо съобщи Тамара. — Можете да се обръщате към нея за всякакви справки, да се запишете в курс или за прием при лекар, чрез нея можете да намерите всеки служител или член на клуба.

— Знаете ли — учудено проточи Настя, — аз някак си съм свикнала на такава работа да се вземат млади привлекателни момичета.

— Това е ноу-хау на Андрей. Той напълно справедливо прецени, че възрастните хора често се стесняват да общуват с младежи, струва им се, че вече са стари, глухи, слепи, безпомощни, глупави. На възрастния човек му е много по-лесно да се обърне с молба или въпрос към някого, който е по-близо до него по възраст, отколкото към младо симпатично момиче или момче с дълга коса и обица на ухото. По възможност целият персонал отговаря на този критерий. Андрей наема само възрастни преподаватели, никакви младежи. И компютърните специалисти, които постоянно дежурят в компютърните класове и в залата, също не са хлапета.

— Ами вашият компютърен гений? Май се казваше Костя?

— Костя е едно от редките изключения, но и той не е съвсем млад, доста над трийсет е. Елате насам. — Тамара я поведе наляво, през широко отворената врата. — Тук е нашият хол. Наричаме го „зеления хол“.

„Наистина е зелен — помисли си Настя, след като се огледа и видя тапетите, завесите, килимите и тапицерията в електрикови и малахитови тонове, разнообразени с няколко кремави оттенъка. — И

наистина е красиво. Бих седяла тук с часове, бих си бърбрила, ако има с кого, или бих чела. Тук е уютно и спокойно.“

По стените висяха картини с гравирани рамки, а във фотьойли около масичките седяха две групи гости и обсъждаха нещо. Обстановката се стори на Настя напълно мирна и дори идилична. Трудно е да си представиш, че тези хора са повярвали на „жълтата“ статия за маниака и сега се страхуват да идват в клуба. Тя не забеляза по лицата им никакви признаци на безпокойство и страх.

Отново излязоха във вестибюла и сега Настя го огледа по-внимателно. Отпред се виждаше широко стълбище към втория етаж, покрай стените — диванчета, столове и огледала. Разумно, помисли си тя, нали основният контингент е възрастни хора, трябва винаги да има места, където могат да поседнат. Тамара я поведе по коридора наляво.

— Ето тук е нашето ресторантче, в него човек може да хапне добре, а може и просто да пие чай с нещо вкусно. Менюто е предвидено за различни джобове, защото тук идват и гости с доста ниски доходи, така че трябва и те да се чувстват добре. Има съвсем простички десерти, може да се хапне с чай буквално срещу копейки. А може да се поръча и разкошен обяд. Впрочем — позасмя се Тамара — ще се убедите в това лично на вечеря. Но нищо, не забравяйте: когато Андрей не вижда, винаги можете да се отпуснете.

От другата страна на „зеления“ хол и заведението бе разположено помещение, наречено „музикален салон“, тук беше и театралният гардероб. В музикалния салон, оборудван като малка концертна зала с подиум, се провеждали тематични вечери, прожекции на филми, обсъждани след това колективно, както и спектакли на клубния самодеен театър. Предназначението на театралния гардероб беше ясно от само себе си.

— Приключихме с лявото крило — каза Тамара и отново повече Настя към вестибюла. — Сега тръгваме надясно.

От едната страна на коридора бяха разположени двата компютърни класа и залата на интернет кафето, от другата — библиотеката, стаята на любителите на бродерията, фризьорският салон на Тамара и кабинетът, в който два пъти седмично давали консултации лекарят психотерапевт, геронтологът и докторът по обща медицина. От любопитство Настя поиска разрешение да надникне в

един от класовете и видя по стените изпълнени с едър шрифт схеми на компютърни страници.

— Андрей специално поръча тези схеми — гордо поясни Тамара. — И изобщо целият процес на обучение е разработен по поръчка на Андрей предвид особеностите на нашите ученици.

След като приключиха с първия етаж, те се качиха по стълбището на втория. Тук беше запазена същата идея за разделението на ляво и дясно крило. Вляво от стълбището приемната, от която можеше да се влезе в кабинетите на Бегорски и на Вера Алексеевна, неговата първа съпруга, която завеждаше в клуба кадрите и счетоводството. Отсреща шестте кабинета на служителите и преподавателите. Вдясно — седем хотелски стаи и помещение за камериерките.

— Някой живее ли в тези стаи в момента? — попита Настя, загледана в дългия, пресичащ целия етаж коридор, и си представи как ще издирва тайнствения маниак из тези безкрайни помещения.

— Трима души. Една дама, професор от областния център, която вече двама месеци е пенсионерка и процесът на компютризацията в нейния институт не я е заварил, и още двама стари приятели, чаровни старчета. Единият има син, предприемач, който плати престоя и на баща си, и на неговия приятел. Нашият хотел не е безплатен, но не е и твърде скъп. Андрей предпочита за много неща да плаща от джоба си, само и само неговият клуб да процъфтява. Е, сега ще ви покажа нашата гордост — зимната градина.

Те отново се върнаха на първия етаж и минаха през хола до противоположната на входната врата страна. Зад двойната стъклена врата се намираше широка полукръгла изданина, превърната в зимна градина. Вече се бе мръкнало, но Настя успя да различи изградено от големи каменни плочи и обградено от мощни вековни дървета стълбище, чиито полегати стъпала водеха към парка.

— Лете тук е много красиво — каза Тамара, — липите така буйно цъфтят! В парка имаме параклис, старинна ротонда, оранжерия и приют за бездомни животни. Има и гараж. Ще видите всичко това утре, когато излезете да се разходите. Сега вече е тъмно. А и вие сигурно сте уморена, Андрей ви е вдигнал в ранни зори, знам му навика да тръгва в шест сутринта.

— В седем — поправи я Настя.

— В седем е взел вас, а от дома си е тръгнал в шест. Ранобудник. Ох — сепна се тя и погледна часовника си, — вече е шест и десет, дълго ви измъчвах с моята екскурзия. Андрей заръча в шест да отидем на вечеря.

— Къде да отидем? — уплаши се Настя.

Мисълта за „правилната“ храна, кой знае защо, я ужаси, макар че спомените ѝ за обяда бяха дори много приятни.

— В ресторанта. Ще ядете риба с варени зеленчуци. — И Тамара звънливо се разсмя.

— А вие? Няма ли и вие да ядете риба?

— Кой? Аз? Ха, за нищо на света! Андрей знае, че е безполезно да воюва с мен. При всяко положение аз ще живея, както съм свикнала. С вас обаче ще се опита да воюва и да ви вербува в своя лагер. Впрочем снощи ми каза по телефона, че сте успели да му откажете нещо. Така ли беше?

— Не си спомням — смути се Настя. — Той говореше нещо, но не съм обърнала внимание.

— Продължавайте в същия дух — посъветва я Тамара, докато я водеше към ресторанта. — Не му отстъпвайте, не му позволявайте да ви тъпче. Няма да пострадате, той няма да ви убие. Ще повилнее малко и ще се примири, казвам ви това от собствен опит. Всъщност не е трудно да се справи човек с него, просто преди мен никой не е опитвал.

Тамара се оказа права: на Настя и Бегорски поднесоха риба на пара с варени броколи, които Настя не понасяше. Гадеше ѝ се само от вида на яркозелените съцветия. Тя оклюмано почовърка безвкусната, както ѝ се стори, риба, изяде една трета от нея и на въпроса на Бегорски отговори, че не е гладна. Той укорително поклати глава, но нищо не каза, а Тамара, която седеше срещу Настя, се усмихна и ѝ намигна, сиреч, не забравяй, че винаги ще те спася с чай и паста.

Мисълта за чай с паста ѝ се стори твърде привлекателна и след вечерята Настя вече се канеше да помоли Тамара да поседят заедно и да си поговорят покрай десерта, но изведнъж почувства, че е смъртно уморена. Не може да разговаря за нищо, не може да формулира въпроси, свързани с двете убити жени, трябва да асимилира и обмисли всичко, което ѝ бе казал Бегорски през осемте часа, прекарани в колата, трябва мислено да укрепя в паметта си плана на имението с

всичките му помещения, да състави поне приблизителна програма за събиране на информация. На другия ден сутринта ѝ предстоеше среща с началника на Градския отдел на вътрешните работи, после с неговия заместник в отдела за тежки престъпления, после с началника на разследването, после с оперативните работници, които бяха водили делата за убийствата на жените, посещаваха клуб „Златна възраст“. И всичко това изискваше ясна и отпочинала глава.

Беше гладна, късчето варена риба се оказа явно недостатъчно, но още повече Настя Каменская искаше да вземе душ и да си легне. И да помълчи. Добре би било и да разопакова багажа — както бе захвърлила сака в апартамента си, така и бе забравила за него. Освен това трябваше да се обади на Стасов, да докладва. И на Льошка трябваше да звънне, той също се вълнуваше за нея — как протича първата ѝ командировка на новата работа.

„Вече съвсем остарях — тъжно си помисли тя. — Само седем и половина е, а аз вече съм полумъртва. Вярно, станах в пет, но кога е било в осем вечерта да ми се иска да си легна? По-рано можех да не спя по цели денонощия и да работя, а сега... Не биваше да ходя при Стасов, от мен няма да има никаква полза, остарях и ставам само да си седя вкъщи, без да преча на никого.“

ГЛАВА 3.

Иля Вторушин излезе от салон „Релакс“, отиде при колата си, запали двигателя и се обади по телефона на баба си. Знаеше със сигурност, че тя го чака, но въпреки това звънна. Така беше свикнал. Във всичко трябва да има ред: когато отиваш в нечий дом, обаждаш се, предупреждаваш домакините, дори това да е домът, в който си се родил и израснал, и дори домакинята да е твоята родна, пламенно обичана баба, единствената ти близка душа — тя наистина бе останала единствена на Иля след смъртта на родителите му.

Както обикновено, той избра по-дълъг път към дома на баба си, та ароматът на салон „Релакс“ окончателно да се изветри от дрехите и дори от тялото му. Иля използваше услугите на салона редовно, веднъж седмично, когато идваше от Томилин при баба си в Костровск. Собственичката на салона — Татяна, отдавна го познаваше, той ѝ беше постоянен и един от любимите ѝ клиенти: Вторушин избираше едни и същи момичета, беше предсказуем, спокоен, никога не идваше пиян, не правеше скандали и грозни сцени, плащаше стриктно и оставяше на момичетата твърде прилични бакшиши, нямаше странни капризи и не причиняваше болка. С една дума, беше идеалният клиент, за такъв може само да се мечтае. И баба му — Рима Петровна, знаеше, че внукът ѝ посещава „Релакс“ — Иля нямаше тайни от нея, макар че самата Рима Петровна би предпочела момчето най-сетне да се ожени, да си има семейство и да живее като всички хора. От тези съображения тя дори отказваше да се премести от Костровск в Томилин и да живее с внука си, за което Иля отдавна я придумваше.

— Не ми е спокойно, когато си толкова далече — казваше той, — за мен ще е по-добре, ако живеем заедно. Ти не искаш да се преместиш в Томилин — добре, аз съм готов да се преместя на работа в Костровск, но ти и това не искаш.

— Не искам — усмихваше се в отговор Рима Петровна, — не бива да живеем заедно, това ще ти пречи да водиш нормален личен живот.

Но с „нормалния личен живот“ на Иля Вторушин никак не му вървеше, той почти панически се страхуваше от жените, не умееше да гради отношения с тях, не знаеше как да подходи, как да поведе разговора в нужното русло, камо ли пък как да направи така, че да не го отрежат още при първия опит за интимен контакт. Иля беше прекалено тромав, пълен, подпухнал — като майка си и баба си, — непохватен и напълно искрено смяташе, че е абсолютно непривлекателен и недостоеен да разчита на добро отношение от страна на младите жени. Разбира се, през неговите трийсет и две години живот имаше и интимни връзки, но при всичките го бяха зарязвали и това още повече бе укрепвало неговата увереност в собствената му непригодност за въпросния „нормален личен живот“, за който толкова мечтаеше баба му.

Рима Петровна, пълна и тежка, също като внука си, очакваше Иля за вечеря. Тя готвеше с удоволствие и винаги се стараеше да поглези младежа с обилна вкусна храна, такава, каквато той не би си сготвил и не би опитал в никое заведение за обществено хранене.

— Ходи ли при Татяна? — попита тя съвсем доброжелателно, без да допусне дори и нотка на осъждане.

Иля мълчаливо кимна в отговор.

— Е, как е тя? Още ли не сте разкрили убийството на майка й?

Собственичката на салона „Релакс“ Татяна Корягина беше дъщеря на Галина Илинична Корягина, чийто труп — със счупено огледало на гърдите и изтръгната от ухото обица — беше намерен през март миналата година в Томилин, за което бабата на Иля Вторушин, разбира се, бе осведомена. Самият салон за масажи „Релакс“ всъщност беше обикновен публичен дом, вярно, много приличен и с високи цени, а неговата „мадам“ бе бивша проститутка, но това обстоятелство изобщо не пречеше на добросърдечната Рима Петровна да съчувства на Татяна по повод трагичната гибел на майка й. Не би могло да се каже, че Татяна Корягина е съсипана от мъка, тя прие смъртта на Галина Илинична повече от равнодушно, във всеки случай, такова впечатление направи на всеки страничен наблюдател. Не си скубеше косите, не се мятеше в истерия, не плачеше и не посещаваше гробищата в Томилин, само присъства на погребението.

След вечерята се захванаха със снимките. Рима Петровна извади дебел плик с проявените във фотоателие снимки, направени по време

на последното им пътуване: малко преди Нова година двамата с Иля отидоха за три дни в Амстердам, разхождаха се покрай каналите и се наслаждаваха на платната на великите холандски майстори в музея. Въпреки тежкото си тяло, възрастта и многобройните си болести Рима Петровна беше запалена пътешественичка, искаше ѝ се да види и египетските пирамиди, и Уестминстърското абатство, да се разходи по „Шан-з-Елизе“, да докосне камъните на Колизеума, да види прочутата Ротонда и да поседи на пейка в парка „Гуел“, а Иля беше готов да води любимата си баба навсякъде, където тя искаше. Никога не я пускаше сама, придружаваше я при всяка екскурзия, а ако пътят се оказваше труден, наемаше кола: Рима Петровна имаше болни крака. Още по времето, когато Иля имаше съвсем малко пари, двамата ходеха на най-евтините екскурзии — с автобус, и той седеше до баба си, без нито за миг да изпитва раздразнение или недоволство. Красотите и забележителностите изобщо не го интересуваха, той не обичаше да пътешества, но самата мисъл, че това харесва на баба му, че тя изпитва удоволствие и се радва, го правеше щастлив.

Те започнаха да подреждат снимките на голямата маса и да ги групират тематично, после от всяка група избираха най-сполучливите и ги нареждаха в албум, формулираха надписите, като ги сверяваха с бележника, в който Иля си бе водил записки по чутото от екскурзоводите, та после нищо да не забрави и обърка, след което той с красив и четлив почерк, почти с печатни букви вписваше в албума до снимката датата, мястото и коментари. За всяко пътешествие те правеха отделен албум и не беше страшно, ако в него оставаха празни страници — за сметка на това винаги цареше идеален ред и при необходимост с лекота можеше да се намери всяка снимка. Но трябва да отбележим, че празни страници оставаха рядко: те правеха извънредно много снимки, стараяха се да запечатат на хартия всяка подробност, всяка дреболия, да предадат всяко впечатление. Като гледаше Рима Петровна, наведена над подредените по масата снимки, Вторушин с нежност си мислеше с какъв късмет се бе родил — да има такава забележителна баба, най-добрата жена на света, и че ако му се случеше да срещне такава жена, непременно би се оженил за нея.

— Илюшенка, трябва да тръгваш. — Рима Петровна погледна часовника и се запъти към кухнята. — Аз няма да пипам нищо тук, а

когато дойдеш следващия път, ще довършим албума. Обличай се, а аз ще ти приготвя нещо за хапване, та утре да закусиш.

На Иля не му се тръгваше, той обичаше да идва в този дом, да ношува тук, сред мебелите и предметите, които го бяха заобикаляли в ранното му детство. И изобщо той обичаше баба си и се стараше да прекарва край нея колкото може повече време. Представи си заснежения път от Костровск до Томилин, шейсет километра самота, тъмнина, нижещи се покрай канавката сиромашки дървени къщички и голи дървета, своето ергенско жилище, стерилно чисто, педантично подредено и унило празно, и неволно потрепери като от студ. Тук е толкова хубаво, топло, уютно, снимките на масата напомнят за неотдавнашното им пътуване и за щастието, което той винаги изпитваше, когато виждаше пламналите от възбуда и възторг очи на Рима Петровна, и мекият глас на баба му ромоли, внася в душата му спокойствие.

— Ще остана — каза той, запълвайки поредната страница на албума, — ще пътувам утре сутринта.

— Няма да се напиш — меко каза Рима Петровна и се приближи до него. — Работата ти е тежка, трябва да се наспиваш добре.

— Край теб спя по-добре.

— Край мен спиш малко — засмя се тя. — Та ние с теб сме като манияци, разговаряме, разговаряме, не можем да се спрем. Ако останеш, пак ще бъррим до два, че и до три часа, нали знам. А ти трябва да почиваш.

Иля взе ръката ѝ, вдигна меката, пухкава, покрита с пигментни петна китка до бузата си, допря устни до пръстите.

— Римуля, обожавам те. Толкова ми е хубаво тук, душата ми си отпочива. Ще остана, а утре сутринта ти ще ми сложиш вкусна топла закуска и аз ще тръгна за работа абсолютно щастлив.

С тези думи Вторушин малко си изкриви душата. Утре при никакви обстоятелства няма да отиде на работа в добро настроение. Вчера началникът на отдела ги предупреди с Дима Федулов, че от Москва пристигала някаква мадама, която смятала да ги учи как се разкриват престъпления. Пак добре, ако беше мъж, кадърен и опитен оперативен работник от министерството, който би им помогнал в случая с двата тайнствени трупа, но нали не е мъж, а женска, и то

изобщо не от министерството, а от частна агенция. Можете ли да си го представите! Какво ще прави тази жена тук? Ще си пъха носа навсякъде? Ще дава „умни“ съвети, а? Ще се размотава с марковите си дрешки? Сигурно само часовникът ѝ струва колкото три коли. Ще разговаря с тях през зъби, ще ги гледа отвисоко и ще дрънка такива глупости, че лошо да ти стане.

Вярно, два трупа в тихия Томилин са нещо сериозно, още повече че убиецът и досега не е открит. Но жена частен детектив — това е вече прекалено. Нима не можеха да минат без нея? Началникът каза, че е получил нареждане от заместник-началника на градското управление, а той на свой ред от главния, тоест от своя началник. Кой пък е упражнил натиск върху главния — не се знае, но натискът е бил силен, защото да се допускат частни цивилни лица до разследване и още повече до оперативна работа, хем не е прието, хем не е разрешено. Пък и какво могат да разследват тези цивилни лица, след като между томилинските оперативни работници и следователя и без това няма съгласие относно версиите — всеки си знае своето и придърпва чергата към себе си. Димка Федулов например е стопроцентово сигурен, че убиецът е маниак, ненормалник, за когото да убие възрастна дама е връх на удоволствието.

А Иля не беше съгласен с него, той отстояваше съвсем друга версия и продължаваше да ѝ е верен. Иля смяташе, че Корягина е била убита от хората, които се опитват да изтикат собствениците на имението от града, да съсипят клуба им и да откупят реставрираната сграда на безценица, а Аида Борисовна Павлова е била наказана заради някакво дело, което е водела като следовател в прокуратурата. А това, че двата случая си приличат като две капки вода, не е никаква загадка: нарочно са убили Корягина по този страховит начин, за да всеят паника сред членовете на клуба и жителите на града като цяло, да отблъснат хората от имението, докато човекът, който е планирал да убие Павлова, не е знаел, че няма никакъв маниак и убийството на Корягина е обикновена инсценировка, и е копирал начина на извършване на престъплението, за да замаскира собствените си лични мотиви и да даде възможност на оперативните работници да припишат и второто убийство на същия маниак. Това е то, проста работа. Иля Вторушин защитаваше тази своя идея постоянно, но Дима Федулов не го слушаше, знаеше си своето: маниак и толкоз. А на Иля не му

харесваше мисълта за маниака. Никак не му харесваше. Изобщо даже. И тук имаше доста сложности. Работата беше там, че версията с маниака не беше никак удобна и на градското ръководство на милицията, ами че това беше просто кошмар: из града обикаля луд човек, убива пенсионерки, слага на гърдите им счупени огледала, изтръгва обици от ушите им, а милицията нищо не може да направи, показва пълната си безпомощност и не полага никакви усилия, за да тушира паническите настроения сред населението. Маниакът е нещо сериозно, а незаловеният маниак — повод за неприятни организационни изводи. Ето защо ръководството на криминалната милиция като цяло се съгласяваше с доводите на Иля Вторушин и именно затова не притискаше особено подчинените си по повод неразкритите престъпления — и по-конкретно това се отнасяше за първото убийство, чиято жертва бе станала Галина Илинична Корягина. Ситуацията беше очевидна и не представляваше тайна за никого. Ако наистина хората, които ламтяха за имението, бяха убили Корягина, никой не изпитваше желание да се занимава с тях, защото те имаха връзки с кмета и администрацията на град Томилин и не се знаеше до какво би довело милиционерското усърдие при издирването на виновния. Но без съмнение щеше да донесе доста неприятности. Докато можеше да приписват всичко на маниака, началството бе в относителна безопасност. Макар че от страна на областното ръководство, а не дай си боже и от страна на министерството, всеки момент можеше да започнат да ваят недоумяващи въпроси от сорта: какво, драги господа, не е наред при вас, щом някак вяло търсите или изобщо не търсите този ваш маниак. Но докато по-висшето милиционерско ръководство не се е развълнувало, могат да се чувстват що-годе спокойни. Та такъв беше крехкият баланс между интересите на престъпната групировка, свързана с кмета, и интересите на самата служба.

Вторушин се радваше, че началството споделя неговата гледна точка и не издирва маниака. Дразнеше се обаче, че старшият оперативен работник майор Федулов не споделя мнението му и току свързва някой мярнал се пред очите му психопат с двете неразкрити убийства. Това ужасно го вбесяваше.

А сега и някаква столична мадама се кани да им се натресе. Димка, разбира се, веднага ще се втурне да я обработва и привлича на

своя страна и щеше да успее — женорята си примират за него, макар че не е красавец, но явно в него има нещо привлекателно, и то в изобилие. Виж, по Иля жените не си падат, те изобщо не го забелязват и той е принуден да полага титанични усилия, та поне да му обърнат внимание, да не говорим пък да го вземат на сериозно. А на него просто му се налага да го вземат на сериозно. Него и версията му. Непременно. Трябваше да се постарае.

* * *

След снощния гуляй главата на Федулов се цепеше и бучеше, много му се спеше и никак не му се работеше, но въпреки това той стана в ранни зори, облече дебелия пуловер върху вълнената фланела с дълги ръкави и излезе, за да разчисти обилно навалелия сняг на пътеката от къщата към портата и до навеса, под който стоеше колата му. Беше готов да върши всичко, свързано с къщата и двора, по цели дни и във всякакво състояние — било то при махмурлук или с висока температура.

Тази къща беше връхът на мечтите на Дима — дървена, напомняща чайна, малиновочервена, украсена с яйченожълта резба, с яркосин покрив с полимерни керемиди, а на купичката се кипреше петле, също яйченожълто. Федулов сам бе избирал боята: когато купи къщата, тя беше просто дървена, в естествен топъл бежев цвят, но Дмитрий искаше именно тъмnochервена къща, искаше и резба, и то непременно яркожълта. И петле на покрива. Резбата поръча в съседното село на местен майстор, който не му взе скъпо за работата — само няколко бутилки водка. Сега къщата изглеждаше на Федулов съвършена, той я обожаваше и се стараяше колкото може по-често да кани гости, сякаш за да компенсира дългите години живот на тясно, когато не само нямаше къде да покани някого, но се чудеше къде да приюти и себе си.

Премести се в новата къща не само с двете си дъщери и с бременната си съпруга, но и с родителите си, а в старото двустайно апартаментче останаха по-малката му сестра с мъжа си и детето им. Заедно с майка си — енергичната и неуморна Зоя Михайловна, бивша медицинска сестра, Дима благоустрои не само къщата, но и парцела

около нея, посади декоративни храсти, направи цветни лехи, алеи, павира ги с евтини, но много симпатични плочки, построи навес за колата. Мястото не беше кой знае колко голямо, само декар и шестстотин, но Федулов искаше и то да изглежда приказно издокарано, както къщата. И къщата, и мястото поддържаха в ред изключително Дмитрий и Зоя Михайловна, защото на жена му — Светлана, не ѝ беше до това, тя изцяло бе отдадена на децата: десетгодишната Ксюша, седемгодишната Варенка и тригодишния Ванюшка, който се роди три седмици след като се преместиха от апартамента в къщата, а на баща си Дима изобщо не можеше да разчита: Вадим Александрович беше на седемдесет и три години, сериозно болен, слаб, страхуваше се да излиза сам, дори от къщата излизаше рядко, ако нямаше хора наоколо. Страдаше от типичната фобия на сърдечноболните — страх от внезапен пристъп, и изобщо Вадим Александрович си беше внушил, че има много повече болести от действителните, така че му е забранено всичко: и да ходи, и да носи, и да играе с внука си, и дори да помага на внучките за уроците им. Седеше по цели дни пред телевизора или четеше вестници, които Дима му носеше от службата си всеки ден, и дума не можеше да става да помага с нещо из къщи. Но Дима не му се сърдеше, двамата с майка му прекрасно се справяха, пък и грижите по собствената им къща само ги радваха.

Тази зима беше рядко студена и снежна, но той работеше с удоволствие, оставяше от двете страни на алеите спретнати преспи, изпод които стърчаха трогателните голи клонки на младите храсти, и се наслаждаваше на звука от захапващата снега лопата. Това му напомняше детството, когато зимите не бяха топли като напоследък, и той се събуждаше сутрин не от звъненето на будилника, а именно от такива долитащи отвън звуци, издавани от разгребващите снега улични метачи.

Приключи с алеите и се върна в къщата да нахрани кучетата. Дик и Джери сладко спяха в хола пред вратата към спалнята на родителите му — бяха си избрали това място сами и не смятаха да го заменят с постелката пред входната врата, която им бе поставил Федулов. Дмитрий ги взе миналата година като палета — някой ги беше прибрал от улицата и ги бе донесъл в приюта за бездомни животни, организиран в клуба „Златна възраст“. Бездомните помияри, гладни и

мръсни, бяха толкова жалки наглед, че сърцето на Федулов трепна. Взе и двете. Това стана точно когато бяха убили Корягина и той бе отишъл в имението да разпита хората, познавали отблизо убитата. Именно тогава му показаха приюта, където той видя двете притиснали се едно до друго намереничета. Разбира се, вече ги бяха измили, нахранили и прочистили от глисти, но когато някаква ентузиастка, членка на клуба, му показа снимките на кученцата в деня на пристигането им тук, Дмитрий не издържа. Въпреки трудното си детство и безбройните лишения и несгоди, а може би именно заради тях, Дик и Джери мразеха студа и се страхуваха от недостига на сън, обичаха да спят повечко, а да тичат из дълбокия сняг, и то при минус петнайсет градуса — това пък никак не обичаха.

— Рота, стани — шепнешком, за да не събуди никого, изкомандва Федулов и зарови дясната си ръка в козината на врата на Дик, а с лявата леко шляпна Джери по гърба. — Команда „хам-хум“!

Кучетата се прозяха и лениво се надигнаха. Почти веднага се отвори и вратата към спалнята на родителите на Дима и в хола излезе Зоя Михайловна, напълно облечена и сресана. Очевидно за водач на глутницата кучетата, кой знае защо, бяха избрали именно нея, а не спасилия ги от приюта Федулов, защото муцуните им веднага се оживиха, опашките се завъртяха, очите блеснаха. Зоя Михайловна тръгна към кухнята, Дик и Джери радостно я последваха в тръс, а на опашката на процесията остана Федулов.

— Митя, върви да си вземеш душ, целият си потен — нареди Зоя Михайловна. — Докато се върнеш, закуската ще е готова.

— Ама... — подзе той, но майка му го прекъсна:

— Все някак сама ще нахраня твоите скъпоценни псета, не се тревожи. Вдигай и момичетата, време е вече, че ще закъснеят за училище.

Дмитрий послушно влезе първо в стаята при дъщерите си, потърка нос в техните топли, лъхащи на детство вратлета, накара ги да станат, после дълго и с удоволствие се плиска под горещия душ, като го сменяше със студен, и се бръсна. Когато се върна в просторната кухня, момичетата вече бяха на масата и с апетит лапаха бухти от извара със сладко и сутляш.

— Татко, купи ми нов мобилен телефон — помоли десетгодишната Ксюша.

— Ти вече си имаш — учуди се Федулов. — Дадох ти моя, хубав е, с всички екстри, точно за първи септември. Нима се е счупил?

— Хайде де — презрително сбърчи носле момичето, — твоят е такава вехтория. Искам розов, с камъчета, като на Натка Кузовлева. Толкова е хубав, модерен! И чантичка към него, такава една красивичка, със сърчица, с каишка, та да се носи на врата. Хайде купи миии, моля ти сееееее!

— Ще преживееш и без него — строго отговори Федулов, отмести празната чаша и стана от масата. — Малка си още да ставаш модерна.

Ксюша се нацупи, устните ѝ затрепериха, но това не уплаши Дмитрий и не го трогна. Той умееше да цени парите и добре знаеше с какъв труд се печелят. За нищо на света не би похарчил излишно и копейка, намираше за по-добре да се лиши от нещо нужно, отколкото да купи нещо, без което може да мине.

Майка му излезе след него и мълчаливо загледа как синът ѝ се облича.

— Митя, защо пък да не ѝ купиш телефон — заговори тя, когато Федулов вече натисна дръжката на вратата. — Какво сега, свиди ли ти се?

— Ако беше за нещо полезно, нямаше да пожаля никакви пари, но така, за глезотии, няма да ги пиляя — отсече той.

— Господи — въздъхна Зоя Михайловна, — на кого се метна такъв скъперник, а? Че дете е, за нея новият телефон е такава радост! Тя иска да е като другите, страда, ако не е така. Нали знаеш какви са децата сега: ако нямаш най-новото и най-модерното, не дружат с теб. С твоето скъперничество тя ще си изгуби всичките приятелки. Какво ти струва да зарадваш детето? Баща ли си или какво?

— Аз съм ченге и живея от заплатата си, а тя не е разтеглива. Няма защо да глезя хлапачката, нека знае своето място в този живот, от малка да свиква, че парите не падат от небето, а трябва да се печелят.

— Да бе, да — сухо сви устни майка му, — отказваш да ѝ купиш телефон, ама за водка парите не жалиш. Колко изпи снощи с приятелите си? Ами миналата неделя? Ами по-миналата? Всеки почивен ден тичаш в банята, а там си имате обща каса, безплатно никой не ти налива. За тези безобразия, значи, парите не ти се свидят...

— Майко, не ми пили на главата, работата ми е тежка — махна с ръка Федулов. — Нуждая се от отпускане по някакъв начин, инак ще започна да се нахвърлям на хората.

Той излезе от къщата, качи се в колата и тръгна за работа. Настроението му, което толкова се бе разведрило, след като от чистия мразовит въздух започнаха да минават симптомите на тежкия махмурлук, главата престана да го боли и взе да се прояснява, отново се развали. Че и тая жена от Москва, за която вчера ги предупреди началникът... Каква напаст, а! От друга страна, пак добре, че не е от министерството, няма пълномощия да проверява работата им, а ако си отвори устата и се опита да лае, той, майор Федулов, бързо ще ѝ я запуши, и то така, че тя няма да посмее не само да се изказва, но и изобщо да гъкне. Работата е ясна — Бегорски е въшлив с пари, а клубът вече издиша, старците бягат от него като дявол от тамян, дори персоналът започна да напуска, толкова ги наплаши маниакът от Томилин. Дори самият Федулов напоследък започна повече да пие заради този маниак, стана неспокоен — нали и неговата майка ходи в имението да се подстригва при любовницата на Бегорски... или каквато там му се пада. Естествено, Зоя Михайловна няма време за разните глупости с компютрите и самодейните театрални постановки, пък и не ѝ са интересни, покрай къщата и тримата внуци си има грижи колкото щещ, но пък е свикнала да се грижи за външния си вид, дори въкъщи ходи гримирана, затова се подстригва при Тамара — казва, че в Томилин няма по-добра фризьорка от нея. Може и така да е, само че Дима Федулов би предпочел дори майка му да не изглежда толкова привлекателна, но да не ходи в това проклето имение. Та тя е на шейсет и девет, а маниакът убива пенсионерки, свързани с имението, именно на тази възраст. Добре си е Вторушин, неговата баба живее в Костровск и не посещава клуб „Златна възраст“, той може да си позволи да плюе на маниака, да прави умна физиономия, да гледа началството в устата и да твърди, че няма никакъв маниак. Нали няма за кого да се тревожи... А Дмитрий място не си намира, безпокои се за майка си. Може пък тая от Москва да подскаже нещо умно, да погледне ситуацията със свежо око — и да забележи някаква дреболия, която те с Вторушин и със следователя да са пропуснали. Добре ще е... Да хванат най-сетне тая гнида, тоя психар — камък ще му падне от плещите.

* * *

От кабинета на началника на Томилинския градски отдел на вътрешните работи Настя Каменская излезе напълно успокоена. Снощи, вече в леглото, тя се опитваше да си представи как ще мине тази среща, какво ще каже началникът, какво ще отговори тя... и както и да го мислеше, излизаше, че колкото и груби по същество и хладно учтиви по форма думи да изрече той, пак нищо страшно няма да се случи, небето няма да се разцепи, подът няма да се продъни, а самата Настя при всички, дори най-неприятните варианти ще остане жива и здрава. Разговорът с началника на отдела мина точно както си го бе представяла — тя не чу нищо ново и излизащо извън рамките на здравия смисъл. В общи линии се свеждаше до това, че началникът не е във възторг от цялото начинание, но тъй като е много задължен на Родислав Евгениевич Романов, е готов да му съдейства и да даде заповед на разследващите да запознаят Каменская с материалите, с които разполагат оперативните работници. Материалите по случая, намиращи се при следователя, естествено, няма да ѝ покажат, но устно ще ѝ разкажат всичко, което смятат за възможно. И изобщо в Томилин имат добри криминалисти и щом са се занимавали с едното убийство почти година, а с второто — почти половин година, и така и не са ги разкрили, няма никакви основания да се смята, че щом пристигне московската госпожа — всичко ще се нареди отведнъж. Началникът някак много навреме не си спомни, че „московската госпожа“ има зад гърба си званието полковник от милицията и двайсет и седем и половина години безупречна служба. С една дума, всичко това било някаква идиотщина, но щом самият Романов е помолил — добре де, тъй да бъде. Настя бе очаквала да чуе именно това, така че се зарадва и мислено се похвали. Най-важното беше, че целта е постигната.

Веднага в кабинета на началника бе извикан неговият заместник, на когото възложиха да представи Каменская на началника на оперативно-следствения отдел и да му даде съответните указания. Настя плавно бе прехвърлена в кабинета на заместника, където вече бе извикан началникът на отдела, и тя още веднъж изслуша гневната тирада какви добри оперативни работници имали и как нямали никакви основания да смятат, че тя ще съумее да направи онова, което

не са съумели да направят те. След това най-сетне по един дълъг коридор я заведоха в малко кабинетче и я запознаха с капитан Вторушин и майор Федулов.

Федулов ѝ хареса веднага — беше широкоплещест, набит, изглеждаше много як и силен, с прекрасна мускулатура и красив торс, изопнал тънкото вълнено поло. Дори бръснатата глава не го правеше да прилича на банален бандит, напротив, придаваше му мъжественост и бруталност, а очите му, наистина не големи, да не кажем малки, никак не разваляха грубо изсеченото му лице. За сметка на това усмивката на Федулов се оказа рядко приятна и изобщо той не изразяваше ни най-малко недоверие към Настя, не демонстрираше съмнения в нейните способности, напротив, не криеше надеждата си, че още една глава може да е от голяма полза, а още едно око, дай боже, може да забележи нещо интересно и важно. Освен това той предположи Настя и с това, което каза веднага:

— Към този случай аз изпитвам личен интерес, дори двоен. Първо, добре познавах убитата Павлова, имал съм щастието на няколко пъти да работя с Аида Борисовна и съм научил много от нея, за което съм и безкрайно благодарен. Второ, имам майка на шейсет и девет години, която периодично посещава имението. Не мога да спя спокойно, докато знам, че по улиците на нашия град се разхожда опасен луд убиец. Така че можете да разчитате на мен в издирването на маниака, ако ви трябва нещо, ще го направя — да събера информация, да пътувам докдето ви трябва, да проуча едно-друго. Вярно, делото е преустановено, но аз винаги мога да се разбера със следователя, така че каквото и питане да имате, какъвто и документ от съда или от другаде да ви трябва — ще го имате.

Виж, другият оперативен работник — Иля Вторушин, кой знае защо, предизвика у Настя неприязън. Дебел, с червено лице, големи изпъкнали очи, бледосини и някак воднисти, той ѝ напомняше жаба, а обстоятелството, че беше облечен не с дънки и поло като Федулов, а с костюм и риза, вратовръзка и копчета на ръкавелите, само усилваше впечатлението — Вторушин сякаш се опитваше да замаскира своята грозота с демонстративно официалното си облекло, вместо да се примири със своята непривлекателна външност и да престане да я крие. Вярно, Настя не можа да не забележи хубавата гъста коса и ръцете с красива форма, дълги пръсти и чисти подрязани нокти, но

това само потвърди впечатлението ѝ: жаба с красиви ръце си е същата грозота, същата дисхармония — като какофония, изпълнявана на цигулка „Страдивариус“.

Вторушин имал собствено мнение за убийствата, противоположно на мнението на Федулов, но пък изцяло съпадащо с позицията на ръководството, което майор Федулов не пропусна да съобщи на Настя дори без да се опитва да скрие презрителната си усмивчица.

— Млад е още нашият капитан — каза той и побутна пепелника към Настя — и тъй като е млад, много се грижи за кариерата си, затова не смее да има мнение, различно от това на началството. Нали, Илюха? На чие място си хвърлил око, признавай! На моето ли? Или мераците са по-високи, устремил си се направо към това на началника на отдела? Внимавай да не се престараяш, че заради твоето усърдие да угодиш на ръководството, нашата разкриваемост накрая ще падне и под нулата.

Вторушин обаче остана невъзмутим и подчертано учтив, с всички сили демонстрираше, че не забравя и чина на Настя, който тя бе носила доскоро, и солидния ѝ стаж.

— Анастасия Павловна, аз никога не съм крил, че смятам версията за маниака за безперспективна — спокойно отговори той. — И ръководството е съгласно с мен. Друг е въпросът, че отработването на моята версия може да причини определени неприятности на всички нас. Но аз въпреки това продължавам да държа на нея.

— Защо? — попита Настя. — Нали и вие, и майор Федулов, и следователят разполагате с една и съща информация, защо тогава правите от нея съвсем различни изводи? Или на вас ви е известно още нещо, което не сте ни казали?

— На мен ми е известно същото, което и на другите. Просто имам такова чувство.

— О — оживи се Федулов, — чухте ли? Имал такова чувство. Имал усет. Всички ние тук нямаме усет, изобщо сме дошли направо от улицата и хабер си нямаме от детективски умения, а той е Шерлок Холмс, кръстоска с Щирлиц.

— Почакайте — спря го Настя, — имам един въпрос. Двете убийства си приличат във всички подробности, така ли е?

— Абсолютно — кимна Дмитрий. — Няма никакви съмнения, че те са дело на един и същ човек.

— Тогава как може да се смята, че второто убийство е имитация на почерка от първия епизод? Трябва да се намери човек, който знае всички подробности от първото убийство и може да ги възпроизведе точно. Откъде той знае тези подробности? При вас да не би да е прието да информирате обществеността за подробностите? Тоест нарушавате общоприетата практика? Или някой от служителите на милицията му ги е разказал?

Въпросът не беше случаен. Отдавна е известно, че щом се появи престъпник, извършващ еднакви по почерка си престъпления, и това стане известно на населението, веднага се появяват и подражатели, и такива, които правят чистосърдечни признания и поемат отговорността за престъпления, които не са извършвали. За да се избегнат такива подражатели и мними престъпници, подробностите от извършеното престъпление обикновено не се разгласяват. Как тогава човекът, който е убил Аида Борисовна Павлова, е научил подробностите от убийството на Галина Илинична Корягина?

— Нищо не сме нарушавали — промърмори Федулов, — след убийството на Корягина в медиите изтекоха само сведения за нейната възраст и че тя е била активен член на клуб „Златна възраст“. Не е ставало дума нито за огледалото, нито за обичата. За това се писа едва след второто убийство. Между другото, вие чели ли сте статията?

— Четох я — въздъхна Настя. — Много интересно, много страшно, но абсолютно неправдоподобно.

— Защо смятате така? — разпалено възрази Дмитрий. — Аз например смятам, че е напълно вероятно. Знаете ли колко време съм прекарал в този клуб в опити да открия потомъка на рода Румянцеви? Имам чувството, че вече знам всичко за всички, включително имената на техните домашни любимци.

— Но нали, доколкото разбирам, така и никого не сте открили — отбеляза Настя. — А моят въпрос така си и остана без отговор. Иля, обяснете ми как изпълнителят на второто убийство е могъл толкова точно да изкопира първото престъпление, щом информацията за подробностите не е била разгласена?

Вторушин внимателно я погледна и едва забележимо се позасмя:

— Вие знаете отговора, Анастасия Павловна. Или искате аз да го озвуча?

— Не, чуйте го само! — повиши глас Федулов. — За какво намекваш, Илюха? Че при нас в милицията се е завъдил маниак? Или в следствието? Или при дежурните? Ти изобщо мислиш ли какви ги приказваш?

Вторушин сви рамене.

— Ти го каза. Не смятам, че сред нас има маниак. Мисля, че първото убийство е извършено конкретно срещу Бегорски, а второто — конкретно срещу Павлова, а Павлова — като следовател — като нищо може да е имала врагове в нашите среди. Защо не?

— Защото аз не вярвам, че сред нас...

— А по какво се различаваме ние от всички останали хора? И ние сме като тях, и ние имаме мозъци, нерви, психика, и сред нас има престъпници, това не е тайна за никого. Е, защо в другите отдели може да има предатели, а при нас да няма? С какво сме по-различни?

— Ама ти...

— Тъй — твърдо отсече Настя, — всичко ми е ясно. Моля, разкажете ми всичко, което можете, за потърпевшите.

Оперативните работници извадиха бележниците си и започнаха да разказват.

* * *

Когато се върна в имението, Настя отвори ноутбука си и започна методично да вкарва в компютъра всичко, което бе научила от Федулов и Вторушин, като междувременно обмисляше информацията.

И тъй, Галина Илинична Корягина, шейсет и осем годишна, открита удушена със собствения ѝ вълнен шал в междублоково пространство, когато се е прибирала от концертната зала. Живееела е в собствен апартамент с някоя си Маргарита Нечаенко, нещо средно между храненица и квартирантка, която не плащала наем, но активно помагала на Корягина в домакинството. Маргарита смятала да посрещне хазяйката си след концерта, но внезапно я заболял корем и получила диария, буквално не можела да се отдалечи от тоалетната. Съседите потвърждават това, момичето помолило за лекарство, не

мръднало от жилището и се тревожело, че не може да излезе и да посрещне Галина Илинична. Тоест Нечаенко има твърдо алиби. Може да се предположи, че е влязла в сговор с изпълнителя на убийството и нарочно е симулирала заболяването, за да остави Корягина сама в тъмната част на денонощието в пустото междублоково пространство, но тази версия е била отхвърлена като несъстоятелна. Защо е трябвало да го прави? Тя няма мотив за убийството на Корягина и не може да е имала: докато е била жива Галина Илинична, момичето е имало покрив над главата, а след смъртта ѝ трябва да плаща наем, което съществено ще се отрази на доходите ѝ, и бездруго невисоки — работи като приемница в пункт за химическо чистене.

Убийство от корисни подбуди, например получаване на наследство, също не беше логично: преди няколко години Корягина завещала жилището си и цялото имущество в него на Томилинския музей по краезнание. Корягина има дъщеря — Татяна, която Галина Илинична по този начин е лишила от наследство. Но убийството едва ли е било и акт на отмъщение от страна на дъщерята. Първо, Татяна Корягина има алиби — през доста дълъг период от време тя не е напускала Костровск, където живее от много години. Второ, дори да се предположи сговор на Татяна с убиеца или банална поръчка, не е ясно защо тя е трябвало да отлага отмъщението си толкова години. Галина Илинична е съобщила на дъщеря си за завещанието веднага щом то е било съставено, тоест през 2002 година. Минали са седем години — и изведнъж отмъщение? Защо? Трето, Татяна Корягина по принцип не се е ядосвала много за жилището на майка си, защото е собственичка на елитен публичен дом, замаскиран като салон за масажи, и печели толкова, че може всяка година да си купува по два, че и по три такива апартамента. Всъщност именно това обстоятелство е станало причина Корягина да припише наследството на музея, а не да го остави на дъщеря си: Галина Илинична твърде болезнено приемала факта, че дъщеря ѝ се занимава с проституция в Костровск, казала, че повече няма да я пусне през прага си, отрекла се от Татяна и смятала, че повече няма дъщеря. Към момента на убийството майката и дъщерята не били общували от двайсетина години, не си писали, нито разговаряли по телефона. Единственото изключение било, когато Корягина взела от съседка адреса на Татяна и ѝ написала писмото, в което ѝ съобщила, че е съставила завещание в полза на Музея по

краезнание и дъщеря ѝ „нищо няма да получи, да не се надява“. (Оказало се, че Татяна все пак мислела за майка си и оставяла координатите си на съседка с молба непременно да ѝ съобщят, ако е нужна помощта ѝ или нещо се случи.)

Колкото до други възможни наследници, на които може да не е харесало, че Галина Илинична ги е оцетила, такива не се намерили. Корягина имала племенник, който живеел в Иркутск, но той не поддържал отношения с леля си и при наличие на първостепенни наследници, тоест дъщерята Татяна, не е можел да претендира за каквото и да било. С една дума, версията за убийство заради получаване на наследство или заради отмъщение по повод на това странно завещание изобщо не минаваше.

Навремето Корягина завършила областния педагогически институт, имала диплома за учител по история, впоследствие изкарала обучение в университета по марксизъм-ленинизъм и работила като инструктор в отдел „Пропаганда“ при Томилинския градски комитет на КПСС. След 1991 година, когато дейността на Комунистическата партия беше прекратена и партийните органи предадоха богу дух, Галина Илинична се върнала към професията си според дипломата и чак до излизането си в пенсия преподавала история във вечерната гимназия.

Съседите и познатите характеризират Галина Илинична като неискрена и недоверчива личност, свикнала да командва и при липсата на реална власт превърнала се в дребен манипулатор, който по всякакви начини се стремил всичко да стане „на нейното“. Корягина вече на никого нищо не можела да заповяда, никой не се страхувал от нея, но тя вървяла към целта с помощта на глупави измами, дребни смешни интриги и преструвки. Съседите от блока например разказали такава история: тяхната дъщеря ходела с момче, което след срещи я изпращало до входа, пушело, хвърляло фасовете до входната врата, че и плюело. Галина Илинична му направила забележка, момчето отговорило нещо грубо и продължавало да демонстрира лошо възпитание. Корягина се опитала да поговори с момчето, но то не ѝ обърнало внимание и я помолило да не се бърка в чужди работи. Галина Илинична обаче не искала да се примири с нередностите пред вратата на входа, затова отишла у съседите и им казала, че дъщеря им се вижда с много лошо момче и че тя го била видяла в града с друга

госпожица, която въпросното момче прегръщало под талията, опипвало я и изобщо се държало съвсем недвусмислено, а освен това била чула за него, че било свързано с бандити. „Пазете дъщеря си — казала тя на уплашените родители, — защото ми е мъчно за нея, дано не пострада нещо.“ Съседите вдигнали на дъщеря си скандал и ѝ забранили да се вижда с лошото момче. Момчето обаче не престанало да се вижда с него, той продължавал да я изпраща, но сега вече не до самия вход — младата двойка по двайсетина минути се сбогувала зад ъгъла, така че младежът хвърлял фасове и плюел вече на друго място, не пред вратата, а именно това целяла Галина Илинична. След известно време истината лъснала, момчето не било опипвало никакво друго момиче, не било свързано и с бандити, но въпреки това вече не стояло с момчето пред входа. Корягина постигнала целта си.

Жаждата за власт, макар и най-дребна, макар и миниатюрна, и стремежът да командва били толкова силни у Корягина, че на събранието на обитателите на блока тя се самопредложила за домоуправител. Присъстващите на събранието били малко, никой не бил заинтересован, всички били заети със собствените си проблеми, затова я избрали, без много-много да му мислят. Галина Илинична с удоволствие обикаляла апартаментите, събирала пари ту за озеленяване, ту за детска площадка, ту за домофони, ту викала всички на съботник за почистване на територията край блока, ту ги призовавала да подписват колективни писма до комуналната служба, че чистачката не мие стълбището както трябва и те искат тя да бъде уволнена, или обръщение към милицията незабавно да бъдат арестувани и обезвредени всички младежи, които се въртят във входа, шумят и правят боклук. Безцеремонно нахлувала в жилищата, нареждала как трябва да се възпитават децата, да се товарят мебелите и да се използва асансьорът, карала се със собствениците на кучета, защото кучетата замърсявали цветните лехи и пространството около детската площадка, и със собствениците на автомобили, защото паркирали колите си под прозорците, вдигали шум с моторите, тропали вратите и пречели на хората да спят. Съседите мира нямали от нея. Те не знаели как да усмирят Корягина, но покорно я търпели, защото никой друг не искал да бъде домоуправител.

Е, и с какво подобна личност може да е предизвикала такава омраза у убиеца, че той я е удушил и е маскирал смъртта ѝ като ритуал

на? Или маниакът не е имал нищо конкретно против Галина Илинична, просто е причаквал в тъмния двор първата срещната възрастна дама, защото вътрешен глас настойчиво му е повтарял: „Убий я! Направи си удоволствието!“?

Втората потърпевша — Аида Борисовна Павлова, седемдесетгодишна, била намерена на неохраняем строеж рано сутринта, когато там пристигнали първите работници. Удушена с копринен шал, който според свидетелски показания на хора, които са я познавали, бил неин. Според заключението на съдебномедицинския експерт смъртта била настъпила към 22 часа предната вечер.

Аида Борисовна имала висше юридическо образование и работела в Томилин като следовател в прокуратурата, пенсионирала се със звание старши съветник от полицията. В града нямала роднини, била вдовица, по-малкият ѝ брат отдавна заминал за Канада, където въртял някакво производство на лакове и бои. Преди няколко години поканил при себе си и сина на Аида Борисовна, също химик, който работел в Томилинския химкомбинат. Синът заминал при вуйчо си като постоянен емигрант, заедно с жена си и двете си деца. Отношенията на Аида Борисовна със сина ѝ и неговото семейство били прекрасни, те активно поддържали връзка по телефона, а впоследствие, когато Павлова добила компютърна грамотност и си купила компютър, започнали и да си пишат. Синът, който станал доста заможен, постоянно пращал на майка си пари, и то доста, така че Аида Борисовна нищо не си отказвала, можела да си позволи всякакви покупки и да се чувства абсолютно свободна. Веднъж ходила в Канада, живяла там един месец, след което казала на сина си, че ще бъде щастлива по всяко време да приеме и него, и снаха си, и внуците, но вече няма да ходи при него, не ѝ харесало в чужбина, там било скучно, неуютно и изобщо никак безинтересно. От всичко това можеше да се направи извод, че дори Павлова да е била убита по лични причини, тези причини определено са извън семейния кръг. Наследството на Аида Борисовна било просто една гарсонiera в района с новите жилищни сгради и цената ѝ била такава, че в сравнение с доходите на сина ѝ изглеждала просто смешна. А тя нямала други наследници.

Свидетелите характеризирали Аида Борисовна като човек корав и принципен, но при това много толерантен към чуждото мнение, към чуждата позиция и като цяло към чуждия живот. Кредото ѝ можело да

се формулира приблизително така: „Аз не мога да правя определени неща и няма да ги правя, но лично вас това с нищо не ви задължава, вие сте свободни да постъпвате, както смятате за добре“. Тоест тя на никого не натрапвала своето мнение и никога за нищо не настоявала, но при това не криела собствената си гледна точка и не се съгласявала на никакви отстъпки и компромиси.

Павлова била жизнерадостна, жизнелюбива, с удоволствие и страст се отдавала на всичко, с което се занимавала, във всичко влагала душа. Кореспондирала си по интернет с цветари, с любители и познавачи на кулинарията, търсела нови рецепти, готвела, гощавала съседите от входа, споделяла придобити знания с главния готвач в ресторанта при клуба „Златна възраст“, през пролетта и лятото активно участвала в засаждането на растения в имението и през цялата година правела нещо в зимната градина и в оранжерията.

Отделна страница от ежедневието ѝ били отношенията с децата. Едно от първите начинания на Андрей Бегорски било разработването на сайт „Моите близки“, на който трябвало да се поместват профили на пенсионери и деца от детския дом. Замисълът се оказал сполучлив, между някои деца и членове на клуба се завързали стабилни отношения, пенсионерите се запознали с възпитаниците на детския дом отначало чрез кореспонденция, после лично, започнали да се срещат, да се разхождат заедно, да похапват сладолед в сладкарници и да се забавляват на атракционите в парка. И Аида Борисовна поместила свой профил, но неочаквано получила писмо от детския дом не с предложение за кореспонденция, а с молба да отиде и да разкаже нещо интересно за престъпленията. Тя отишла, разказала няколко истории от своята практика и направила на децата толкова силно впечатление, че желаещите да станат нейни приемни внуци се оказали петнайсетина. И Павлова поела над тях шефство, водела ги групово на разходки и екскурзии из града, разказвала им за историята и архитектурата му, учела ги да пресичат правилно улицата и да се държат както трябва на обществени места, четяла им на глас и всички после подробно обсъждали прочетеното, черпела ги със сладкиши и им купувала подаръци. Освен това постоянно я канели да говори пред ученици на тема лична безопасност, как да не стават жертви на хулигани, крадци и сексуални психопати. Аида Борисовна гледала на тази част от своята дейност много сериозно и преди лекциите

непременно се консултирала с педагозите и училищните психолози как най-добре да поднесе един или друг материал, за да не уплаши или смути децата.

Освен това Аида Борисовна Павлова съчинявала философски приказки, които с удоволствие разказвала на децата от дома, а после започнала да изработва кукли, изобразяващи персонажите от тези приказки, и да дава импровизирани представления, които децата обожавали и в които също участвали. Намерил се спонсор, който предложил като благотворителна акция да издаде в мъничък тираж приказките на Аида Борисовна и да подари целия тираж на детския дом и на училищните библиотеки в града. Идеята била приета с ентузиазъм, Павлова подготвила текстовете, написала още няколко нови приказки, а Тамара Николаевна Виноградова направила илюстрациите. Тиражът излязъл, книгите били подарени, Аида Борисовна греела от щастие.

Може ли тя да е имала врагове, пожелали да убият бившия следовател, прикривайки се с все още незаловения маниак? Може. А може ли да я е убил въпросният маниак? Може.

Колкото до приликата в подробностите около двете престъпления, тя се е заключавала в начина на убийството (удушаване с шала на потърпевшата), в оставянето на счупено огледало на гърдите на трупа и в изтръгнатата от ухото и подхвърлена наблизко облица. Огледалата са били най-обикновени, с пластмасови рамки — едната синя, другата червена, едното овално, другото кръгло, едното употребявано, другото съвсем ново. Такива огледала се продават във всички супермаркети. И двете огледала са били грижливо почистени със спирт или водка, по тях не е имало никакви отпечатъци. Излизаше, че първия път престъпникът е взел огледало от къщи, свое, а втория път е купил специално за случая. Оперативните работници направили всичко възможно да изяснят откъде е било купено второто огледало, но в нито един магазин не си спомнили купувача, защото там няма продавачи, а касиерите гледат не лицата на плащащите, а конвейера, на който е поставена стоката, и кой ли би обърнал внимание на едно обикновено огледалце, забутано в общата купчина от кисели млека, консерви, кашкавал, плодове, опаковки паста за зъби и рула домакинска хартия. Така пътят, прокаран от огледалото, не довел доникъде.

Потърпевшите имали различни обици: Корягина — евтина бижутерия с дълги кукички, Павлова — златни с аметисти и английска закопчалка, затова и следите на ушите им не били еднакви: кукичката лесно се разгънала и на ухото на Корягина останала само драскотина, а английската закопчалка направила рана на ухото на Павлова. Но и в единия, и в другия случай обиците били изтръгвани с явно усилие.

Оперативните работници извършили наистина гигантска работа по отработване на материали от психоневрологичния диспансер и областната психиатрична болница, разпитали всички живеещи в града и в радиус от сто километра около него частнопрактикуващи лекари психиатри, психотерапевти и невропатолози в опити да намерят поне един човек, чието заболяване би могло да доведе до толкова опасни и печални последствия. Безрезултатно. Претенденти за ролята на маниака периодично се намирали и Вторушин и Федулов се занимавали с тях, проверявали ги, въртели и сучели, но всеки път били принудени да признаят, че е било напразно. Тоест, ако маниак наистина има, официална психиатрична диагноза не му е била поставяна — поне в медицинските учреждения в Томилински и Костровски район. Костровск също попаднал в сферата на търсенето, тъй като се намира само на шейсет километра от Томилин: с кола е на един час път, с автобус — на час и половина. Не, безспорно не можеше да се каже, че по делата за убийствата на Корягина и Павлова не е направено нищо или е направено малко, а и оперативните работници имат не едно дело, много са и трябва да се занимават с всички.

Иля Вторушин, освен работата по издирването на маниака, упорито отстоявал своята версия и се опитвал да намери следи, че поръчката за убийството на Корягина е направена от страна на хората, които искат да унищожат клуб „Златна възраст“ и да пропъдят Бегорски от имението. Извънредно много го смущавал фактът, че квартирантката на Корягина — Маргарита Нечаенко, толкова внезапно и тъкмо навреме се разболяла, така че с всички сили се мъчел да изрови каквото и да е, което да свързва момичето с хората, приближени на кмета и градската администрация. Ала така и не намерил никакви изобличителни връзки на обикновената служителка в химическото чистене. Тя била родом от село Петунино, Костровски район, след като завършила училище, кандидатствала в института в Костровск, но я скъсали, известно време дори се скитала бездомна, живяла с

бездомници, после някак се стегнала, намерила си работа, но не сполучила с личния живот — била твърде невзрачна и неугледна. Не ѝ се искало да се върне вкъщи победена, така че Рита лъжела майка си, че има хубава работа и свестен приятел, който всеки момент ще ѝ стане годеник, а току-виж и съпруг, до родното си село отскачала твърде рядко. Случайно в интернет открила сайта „Моите близки“, запознала се с Корягина, описала ѝ тъжната си съдба, тогава Корягина ѝ предложила да дойде в Томилин и да живее при нея като домашна помощница и компаньонка, обещала да ѝ помогне да си намери работа. Откъдето и да го погледнеш — Рита Нечаенко не подходеше за ролята на съучастница в убийство.

Упоритият капитан Вторушин обаче не се задоволил с това, задействал всички свои „източници“, за да проследи връзките на хората, заинтересовани от купуването на имението, с криминални елементи и да провери всеки такъв „елемент“ за възможна причастност към убийството на Корягина. Хвърлил много сили и време за тази работа, но така и нищо не постигнал. Разбира се, било му трудно да се занимава с това сам — нали Дима Федулов не споделял неговото мнение, а фанатично търсел луд убиец и почти не участвал в отработването на други версии. Следователят пък, както Настя разбра от уклончивите формулировки на капитана и майора, заел пасивна неутрална позиция. Той не бил подчинен на милицията, бил от друго ведомство и разхождащият се из града маниак изобщо не заплашвал неговата кариера, докато кметът и градската администрация можели да представляват сериозна заплаха. И макар че дълбоко в душата си бил съгласен с мнението на Вторушин, версията на Федулов му се виждала по-безопасна. Професионалистът се борел у него с чиновника, а резултатът от борбата се проявил като вялост и липса на инициатива при разследването.

* * *

Настя препрочете написаното, изключи компютъра и се качи на втория етаж при Тамара. Сега беше готова да формулира своите въпроси. Вратата беше заключена. Трябваше да се облече и да отиде в основната сграда да търси Тамара Николаевна.

Откри я във фризьорския салон, тъкмо завършваше прическата на приятна възрастна жена. Настя приседна в ъгъла и търпеливо зачака. Най-сетне клиентката си тръгна с безброй благодарности към изкусната майсторка. Настя с учудване забеляза, че Тамара не ѝ взе пари. Може би членовете на клуба плащат за услугите при администраторката? Май беше видяла там касов апарат...

— Безплатно ли работите? — попита тя.

— За членовете на клуба — да — кимна Тамара и прибра инструментите в красив кожен калъф. — А от хората, които идват тук, както се изразяваме, „от града“, вземам пари според тарифата.

— И много ли са тези „от града“? — поинтересува се Настя.

— Не, единици са.

— И от какво живеете? Или сте на заплата тук?

— Ха, как ли пък не! — тросна се Тамара. — Ще вземам заплата от Андрюша, хайде де, само това липсваше. С него се познаваме повече от петдесет години и не смятаме, че е възможно да влизаме във финансови взаимоотношения. Аз имам пари, напълно достатъчно, за да живея достойно и спокойно. Разбирате ли, навремето имах собствен бизнес, после го продадох и се преместих да живея при баща си — тогава съвсем беше остарял и вече не можеше да живее сам. Започнах работа, а парите от продадения бизнес си стояха. После татко почина и когато реших да дойда в Томилин, продадох московския си апартамент. Така че за собствените си нужди, които не са кой знае какви, имам пари чак до смъртта си и без да получавам заплата. А подстригвам изключително за удоволствие, цял живот съм обичала работата си, от ранно детство мечтаех за нея. Е, какво, Настя, чай? Или кафенце?

— Кафенце — усмихна се Настя.

— С пастичка?

— А какво ще каже за това Андрей Сергеевич? В неговата система за хранене със сигурност не се вписват тестеното, мазното и сладкото.

— Ами той не е тук — засмя се Тамара. — Замина рано сутринта. Сега сигурно вече е в Москва. Така че аз ви гарантирам и кафе, и пасти, които той забранява, и човешка вечеря. И изобщо ви обещавам нормално вкусно хранене, но... само до деня, когато Андрей се върне. Тогава ще трябва или да влизате в открита битка, или да ядете същото, което яде той. Да вървим.

Отидоха в ресторанта и седнаха на меко ъглово диванче, тапицирано с дамаска в цвят бордо. Сервитьорът, който донесе кафето и пастите, изглеждаше така, сякаш работи не в евтино провинциално заведение за пенсионери, а в шикозен ресторант на „Рубльовка“^[1]. Тамара улови учудения поглед на Настя и се усмихна:

— И това е идея на Андрей. Всъщност неговата основна идея е да докаже, че с пенсионирането животът на човека не само не свършва, а в много отношения дори едва започва. Човек навлиза в онази златна възраст, когато жизненият му опит вече е достатъчен, за да се научи да се радва на всичко и да не обръща внимание на глупостите, а физическите му сили са все още достатъчно, за да има на какво да се радва.

— А какво общо има тук външният вид на сервитьора? — не разбра Настя.

— Че как! Пенсионерите крайно рядко ходят на ресторант, ако живеят само от пенсията си, твърде скъпо е за тях, а посещението на ресторант носи определена символика, разбирате ли? Символ е на това, че си включен в общия живот, че живееш в обществото, че можеш да си позволиш едно-друго. Човек задължително трябва да ходи на ресторант, ако не иска да се състари преждевременно. Ето затова той направи в клуба това заведение, където хората могат да хапнат или просто да пият чай срещу символична сума, но целият антураж е достоен за първокласен ресторант. Обърнахте внимание на сервитьора, а погледнахте ли менюто?

— Ами... да — смутено отговори Настя. — Прочетох какво има тук и колко струва.

— Не говоря за това! А за обложката. Обърнахте ли внимание в каква папка е поставено менюто? Кожа и златни релефни орнаменти. Тук всичко, с изключение на цените, е от най-високо качество. Защото как беше в съветско време? За старците — всичко по-грозничко. Уж удобни за старческия крак обувки, но ти се плаче, като ги погледнеш. Дрехите пък — страшна грозотия. Рамките за очила — ужасяващи! Ясно е, че пенсионерите, ако никой не им помага, не могат да си позволят скъпи покупки, но кой е казал, че евтиното непременно трябва да е грозно? Нека да е от евтини материци, но да е красиво. Впрочем, Настенка, вие ме спирайте, защото се забравям, щом заговоря за клуба и за идеите на Андрей, думите ми изригват като

фонтан. Нали вие не просто искахте да пиете кафе, а и да попитате нещо. Питайте.

Настя отчупи с лъжичката късче от пастата и я опита. Да, сигурно беше направена от евтини продукти, но вкусна и — най-важното — невъзможно красива, обмислено разноцветна, украсена с горски плодове и течен шоколад.

— На първо място исках да чуя вашето лично мнение за Корягина и Павлова.

— А на второ?

— Бих ви помолила да ми назовете членовете на клуба, които най-добре са познавали убитите и могат да ми разкажат за тях.

— Ясно. Колкото до мен, аз, естествено, ще ви разкажа всичко, което знам, само че не знам кой знае колко, защото съм тук само от половин година, от август. А Аида Борисовна беше убита в края на септември, така че се познавахме само месец и половина. Но, разбира се, ще споделя някои неща. А Корягина не заварих изобщо, тя е била убита през март, струва ми се?

— Жалко — огорчено проточи Настя, — а аз толкова разчитах на вас.

Тамара с утешаващ жест я потупа по ръката и хитро се усмихна:

— Настенка, аз, естествено, не съм виждала лично много неща, но пък моят салон е място, където човек може да научи всичко от втора ръка. Поне със слуховете, които са се разнасяли и се разнасят из клуба, ще ви снабдя в изобилие. А вие после сама преценявайте кое е истина и кое — измислици.

От разказа на Тамара Настя научи, че в клуб „Златна възраст“ се образувала малка компания от три жени и един мъж. Така да се каже, четириъгълник, но не равноностранен. В компанията влизали Галина Илинична Корягина, Аида Борисовна Павлова, завърналият се от емиграция майстор със златни ръце Валерий Василевич Полосухин и още една дама на име Елена Станиславовна Муравьова. Колкото и да е странно, център на компанията станал невзрачният и не особено образован Полосухин, който живеел постоянно в имението, в сградата за персонала. Причината била, че той бил кротко влюбен в Аида Борисовна и внимателно и неумело я ухаждал. Тоест там, където се появявала Павлова, веднага изниквал и Полосухин. А след него пристигали Корягина и Муравьова — и те били хвърлили око на

вдовеца, който не бил стар и не пиел — голяма рядкост в наше време. Ето защо било ясно, че и едната, и другата не обичали Аида Борисовна, виждали в нея съперница и безумно ревнували. Освен това Корягина и Муравьова взаимно се смятали за съперници и не изпускали случай да излеят злъчта си към другата, особено зад гърба ѝ.

От това, което говорели клиентките на фризьорския салон, можело да се направи извод, че Корягина имала страх от Аида Борисовна и я смятала в известен смисъл равна на себе си, защото Павлова се занимавала със сериозни неща и се пенсионирала „на ниво“. Галина Илинична не се осмелявала да влиза в открита конфронтация със „съперницата“, но зад гърба ѝ понякога се отпускала и развилнявала, разпалено критикувала бившия следовател за прекалено младежкия според нея стил, в който онази се била обличала, за ярките блузки, джемпъри и задължителните шалчета, за тесните прилепнали панталонки и обилно красящата дрехите ѝ скъпа бижутерия. Виж, от Елена Станиславовна Муравьова Корягина изобщо нямала страх и открито я плюела за нейната привързаност към западната култура и изобщо за нейния „капиталистически начин на живот“. Особено развихряла критиката си в присъствието на Валерий Василевич Полосухин, не подбирала изразите и изказвала мнението си на висок началнически глас.

— А наистина ли Аида Борисовна се е обличала неподходящо за възрастта си? — с интерес попита Настя.

Тамара ѝ хвърли странен поглед, помълча малко.

— Аида Борисовна беше красива жена — тихо отговори тя, — висока, слаба, вашият тип. Младолико лице, почти никакви бръчки, побеляла гъста коса — тя не я боядисваше, така ѝ отиваше много. Веднъж дойде да я подстрижа, грижеше се за себе си. На мен ми харесваше как се облича, ако имах нейната външност, и аз бих се обличала точно така. Аида Борисовна казваше: „Докато работех, няхах нито право, нито възможност да нося такива дрехи, а винаги много ми се е искало. Сега най-сетне мога да си го позволя“.

— Защо ме погледнахте така? — не се въздържа да попита Настя. — Попитах ви нещо неподходящо ли?

— Вижте, Настенка, хайде да се върнем към този разговор някой друг път. Да не се отклоняваме сега. Нали трябва да научите колкото

може повече за Корягина и Павлова. Както вече казах, аз не заварих Корягина, затова не я познавах лично, но един епизод с Аида Борисовна се е запечатал в паметта ми. Това се случи няколко дни преди смъртта ѝ...

Аида Борисовна се записала за подстригване при Тамара. Определеният час дошъл, а Павлова я нямало и нямало, тогава Тамара тръгнала да я търси. Администраторката във вестибюла казала, че Аида Борисовна е влязла в кабинета на лекарите.

— Днес там приема Алла Ивановна — съобщила администраторката. — С Аида Борисовна се засякоха тук при мен и отидоха в кабинета.

Алла Ивановна Ярцева била психотерапевт, консултирала членовете на клуба два пъти седмично и пенсионерите с удоволствие я посещавали да си поговорят за тревоги, безсъние, лошо настроение и отчаяние от самотата, както и за причините техните деца съвсем да ги забравят и внуците да не ги посещават.

Медицинският кабинет се намирал точно до салона на Тамара, деляла ги една стена. Тамара тръгнала по коридора към своята врата, помислила малко и решила все пак да почука, да надникне при лекарката и да попита кога ще се освободи Аида Борисовна и има ли смисъл да я чака. Пристъпила към кабинета и чула възбудените гласове на Павлова и доктор Ярцева.

Вие не разбирате... — казала Алла Ивановна.

— Не — прекъснала я Павлова, — всъщност вие не разбирате какви може да бъдат последствията. Та вие сте психотерапевт, специалист по човешките души, кой, ако не вие, трябва да разбира...

Тамара се отдръпнала и вече смятала да се върне в своя салон, понеже не се решавала да прекъсне толкова емоционален разговор, когато вратата на лекарския кабинет рязко се отворила и в коридора буквално изхвърчала Аида Борисовна — изглеждала едновременно разстроена, ядосана и угрижена.

— Трето действие, сцената край реката... — мърморела тя, докато минала бързо покрай Тамара към вестибюла, без да я забележи.

— Аида Борисовна! — извикала я Тамара. — С вас имаме уговорено подстригване, сигурно сте забравили?

Павлова спряла за миг, обърнала се към нея.

— Извинете ме, Тамарочка, ще трябва да го отложим. Аз трябва... спешно... извинете ме, мила, ще се подстрижа друг път...

И си тръгнала...

— Трето действие, сцената край реката — замислено повтори Настя. — Да знаете случайно какво означава това?

— Нямам представа — поклати глава Тамара. — Аз толкова се смутих, че не се върнах веднага в моя салон, а от лекарския кабинет излязоха Алла Ивановна и нейният съпруг... излиза, че и той е бил вътре. Те ме видяха и ми се стори, че се притесниха. Попитах ги какво се е случило с Аида Борисовна и защо тя отложи подстригването. Алла Ивановна обясни, че изписала на Павлова лек антидепресант, а на нея ѝ се сторило, че дозировката е неправилна, прекалено голяма... нали знаете, има болни, които много внимателно четат приложените към лекарствата инструкции и започват да спорят с лекарите заради дозировките и възможните странични ефекти. Та затова спорили. И всъщност това е всичко. Но аз си помислих, че трябва да ви разкажа за този случай, защото ми е трудно да си представя по какъв начин неправилно предписано лекарство може да е свързано със сцена край реката в трето действие.

— И аз се затруднявам да си го представя — призна Настя. — Но ще го имам предвид. Значи, съпругът на вашата Алла Ивановна също е лекар?

— Не, той е бизнесмен, вярно, по-рано е бил лекар, а сега има бизнес с лекарства.

— Искате ли да се срещна с него...

— Това е трудно, Настенка, защото скоро след смъртта на Аида Борисовна Алла Ивановна напусна и заедно с мъжа си се премести в областния център, той прехвърли своя бизнес там.

— Колко скоро? — сепна се Настя. — Веднага ли?

— Не, след около месец.

— Защо изведнъж е решила така?

— Не беше изведнъж, те отдавна го планираха. Когато през август дойдох тук, вече се говореше, че Алла Ивановна се кани да се мести.

„Не, не се връзва — помисли си Настя. — Вярно, много е съблазнително да свързва внезапно заминаване на семейство Ярцеви с гибелта на Аида Павлова, но излиза, че заминаването им изобщо не е

било внезапно. Пък и за какво им е на тях да убиват пенсионерката Павлова? Може би е изровила нещо за машинации с лекарства, в които е бил замесен съпругът на Алла Ивановна? И именно затова в разговора на висок тон са взели участие не само лекарката, но и нейният съпруг? Възможно е той да е търгувал с некачествени, фалшиви или с минал срок на годност лекарства, а Павлова да е научила за това...“

Трябва да помоли Федулов или Вторушин да разузнаят нещо в тази посока.

— Ще ми покажете ли Елена Станиславовна Муравьова? — попита тя.

— Разбира се. Обикновено тя идва към шест часа, пие чай в заведението, после отива на репетиция на спектакъла. А Валерий Василевич Полосухин може да се намери след седем в стаята, където се събира кръжокът на любителите на бродерията, тя е до моя салон.

„Много добре — каза си Настя. — Сега ще се обадя на Федулов, ще му поставя задачата за съпруга на Алла Ивановна и ще отида да се запозная с Муравьова. А след нея ще се заема с Полосухин.“

Телефонът на Федулов се оказа извън обхват, вероятно майорът се намираше в някое избено помещение без прозорци. Тя набра номера на Вторушин и той вдигна веднага.

— Съпругът на Ярцева ли? — учудено попита той. — Добре, ще проверя и ще ви се обадя.

Тамара отиде в салона си, а Настя реши още веднъж да се разходи из основната сграда, вече без придружител, да поогледа и да провери добре ли е запомнила разположението на помещенията. Това можеше да се окаже полезно, ако именно тук, в това имение, ще трябва да търси тайнствения убиец.

---

[1] Богаташки жилищен район край Москва. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 4.

Елена Станиславовна Муравьова, ниска пухкава жена с грижливо подредена прическа от боядисана светла коса, с готовност се съгласи да разговаря със социоложката от Москва. Само след няколко минути Настя разбра, че Елена Станиславовна е водена най-вече от възможността да намери свободни уши, а не от желанието да помогне при изследване проблемите на социалната адаптация след прекратяването на трудовата дейност. Какво пък, реши Настя, още по-добре, могат да си поговорят на всякакви теми, тя нищо няма да забележи.

Така и стана — преди да пристъпи към предпазливите си въпроси за Корягина и Павлова, Настя беше принудена да изслуша всичко, което самовлюбената Елена Станиславовна сметна за необходимо да съобщи за себе си.

Стана ясно, че Муравьова има претенциите да бъде потомка на граф Николай Николаевич Муравьов-Амурски, най-известния представител на най-младата клонка от родословното дърво на Муравьови, който през 1847 година по решение на царя станал губернатор на Източен Сибир. Преди това бил губернатор на Тулска губерния и пратил послание до царя за необходимостта от отменяне на крепостното право, но този либерализъм, кой знае защо, не бил по вкуса на царя и било взето решение графът да бъде изпратен по-далече от централната власт. Граф Николай Николаевич съдействал за експедицията на Невелски за усвояване устието на река Амур и излаза на Тихия океан, усвоявал Усурийския край, станал основател на Владивосток, Хабаровск, Находка и Благовещченск. Водил последователна и обмислена политика, в резултат на която станало възможно мирното присъединяване на Приамурието и Приморието към Руската империя. Елена Станиславовна извънредно много се гордеела със своя прароднина.

— Николай Николаевич бил женен за францужойка, Екатерина Ришмон — снишила глас до заговорнически шепот, съобщи тя на

Настя, — двамата били много щастливи в брака си, но за съжаление, Господ не им пратил деца. Последните години от живота си графът прекарал заедно със съпругата си в Париж и там взел, че му се родил извънбрачен син от друга французайка. Графът го признал и му дал името си. Именно той е бил мой працядо, можете ли да си представите? Във вените ми тече не само кръвта на Муравьови, но и френска кръв. Имам западноевропейски гени, а някъде във Франция живеят мои роднини, които бих могла да издира, ако поискам. Нищо чудно, че у мен са толкова силни западняшкото и духът на познанието и свободата — горделиво се усмихна Елена Станиславовна, — това е било присъщо на всички Муравьови. И изобщо, всички Муравьови са били тясно свързани с науката, образованието, културата и прогресивните идеи за преустройство на обществото. Да вземем само Михаил Никитич Муравьов. Чували ли сте за него?

Настя едва не подскочи. Пак я изпитват. Вчера Бегорски я засипваше с архитектурни термини и я караше да се рови в паметта си, а днес я проверяват колко добре познава историята. Наложил се отново да напрегне паметта си.

— Струва ми се, Екатерина Втора го направила наставник на поголемите си внуци — неуверено изрече тя. — Правилно ли си спомням?

— Абсолютно правилно — радостно закима Муравьова. — Неговите обширни познания в областта на словесността, историята и философията просто потресли императрицата. Та така, след смъртта му неговата вдовица отворила дома им на „Фонтанка“ в Петербург за много писатели, поети и художници, които дълго живеели там. Около вдовицата и синовете на Михаил Никитич се събирали най-големите умове на Петербург, с тях дружали Пушкин, Вяземски, Тургенев. Специално внимание обърнете, миличка, на името Вяземски. Сигурно сте чували, че тук наричат това имение „имението на Вяземски“?

Настя мълчаливо кимна, това беше написано в статията, която й бе дал да прочете Бегорски. Тя търпеливо чакаше Елена Станиславовна да приключи с хвалбите си, свързани с нейните именити предци. И изобщо беше сигурна, че дребната пухкава госпожа има твърде призрачно отношение към „същите онези Муравьови“.

— Тогава сигурно разбирате, че съдбата далеч неслучайно ме доведе в това имение, след като то по един или друг начин е свързано с

рода Вяземски. Това е връзка на поколенията, ако разбирате какво имам предвид.

— Разбирам — отново послушно кимна Настя. Тя си спомни, че Тамара бе нарекла Муравьова закоравяла поклонничка на западното. Елена Станиславовна успяла по някакъв начин да прекара един месец в Италия и оттогава се смятала за аристократка. Именно затова смятала, че Валерий Василевич Полосухин трябва да избере тъкмо нея, защото и той бил живял в чужбина и умее да цени европейския стил на живот и европейската култура. Тамара дори бе цитирала една своя клиентка, която била чула с ушите си как Муравьова казала: „Валерий Василевич подхожда на мен, а не на тези две провинциалистки, които през живота си не са опитвали нищо по-сладко от морков“.

Като „двете провинциалистки“ тя, естествено, квалифицирала Корягина и Павлова. Докато себе си, родената в областния център и прекарала петдесет години от живота си в Томилин, Елена Станиславовна очевидно не смятала за провинциалистка. Нали месецът, прекаран в Италия, тотално заличавал всички останали географски нюанси в живота ѝ. Кой знае защо, пътуването на Павлова до Канада не влизало в сметката, сигурно защото Канада все пак не е милата стара Европа.

Най-сетне стигнаха до въпросите, които интересуваха Настя. Тя още веднъж обозначи темата на своето изследване и внимателно взе да задава въпроси за живота на Елена Станиславовна след пенсионирането ѝ, а като приложи минимум ловкост и любезност, доста бързо насочи Муравьова към разкази за другите членове на клуба, включително за онези, които престанали да посещават „Златна възраст“ след публикацията в „Томилински одзиер“.

— Лично аз не вярвам в никакви привидения — категорично заяви Елена Станиславовна. — Някакви манияци, някакви легенди... Това са пълни глупости, миличка. Разбирам да ставаше дума за Стара Англия или за замъците по Лоара, но какви легенди и манияци може да има у нас? Откъде да се вземат? Нашият живот е толкова банален, толкова безцветен. Не, не и не! И Галя, и Аида сами са си виновни, че ги убиха, вероятно много са ядосали някого. Та какво има за чудене? Те бяха толкова... конфликтни, ако разбирате какво имам предвид. Помнете ми думата, те определено много са обидили някого. А хората,

които се тревожат и вярват в глупави легенди... те са просто елементарни същества, които нямат с какво да ангажират мозъците си. Но нали ние с вас сме интелигентни жени, милинка, нали ние разбираме за какво става дума. Вие ходили ли сте в чужбина? Къде? В Италия? И в Германия? Е, тогава определено ме разбирате.

След това разговорът по най-естествен начин свърна непосредствено към Галина Илинична и Аида Борисовна, защото нали Елена Станиславовна трябваше да обясни по какъв точно начин са били „конфликтни“ убитите и с какво може да са обидили някого.

Към Галина Илинична Корягина Муравьова изпитваше нескрито презрение, което дори не се опитваше да замаскира по някакъв начин.

— Отвратителна личност, просто отвратителна — говореше тя. — Беше свикнала да командва всички, а самата тя беше необразована, тъпа, през целия си живот не беше прочела нито една сваятна книга. Една такава гръмогласна, налагаше се с викане, с демагогия... нали знаете как бяха свикнали в тяхната партия. И във всичко се бъркаше, постоянно дърпаше чергата към себе си и мира не даваше на нормалните интелигентни жени, ако разбирате какво имам предвид. Но... какво искате от такава: плебейката си е плебейка. Цялата й същност проличаваше в говора й, всяка втора нейна дума беше: „Видяхте ли, пак стана на моето...“, „А по-рано...“, „Жалко, че нямаме сто и първи километър като в Москва, там да ви пратят, блудници такива“.

— Блудници ли? — попита Настя. — Кого имаше предвид?

— Е, как кого? Мен и Аидочка. Тя порицаваше Аидочка за европейския й стил на обличане.

— А вас за какво?

— За обичта ми към европейската култура — тросна се Муравьова. — Галя, видете ли, си мислеше, че цялата европейска култура е чиста порнография. Но какво разбираше тя от европейска култура? Имаше си любима приказка: „Ето, в руската живопис всичко е целомъдрено, няма никакви голи жени, а на тези ваши Рубенси само разврат им дай“. Ами че тя не знаеше друго име, освен Рубенс! И такава проста жена си беше наумила да се влюби в нашия Валерий Василевич. Просто мира не му даваше, щом се появеше той — хоп, довтасваше и Галя. Не знам как търпеше това горкичкият. Само си помислете, един приличен във всяко отношение човек, солиден,

почтен, вдовец, спокоен, любезен, ако разбирате какво имам предвид, умее да цени европейския начин на живот и европейската култура... а какви ги дрънкаше Галя за него?

— Какви? — живо се интересува Настя.

— Че имал тъмно петно в биографията си, а именно емиграцията, че бил предал Родината и я заменил за сладка чужбинска кифличка, но после осъзнал, че черният руски хлебец му е по-мил, така че още не всичко било загубено и можело той да бъде превъзпитан. Можете ли да си представите? Тя, видите ли, му беше хвърлила око и смяташе, че от нашия Валерий Василевич може да си направи подходящ съпруг. Ха, мома за женене! Къде е Валерий Василевич и къде — Галя! И сравнение не може да става!

„Е, то се знае — помисли си Настя, която бързо си водеше бележки по думите на Муравьова, — между Корягина и Полосухин и сравнение не може да става, а между него и тебе — може.“

— Но с какво може толкова силно да е ядосала някого, та са я убили?

— О, моля ви се! — Муравьова театрално вдигна ръце към тавана, като между другото оправи с кокетен жест един кичур над ухото си. — Галя беше измамница и интригантка. Знаете ли, тя имаше една квартирантка, от която уверяваше, че не взема пари, аз обаче съм сигурна, че лъжеше. Вземала е пари, а пред нас се правеше на безкористна, за да се хареса на Валерий Василевич. Тя беше в състояние да измами и сериозни хора. Ето, ще ви разкажа един случай...

... Готвели се да отпразнуват рождения ден на Елена Станиславовна, която организираше почерпка, облякла най-хубавите си дрехи и се записала за прическа при фризьорката. Тамарочка работела в имението само от половин година, но фризьорски салон тук имало от самото начало, само че фризьорката била друга, вярно, по-елементарна от Тамарочка, но също приятна жена. И така, Елена Станиславовна направила всичко, та на рождения си ден да смае всички със своята красота и елегантност. И не щеш ли, при нея дошла Галина Илинична и каза, че я търси самият Андрей Сергеевич. Муравьова страшно се развълнувала, била сигурна, че Бегорски я търси, за да я поздрави лично и да ѝ поднесе подарък. Хукнала към неговия кабинет на втория етаж, но вратата била заключена. Завтекла се при Верочка, главната

счетоводителка, но Верочка каза, че Андрей Сергеевич преди двайсет минути е заминал за Москва. Елена Станиславовна не повярвала и помислила, че Верочка нещо грeши, защото Галина Илинична само преди десет минути ѝ каза, че Бегорски я търси. Тя се лутала панически из цялото имение, надничала във всички помещения, питала за Бегорски всички хора, които срещала по пътя си. Най-сетне се сетила да изтича до страничните порти, през които влизали и излизали колите, и да попита пазача, който смаяно вдигнал вежди и напълно авторитетно потвърдил информацията от Верочка: че шефът наистина бил заминал. Преди около час време. Тогава чак зачервената и потна Елена Станиславовна си спомнила за часа си при фризьорката, втурнала се към салона, но на стола гордо седяла Галина Илинична, на която вече правели прическа. Фризьорката стъписано взела да обяснява, че за днес всички часове при нея са заети, дори показала на Елена Станиславовна дневника, така че по никакъв начин не можела да приеме рожденичката, а тъй като Муравьова не се явила навреме, взела Галина Илинична за подстригване и сресване. Та така станало, че на рождения си ден Елена Станиславовна била без прическа, с небоядисана и неподредена коса, а „тази гадина“ се кипрела с нова празнична прическа.

— Но това, разбира се, не я спаси — продължи горестното си повествование Елена Станиславовна, — дори с новата прическа тя изглеждаше чудовищно, ако разбирате какво имам предвид. Та вие само си представете тая муцунеста, гърдеста женска, тая дебелана с огромен задник и гръмовно гласище. Ами че това е някакъв ужас! Ами прическата ѝ? Тя тогава само напук на мен си направи прическа, а инак си ходеше с бялата коса, не я боядисваше, забодеше я на тила си с пластмасов гребен — и напред. С пластмасов гребен! Откъде ли го беше изкопала тоя гребен, мисля, че такива са се носели във времената на нашите баби. Ами как се обличаше! Сака с поли и блузки, можете ли да си представите? И абсолютно ужасни обувки, повече приличаха на галоши.

— Може да са я болели краката? — деликатно предположи Настя в желанието си поне с нещичко да защити нещастната, безжалостно убита жена.

— Че то кого не го болят на нашата възраст? — възрази Муравьова. — И мене ме болят. Но аз все пак спазвам приличието и се

нося с вкус, за разлика от Галя, която смяташе, че за съветската жена няма значение външният вид, тя трябва да се грижи само за моралния облик — както за своя, така и за чуждия.

Виж, по отношение на Аида Борисовна Павлова разказът на Елена Станиславовна се оказа много по-пестелив. Явно тя не можеше да разкаже нищо лошо за нея, а не умееше да говори хубави неща за съперница, па била тя и мнима. Настя разбра само, че Аида Борисовна била „високомерна“, че „твърде много си въобразяваше, обличаше се неподходящо за възрастта си и си виреше носа“. Муравьова мразеше Аида Борисовна доста повече, отколкото Корягина, и това си личеше от километри.

— Вие толкова много говорихте за Валерий Василевич, че нямам търпение да се запозная с него — каза Настя. — Изглежда, наистина е интересен човек.

— Той е изумителен — разпалено подзе Муравьова. — Ще видите. Не може да не ви хареса. Да вървим, ще ви представя и ще бягам, време ми е за репетиция. Колко дълго ще останете при нас?

— Това зависи от много обстоятелства — отговори уклончиво Настя. — Събирам материал за научно изследване и в такива случаи човек не може да прецени колко време ще му трябва.

— Е, ако поостанете повечко, ще можете да видите и спектакъла. Поставяме „Странната мисис Севидж“, костюмите са почти готови.

— С удоволствие ще дойда, ако съм още тук — обеща Настя.

С неочаквано лека за фигурата ѝ походка Муравьова тръгна по коридора, като поведе и Настя. Прекосиха вестибюла, влязоха в отсрещния коридор и Елена Станиславовна отвори вратата на стаята, която Тамара снощи бе нарекла библиотека. Наистина беше библиотека, само че не във вида, в който Настя бе свикнала да вижда общодостъпните културно-просветни учреждения, а в друг, класически вид. Високи до тавана остъклени рафтове, отрупани с разнокалибрени томове и томчета, меки фотьойли и ниски масички с резбовани крачета. Много лампиони, а двата прозореца — драпирани с тежки тъмни завеси.

На два от фотьойлите седяха дами — едната четеше, другата прелистваше списание, а невисок набит мъж с тъмна прошарена коса и грубовато простодушното лице поправяше вратичката на един от шкафовете.

— А ето го и нашия Валерий Василевич — весело и звънливо каза Муравьова. — Запознайте се. Валерочка, това е Настя, тя е социолог, иска да разговаря с теб. Бъди така добър, отговори на въпросите ѝ.

Полосухин се изправи, като машинално сложи ръка на кръста си, и приветливо кимна.

— Здравейте.

— Ако сте зает, ще дойда по-късно... — припряно подзе Настя, но Полосухин я прекъсна:

— Вратата няма да избяга, дървена е. А аз с удоволствие ще си почина малко. Само че хайде да отидем в хола, за да не пречим на нашите гостенки да четат.

Дамите, които четяха, като по команда вдигнаха глави и дружно казаха:

— Ама защо, моля ви се, няма да ни пречите.

Тяхното желание да присъстват на разговора и да го послушат беше толкова очевидно, че Настя неволно се усмихна.

Муравьова се разбърза за репетицията на спектакъла, а Настя и Валерий Василевич отидоха в хола, който Тамара бе нарекла „зеления“. Тук имаше много повече хора, отколкото в библиотеката, но Настя и Полосухин успяха да заемат цял отделен кът, състоящ се от диванче, два фотьойла, масичка и лампион. Настя още веднъж си изпя песента за социологическото изследване на проблемите при адаптацията на пенсионерите и помоли Валерий Василевич да разкаже за живота си след пенсионирането.

Разказът на Полосухин беше кратък и тъжен. Живял с жена си в Германия — тя била етническа германка, и двамата били пенсионери, живеели от социални помощи, които били достатъчно големи, за да не работят и да живеят съвсем сносно. Жена му сериозно боледувала от стомах, трябвало да спазва строга диета, но толкова обичала да си хапва, толкова обичала, просто сърцето му се радвало, като я гледал как си хапва. Живели в Германия осем години и жена му умряла. А къде да отиде самият Валерий Василевич? Не научил езика, било му напълно достатъчно, че жена му прекрасно знаела немски, а когато трябвало да се решават някакви въпроси с чиновници, отивали заедно, жена му обяснявала и превеждала всичко. А без нея той не можел дори да напазарува — нищо не разбирал. По телевизията Полосухин гледал

само руски канали, защото не само не се научил да говори немски, но на слух не разбирал и най-прости фрази. В Германия не си създали никакви приятелски връзки, нямали роднини. Затова се върнал. А с жена му живеели хубаво, по цели дни си седели вкъщи, той обичал да бродира, тя гледала телевизия, излизали да се разхождат в близката горичка, квартирата им била евтина, в края на града, излизаш от входа — и влизаш в горичката, жалко само, че в нея не растели нашите руски гъби, той цял живот обичал да бере гъби, толкова много обичал...

— Колко години живяхте с жена си? — съчувствено попита Настя.

— Ами осем — с някакво детско учудване отговори Полосухин. — Щом се оженихме, и веднага заминахме.

— Това първи брак ли ви беше?

— Първи. Знаете ли, на младини някак не сварих да се оженя, на трийсет години се влюбих в омъжена жена и много дълго се срещах с нея, все чаках децата ѝ да пораснат и тя да напусне мъжа си. А после някак нещо не се получи. Та така, сетне срещнах Елза и се ожених.

— А с какво се занимавахте, когато живеехте в Русия? Каква беше професията ви?

— Ами нищо особено — смутено сви рамене Полосухин, — механик, работех в автосервиз. Животът ми е обикновен, като три копейки.

— А как намерихте клуб „Златна възраст“? Как се върнахте?

— Ами един стар приятел ми помогна — усмихна се Валерий Василевич. — Нали в Русия нищо не ни беше останало, с жена ми бяхме продали всичко, преди да заминем, естествено, и жилищата си. В Германия не се чувствах добре, а да се върна в Русия — къде бих живял? А много ми се искаше да се върна; щом погребях Елза, веднага започнах да мисля за връщане. И тогава един стар приятел ми каза по телефона: в нашия град се откри клуб, благотворителен, там можеш да живееш и да работиш срещу предоставяне на жилище. Разменихме по няколко писма, обмислих всичко и се реших. Тук ми дадоха стая в малката сграда, нали видяхте тези сгради? В едната живее началството, в другата — работниците като мен. Аз съм на разположение на Сашка Беляков, нашия домакин, нещо да се почисти, да се поправи, ръцете ми ги бива. А, вода и кръжок.

— Какъв кръжок?

Полосухин се изчерви и сведе очи, после ги вдигна и Настя видя на лицето му предизвикателство.

— По бродерия. Нали ви казах, че обичам да бродирам. Затова вода кръжока по бродерия. Какво? Да не смятате, че това е срамно за един мъж?

— Ами, дума да не става — побърза да го увери Настя, — нищо подобно не смятам.

Валерий Василевич се оказа далеч не толкова разговорлив, колкото неговата приятелка Муравьова, затова мина доста време, докато разговорът тръгне в нужната посока — обсъждането на убитите жени.

За Аида Борисовна Полосухин говореше пламенно и с възторг: тя била и красива, и умна, и със златен характер. Много неща знаела, много неща умеела да прави. А какви приказки съчинявала! А какви гозби правела! А какви кукли изработвала! И с деца умеела да общува, те просто се влюбвали в нея. Единственият ѝ недостатък, според Полосухин, бил, че не обичала кучета и се страхувала от тях. При котките в приюта за бездомни животни ходела, навестявала ги, дори можела сама да им слага инжекции, ако трябвало, а до кучетата даже не се доближавала. Ето за това Валерий Василевич много съжалявал, самият той обичал кучета и ако имал собствено жилище, непременно щял да вземе от приюта две или дори три.

Със сведени очи призна, че бил влюбен в Аида Борисовна, но несподелено. Аидочка била много приветлива и доброжелателна, но се държала на разстояние от Полосухин, приемала вниманието, което той ѝ оказвал, но не го поощрявала, съжалявала го, съчувствала му. Валерий Василевич оценявал трезво тази ситуация и разбирал, че не ѝ е нужен.

— Къде съм аз, къде — тя — заключи той с въздишка. — Всичко разбирах. Но на сърцето си човек не може да заповядва, нали? Много ми беше мъчно за нея. Много. Но какво да се прави, мъката трябва да се надживее и животът да продължи.

Колкото до Галина Илинична Корягина, за нея Настя не чу нищо ново, разказът на Полосухин практически изцяло повтори думите на Елена Станиславовна Муравьова, само дето беше по-сдържан и без ярки епитети. Полосухин потвърди, че Корягина не обичала Аида Борисовна.

— Може би е ревнувала? — попита Настя.

Полосухин ужасно се смути, изчерви се и взе да мънка, че би било... нескромно... неприлично от негова страна да говори така, но май наистина било така. Настя реши да попита без заобикалки — в края на краищата защо да се притеснява? Дошла е със задача, това е нейната работа и тази работа трябва да се върши.

— Валерий Василевич, а не ви ли се стори, че Елена Станиславовна също ви ревнува от покойните дами?

Полосухин се чудеше къде да дене очите си.

— То излиза, че съм някакъв... Да не си помислите... Защото аз нищо... Но и тя май... Това е прекалено самоуверено от моя страна...

— Я престанете, Валерий Василевич — усмихна се Настя и махна с ръка, — вие сте привлекателен мъж в разцвета на силите си, необвързан, странно ли е тогава, че са ви харесали едновременно няколко жени? Това е нормално и не е нужно да се притеснявате. Аз вече подробно разговарях с Елена Станиславовна и знам нейното мнение за покойниците. А дали вие можете да ми кажете как те, от своя страна, се отнасяха към Елена Станиславовна?

— А вас защо ви интересува? — изведнъж се напрегна Полосухин. — Нали сте социолог, интересува ви адаптирането...

— Ами това е свързано с адаптирането — много сериозно отговори Настя. — Трудовата дейност е приключила и всички интереси на човека се прехвърлят в междуличностната сфера. Сега най-важно става кой какво е направил, кой какво е казал, кой как те е погледнал. И за мен е важно да изясня как се променя отношението на човека към другите хора.

Тя лъжеше нагло, надявайки се нейната увереност и настойчивост да не позволят на Полосухин да се усъмни в нещо.

Разбра се, че Галина Илинична наричала Муравьова поклонничка на западното и казвала, че за нея плачат сталинските лагери, че тя не обича Родината, а обича западната култура, която е пълна с разврат и разгул, и я наричала стара блудница. А Елена Станиславовна, на свой ред, наричала Корягина зад гърба ѝ селско производно на съветската система, което е направило кариера по партийна линия, свикнало е да заблуждава и командва всички, да всява страх и да преследва своите цели, а околните и угаждат, за да си нямат неприятности. Че била тъпа и необразована и се обличала като

кикимора. Когато си позволявала такива изказвания в присъствието на Аида Борисовна, Павлова миролюбиво отговаряла: „Оставете Галя на мира. Тя е нещастен човек. Единственото, което ѝ носи радост, е властта и възможността хората да ѝ се подчиняват. Тя не умее да изпитва удоволствие от нищо друго. Можем само да я съжаляваме“.

Муравьова не казвала добра дума и за Аида Борисовна...

— Знаете ли например че Аидочка е ходила в Канада? — попита Валерий Василевич.

Настя, разбира се, знаеше, но се престори, че чува това за пръв път. Така де, откъде ще го знае, след като е социолог?

— Та значи — продължи Полосухин, — тя никога не разказваше за Канада по собствена инициатива, не се хвалеше с това, за разлика от Леночка, която при всеки удобен случай припомняше, че е живяла в Италия. Леночка, да речем, започваше да описва прелестите на западния начин на живот и винаги се обръщаше към Аидочка, че нали, съгласи се, Аидочка, че там е по-хубаво. Нали си го виждала с очите си, потвърди, че съм права.

— А Аида Борисовна какво отговаряше?

— Тя казваше: „Ах, Леночка, човешките страсти и пороци са еднакви навсякъде“.

— А Елена Станиславовна как реагираше?

— Тя се обиждаше, свиваше устни и казваше: „Естествено, Аидочка, ти знаеш по-добре, цял живот си имала работа само с пороци и хорски гадости, откъде ще знаеш какво е истинската култура“. Ей така се джафкаха непрекъснато.

Разговорите с Муравьова и Полосухин оставиха у Настя странното усещане за змийско гнездо. Гледай ти, пенсионерите са си забъркали цяла каша от взаимна неприязън! И при това са се наричали помежду си Леночка, Галочка и Аидочка. Къде ти младите ще се мерят с тях!

Колкото до самия Валерий Василевич, след като помисли малко, Настя стигна до извода, че той е обикновен паразит. Оженил се е за жена, която тъкмо е заминавала за Германия, ясно е, че не се е оженил просто така, а само за да живее от доста прилична социална помощ и да не работи. Трудно е да повярва човек, че я е обичал истински, щом е знаел, че е тежко болна, и при това ѝ е позволявал бавно и неотклонно да съкращава живота си, тоест не просто равнодушно е наблюдавал

как тя нарушава диетата си, но и я е поощрявал, и се е радвал. Лежал си е на дивана, бродирал си е и е гледал телевизия. Какво, не се ли е сещал, че тя може да умре от такъв живот? Не е ли мислил как ще живее, когато тя умре? С една дума, този „прекрасен, спокоен, любезен и достоен във всяко отношение“ Валерий Василевич Полосухин е чисто и просто инертен, неинициативен, мързелив и неособено умен човек. Виж ти, а Елена Станиславовна толкова го харесва! Нима тя не разбира всичко това?

Настя се върна в жилището си, съблече се, включи компютъра, за да си запише новите сведения, и откри на конзолата тънка книга голям формат с ярка обложка. Взе я, повъртя я в ръцете си. Беше сборник приказки от Аида Павлова. До нея лежеше бележка от Тамара:

Настенка, извинете, че влязох без разрешение.
Помислих си, че това може да ви заинтересува.

Т. В.

Наистина интересно. Настя искаше да научи колкото може повече за двете загинали жени, за да има възможно най-добра представа за техните характери. В края на краищата дори един маниак може да се ориентира не по външността, а по личностните особености на жертвите си, а пък ако двете убийства са били извършени по лични мотиви, разбирането на характерите на потърпевшите ще е просто задължително.

Тя погледна с неприязън пейзажа, грейнал на екрана на включения компютър, и реши, че има време да запише наученото. А сега ще се излегне на диванчето, ще се завие с пухкавото одеяло, което откри на един рафт, ще пъхне под гърба си възглавница и ще почете приказките на Павлова. Е, може би не всичките, но поне една. Настя отвори книгата напосоки. Ето тази. Приказката за порцелановия гъсок.

ПРИКАЗКА ЗА ПОРЦЕЛАНОВИЯ ГЪСОК

Някога, много отдавна, в гъстата баварска гора живеела Чаплата. Тази Чапла била много красива, сива, нашарена с бяло, изящна, със стройна гъвкава дълга шия и жълт клюн. Тя нощувала на голямо дърво с разкошна корона, а за храна отлитала при реката, където ловяла риба. Наблизо, на брега, имало една къща и на перваза на един от прозорците ѝ се виждал Порцеланов гъсок. Чаплата много го обичала.

Тя често кацала на перваза отвън, а когато настъпвало лятото и прозорците се отваряли широко, влизала в къщата и стояла до своя любим.

— Здравей, мили — казвала тя на Гъсока.

Но той мълчал и дори не извърщал глава към нея.

— Толкова се радвам, че те виждам, тъгувах за теб — казвала Чаплата.

Но Гъсокът мълчал, не продумвал.

Чаплата го докосвала с крило, галела с перцата си неговата снежнобяла глава, допирала клюна си до студения червен клюн на Гъсока, ала той нито веднъж не отвърнал на нейната ласка. Гъсокът не бил жив.

Времето си вървяло и на Чаплата ѝ омръзнало да обича Гъсока, а любовта ѝ да не е споделена. Полетяла при Вълшебницата и я помолила за помощ.

— Моля ти се, направи така, че Порцелановият гъсок да оживее — умолявала я тя. — Искам той да ме вижда, да чува думите ми, да разговаря с мен. Много го обичам и съм сигурна, че и той ще ме обикне — и двамата ще бъдем много, много щастливи. Ще отлетим на моето дърво и ще живеем заедно дълги години.

Вълшебницата се намръщила.

— Хубаво ли си помисли, Чапличке? — строго попитала тя. — Сигурна ли си, че искаш точно това? Сигурна ли си, че ще бъде по-добре Порцелановият гъсок да оживее?

— Сигурна съм, сигурна съм — пламенно говорела Чаплата. — Та какво лошо може да има, ако се срещнат две влюбени сърца? Порцелановият гъсок вече от много

години стои на перваза и не вижда нищо, освен стаята и своите стопани. А с мен ще види и реката, и тревата, и дърветата, и слънчицето, и снега, ще научи що е вятър и дъжд, ще се сприятели с други птици и животни. Ще види света! Този прекрасен, многообразен, чудесен свят! Ще живее, вместо да живурка!

— А сигурна ли си, че самият Порцеланов гъсок иска това? Може би на него му харесва да е порцеланов и той няма никакво намерение да оживява? За това помисли ли?

— Че защо да мисля за това! Как може някой да иска да бъде мъртъв, когато има възможност да стане жив? Може ли да има две мнения по този въпрос?

— Но не е ли по-добре все пак първо да го попиташ?

— Та как ще го попитам, след като той не ме чува и не може да говори? — учудила се Чаплата. — А аз съм убедена, че няма нищо по-хубаво от живота. Животът е най-важното на този свят. И определено животът е по-добър от смъртта, а да живееш е по-хубаво, отколкото да бъдеш неподвижна статуетка на прозореца на двама старци.

— Със сигурност ли знаеш това? — попитала Вълшебницата.

— Със сигурност! Със сигурност!

Вълшебницата поклатила глава.

— Имай предвид, Чапличке, че да правиш нещо за друго, без да знаеш иска ли го той, е много опасно начинание. Всичко може да се получи далеч не така, както ти очакваш. И може после да съжаляваш за решението си.

— Ех, и ти, Вълшебнице — възкликнала Чаплата, — аз никога няма да съжаля, ако Порцелановият гъсок оживее! С него ще бъдем много щастливи.

— Не знам, не знам — загадъчно казала Вълшебницата, — ако после нещо не ти хареса, сърди се на себе си. Аз ще направя каквото ме молиш. Но не забравяй: предупредих те.

А в къщата на брега на реката, в края на гъстата баварска гора, живеели Марта и Гюнтер. Живеели бедно,

едва свързвали двата края, но били много добри и много почитени хора, всички в околността ги уважавали, затова им помагали кой с каквото можел. Марта и Гюнтер имали деца и внуци, които живеели в далечен град и идвали много рядко. Всяко тяхно гостуване било празник за старците.

През тази година децата и внуците съобщили, че ще им гостуват за Коледа. Гюнтер отишъл в гората за съчки, за да запали печката, и елхови клонки, за да украсят къщата, а Марта трябвало да приготви гощавката. В килера нямало нищичко и тя отишла при съседите за помощ. От един взела главичка лук, от друг — две морковчета, от трети — два картофа, а месарят Фридрих, който живеел в най-отдалечената къща, ѝ подарил джоланче, по което имало малко месо. Марта се върнала радостна вкъщи: сега имала с какво да свари супа. Вярно, за Коледа е прието на масата да се слага по-богата гощавка, но нали те с Гюнтер не били виновни, че живеели в бедност и единственото им богатство бил Порцелановият гъсок на перваза — снежнобял, с червен клюн, украшение за цялата къща.

Гюнтер се върнал от гората, напалил печката, Марта сварила вкусна супа, двамата украсили къщата с елховите клонки и седнали до прозореца да чакат роднините си.

Скоро пристигнали двете им дъщери с мъжете и децата си, донесли скромни, но избрани от сърце и с обич подаръци и вече щели да седат на масата. Марта тъкмо била застанала на прага с котлето със супа в ръце, когато Порцелановият гъсок размахал крила и направил няколко неуверени крачки по перваза.

— Бабо, гледай, нашият гъсок оживя! — развикал се най-малкият внук.

— Наистина, бабче — подзела по-голямата внучка, — оживя! Ето това е истинско коледно чудо! Сега можем да го опечем и ще имаме истинска празнична трапеза, като на богатите!

Марта се смутила и едва не изпуснала котлето с врялата супа, а Гюнтер скочил от мястото си, грабнал гъсока, отнесъл го в кухнята и с едно ловко движение му

прекършил шията. Марта и дъщерите ѝ се съвзели от смайването, изтичали навън от стаята, бързо оскубали гъсока, напълнили го с донесените като подарък ябълки и го сложили в пещта. След два часа в дома на Марта и Гюнтер започнал истински празничен пир и цялото им голямо семейство се радвало, че тяхната Коледа не е по-лоша от Коледата на другите хора и децата най-сетне ще хапнат до насита.

Те се веселели, пеели коледни химни, празнували и не виждали, че зад прозореца, на заснежения студен перваз, е кацнала сиво-бялата Чапла и плаче. Нима точно за това ѝ била говорила Вълшебницата? Нима точно за това я била предупреждавала? Но как се получило това? Та нали тя, Чаплата, искала да направи нещо добро за Гъсока? Е, разбира се, и за себе си. Тя изобщо не искала да стане това, което станало. Тя искала живот за Порцелановия гъсок, живот, изпълнен с любов, радост, пътешествия и открития, а се получило така, че с решението си му причинила мъчителна смърт. Защо, защо станало така?

Чаплата размахала крила и полетяла към Вълшебницата.

— Знаех си, че ще се върнеш при мен — мрачно заговорила Вълшебницата. — Определено всичко стана далеч не както ти бе очаквала.

— Вярно е — горестно въздъхнала Чаплата. — Получи се много лошо. Дори ужасно. Не можеш ли да върнеш всичко, както си беше? Гъсокът отново да стане порцеланов, по-добре да го обичам безнадеждно, отколкото да знам, че вече изобщо го няма на този свят.

— Няма да стане — тъжно се усмихнала Вълшебницата. — Нищо не може да се върне. Във всеки случай, аз не умея да правя това. И на нашата планета не познавам нито един вълшебник, който да умее.

— Тогава ми обясни къде сбърках аз — помолила Чаплата. — Каква беше грешката ми? Защо всичко стана толкова лошо?

— Защото всяко същество, живо или неживо, има свой път, който следва и който е предназначен за него. Твоят Гъсок имаше предназначение — да стои на перваза в къщата и да радва двамата стари сиромаси, които нямат нито грош, нито коматче хляб, но пък имат красива порцеланова статуетка, върху която очите им си отпочиват и която сгрява душите им. Именно за това твоят Гъсок е бил изпратен от съдбата на тази земя, а не за да бъде твой съпруг и да лети с теб покрай реката. Да бъде твой съпруг не е била неговата съдба. Ти не пожела да се съобразиш с това и ето го резултата.

От този ден нататък Чаплата никога вече не долитала да лови риба на мястото, където била къщата на Марта и Гюнтер: гледката на празния прозорец ѝ напомняла за страшната ѝ грешка. Тя отлетяла далече-далече, намерила си ново дърво за нощувка и нова река, в която да лови риба, а в гъстата баварска гора никой повече не я видял.

* * *

Настя затвори книгата и се облегна назад, подпря тила си на стената. Ето какви приказки, значи, е съчинявала покойната Аида Борисовна Павлова... Но какъв човек е била тя? Чий път може да е препречила? У кого е пробудила страстно желание да я убие? Или не е препречвала ничий път, а просто е станала жертва на безумен потомък на рода Румянцевци, на когото му е било все едно кого ще убие, стига да е човек, свързан с клуба, разположил се на територията на неговото родово имение? Или този луд човек няма никакво отношение към Румянцевци, а просто е луд? И това е много вероятно.

А възможно ли е това да е работа на пухкавата поклонничка на Запада Елена Станиславовна, която е решила да отстрани съперниците си? Защо не? Сносна версия. Има мотив, и то какъв: любов, ревност. Вярно, Валерий Василевич Полосухин не прилича на мъж, за чието завоюване да има смисъл да вършиш такива, ще прощавате, подвизи — не е милионер, не е гений, нито красавец. Но знае ли ги човек тези

жени... Пък и възможностите на Елена Станиславовна не са достатъчно големи, за да бъдат извършени такива сложни убийства — тя не изглежда достатъчно силна, а за да удушиш с шал например масивната и силна Галина Илинична, е нужна сериозна сила, мъжка сила е нужна. Но пък изобщо не е задължително Муравьова да е извършила двете убийства лично, тя може да е била организатор и възложител. Тоест, да е наела убиеца и да му е наредила да представи двете убийства като ритуални — нека милиционерите да търсят луд човек. За това обаче са нужни пари, никой не би се наел да убива съперниците на Елена Станиславовна даром. Дали тя има пари? Това е интересен въпрос. И никой досега не се е занимавал с него. Трябва да поразпита Тамара.

Настя неохотно се надигна от дивана и се върна при компютъра. Бързо записа всичко, което бе научила от Тамара, Муравьова и Полосухин, формулира въпросите, чиито отговори би трябвало да се постарее да получи в най-скоро време, и се зае да съставя писмото си до Стасов: той я бе задължил да се отчита ежедневно.

Писането на отчета за Стасов беше скучно, затова Настя си взе кратка почивка, през която се обади на Льоша.

— Какво правиш? — попита тя, когато мъжът ѝ вдигна телефона си.

— Тъгувам.

— И аз — призна тя.

— Е, аз тъгувам за теб, а ти за кого?

— Мен ме прави тъжна работата. Пиша донос до своя нов шеф. Знаеш ли, сякаш не съм напускала „Петровка“, иска ми писмен отчет за всяка дреболия.

— А как са твоите старци? И те ли са тъжни?

Настя избухна в смях.

— Ама моля ти се! Тук кипят такива страсти... ние, младите, не можем да се мерим с тях. Впрочем аз не съм много по-млада от тях, само с двайсетина години. Скоро и ние с теб ще станем такива. Тук се вихрят любов, ревност, старинни легенди, призраци и графове наследници с психични отклонения. Ти да не гладуваш там?

— Ха, какви ги приказваш! — тросна се в слушалката Чистяков. — Кога съм гладувал? Цял живот си готвя, хем и теб храня. А ти? Какво ядеш там? Вчера ми каза, че твоят тамошен шеф спазва

стриктно правилна диета и се отнася трепетно към проблемите на храносмилането. И днес ли те изтормози?

— Не, днес ми се размина — усмихна се Настя. — Той пътува, а без него тук никой не спазва никакви правила.

Никак не ѝ се приключваше този разговор, беше ѝ уютно и спокойно да си бърбри с Льошка, също както уютно и спокойно се чувстваше в тази стая в стил „класицизъм“ и ѝ беше хубаво да знае, че навън е тъмно и студено, и не е нужно да излиза, а може ей така да си седи във фотьойла и дори да се излежава върху атлазената кувертюра на широкия удобен креват, може дори да кипне вода в чайника и да си направи кафе, а може и да се качи на горния етаж и да пийне кафе в компанията на приятната възрастна жена, която ѝ бе обещала пасти и други вкусни неща. А може и да не отива при Тамара, а да се настани удобно с чашата кафе и да почете още интересни приказки от Аида Борисовна Павлова.

Най-сетне тя си взе довиждане с мъжа си и се върна към отчета. Ами ако зад всички тези убийства стои не друг, а Полосухин? Убил е Корягина, защото е била досадна и нахална, Павлова — защото не е отговаряла на чувствата му. Напълно логично би било да убие и Муравьова, защото зад гърба на неговата обожаема Павлова е говорела гадости за нея. Може би Елена Станиславовна е следващата жертва? Да предположим, че именно Полосухин е въпросният потомък на Румянцевци с нарушената психика. Ако той е изработил такъв сатанински план, напълно логично ще е да избира жертвите от своето близко обкръжение, тоест измежду дамите, с които общува най-често. Защо ли? Ами защото знае повече неща за тях и му е лесно да подреди действията си според техния график, те му казват кога къде ходят, къде смятат да отидат. Тогава отново излиза, че следващата жертва трябва да е Муравьова. Дали Полосухин е можел да извърши сам двете убийства? Спокойно. Той е як и не толкова стар мъж, пълен е със сили. Прави ли впечатление на психически неадекватен? Не. Но това не е гаранция. И Чикатило не изглеждаше луд маниак, но какви ужасии извърши...

Тя току-що бе завършила отчета и го бе изпратила на Стасов, когато ѝ звънна Вторушин.

— Извинете, че толкова дълго работих по вашата молба — каза той сухо, — много съм натоварен.

— Нищо — спокойно отвърна Настя. — Разбирам.

Тя наистина разбираше всичко и предварително беше готова местните детективи да изпълняват нейните молби на последно място от работата си.

— По повод съпруга на Алла Ивановна Ярцева: той наистина навремето е започнал своя бизнес с търговия с медикаменти, но вече две години не се занимава с това. Сега търгува със санитарна техника. Може ли да знам защо това ви интересува?

Настя реши да не крие разсъжденията си. Какъв е смисълът? Колкото по-бързо бъде намерен престъпникът — толкова по-добре, а кой пръв ще успее да го залови — няма значение.

— Помислих си, че Павлова може да е научила за някакви негови машинации и това да е станало мотив за убийството. Вие спомняте ли си показанията на Тамара Виноградова за скарването между Павлова и семейство Ярцеви?

— Спомням си нещо, но смътно — отговори с недоволен тон Иля. — Не ми се стори съществено и интересно.

— А на мен ми се стори — неволно заговори рязко Настя и веднага се сепна. — Във всеки случай си помислих, че трябва да проверя. Машинациите с лекарства са нещо сериозно.

— Добре — неочаквано омекна гласът на Вторушин, — ще поговоря с колегите от отдела за икономически престъпления, може те да са имали нещо срещу Ярцев още от времето, когато е търгувал с медикаменти. Това ли беше?

— Засега е това. Благодаря.

Разбира се, тя искаше да попита Вторушин и за доходите на Елена Станиславовна Муравьова, но разбра, че ще прекали. Тук със сигурност не бяха събирали такава информация, а сега Настя и сама ще се справи.

Тя постоя, втренчена в изключения мобилен телефон и във все още включения компютър, и реши все пак да се качи при Тамара. Часът беше напълно приличен, десет без петнайсет, можеше да успее да свърши доста неща.

* * *

Жилището на Тамара Виноградова беше просторно и ярко. Докато на първия етаж на сградата се намираха четири двустайни жилища, на втория бяха само две и във всяко имаше простор. Холът на Тамара беше много по-голям, отколкото при Настя, и имаше още една стая, която домакинята наричаше ателие. Настя не посмя да попита какво е това ателие. И кухнята тук беше не „мини“ като в жилищата за гости, а съвсем пълноценна.

Тамара се зарадва, когато видя Настя, и веднага се завтече да включи чайника.

— Намерихте ли книгата? — попита тя, докато наливаше във фините порцеланови чаши жълтеникавозеления чай, който излъчваше аромат на топло мляко.

— Да, благодаря, дори почетох малко.

— И как ви се видя? Интересно ли е?

— Много — напълно искрено отговори Настя.

— И аз много обичах приказките на Аида Борисовна — призна Тамара. — Те са доста необичайни, карат те да мислиш, дори да преразглеждаш живота си.

— Така е — съгласи се Настя, — само че не съм сигурна, че децата разбират поуките от тези приказки. Струва ми се, че за тях е твърде сложно.

— Какво говорите! Децата са много по-умни, отколкото сме свикнали да смятаме. И аз отначало мислех, че приказките са твърде сложни за деца, а после разбрах, че изпадам в типичната заблуда на бездетните жени, които никога не са имали свои деца. А вие имате ли?

Настя поклати глава.

— Е, значи си приличаме — заключи Тамара. — Радвам се, че дойдохте, трябва да ви разкажа нещо.

Всъщност Настя се канеше да я поразпита за Муравьова и Полосухин, но си каза, че ще го направи по-късно. По-добре първо Тамара да разкаже каквото е решила.

— Веднага ще ви кажа: аз не вярвам в никакви привидения и легенди — започна Тамара. — Не приемайте това, което ще ви разкажа, за фантазии на празноглава жена.

Настя неволно се усмихна. Тамара Николаевна Виноградова най-малко от всичко приличаше на празноглавка.

Веднъж през ноември Тамара отишла в своя салон и видяла, че огледалото на стената е счупено. Рамката си висяла на мястото, от нея стърчали части от стъклото, останалите парчета били разпилени по пода.

— Не обърнах особено внимание, макар че някои неща ми се видяха странни. Ако огледалото просто беше паднало, което би могло да се случи, рамката щеше да е на пода, а тя беше останала на стената. Значи, някой го беше счупил нарочно. Но кой? И предположения нямам — каза Тамара. — По това време вече беше излязла статията в „Куриер“, бях я чела, но някак не свързах едното с другото.

— Ами вратата? — с интерес попита Настя. — Отворена ли беше?

— Там е работата, че беше заключена. Аз я отключих със своя ключ, много добре си спомням. Разбира се, в статията имаше пасажи за счупени огледала при заключени врати, но аз не съм склонна да вярвам в мистика.

— Разказахте ли това на Андрей Сергеевич?

— О, естествено. Той само сви рамене, но се намръщи. Не можехме да викаме милиция заради такава дреболия, нали? Опитах се самостоятелно да науча кой може да е влязъл през нощта в моя салон и да е счупил огледалото, но нищо не открих.

— А при кого се съхраняват резервните ключове?

— При нашия домакин Саня Беляков. Той е зет на Андрей.

— Зет ли? — учуди се Настя.

— Ами да, съпруг е на Лена, дъщерята на Андрей от първия му брак.

— Почакайте. — Настя сбърчи чело, докато осмисли сложните роднински връзки на служителите в клуба. — Казахте ми, че първата съпруга на Андрей Сергеевич работи тук като главен счетоводител.

— Да, и по съвместителство като кадровик. Вера Алексеевна Бегорская. Лена е нейна дъщеря. Тоест нейна и на Андрей, в клуба тя отговаря за връзките с външния свят. Осъществява представителните функции, посещава чиновници, общува със спонсори, пише текстове за сайтовете. А нашият домакин Саня Беляков е съпруг на Лена.

— Така, разбрах. Значи, ключове има само при Саня, нали така?

— Да. Той ги съхранява на табло в стаята си на втория етаж, спомняте ли си, че ви я показах?

— Спомням си. А кой почиства помещенията на клуба?

— Чистачките. Имате предвид ключовете, с които те отключват?

— Точно така — кимна Настя.

— Има още един комплект от всички ключове, той се намира в помещението на охраната и именно този комплект вземат чистачките, когато работят. По-точно, това става по следния начин: в шест часа сутринта идват чистачките, дежурният пазач влиза заедно с тях в основната сграда, отключва всички помещения, освен жилищата, а когато чистачките приключат, пазачът отново идва, оглежда помещенията и ги заключва.

— Ами жилищата? — поинтересува се Настя. — По друго време ли ги почистват?

— Естествено. Почистват ги същите чистачки, само че през деня, когато в тях няма никого. Ключове вземат от Саня.

— А кой почиства в допълнителните сгради?

— Пак чистачките и пак през деня. Но само жилищата, където са настанени гости. Служителите си чистят сами, нали това са техни домове. Между другото, ако вие не искате някой да влиза в жилището ви във ваше отсъствие, не се чувствайте неудобно, кажете ми. Аз ще измисля как да организираме почистването, за да нямате притеснения.

— Между другото, вие как влязохте? — попита Настя. — Сигурно имате ключове от всички жилища за гости?

— Аз нямам — засмя се Тамара. — Взех от охраната. Нали разбирате, охраната трябва да има ключове от всяко помещение, знае ли човек какво може да се случи — пожар или на някого да прилошее.

Така значи, отишла е и е взела от охраната ключ от помещение, в което живее гост. Много интересно.

— Охраната какво, на всички ли дава ключове при поискване? И всеки може да вземе, така ли?

— Не, не — опита се Тамара да разсее съмненията на Настя, — охраната при Андрюша е дисциплинирана. Но за мен правят изключение, защото аз все едно съм Андрей. Тогава, през ноември, ги попитах дали някой не е искал ключ от салона или от стаята на домакина, те ми казаха, че никой нищо не е искал.

— А чистачката? Поговорихте ли с нея?

— Разбира се — кимна Тамара. — Тя се закле, че когато между шест и седем влязла да почисти салона, огледалото било здраво, инак

тя щяла да прибере парчетата. Значи, огледалото е било счупено, след като чистачката си е свършила работата и пазачът е огледал и заключил основната сграда. Някъде между осем и половина и единайсет часа сутринта.

Още едно произшествие се случило през декември, когато членовете на клуба вече се занимавали с организирането на новогодишната вечеринка. Два дни преди празника подът на вестибюла в основната сграда целият бил посипан с отрязани коси. Клубът се отварял за гости в десет часа сутринта, тогава започвал и работният ден за всички служители, освен за онези, които работят в заведението. Естествено, готвачите и сервитьорите идвали по-рано. И администраторката във вестибюла идвала малко по-рано, та при появяването на първия гост да бъде напълно готова за работа. Онези, които работят в заведението, не минавали през главния вход и вестибюла, имали си отделна врата, така че те не били влизали във вестибюла. Обсипания с коси под първа видяла именно администраторката. Тя останала толкова смаяна и не могла да реагира, та не се сетила бързо да почисти всичко и когато гостите започнали да идват, косите все още били на пода. Веднага изпратили да извикат Тамара, която в отсъствието на Андрей Сергеевич Бегорски била главният шеф в клуба в качеството си на „почти съпруга“. Тамара дотичала от дома си, грабнала метла и лопата и започнала да почиства, като междуременно разглеждала косите. Те явно били взети от нейния салон, и то били събирани от няколко дни: Тамара видяла яркочервени кичури и ги познала — били от косата на една дама, която за икономия решила да се боядиса вкъщи, купила кой знае откъде някаква фалшива, некачествена боя, а на всичко отгоре от неопитност я оставила на главата си твърде дълго и в резултат косата ѝ придобила ужасен цвят на цвекло, така че се принудила да отиде при Тамара, да плати, тъй като не била член на клуба и нямала право на безплатно обслужване, за да я боядисат и подстрижат. Това се случило седем-осем дни преди произшествието. А едни светли чупливи кичури били от главата на Лена Белякова, дъщерята на Бегорски, която Тамара подстригала предната вечер.

Излизаше, че някой е идвал в салона и е прибирал косите. Или ги е вадил от чувалите, в които чистачките събират боклука. Но при всяко

положение го е правил неведнъж, тоест подготвял се е и е планирал всичко.

— Някой или някоя — забеляза Настя. — И какво мислите по този повод?

— Мисля, че това е някаква акция — твърдо отговори Тамара. — Аз съм готова да се съглася, че някъде в нашето имение се е загнездил маниак, който иска по какъвто и да е начин да изгони оттук клуба, тъй като се чувства оскърбен, задето на територията на рода Румянцevi сега се намират чужди хора. Поради своето заболяване той не може да оцени ситуацията адекватно и смята, че ако клубът се затвори, имението отново ще му принадлежи. И неговите акции са насочени именно срещу мен, защото му е трудно да действа срещу Андрей. Андрей не е тук постоянно и е невъзможно да се планира нещо срещу него. А аз съм винаги тук, с мен е по-лесно. Ако нервите ми изневерят, ще се уплаша и ще се махна, тогава и Андрей няма да остане тук, това всички го разбират. Трябва само да пропъдят мен — и клубът ще бъде затворен.

— Значи, вие все пак вярвате в легендата — насмешливо каза Настя.

— Аз — не, но лудият потомък на Румянцevi като нищо може да повярва в нея, как мислите? Погледнете, в легендата се споменават и счупени огледала, и изскубана коса. Разбира се, в случая не беше изскубана, а отрязана, но все пак...

Тамара си наля още чай и изпи горещата напитка на един дъх. После качи краката си на дивана, на който седяха, взе една мека възглавничка, притисна я до гърдите си и леко се наведе към Настя.

— Той е някъде съвсем наблизо — тихо заговори тя. — Обикаля около нас. Сигурна съм, че или работи в клуба, или дори живее в имението, или е активен член на „Златна възраст“, във всеки случай, идва тук постоянно. И знае всичко. Прекрасно се ориентира и в помещенията, и в реда тук, и в нашите мероприятия. Едва не провали новогодишната вечеринка, защото тогава много хора се уплашиха и не дойдоха. Съгласете се, Настя, такива неща не допринасят за спокойствието и оптимизма. Разбира се, Андрюша не вярва твърде в лудия потомък, смее се на мен и на моите страхове, но като цяло споделя тревогата ми. Клубът е заплашен от несъмнена опасност, а нали е рожба на Андрюша...

— Разбирам — също тихо отговори Настя. — Смятате ли, че убийствата е извършил същият човек, който си е направил тези шегички с огледалото и косите?

— Че какво друго да смятам? В тези случаи всичко съвпада. И няма значение дали потомък на Румянцеви прави всичко това, както си мисля аз, или хората, които притискат Андрей, както мисли той. Важен е резултатът: хората напускат клуба, служители — също. Трябва да спрем това на всяка цена. Именно затова вие сте тук.

— Разбирам — повтори Настя. — Може ли да ви попитам още нещо? Може би искате да си лягате?

— Разбира се, питайте всичко, което ви интересува — с готовност отговори Тамара. — Между другото, защо не отидохте да вечеряте? Аз попитах в заведението, казаха ми, че не сте ходили. Или вечеряхте в града?

— Заплеснах се в работата — смутено призна Настя, която точно в този момент усети остър пристъп на глад.

Тя наистина беше забравила да яде, защото първо разговаря с Муравьова и Полосухин, после чете приказка, сетне вкарва в компютъра информацията и съставя отчет, а накрая се завтече при Тамара, докато не стана неприлично късно. Вярно, Тамара я почерпи с домашни бисквити и пастички, но днес, кой знае защо, не ѝ се ядеше сладко. Колкото и да е странно, ядяха ѝ се варени картофи с кисело зеле и черен хляб. Такъв един странен гастрономичен каприз...

— Имам пирожки с извара и с кайма, искате ли? — предложи Тамара.

На Настя не ѝ се ядяха пирожки. Но нали не можеше да си легне гладна... Беше ѝ неудобно да попита за картофи, щеше да се получи някак съвсем нахално. Трябваше да се съгласи.

Но изобщо не съжали — пирожките се оказаха невероятно вкусни.

— Тамара, исках да ви попитам за Елена Станиславовна Муравьова — каза Настя, след като остави настрана салфетката. — Да знаете случайно дали тя има пари?

— В какъв смисъл? — не разбра Тамара. — В смисъл дали е заможна? В смисъл на наследство? Или за ежедневни нужди?

— Имам предвид дали има пари, за да плати на наемен убиец. Тамара се намръщи, дълбоки бръчки прорязаха челото ѝ.

— За колко пари говорим? Не съм в течение на тези тарифи.

— Ами... в условията на Томилин и предвид конкретните жертви, мисля, около пет хиляди долара. Плюс-минус. Но не и хиляда или двайсет хиляди.

— Пет хиляди долара — промърмори замислено Тамара. — Само... Гледай ти, колко евтино може да се купи...

— Е, това е евтино за вас — възрази Настя. — Вие сте заможна жена. А за мен например е непосилно, аз нямам такива пари. А Муравьова?

— Не знам — поклати глава Тамара. — Ако съдя по това как се облича и какво си поръчва в нашето заведение, доходите ѝ са съществено по-високи от пенсията. Но тя има деца, които се грижат за нея. От друга страна, Муравьова се държи така, сякаш цял живот е била богата. Кой знае, може от миналия ѝ живот да са останали значителни спестявания. Или има скъпоценности, които може да продаде.

— А вие виждали ли сте я да носи скъпи украшения?

— Виждала съм я. Не всеки ден, но ги е слагала. Защо, да не смятате, че тя е убила Галина и Аида?

В гласа на Тамара нямаше уплаха, нито негодувание, само напълно детско любопитство.

— Длъжна съм да проверя всички възможности, това е работата ми — уклончиво отговори Настя. — Припомнете си, моля, кой от членовете на клуба и служителите най-активно разпространява слуха, че е възможно из имението да се разхожда маниак и е опасно да се намираш тук.

Тамара отново сбърчи чело и започна да изброява имена, които Настя веднага си записваше в бележника.

Разговаряха почти до полунощ. На сбогуване Тамара предупреди:

— Утре сутринта ще мине да ви вземе нашият системен администратор — Костя Еремеев, и ще ви покаже територията на имението. Работният ден започва в десет, тоест в десет той трябва да бъде в компютърната зала, затова ще дойде при вас към осем и половина, за да успее да ви покаже всичко и да отговори на всички ваши въпроси. Да не се успите!

— Ще се постарая — мрачно кимна Настя.

В осем и половина трябва да бъде готова за продължителна екскурзия, значи, трябва не само да стане и да се измие, но и да закуси. Тоест в колко трябва да стане? В седем най-късно. А вече е дванайсет без пет. Не, не е работа това, жена на нейната възраст трябва да спи най-малко осем часа, защото иначе ще изглежда и ще се чувства като ранена костенурка. „Ако работата не позволява да ставам по-късно, ще се стегна и планирам деня така, че да си лягам по-рано — нареждаше си Настя Каменская, докато слизаше по стълбището към жилището си на първия етаж. — Днес е последният път, когато ме заплашва недоспиване. Повече това няма да се повтори. Защо са решили, че може да ме вдигат в седем сутринта и в осем и половина да ме извеждат на работа? Защото така е решил Бегорски, този ранобудник, който е свикнал да става в пет часа и в шест вече да излиза от къщи и който смята, че всички трябва да живеят според неговите правила? Ами аз защо не възразих, защо не казах, че това е твърде рано за мен? Не посмях, нали? Почувствах се неудобно. По дяволите! Смених едни началници с други. Не по врат, ами по шия... Поне съм благодарна на Тамара, дете се сети, че не съм си купила нищо за закуска, и ми даде пакет бисквити. Ще има с какво да си изпия кафето утре сутринта.“

Тя влезе в апартамента си, изсипа бисквитите в красивата фруктиера, която бе изровила от едно шкафче в миникухнята, полюбува се на бъдещата си закуска, взе душ и рухна в леглото. Колко странно: практически нищо не бе правила цял ден, само беше разговаряла с хора, седейки във фотьойли, дори се бе придвижвала из града с кола, а се бе уморила така, сякаш се бе трепала цял пълноценен ден на „Петровка“. Защо ли?

ГЛАВА 5.

Системният администратор Константин Еремеев, висок слаб мъж на около трийсет и пет — трийсет и осем години, направи странно и почти отблъскващо впечатление на Настя. Дългокрак, дългорък, ъгловат, със слабо неизразително лице, хлътнали страни и дълъг кокалест нос, той носеше косата си стегната на опашка на тила и целият беше някак остър. Черната вълнена шапчица, изопната около главата му, беше нахлупена ниско над челото и почти скриваше очите, вдигнатата яка на черното яке не даваше възможност добре да се огледа лицето и разкриваше пред погледа предимно носа и скулите. Той зиморничаво криеше китките на ръцете си в ръкавите, беше силно прегърбен и изобщо изглеждаше нервен и притеснен. „Да не би да е наркоман?“ — с неприязън си помисли Настя, докато крачеше след него от малката сграда през курдоньора по разчистената от снега алея.

— Тук е нашата оранжерия — възглухо каза Костя. — Гостите ни имат възможност през цялата година да експериментират с растения или просто да се грижат за тях.

Настя любопитно огледа постройката и оцени изобилието от големи високи прозорци.

— А онова там какво е? — попита тя и посочи масивна тухлена сграда.

— Това е гаражът, там държим голям автобус, два микробуса и три леки коли.

— А за какво са ви толкова превозни средства? — учуди се Настя.

— Големият — за колективни пътувания, например за екскурзии или пикници. А микробусите клубът изпраща за хора, които поради здравни проблеми не могат да стигнат до имението самостоятелно.

Настя си спомни, че Бегорски ѝ беше говорил за това, но поради изобилието от информация, която бе получила напоследък, всичко бе забравила. От гаража тръгваше широка алея, по нея колите стигали до страничните порти. Изобщо територията на имението беше оградена и

имаше два входа: главен, през който хората влизаха от улицата, и страничен — за автотранспорта.

До гаража Настя видя още една постройка, не толкова внушителна и за разлика от гаража — с прозорци.

— А тук е разположен приютът за бездомни животни — обясни Костя.

Настя не беше забравила за приюта. Бегорски ѝ бе разказал, че в клуба се занимават с бездомните животни сериозно, лекуват нещастните изгубени създания, охранват ги и се стараят да ги настанят правилно, тоест, да намерят за всяко подходящ стопанин, за което е създаден специален сайт „Котка и куче. Томилин“, на който се помещава и постоянно обновява информация за намерените животинки, за тяхното здраве и лечение, както и снимки и подробни сведения за всички, които оказват помощ с пари или храна, с лекарства или просто с доброволен труд. Посетителите на сайта „Котка и куче“ са безброй, и то не само от Томилин, но и от Костровск, и от областния център, и от близките села, така че доста често котка или куче успешно биват настанявани при добър стопанин.

— Може ли да влезем? — попита Настя.

Не че толкова ѝ бяха интересни бездомните животни, но искаше да се постопли. С нейното модерно късо якенце и новите обувчици ѝ беше ужасно студено. Вчера не успя да усети студа — или пътуваше с кола, или се придвижваше на кратки разстояния между страничната и основната сграда, но днес вече двацет минути я развеждаха из парка, така че студът я пронизваше цялата. Тесните дънки, под които имаше само тънък чорапогащник, бяха клоширани долу, както изискваха съвременните модни тенденции, и широките крачоли бързо подгизнаха от снега. Жем Бегорски ѝ бе продиктувал по телефона: вземете си дебело яке с качулка. Тя, глупачката, се фръцкаше и обиждаше, искрено не разбираше за какво са тези усложнения — нали си има дрехи, с които прекрасно си ходи из Москва. Оказа се, че едно е с бърза крачка да стигнеш до автобуса и с него — до метрото, в което никакво лошо време не може да те уплаши, и съвсем друго — бавно да се разхождаш из територия, стигаща до река, от която лъха студ и влага, а същевременно от небето вали гъст пухкав сняг, ужасно красив, ако го гледаш през стъклото на прозореца, и ужасно неприятен, когато ти влезе във врата под яката на якето. Виж, с качулка щеше да е

прекрасно! И краката ѝ в подарените от Льошка модни обувки премръзват, вече почти не си усещаше пръстите. Хем Бегорски ѝ каза: тесни панталони! Сега е ясно защо: тесните панталони не пречат да обуеш високи топли ботуши, а къде Настя ще дене толкова плат от своите клоширани? Дори да си купи ботуши, кракът ѝ с тези дънки няма да влезе в тях. Ще трябва да купува и нови дънки. А за пуловерите с различни големини и различни деколтета тя бързо разбра всичко още щом усети първите признаци на мръзненето и се опита мислено да прецени как трябва да се облече следващия път. Оказа се, че при всяко положение няма да успее да се облече топло — и трите пуловера, които бе взела, бяха по тялото ѝ и с поло яка, тоест не би могла да ги облече един върху друг. Виж, ако беше послушала Бегорски и не беше скъсала списъка... Е, както и да е, няма смисъл да се ядосва... след дъжд качулка.

Костя извади от джоба си ключ, отключи, отвори тежката врата и стори път на Настя да мине първа. Тя машинално си помисли защо ли системният администратор държи ключ от менажерията. Интересно, дали винаги го носи, или го е взел само днес, специално за да доведе тук Настя, ако тя поиска? Впрочем бездомните животни нямат отношение към тъмните дела на тайнствения маниак. Засега нямат. Кой знае какво може да измисли той утре? Вярно, в легендата нямаше и дума нито за котки, нито за кучета, но знае ли човек...

В доста просторното, светло и много топло помещение покрай стените бяха разположени разделени с решетки помещения, в които лежаха, клечаха, разхождаха се или играеха котки и кучета от всякакви породи, с различни цветове и на различна възраст.

— Тук е кабинетът — показва Костя една от вратите веднага след входа, — в тази стая ветеринарят преглежда и лекува животните, а ето тук е складът — храна, лекарства, изобщо такива неща.

Настя можеше да разбира какво говори системният администратор само като напруга слуха и фантазията си: дикцията на компютърния гений не беше много ясна, той говореше с кратки, накъсани фрази, тя трябваше да ги доосмисля, а думите, които той все пак благоволяваше да произнесе цели, потъваха в недрата на вдигнатата яка и дебелия шал, с който бе омотан вратът му.

— А защо някои животни са по едно в клетка, а други са по две, че и по три? — поинтересува се тя.

— Зависи как са ги намерили — малко мъгляво обясни Костя. — Ако са намерили едно животно само, оставят го да си стои само. Не се знае как би общувало с другите... А ако са били няколко заедно на едно място, държат ги заедно, за да не скучаят. Свикнали са така, няма да се сбият, ще си играят. Особено ако са от едно котило.

— Тоест случват се и новородени?

— Всичко се случва — философски каза Костя. — Ако ги разделят, много тъгуват, дори плачат. Добре е новият стопанин да ги вземе всичките.

— А стават ли такива неща?

— Случи се веднъж. Миналата година един човек от милицията взе две кутрета от едно котило, намерили ги в някакво мазе. Кучката умряла от глад, а двете останали, та ги взеха заедно.

— Гледай ти — промърмори Настя, — и в милицията имало добри момчета.

— Аха — охотно потвърди Костя, — миналата година тук убиха една старица, та този човек от милицията, който дойде да разпитва за нея, оглеждаше и помещенията, влезе в приюта и видя тези кученца. Чак на лицето му се изписа колко му домъчня за тях. Та ги взе.

Значи е бил или Вторушин, или Федулов, помисли си Настя. Интересно, кой ли от двамата е толкова добросърдечен?

— А как се казваше той, спомняте ли си?

— Вас пък какво ви интересува? — внезапно се озъби Костя. Очите му просветнаха неприятно и в първия момент Настя дори се уплаши: какво толкова попита, та предизвика тази внезапна злоба? Така де, за какво ѝ е да знае името на милиционера, който е взел кученцата? В този град тя е за пръв път, не познава никого от местната милиция и изобщо е социолог, по принцип не би трябвало да се интересува от милицията. Виж, за убийството на старицата ще бъде уместно да попита. Трябва само някак внимателно да се измъкне от глупавата ситуация, в която сама се нахисна от непредпазливост. Обаче на този Костя му сече пипето — веднага улови несъответствието и заподозря Настя в лъжа, затова се ядоса. Или се страхува от нещо, затова във всяка невинна дреболия съзира някаква заплаха за себе си? Или пък наистина е наркоман и просто настроението му се мени рязко? Или не е наркоман, а просто не е добре с главата! Боже мой, от трън, та на глог!

— Разбирате ли, Костя — меко подзе тя, — грижата за животинките е един от начините за психологическо адаптиране към прекратяването на трудовата дейност и това е именно темата, с която се занимавам аз. Затова ми е интересно какво може да е ръководило един доста млад мъж, за да вземе наведнъж две кученца. Та това е грижа поне за петнайсет години напред. От едра порода ли бяха кутретата?

— Помияри — избуча Костя. — Ако се съди по майката — много едри.

— Ето, виждате ли. Може той милиционер да е бил заплашен от уволнение? Знаел е, че в близко време ще загуби работата си, и се е подготвял да я замени с грижа за две кучета. Или е усетил опасност за себе си и своето семейство и така се е сдобил с пазачи? Изобщо, това е много интересно и аз с удоволствие бих разговаряла с него в рамките на моето изследване.

— Не си спомням как се казваше.

Костя се извърна и тръгна покрай клетките.

Настя го следваше и се взираше в животните. Вниманието ѝ бе привлечено от едро рунтаво куче, което лежеше тъжно в дъното на клетката, свряло муцуна в лапите си.

— Как се казва? — незнайно защо попита тя.

— Още не са ѝ дали име — долетя глухо, като изпод земята, гласът на Еремеев. — Доведоха я само преди няколко дни, свалили я от мотрисата. Новичка е.

— Момиче, значи?

— Женска е — потвърди Костя. — Вече е стара, ветеринарят каза, че е на тринайсет-четиринайсет години. Ще бъде трудно да ѝ се намери нов дом, освен за доизживяване.

— За... какво? За доизживяване ли?

— Ами да. Ясно е, че тя няма да живее дълго, така че хора, които вземат куче, за да имат верен приятел, няма да я вземат. За какво ти е приятел, когото всеки момент ще трябва да погребеш? Само излишни мъки. Но има хора, които съзнателно вземат животни за доизживяване, разбират, че скоро ще дойде краят им, но искат и това същество да прекара последните си дни сито и на топло. Малко са такива хора. Но се срещат.

— Ясно — проточи Настя. — А това куче има ли шанс?

— Почти никакъв. За доизживяване вземат животни предимно стари хора, а тя е твърде едра за стар човек. Сигурно тук ще си доизживее дните.

— Каква порода е?

— Никаква. Щерка на помяр и руски териер, така каза ветеринарят.

— Сигурно е умна.

— Помярите винаги са умни — позасмя се Костя. — Като си почине ден-два, като се наяде до насита, като се стопли, ще я фотографираме, ще сложим снимката на сайта, ще съчиним жалостив текст, може пък да ѝ провърви, да се намери някоя добра душа. Макар че едва ли.

Настя още веднъж се спря, този път пред клетка, където се боричкаха три петнисти черно-бели котета.

— Какви са сладички!

— Е, с тези няма да има проблеми — махна с ръка Костя, — мигом ще ги разграбят: хубави са, здрави, дори нямат нужда от някакво лечение, само да ги почистят от бълхите и да ги обезглистят.

— Какво да им направят?

— Да ги излекуват от глистите.

Върнаха се при вратата и вече щяха да излизат, когато Настя внезапно се спря и погледна клетката със старото куче.

— Почакайте за момент — помоли тя и отиде при клетката. Безименното куче все така лежеше с муцуна върху лапите, но когато Настя приближи, вдигна глава и я погледна право в очите с печалните си тъмноорехови очи. „Защо си тук? — сякаш питаше този поглед. — За да ми дадеш надежда, която няма да се оправдае?“ На Настя изведнъж ѝ стана неудобно и тя бързо се отдалечи.

От менажерията една пътечка водеше към алеята, която започваше от парковата фасада на основната сграда и продължаваше до самата река.

— През лятото тук е красиво — пооживи се гласът на Костя, — липите са много гъсти. Оттук добре се вижда зимната градина. И стълбището. Понякога се опитвам да си представя как дами с кринолини са слизали по стълбището и по алеята са отивали към ротондата, а после си спомням, че тук всичко е реставрирано и изобщо променено при съветската власт.

— Е, стълбището сигурно е същото — неуверено предположи Настя. — Значи, тук има и ротонда?

— Да, сега отиваме тъкмо към нея.

Те крачеха бавно от сградата към реката и буквално с всяка крачка въздухът ставаше все по-мразовит и влажен.

— Ето, отляво е ротондата, а отдясно — параклисът. При съветската власт той е бил напълно разрушен, а сега е възстановен.

— Защо? Андрей Сергеевич вярващ ли е?

— Не знам това — сухо отговори Костя, — но много наши гости се отбиват тук. Някои — да се помолят, други — просто да постоят сред благодатната тишина.

— Костя, а на вас не ви ли е скучно да работите тук? — попита Настя. — Защото наоколо има само пенсионери. Не можехте ли да си намерите по-весела работа, да сте заобиколен от връстници, та да има с кого да общувате?

— И тук съм си добре — избуча гласът му.

Но такъв пестелив отговор не можеше да задоволи Настя Каменская. Тя трябваше да насочи разговора към гостите на клуба, за да се постарее да събере още някаква информация, която може да е убягнала на Тамара — нали тя беше тук отскоро, само от няколко месеца, а Костя живееше в имението отдавна. При това трябваше строго да се придържа към легендата, че е социолог, тоест да измисля за своите въпроси съответни предлози.

— Е, да, и тук сигурно не е скучно — престори се тя, че размишлява. — Ето, вие споменахте, че миналата година била убита старица, а вчера някой ми каза, че убитите били дори две. Интересно, защо са ги убили?

— На всички им е интересно. — Костя не показва никаква готовност да се разприказва. — Само че така и никой не е разбрал за какво ги убиха и кой го направи. Ще влизате ли в параклиса?

— Ще вляза — решително кимна Настя, която отново здравата бе премръзнала. — Вярно, нищо не разбирам от църковните правила. Трябва ли да си сваля шапката?

— Само мъжете го правят. Жените трябва да бъдат с покрита глава.

— А може ли с панталони?

— Може. Зима е, студено. Господ ще ви прости.

Настя го погледна с интерес.

— Религиозен ли сте?

— Аз ли? — май страшно се изненада Костя. — Откъде ви хрумна?

— Ами изразихте се така: „Господ ще ви прости“...

Той се смути и извърна поглед.

— Не, и аз не разбирам много. Просто често идвам тук, за да запаля свещичка, да помълча. Аз...

— Да — побърза да каже Настя, — аз знам, разказаха ми, че ви е сполетяло нещастие.

— Тогава още повече би трябвало да разбирате защо работя тук. — Той влезе в параклиса пръв и се спря точно до входа, подпря се на стената. — Тук няма деца и на практика никакви млади жени, тук нищо не ми напомня... Е, разбирате.

— Да — повтори тя, — разбирам.

Настя се надяваше да се стопли тук, но не би: много бързо ѝ стана чоглаво, както винаги, когато влизаше в храм, и ѝ се доця да излезе. „Сигурно защото не съм кръстена — помисли си тя. — Ако ме бяха кръстили, в храма щях да се чувствам добре и спокойна, а така сякаш съм крадла, вмъкнала се в чужда къща. Нямам право да бъда тук. А може причината да е, че не съм вярваща? Или вярвам, но някак неправилно?“

Те отново излязоха на алеята и продължиха пътя си към реката. Въздухът ставаше все по-студен и пронизващ и Настя започна да се дави при всяко вдишване.

— А в града има ли какво да се прави, освен работата? — попита тя.

Костя сви рамене.

— Не знам, това не ми е интересно.

— Ама как, никъде ли не ходите? — искрено се учуди тя.

— Не, прекарвам цялото си време тук, в имението. Не ми се излиза, там тече нормален живот, има жени, деца, семейства... Тежко ми е да гледам това. А тук работя, чета, занимавам се с компютрите, гледам телевизия или си свалям някой филм. Така се чувствам нормално. Пък и общо взето нямам много свободно време, клубът е отворен от десет сутринта до десет вечерта и винаги имам някаква работа. Постоянно стоя или в компютърната зала, или в кабинета на

втория етаж, и винаги някой има някакъв проблем, затруднения, нещо не се получава, някой е забравил как се прави нещо...

— И какво, вие сте сам на разположение на всички?

— Не, аз съм старши, имам трима подчинени, така че във всяко от помещенията, където се работи на компютри, да има консултант.

— Значи, вие сте главният по компютрите? — уточни Настя.

— Не, главен при нас е Михаил Лвович, той отговаря за закупуването на компютрите, за ремонтирането им, за купуването и инсталирането на програмите и други такива неща. Изобщо, главният е той, а аз съм му подчинен. Нямам отношение към покупките и плащането на сметките, моята работа е да осигуря възможност на членовете на клуба и на обучаващите се нормално да използват машините, да консултирам, да показвам. Ще идем ли до ротондата?

Настя потрепери. Искаше ѝ се по-скоро да приключи с разходката, да се върне в своята топла стая, да вземе горещ душ и да пийне кафе.

— Ще я погледна оттук, добре се вижда. А какво има там? — Тя посочи наляво, където досами оградата се виждаше още една малка постройка.

— Там са вторият пункт на охраната и страничният вход, нали ви казах — прозвуча досада в гласа на Костя. — Изобщо ли не ме слушате?

— Извинете — виновно избъбри тя, — не съобразих. Реката далече ли е?

— На две-три минути. Защо, уморихте ли се?

— Замръзнах — призна тя. — Просто всеки момент ще припадна.

Костя хвърли критичен поглед на дрехите ѝ и изхъмка.

— Ами да, да... Е, щом не искате, може да не ходим до реката, ще се върнем обратно.

— А, не — решително каза Настя, — хайде да стигнем до края. Само да ускорим крачка, а?

Стигнаха до края на територията и поеха обратно. Пътят назад се стори на Настя по-кратък и по-приятен — нали вече ѝ се мержелееше приятната перспектива да се прибере на топло. Когато стигнаха до основната сграда и поеха встрани от нея, тя изведнъж помоли:

— А може ли още веднъж да отскочим до кучето?

Костя мълчаливо сви рамене и кимна. Влязоха в менажерията и Настя едва не се втурна към отдалечената клетка със старото куче.

— Ти ще ми бъдеш дружка, докато съм тук, нали? — галовно заговори тя и промуши пръсти през прътовете на клетката. — Ето, това ще ти бъде името вече: Дружка. Ще идвам при теб всеки ден и ще ти разказвам за живота си, а ти ще ми разкажеш за своя. Само не умирай, докато не си тръгна, съгласна?

Кучето бавно се надигна, направи една-две крачки към вратата и близна пръстите ѝ. Топка застана на гърлото на Настя, тя едва се съдържаше да не се разплаче от умиление и жал към това грохнало, никому ненужно куче.

— Костя, с какво мога да я зарадвам? Какво може да яде?

— Старите кучета вече могат да ядат всичко — тихо отговори той. — В това е предимството на старостта. Няма никакви ограничения. Само не ѝ носете нищо с кокали, зъбите ѝ вече са лоши, съвсем са слаби. Кюфте може, може и салам, кренвирш, пирожка, бисквита. Но ако искате да направите нещо наистина полезно за нея, по-добре я водете на разходка. Движението винаги е полезно, а и чистият въздух.

— А тя няма ли да избяга?

— Ами слагайте ѝ каишка. В склада има каишки специално за такива случаи, нашите гости постоянно извеждат кучетата на разходка. Не сте ли ги виждали?

Настя не бе виждала нищо такова, но нали вчера не беше излизала в парка, а прекара първата половина на деня при оперативните работници, а втората — с Тамара, Муравьова, Полосухин и собствения си компютър. Кога да забележи такова нещо?

Тя твърдо реши, че щом измисли как да се облече по-топло, веднага ще дойде и ще изведе Дружка на разходка.

* * *

Журналистката Наталия Малец, която бе написала въпросната статия „Страсти от имението“, въпреки очакванията се оказа чудесно, симпатично момиче, съвсем младо, само на деветнайсет години, но изглеждаше като солиден и сериозен човек. И макар да не беше

облечена така, както е прието да се обличат младежите, тоест с развлечен, смъкващ се от рамената пуловер, изтъркани дънки и ужасяващо тежки обувки с дебели подметки, нейните внимателни очи зад стъклата на очилата гледаха умно, а речта ѝ бе учудващо правилна и незамърсена от жаргон и чуждици. Тя на драго сърце се съгласи да се срещне с Анастасия Павловна Каменская — социоложката, заинтересувала се от внезапния отлив на много членове на клуб „Златна възраст“.

— Допускате ли, че за всичко е виновна вашата статия, която е всяла паника не само сред пенсионерите, членове на клуба, но и сред служителите, които са започнали да напускат? — строго попита Настя.

— Но аз не съм искала да стане така — уплашено отговори Наталия. — Не съм мислила за последствията. Просто материалът ми се стори интересен и нямаше да бъда журналистка, ако бях пропуснала случая.

С нея се свързал някакъв учен от Петербург, историк, доктор на науките, чието хоби от дълги години били семейните истории и предания на руското дворянство. Той отдавна знаел историята на рода Румянцев-Лобанови и когато чул, че в Томилин са станали две убийства, косвено свързани с тяхното бивше имение, пристигнал в града, за да научи подробностите. Естествено, с него милицията нямало да разговаря, затова решил дори да не опитва, а да се обърне към журналистката, която била написала във вестника кратката информация за тези престъпления. Наталия му разказала всичко, което знаела, а историкът, на свой ред, споделил с нея знанията си за семейните трагедии на рода Румянцев и обстоятелството, че не всички от рода са заминали в чужбина по време на революцията. Кой е той? Как се казва? Наталия забравила фамилното му име, всъщност той си оставил визитната картичка, но момичето я забутало някъде или дори май я изхвърлило. Разбира се, това не е много професионално — да изхвърляш или да губиш визитните картички на своите източници на информация, но... Но първите му две имена били Аркадий Волдемарович, тях Наталия Малец ги помнела много добре.

— Доста фрапантно име — замислено каза Настя, — можем да се опитаме да го намерим.

— Че защо? — учудено я погледна Наталия над тесните си очилца. — Не ми ли вярвате? Смятате, че сама съм измислила цялата

тази история? Имам диктофонен запис, можете лично да го чуете.

— Не, не, вярвам, че са ви разказали всичко това.

— Значи, смятате, че тази история не е истина? Че Аркадий Волдемарович ме е излъгал?

— И това не смятам. За мен не е важно дали тази история е вярна, важен е фактът, че в града живее наследник на Румянцев, който може да е психически неадекватен и да вярва в своето право над имението, и именно този факт се нуждае от задължителна проверка. Възможно е Аркадий Волдемарович да знае нещо с по-голяма точност. Може да му е известно днешното фамилно име на този наследник или някаква друга информация за него.

— А вие защо толкова се интересувате от това? — намръщи се момичето. — И вие ли провеждате журналистическо разследване, или искате да опитате да разкриете двете убийства напук на нашата милиция?

„Поотпуснала си се, Каменская — ядосано се разкритикува Настя. — Видя пред себе си младо момиче и сметна, че можеш да не се напругаш, че тя е още глупавичка и нищо не разбира. Да, тя още няма двайсет, но кой е казал, че това са малко години? Напълно достатъчно са, за да схване лъжите ти.“

— Не съм журналистка — помирително се усмихна Настя, — но и аз като всички жени страдам от излишно любопитство. Нали ви казах, че се занимавам със социална психология, но в процеса на събиране на материали в клуб „Златна възраст“ се сблъсках с панически настроения и ми стана ужасно интересно доколко те са оправдани. А тъй като имам много връзки в Москва и в Питер, бих могла да се опитам да намеря Аркадий Волдемарович, това е. А пък ако неговият разказ ми даде ключ към разкриването на престъпленията, мога да ви обещаю: вие ще бъдете първата, която ще научи за това. На мен не ми трябва слава, аз съм обикновен научен работник, а вие ще можете да направите страхотен материал.

Не, все пак Наташа Малец, въпреки очевидно острия си ум и сериозността си, беше твърде младичка и се подведе по думите за журналистическата слава. Тя започна старателно да си припомня Аркадий Волдемарович: фино интелигентно лице без особени белези, среден ръст, строен, симпатичен, на около петдесет, с очила, с предразполагаща външност.

— И какво казвате, никакви особености, така ли? — разочаровано попита Настя, след като изслуша описанието, подходящо за всеки четвърти жител на Русия от мъжки пол.

— Никакви. Впрочем не — сети се момичето, — почакайте, спомних си. Той говореше...

— Как говореше? — напрегна се Настя.

— Докато разговаряхме, му звъннаха на мобилния, той започна да говори, а аз се замислих за свои си работи, не исках да подслушвам и изведнъж ме прониза усещането, че Аркадий Волдемарович не говори на руски. Заслушах се — не, думите бяха руски. Но мелодиката на говора приличаше на немска, интонациите в края на фразата се извисяваха. Невинаги, не постоянно, само от време на време, но това режеше слуха ми. Така би могъл да говори само човек, за когото руският е роден език, но който дълги години е живял в чужбина и отдавна вече говори предимно на чуждия език. Тогава много се учудих, заслушах се, когато той продължи разказа си за Румянцев, и разбрах, че докато слушаш предимно думите, особеностите на интонацията не се забелязват. За да доловиш тази негова особеност, трябва да слушаш не думите, а именно мелодиката. Е, и накрая го попитах, събрах нахалство.

— И какво отговори той? — с интерес попита Настя.

— Разсмя се и обясни, че се подготвя за продължителна работа по договор в Австрия, поканили го да изнесе курс лекции по история и сега той интензивно се занимава с немски език, всеки ден по няколко часа — и индивидуално с преподавател, и в група, та вероятно това си проличава, той твърде дълбоко се е потопил в езиковата среда.

Наблюдателността на младата журналистка приятно изненада Настя, но за съжаление, момичето не си спомни нищо друго любопитно за питерския историк.

— Той спомена ли къде е отседнал? В хотел вероятно?

— Не е споменавал. Някак не стана дума за това.

Разбира се, би било идеално, ако Аркадий Волдемарович бе отседнал в хотел, тогава Настя много лесно би могла да научи неговото име и адреса му. Но тя не бе свикнала да разчита на късмета си, така че бе убедена, че той не е отседнал в никакъв хотел, и тепърва доста ще трябва да се потруди, докато установи личността на този доктор на историческите науки.

Когато излезе от сладкарницата, в която се бе срещнала с Наталия Малец, Настя се качи в очакващата я кола и се отправи към имението. По пътя извади телефона и се обади на Федулов. Кой знае защо, той ѝ беше по-симпатичен от показно любезния Иля Вторушин. Този път Дмитрий вдигна веднага, но по гласа му Настя схвана, че е много зает с нещо спешно.

— Можете ли да говорите, или да се обадя по-късно? — попита тя.

— На местопроизшествие съм, въоръжено нападение — раздразнено отговори майорът. — Правя оглед.

Ами да, сега определено не му е до Настя, камо ли пък до някакъв митичен историк от Петербург. Въоръженото нападение е сериозно нещо и огледът на местопроизшествието също не е шега работа. Настя въздъхна и се обади на Вторушин, който, съдейки по безметежните интонации в говора му, спокойно си седеше в кабинета.

— Кажете, Иля, опитвали ли сте се да установите откъде има журналистката информацията, която е публикувала в статията си? — започна тя отдалече.

— Не, това не ни е нужно. Какво значение има откъде е научила тя всичко това? Аз например съм стопроцентово сигурен, че си го е измислила, изсмукала го е от пръстите си, доцяло ѝ се е името ѝ да прогърми. Важното е, че хората повярваха и се уплашиха.

— Но потомъкът на Румянцев... —

— Глупости — прекъсна я Иля. — Не вярвам в никакъв луд потомък. Аз проучих журналистката — някаква сополанка, току-що завършила гимназия, с развистена фантазия, търси слава. Да я взема на сериозно, хайде де.

— И все пак — заговори по-остро Настя — бих ви помолила да отправите запитване до Петербург и да потърсите един доктор на историческите науки на име Аркадий Волдемарович. Той може да разполага с интересни за нас сведения.

— Интересни за вас — язвително уточни Вторушин.

— За нас — повтори Настя. — Ако обичате, направете това, за което ви моля.

М-да, с Вторушин работите няма да вървят. Впрочем май и с Федулов, защото той е затънал до гуша в работа — ту изобщо не вдига телефона, ту е „извън обхват“. Изглежда, и майорът, и капитанът са

получили негласно указание да се преструват, че помагат на Настя, но всъщност нищо да не правят, да не се напъват много-много. Какво пък, може да ги разбере човек, както и ръководството им. Току-що извършено въоръжено нападение е много по-важно от убийство с почти едногодишна давност.

А нали, ако лудият потомък на Румянцеви действително съществува, той наистина трябва да се намира в непосредствена близост до клуба, тоест да е или негов постоянен член, или да работи в имението. Трябва да се разузнае повече за служителите.

* * *

По пътя към имението Настя помоли шофьора да спре пред магазин за хранителни стоки и купи за Дружка кашкавал и пирожки с месо. Искаше да купи и салам, но видът на изделието на витрината не ѝ вдъхна доверие.

В своята стая тя се постара да се облече по-топло, с доста усилия навлече единия пуловер върху другия, дълго и ядосано разпъва високите поло яки, които току се усукваха и жестоко притискаха гърлото ѝ, а вместо шапката омота главата и врата си с дългия дебел шал, пъкна в джоба си фотоапарата, за да снима Дружка и после да я покаже на Чистяков, взе пакетчето с кашкавала и пирожките и тръгна към менажерията.

Дружка все така лежеше в дъното на клетката, но когато видя Настя, се надигна и като помахваше неуверено опашка, бавно дойде до решетката. Настя пъкна пръсти през пречките и докосна гъстата сплъстена козина.

— Здравей — каза тихичко. — Как си?

Кучето се примъкна по-близо до ръката и вдигна глава.

— Ясно — въздъхна Настя, — значи, не много добре. И аз не съм много добре. Донесох ти кашкавалче и пирожки с месо. Обичаш ли кашкавал?

Извади резенчето кашкавал и го показа на Дружка. Очите на кучето заблестяха, черният влажен нос се подаде между пречките.

— Слушай, ако отворя клетката, ще избягаш ли? Хайде да се разберем така: аз ще отворя вратата, ще те нагостя, ще те погаля, а ти

няма да хукваш навън, за да не се налага да те гоня. Какво ще кажеш за този вариант?

Вариантът май хареса на Дружка, защото първо се опита да промуши нос колкото може по-близо до толкова желаното резенче, а после изведнъж направи крачка назад и се спря. Настя внимателно дръпна резето и приклегна, като протегна напред ръката си, стиснала кашкавала. Кучето бавно доближи глава и внимателно пое почерпката, след това близна ръката на жената.

— Значи се разбрахме — доволно констатира Настя.

Дружка дояждаше последната пирожка, когато зад гърба на Каменская се чуха стъпки. Тя се извърна и видя системния администратор Костя Еремеев, който държеше в ръце скъп фотоапарат.

— Дойдохте ни на гости, а? — попита той.

Въпросът предполагаше добродушна усмивка, но на лицето му нямаше и помен от усмивка. „Все пак той е много странен“ — помисли с неприязън Настя.

— Нали вие ми разрешихте да посещавам животните, да ги черпя и да ги извеждам на разходка.

— Ама разбира се. Можете да вземете каишка от склада.

— Благодаря, не съм забравила.

Настя мълчаливо затвори клетката, отиде до склада, натъпкан с пакети със суха храна и опаковки лекарства, намери каишките, окачени на забита в стената кука, избра най-подходящата според нея. На рафта имаше нашийници, тя взе един по-голям и се върна при кучето. То послушно я остави да ѝ надене нашийника и стоя спокойно, докато Настя закрепваше каишката. През това време Костя отвори друга клетка и пусна навън страшен наглед гладкокосмест пес с обгорени хълбоци. Песът стоеше неподвижно по средата на коридора и трепереше, като поглеждаше уплашено ту Костя, ту Настя и Дружка.

— Господи! — ахна Настя. — Какво му е? Кой го е обезобразил така?

— Изглежда, някой го е залял с киселина — глухо поясни Костя. — Докараха го тази сутрин. Ветеринарят вече го прегледа, каза: лечението ще бъде продължително и скъпо. А аз дойдох да го снимам, за да поставя снимката на сайта, може да се намерят добри хора, да помогнат с пари за лечението. Вие на разходка ли тръгвате?

— На разходка — потвърди тя.

Разходката се получи кратка — двата пуловера не я спасяваха, краката ѝ премръзнаха в тънките обувки, ръцете в тънките кожени ръкавици — също, а ѝ се струваше, че и кучето мръзне. Дружка дисциплинирано вървеше до нея и не се дърпаше — освен на местата, които използваше като тоалетна. С бърза крачка стигнаха до ротондата, където Настя направи няколко много красиви снимки на кучето на фона на преспите и заснежените храсти, после се върнаха в менажерията, където компютърният гений Костя продължаваше да се сражава с фотообраза на новото за приюта куче.

— Разбирате ли, трябва да направя такава снимка, която, от една страна, е жалостива, та хората да дават пари за лечението, а от друга страна, да се вижда колко красиво ще бъде кучето след лечението — оплака се той, когато Настя въведе Дружка в клетката и понесе каишката и нашийника към склада. — А снимките ми все излизат страшни. Виждат се само раните и никаква красота. Не мога да преценя кой ракурс да избира.

Настя погледна нараненото куче и изведнъж ѝ се стори, че знае как трябва да го снимат, та да се получи едновременно красиво и жално. Извади своя фотоапарат.

— Може ли аз да опитам?

Костя се позасмя.

— Ами опитайте, щом искате.

Тя няколко пъти щракна с апарата, като променяше ракурса, при това постоянно говореше нещо на горкото куче. То слушаше, като навеждаше глава настрани и следеше Настя с поглед.

— Ето вижте — подаде тя апарата си на Константин. — Мисля, че се получи нещо.

Той погледна внимателно и подсвирна.

— Охо, браво! Да не би да сте се учили да снимате? Занимавали сте се с фотография?

Настя се усмихна пестеливо. С фотографиране се бе занимавала в университета на занятията по криминалистика, но това беше, първо, преди трийсет години, а второ, имаше, меко казано, твърде специфичен характер. Обектова снимка, възлова, панорамна — тях трябваше да владее при оглед на местопрестъпление. Никой не беше я учил да прави изразителни портрети, най-малкото пък на животни.

— Просто имате дарба! — продължи да се възхищава Костя. — Божи дар! Нямайте право да не го използвате. Голям грях е да не използваш това, което ти е дадено свише.

Очите му трескаво заблестяха, по устните му се плъзгаше странна усмивка и всичко това никак не хареса на Настя. А и тези приказки за „дадено свише“, „грях“ и „божи дар“... Не, определено на компютърния гений нещо му хлопа дъската. Или е типичен наркоман с внезапни смени на настроенята и неадекватни реакции, или е... Че какво? Защо да е невъзможно? Дори е много възможно. Кой е казал, че лудият потомък на Румянцеви непременно трябва да е на солидна възраст и да упражнява хуманитарна професия? Той като нищо може да се окаже млад компютърджия.

Междувременно Костя продължаваше разпалено да разсъждава за предназначението на всеки човек, за някакви неведоми за Настя пътища и космически сили. Общият патос на импровизираната му реч се свеждаше до задължението на човека да се вслушва и вглежда във въпросните сили, които му подсказват какво е неговото предназначение и по какъв път трябва да върви. Тя го слушаше с половин ухо и правеше снимки на всички животни наред направо през решетките.

Най-сетне Костя млъкна и май се поуспокои.

— Ще ми покажете ли какво се получи? — прозвучаха в гласа му молеци нотки.

— Заповядайте — подаде му апарата Настя.

— Страхотно! Просто невероятно! За какво ви е социологията? Вашият истински път е фотографията. И ще се прославите, и пари ще спечелите, и на хората ще доставите радост.

На Настя не ѝ се влизаше в дискусия.

— Ще си помисля — отговори уклончиво, разглеждайки една огромна пухкава котка, която още не бе успяла да снима.

Котката беше невероятно красива, синкавосива, с ярки оранжеви очи и наистина кралски израз на заоблената муцуна. Но щом Настя вдигнеше апарата, тя се извъръщаше и се преструваше, че случващото се наоколо изобщо не я интересува. Няколкото опита да я снима се оказаха несполучливи, на снимката целия кадър заемаше или широкият ѝ гръб, или дебелият пухкав врат заедно с едното ухо с изящното кичурче косми, щръкнало отвътре.

— Може ли да отворите клетката? — помоли тя. — Искам да запечатам тази красота. Вземете котката на ръце, моля.

— Не е котка, а котарак — избуча Костя и дръпна резето.

Очите му отново бяха избледнели, трескавият блясък бе угаснал, гласът му звучеше монотонно и неизразително. Котката, която се оказа котарак, тутакси реагира на възможността да излезе и с важна, царствена походка се измъкна от клетката.

— Снимайте.

Настя направи още няколко опита, но животното упорито не искаше да позира и постоянно се движеше, като не даваше възможност да го снимат така, че да се вижда красотата му.

— Костя, вземете я, моля, на ръце — повтори Настя.

Костя неохотно изпълни молбата ѝ.

— Хайде, прегърнете я някак така, че да не се върти.

Настя отново затърси удобен ракурс и изведнъж забеляза, че Костя се опитва да скрие лицето си от апарата. Или се извъръща, или свежда глава толкова ниско, че цялото му лице остава скрито от високо вдигнатата яка на якето и ниско нахлупената над очите му шапчица. Странно... Впрочем може и да не е странно, като се имат предвид другите аномалии в поведението му. Защото той току-що беше оживен, разпалено, с грейнали очи говореше нещо, а сега сякаш някой му бе спуснал шалтера и изключил тока.

Тя най-сетне успя да направи хубави снимки на красавеца с портокаловите очи и двамата благополучно върнаха животното в клетката.

— Анастасия Павловна, бихте ли ми дали вашата флашкарта? — помоли Костя.

— Защо? — учуди се тя.

— Ще прехвърля снимките на моя компютър, а после ще ги кача на сайта. Вашите снимки са много по-хубави от онези, които сме направили ние.

— Ами вземете я.

Тя извади флашкартата и му я подаде. Интересно, дали той наистина иска да получи по-ефектни снимки на животните, или цели да се убеди, че лицето му не е попаднало в кадър? И ако е попаднало, да вземе съответните мерки. Добре де, нека ги разгледа и да вземе

своите мерки, Настя и без това успя да прехвърли всички снимки от флашкартата в паметта на апарата. Така е по-сигурно.

Когато излезе от менажерията, тя веднага тръгна да търси Тамара. Искаше да си поговори с нея по-подробно за Костя.

Намери я в театралния гардероб, който беше долепен до музикалния салон. Годеницата на Андрей Сергеевич Бегорски стоеше приведена над масата и кроеше нещо.

— Шиете ли? — не сдържа учудването си Настя.

— А защо това ви учудва? Аз дълги години бях омъжена за майстор шивач, и то майстор от най-висока класа. Още баба ми навремето ме научи да шия, а с моя съпруг минах и през курс за повишаване на квалификацията.

— И какво кроите сега?

— Това ще бъде рокля за нашия спектакъл — усмихна се Тамара. — А по-конкретно — за Елена Станиславовна, по-точно, за нейната героиня. Нашата Елена Станиславовна толкова се гордее с европейските си корени, че най-голямата ѝ мечта е да излезе на сцената с дреха, която не е руска или съветска. Много ѝ се иска да се почувства европейка. Е, нека се почувства, нека се порадва. А вие защо ме търсехте? Трябва ли ви нещо?

— Искях да ви попитам за Костя.

— За Костя ли? Нещо не е наред ли? Той не беше ли любезен с вас?

Интересно, откъде ли на Тамара Николаевна ѝ хрумна точно този въпрос? Нима компютърният гений е давал поводи да мислят така за него?

— Извънредно любезен беше — увери я Настя. — Но ми прави много странно впечатление. Имам чувството, че не е съвсем наред с психиката. Дори ми се стори, че може да е наркоман. Какво ще кажете?

Тамара се изправи, разкърши снага, свали очилата си и ги остави върху кройката, с която работеше.

— Май не съм забелязвала — замислено проточи тя. — Впрочем не съм специалист. Във времената на моята младост имаше толкова малко наркомани, че някак не съм срещала нито един, а сега, когато са толкова много, вече съм на възраст, на която човек не общува с младежи. Не знам, възможно е да сте права. Знаете ли какво, не е зле да намерите Алла Ивановна и да поговорите с нея.

— Алла Ивановна ли? — попита Настя. — Същата, дето...

— Ами да, Ярцева. Първо, тя все пак е специалист и второ, те бяха много добри приятели с Костя.

— Бяха приятели? — недоверчиво повтори след нея Настя.

— Настенка, прекрасно разбрахте какво имам предвид. Ами да, те бяха любовници и целият клуб и всички служители в имението знаеха това. На пръв поглед тези отношения бяха очевидно неуместни, но като помисли човек, всичко това е доста закономерно.

— Ще ми разкажете ли?

— Аз почти нищо не знам със сигурност, защото съвсем малко съм ги наблюдавала заедно — пристигнах през август, а в началото на ноември Алла Ивановна напусна, но съм слушала доста приказки: нашите гости обичат да обсъждат такива неща и да клюкарстват.

Тамара постави ръце на кръста си, изопна се назад и въздъхна.

— Добре, време е да си направя почивка, гърбът ме заболя. Хайде да поседнем.

Тя посочи два малки фотьойла, незабележимо сгущени между прозореца и дългата закачалка с вече готови театрални костюми.

— Нима вие сама сте ушили всичко това? — с възхищение попита Настя, разглеждайки ярките рокли със старинни и по-съвременни модели.

— Какво говорите, как бих се справила с толкова много! — разсмя се Тамара, седна в единия фотьойл и подви крака под себе си. Беше толкова миниатюрна, че с лекота се побираше в това малко пространство. — Тук имаме чудесни майстори. Аз само измислям модела и в най-сложните случаи скроявам дрехата, а всичко останало правят участниците в спектакъла и доброволни помощници. При това имаме помощници не само сред членовете на клуба, но и доброволци, както казваме ние, „от града“. Нямаме представа колко много пенсионери умеят да шият добре и изобщо не знаят къде да приложат уменията си. А тук си намират и работа, и компания, а после идват на спектакъла и се чувстват участници в него. Дори ги каним на сцената, излизат заедно с актьорите и режисьора. Цветя, аплодисменти, изобщо и те имат своята минута слава. Та така, слушайте...

През лятото на 2007 година Алла Ивановна Ярцева изгубила дъщеря си: дванайсетгодишната Алиса се удавила, когато се къпела в река Томинка. По това време Алла Ивановна не работела в клуба,

защото реконструкцията на имението още не била приключила и все още нямало никакъв клуб, но щом клуб „Златна възраст“ отворил врати, а това станало през пролетта на 2008 година, Алла веднага дошла на работа по договор и давала консултации два пъти седмично. По това време тя можела да говори само за дъщеря си, макар че от смъртта на момичето минала почти година. Тя до такава степен била погълната от мъката си и от желание да говори за нея, че повечето гости и служители започнали да я отбягват. А когато през есента на 2008 година в имението дошъл на работа Костя Еремеев, двамата сякаш се намерили. Той също бил изгубил близките си при трагични обстоятелства и се отнесъл към Алла с разбиране, във всеки случай бил готов да я слуша и да поддържа разговор с нея. Сигурно и тя станала за него единственият човек, с когото той можел да споделя мъката си, защото с никого друго не говорел за това — и до ден-днешен не го правел. Двамата прекарвали много време заедно и нищо чудно, че отношенията им станали съвсем близки. Вероятно съпругът на Алла Ивановна не споделял нейния стремеж да споделя и да си спомня за дъщеря им, а тук тя намерила сродна душа. Така че, ако някой изобщо е наясно с капризите на психиката на Костя, това е само Алла Ивановна Ярцева.

— А защо казахте, че техните отношения са били очевидно неуместни? — попита Настя.

— О, Настенка, ако бяхте видели нашата Алла Ивановна, нямаше да зададете този въпрос! — Тамара весело се усмихна и хитро намигна. — Вече сте виждали Костя, нали така? Никой не би го нарекъл красавец или дори просто интересен и привлекателен младеж.

— Не знам — призна Настя, — аз така и не успях да видя добре лицето му. Видях шапката му, видях вдигнатата му яка, а лицето като цяло — не. Само носа. Мисля, че е дълъг и костелив.

— Точно така. Когато видите нашия Костя в помещение, без шапка и яке, ще разберете, че и всичко останало в неговата външност е такава. Алла обаче... Тя е много красива, ярка, стройна, много женствена. Една такава... с изразителни форми, едър бюст, тънка талия, дълги крака. Устните ѝ са хубави, пухкави, ясно очертани. Изобщо бонбонче. Вярно, в неподходяща обвивка.

— Какво имате предвид?

— Ами представете си това, което ви описах, с дълга, много светло изрусена коса, с ярко червило, че и с изопнат пуловер с много пайети по него, а на всичко отгоре с пола с висока цепка. Е, представихте ли си го?

Настя си представи всичко. Получи се една доста просташка и дори вулгарна картинка и тя го сподели с Тамара.

— Именно — доволно кимна Тамара. — И това е меко казано. Ако можеше да попадне в ръцете на добри стилисти, щеше да стане писана красавица. Особено мен, като фризьорка, ме вбесяваше косата ѝ, избелена до крайност, а когато пораснеше, се виждаха тъмните корени. Алла не се грижеше редовно за косата си и не се изрусяваше навреме. Не знам защо, но не идваше при мен, вероятно страдаше от предубеждението, че моите умения могат да задоволяват само пенсионерките. Впрочем стилът ѝ на обличане е отражение на вкуса ѝ, а в града много мъже споделят този вкус. Моят е друг и всичко това не е важно. Просто аз винаги изхождам от максимата, че човек се облича така, както усеща себе си. Но ако човекът е искрен, той се държи така, както се усеща, тоест облеклото по принцип трябва да отговаря на поведението. А ако те не си съответстват, това ме дразни... сякаш съм се сблъскала с откровена лъжа или коварство. Разбирате ли за какво говоря?

— Не съвсем — призна Настя.

Тази дребничка, слабичка жена, толкова енергична, толкова открита и толкова различна, ѝ ставаше все по-интересна.

— Ще се опитам да обясня. Алла се държеше като човек, потънал в мъката си, а се обличаше като жена, търсеца приключения. Едното не отговаряше на другото. Впрочем на Костя това сигурно е харесвало. А може там да не е имало никаква любов, а просто привличане между две еднакво наранени души. Не любов, а взаимно разбиране и взаимна подкрепа в мъката — и това не е малко, а може би дори повече от общоприетото разбиране за любовта. Както и да е, тяхната връзка приключи доста преди Алла и мъжът ѝ да се преместят в областния център.

— С Костя скараха ли се?

Тамара разпери ръце.

— Е, това не знае никой, не сме им светили. Но всички забелязаха взаимното им охладняване. Костя престана да ходи в

кабинета на Алла, когато тя имаше приемни дни, и двамата вече не се разхождаха заедно из нашия парк. Между другото, Настенка, по въпроса с облеклото. Исках да ви попитам: какво искате да кажете на околните с протритите си дънки, макар че са модерни и много скъпи? Че сте на петнайсет години ли?

Настя се стъписа от този неочакван обрат. Какво иска да каже ли? Ами че тя никога не се бе замисляла за това как се облича! Просто се обличаше, както ѝ беше удобно и както бе свикнала, толкоз по въпроса. За да кажеш нещо, си има език, а дрехите са предназначени за съвсем друго.

— Не, защо...

— Може би искате да кажете, че сте бедна студентка?

— Не — усмихна се Настя.

Любопитството ѝ се пробуди и тя с удоволствие продължи предложената от Тамара игра.

— Че сте млада се пенсионерка?

— Това още по-малко.

— Че си търсите млади любовници?

— Това пък определено не — звънливо се разсмя Настя. — Имам прекрасен съпруг и всичко ми е наред в това отношение. Не са ми нужни никакви приключения.

— Че искате да си намерите работа, на която вземат само млади момичета?

— И това не. Имам си работа и засега не търся друга.

— Какво тогава искате да покажете чрез своите дрехи? Защо се обличате така? Вие сте красива жена, изживяла по-голямата част от живота си, защо тогава се опитвате с външността си да кажете на околните някаква неистина за себе си? Харесва ви да мамите, да заблуждавате, така ли?

— Но какво говорите, Тамара! Аз никого не мамя, просто живея така, както ми харесва, така, както съм свикнала от дълги години. Какво лошо има в това?

— Лошо — нищо. Глупаво и неправилно — много. Спомняте ли си, разказвах ви за Аида Борисовна? Заради професията и длъжността си тя цял живот е била принудена да се облича строго и така, че да не бие на очи, и това е разбираемо. Но когато Аида се пенсионира, тя получила възможността да бъде самата себе си и да изглежда точно

така, както се усещала. И Аидочка не изпуснала тази възможност. Вие сте имали особена работа и сте се обличали в съответствие с нейната специфика. Но сега и вие сте пенсионерка и пред вас се открива възшебен свят — да създадете образа си на жена. След толкова години служба най-сетне можете да си позволите да носите всичко, което пожелаете. Ами използвайте тази възможност! Още повече че тук не сте детектив, а социолог, научен работник. Бъдете красива, бъдете елегантна, ярка и сама ще видите как ще се промени настроението ви, светоусещането ви. Красивите дрехи са изкуство, цял пласт от културата, който минава покрай вас. Красивите и разнообразни дрехи ще ви дадат усещането за пълнота и радост от живота и е престъпление, непроситимо е да пренебрегвате тези неща. Искате ли да ви уший един необикновен тоалет? Аз работя бързо и до заминаването си ще имате такава дреха, че ще се почувствате друг човек. Искате ли?

Настя не искаше нищо подобно. И изобщо разсъжденията на Тамара не ѝ харесаха. Нейното внимание винаги беше насочено към работата, към действието, към резултата и грижите за полата, която би облякла, и бижутата, с които би се разкрасила, ѝ изглеждаха проява на нещо женско в най-лошия смисъл на тази дума. Настя си спомни Дашенка, съпругата на брат си, и нейните вдъхновени разсъждения за дрехите и изкуството да се обличаш. Но тогава Дашка беше само на двайсет години, невръстно девойче, затова не бе чудно, че главата ѝ беше пълна само с мисли за красивите дрехи, но Тамара! Тя вече доста е надхвърлила шейсетте, пък и...

Настя погледна Тамара и изведнъж разбра, че изпитва удоволствие, когато я гледа. С целия си вид, прическа, дрехи Тамара Николаевна Виноградова правеше впечатление на немлада, обичаща и обичана жена, за която думите за радост и пълнота в живота не са празен звук. Нима това е лошо? То е хубаво и само по себе си, и е забележително, че всички наоколо го виждат. Красиво е, буди уважение и възхищение.

Впрочем Тамара си е Тамара, а тя, Настя Каменская, е друга и всичко това не е за нея. На нея не ѝ е интересно. Най-малко пък я интересува някаква си там невероятна рокля. Тя се чувства прекрасно и с дънки и джемпър. Само дето ѝ е студено. А една нова рокля със сигурност няма да я стопли.

* * *

Останалата част от деня Настя прекара в основната сграда на имението, разговаряйки с членовете на клуб „Златна възраст“. В качеството на социолог първите ѝ въпроси бяха за промените в живота на човека след пенсионирането, после преминаваше непосредствено към клуба, към заниманията, компютрите, хобитата, общуването и приятелствата, и оттам вече беше близо до Галина Илинична Корягина и Аида Борисовна Павлова, а същевременно и до скандалната статия в местния вестник. Съдбите и характерите на хората бяха различни, докато интересуващата Настя информация — обидно еднаква и по нищо не се различаваше от това, което тя и бездруго вече знаеше. Корягина — гръмогласна и неприятна, Павлова — ярка и интересна, по повод на статията и възможността да съществува потомък на рода Румянцев мнението се разделиха: едни смятаха, че всичко това е напълно възможно и има основания за тревога, други — че няма никакъв потомък и няма абсолютно нищо, от което да се страхуват. За щастие никой не знаеше за счупеното огледало в салона на Тамара: тя не бе вдигнала шум около това събитие, докато пръснатите по пода във вестибюла коси наистина бяха направили впечатление, но никой нямаше каквито и да било догадки кой може да го е направил.

Напълно затъпяла от безкрайните разговори за едно и също, Настя отиде в менажерията — искаше да вземе Дружка, за да се разходят на чист въздух. Няколкото часа, прекарани на топло, я бяха накарали да забрави как бе мръзнала и ѝ се струваше, че като нищо ще издържи едночасова разходка, ала още щом излезе с кучето в парка и тръгнаха по заснежената алея към реката, всичко си спомни — и чувството не беше от приятните. Наложиха се да поеме обратно.

— Ще се прибираме — съобщи с въздишка на Дружка. — Инак ще се тръшна с простуда.

Трудно можеше да се каже доколко Дружка разбира човешката реч, но май се ориентираше доста добре, защото моментално и категорично спря насред алеята и отказа да продължи напред. Тежеше доста килограми и колкото и да я теглеше Настя за каишката, полза нямаше — по никакъв начин не можеше да я помръдне от мястото ѝ.

Не че се опъваше, дори не ръмжеше — просто стоеше и гледаше Настя укорително и жално.

— Ей — слисано ѝ извика Настя, — какво ти става? Да се прибираме, студено е. Хайде де, да вървим, Дружке, хайде, миличка.

Не помагаха нито силата, нито молбите, нито ласкавите думи, нито заплахите. Дружка стоеше като каменно изваяние. Настя помисли малко, взе решение, извади от джоба на якето си мобилния телефон и намери в него номера на Тамара.

— Как мислите, може ли да заведе в стаята си едно куче от вашата менажерия?

— Ама разбира се! — засмя се Тамара. — Само не го оставяйте за през нощта, инак после ще е невъзможно да го върнете в клетката.

— Няма да го оставя — радостно обеща Настя. — А в колко часа се затваря менажерията?

— В десет я заключват. Но при охраната на страничния вход има ключове, те винаги ще ви отключат, ако не успеете да върнете кучето навреме. Кое си избрахте?

— Едно голямо, рунтаво, от новите.

— Ааа, знам за кое говорите. То е едро, нуждае се от дълги разходки.

— Да, разбирам — виновно отговори Настя, — аз исках да я разходя, но ми е ужасно студено. Някак неправилно съм се облякла. А ми е мъчно да се разделям с нея. Очите ѝ са такива...

— Разбирам, разбирам. Доведете я на гости, всичко е наред.

Настя прибра телефона и отново дръпна каишката.

— Хайде на гости при мен, ще те почерпя с кашкавал и пирожки, имам още останали. Тръгваме ли?

Този път кучето се подчини безпрекословно и бодро взе да подтичва до Настя. Двете бързо стигнаха до сградата и най-сетне се озоваха на топло. Настя избърса лапите на Дружка с парцала, намерен в банята, и седна в хола. Кучето изяде предложената гощавка и се простря в краката ѝ на пода, с глава върху лапите.

— Значи, гледай какво имаме до момента — започна на глас Настя. — Получават се няколко версии. Първата: и двете убийства са извършени от маниак, който има отношение към клуб „Златна възраст“. Тоест или е член на клуба и е постоянен гост, или е служител, или един от доброволците, които често идват тук. С тази

версия всичко е ясно, тя изцяло чака мои действия, тук съм вътре в ситуацията и моя пряка задача е да я проуча. Колко време ще отнеме това — не се знае, но е ясно, че кръгът от хора, макар да е доста голям, все пак е ограничен и рано или късно ще открия този откачалник. Съгласна ли си?

Кучето едва-едва повдигна глава, почти нечуто въздъхна и отново зае предишната си поза.

— Значи си съгласна — констатира Настя. — По-нататък. Втората версия е: и двете убийства е извършил маниак, но този маниак няма никакво отношение към клуба, просто си избира пенсионерки и извършва черното си дело, а че и двете са посещавали „Златна възраст“, не е нищо повече от обикновено съвпадение. По тази версия местните детективи са свършили огромен обем работа, аз нямам какво да добавя, защото, ако нашият маниак не е търсил лекарска помощ и не се е водел на отчет при никого, ще го намерим, ама друг път. С една дума, тази версия е най-прогнитата, в смисъл че е трудно разкриваема. При нея колкото повече епизоди има, толкова повече са и шансовете да го разкрием, а засега епизодите са само два, практически нямаме никакви шансове. Работата с източниците не е дала и няма да даде нищо, ако нашият откачен изобщо не е от Томилин, а от някое друго място, макар и немного отдалечено, но на което томилинските оперативни работници нямат агентура.

— Аха, но ти, Дружка, сигурно не знаеш какво е агентура? Ами правилно, за какво ти е да знаеш.

Настя стана, донесе от антрето чантата си, извади цигарите, запали и сякаш се погледна отстрани. Седи и разговаря с куче. Идиотка. Ненормална психарка. Но и тя, видите ли, издирва маниак.

Усмихна се, посегна към гърба на кучето, зарови пръсти в гъстата козина. Дружка радостно заскимтя, вдигна муцуна и се облиза.

— Защо се облизваш? Не ти давам бонбон, а само те галя. Какво, не схващаш ли разликата?

Кучето ловко се извъртя, седна и близна ръката на Настя. После се отърси, попристъпва на място и отново легна.

— А, сега разбра — кимна Настя. — Добре, продължаваме нашата лекция. Версия трета: първото убийство е извършил маниак, за чието залавяне нямаме никакви шансове, а второто е имитация, подражание. Тази версия се дели на две подверсии. Първа подверсия:

Павлова е била убита случайно, просто на някой идиот му е хрумнало да изкопира убийството на Корягина. Самата Павлова не го интересува и с нищо не го е ядосала, просто му се е изпречила в удобен час на удобно място. Защо го е направил? Например хванал се е на бас с някого, че „ще убия бабичка като едното нищо“. От желание да покаже колко е як и може да измами милицията. От стремеж към слава, па макар и анонимна, защото за убийството ще се пише много в пресата и ще се говори из града. От синдрома „Разколников“, тоест от желание да провери себе си — дали е способен на убийство. Вярно, всички тези видове мотивация — освен баса, са чисто психопатологични, но въпреки това престъпникът е вменяем и най-вероятно не се води на отчет никъде. Има и вариант убийствата да са извършени просто от хулигански подбуди, но и това ще отнесем към категорията „бис“. За проверката на тази подверсия е нужна агентура, сама нищо не мога да направя. Значи, с това трябва да се занимават Вторушин и Федулов, но предварително аз ще трябва дълго и основателно да ги убеждавам. Ти как мислиш, Дружка, ще ме оставят ли да ги убедя?

Очевидно кучето нямаше собствено мнение по този въпрос, защото дори ухо не помръдна в отговор.

— Е, и аз мисля така — въздъхна Настя. — Да преминем към втората подверсия: някой е искал да убие конкретно Аида Борисовна Павлова и е решил да се възползва от извършеното по-рано убийство на Корягина, за да имитира второ престъпление на маниака. Така че второто убийство да бъде приписано на изпълнителя на първото. Разбира се, ако някой ден го открият. А ако не го открият — така дори е по-добре. В този случай трябва да се поровим в личния живот на Павлова и с това вече ще се наложи да се заема аз, защото основната маса нейни връзки и контакти се намират тук, в имението. Няма смисъл да се ровя в служебната ѝ дейност, тя отдавна е пенсионерка — ако са искали да си разчистят сметките с нея заради нещо, свързано с работата ѝ на следовател, щяха да го направят много отдавна, нямаше да чакат толкова години.

С това Дружка, колкото и да е странно, беше съгласна, за което недвусмислено се изказа опашката ѝ, като направи плавно движение наляво-надясно.

— По-нататък. Версия четвърта: първото престъпление е извършено конкретно срещу Корягина, но е замаскирано като

извършено от маниак. А второто, чиято жертва е станала Павлова, е извършено от луд имитатор. Или не луд, но все пак отворотен тип. Ако си забравила, мила Дружке, напомням ти списъка на мотивите от първата подверсия на третата версия. Синдрома „Разколников“ и други такива. Добре де, ти и без това си ги спомняш. Корягина, както и Павлова, отдавна е била пенсионерка, следователно мотивът за нейното убийство се намира на плоскостта на личните ѝ дела от последно време. И това също е моя работа. Дожаля ли ти за мен, Дружке? Виждаш колко работа ще трябва да свърша. Няма и гаранция, че това ще даде някакъв резултат.

На Дружка, разбира се, много ѝ дожаля за Настя, тя веднага изплези език и се опита да стигне с него до ръката ѝ.

Не успя, затова трябваше да се задоволи с крака, обут в чорапогащник, дънки и пантоф. Вкусът на дънковия плат едва ли хареса на кучето, но то не го показва и дори не се намръщи.

— Да продължим нашите игрички. Има още една версия, пета, най-тъпата и най-малко вероятната, но аз, като честна жена, съм длъжна да взема и нея под внимание. Поне трябва да я разгледам, макар и повърхностно. Двете престъпления са извършени от различни лица, при това и двете убийства са замаскирани като извършени от маниак. Това, разбира се, е пълна измишльотина от гледна точка на теорията на вероятностите, но аз съм свикнала да работя добросъвестно и да не изпускам нищо. Значи, първият престъпник си разчиства сметките с Корягина, като имитира психопатология, а вторият искрено вярва, че Корягина е била убита от маниак, и когато убива по лични мотиви Павлова, просто копира първото убийство, та после и второто да бъде приписано на маниака. Логично ли е?

В този параграф Дружка не съзря никаква логика, за което красноречиво се изказаха ушите ѝ, които престанаха да мърдат и сякаш се оклюмаха.

— Ами да, така си е — въздъхна Настя, — на теб ти е досадно дори да слушаш какви ги дрънкам. Но имай предвид, скъпа моя, че по тази версия ще трябва да работя пак аз. Впрочем горепосочената работа вече е предвидена по версии 3 и 4. Така че — нищо ново... И накрая, шестата и последна версия: и двете убийства са извършени от едно и също лице по лични мотиви и са твърде успешно замаскирани като извършени от луд човек. Тази работа вече ще трябва да си я

поделим с нашите доблестни оперативни работници. Да речем, аз ще мога да си изясня клубните дела на Корягина и Павлова и да видя къде техните интереси може да са влезли в конфликт с интересите на някое трето лице. Например мога да проверя всичко свързано с Елена Станиславовна Муравьова. Или с някого другото. Но ако Корягина и Павлова — като представителки на органите на властта в съветско време, са засегнали някого още тогава, моите силици няма да стигнат. Това е ресор на Вторушин и Федулов. В старанието на Федулов нещо не мога да повярвам, макар че той ми говореше как не можел да спи спокойно, докато маниакът се разхожда из града, как майка му посещавала клуба и той се страхувал за нея... в действителност обаче почти нищо не предприема и всичко ще легне най-вече на моите плещи. Усещаш ли как работата се трупа ли, трупа все върху мен, а?

Дружка определено усещаше това, защото този път взе вкусова проба от кадифените пантофи и тънкия чорапогащник на Настя.

— Съчувстваш ми, да, добра душа си ти — благодарно каза Настя. — Но ние с теб изпуснахме още един важен момент, по който се чувствам като пиле в кълчища и който също ще трябва да възложат на оперативните работници. Ако двете престъпления са били извършени от различни хора, откъде вторият престъпник е научил подробностите за първото убийство? Тук вариантите са само два, но кой от кой по-тежки... в смисъл на обем работа. Вариант първи: вторият убиец е един от хората, които са видели първия труп. Може би е същият минавач, който е открил трупа на Корягина и е извикал милиция. Може просто да е минавал наблизко и да е спрял и изчакал заедно с други минавачи милицията, да е наблюдавал огледа на местопроезшествието. Вярно, мястото е било отцепено и не са пускали външни лица да се приближават, но нали, преди да дойде милицията, до трупа е можел да се приближи всеки и да разгледа всичко. Как ще се издирва този човек? В милицията има данни за онзи, който е извикал наряда, и за поемните лица, а данните за останалите, за онези, които са стояли наблизко и са видели всичко? И втори вариант: информацията за подробностите около убийството на Корягина е изтекла от човек, който е имал отношение към следствието. Следовател, оперативни работници, техник криминалист, експерти, включително съдебният медик, служители от дежурната част, ръководството на отдела, ръководството на следствието — не можеш

дори да ги изброиш. И всеки от тях може да е разказал нещо вкъщи, на семейството си или на приятели. С една дума, и двата варианта са гадни, работата е просто огромна и няма никаква гаранция, че Вторушин и Федулов ще се заемат с нея, още повече че Федулов даде ясно да се разбере: той не вярва „нашите“ да имат нещо общо и за честта на пагона е готов да прегризе гърлото всекиму, който би й посегнал. Аз изобщо някак си не забелязах у тях интерес за разкриването на тези убийства. Неразкритото си е неразкрито, нека така си и остане, защото всеки ден се извършват нови престъпления и по тях също трябва да се работи, а ако се занимават и със старите дела, цял живот няма да им стигне. Е, каквото зависи лично от мен, аз, естествено, ще го свърша, макар че нямам никаква представа как и в какви срокове. Как се натресох, а! Има и една версия, че и двете убийства са извършени от хора, които искат да отнемат имението от Бегорски. Но аз не я разглеждам, защото интервалът между престъпленията е твърде голям. И изобщо, доста прозрачно ми намекнаха да не си пъхам носа там, те сами щели да се оправят, ако пожелаят, а на мен още ми се живее. Как можа Стасов да ме натика в тази история!

Явно в гласа ѝ имаше толкова отчаяние и молба, че кучешката душа не издържа. Дружка плавно се надигна, постави предните си лапи на коленете на Настя и започна да я ближе по лицето. От умиление Настя едва не се разплака.

— Благодаря ти, добра ми Дружке, ти ме съжали, ти ме разбираш — нареждаше тя и галеше кучето по шията и гърба. — В този град никого си нямам, освен теб. Я да те почерпя с една наденичка и ще те вода вкъщи, а? Честно казано, тази наденичка я откъгнах от заведението, за да те погледея утре, но ти днес изслуша безропотно такъв поток от глупости, че ти се полага награда за търпението. Всъщност много ми помогна — в главата ми цареше такава бъркотия, а като изговорих всичко на глас, мислите сякаш взеха да се подреждат. Да вървим в кухнята, там съм скрила наденичката за теб, вкусна наденичка, дебела, сочна наденичка!

Наденичката беше унищожена с мляскане, скимтене и очевидно удоволствие, след което Дружка послушно позволи да ѝ закачат каишката на нашийника и да я отведат в менажерията. Настя успя да

стигне там преди десет часа, така че не се наложи да иска ключове от охраната.

— Лягай си, Дружке — ласкаво каза на кучето и пушна резето на клетката. — Утре пак ще дойда. Ще идем да се разходим, после ще те поканя на гости и ще те нагостя с нещо вкусничко.

Кучето стоеше до решетката и нямаше намерение да си ляга. Притискаше хълбок до пречките и се опитваше да близне ръката на Настя.

— Господи, какво сърце трябва да има човек, за да те напусне — простена Настя. — Изцеждаш всичките ми душевни сили. Хайде де, Дружке, хайде, миличка, пусни ме, и аз трябва да спя, и ти трябва да си легнеш. Хайде да се разделим до сутринта.

Кучето жално заскимтя и плахо пролая, втренчено в Настя с предани печални очи. Настя не издържа, вдигна резето, отвори вратичката и Дружка с цялата възможна за възрастта ѝ пъргавина изскочи в коридора и радостно се завъртя около краката ѝ — вдигаше муцуна и търсеше погледа ѝ. Настя приклепна и прегърна кучето през врата.

— И аз те обичам. Но не мога да остана тук до сутринта. И не мога да те взема със себе си. Трябва да се съобразяваме с обстоятелствата. Хайде, слънчице, бъди ми умничка, прибери се и си лягай. Утре ще дотичам още рано сутринта, обещавам.

Дружка явно все пак доста добре се ориентираше в човешката реч. Помиярите въобще са по-съобразителни от своите породисти събратя — нали са принудени да оцеляват в наистина невъобразими условия. Тя въздъхна, за последен път близна лицето на Настя и се потътри към мястото си, изразявайки с цялата си фигура тъга и покорство.

Настя избърса сълзите, бликнали от очите ѝ, затвори клетката и излезе от менажерията. Вече бе направила няколко крачки по пътеката към малката сграда, когато внезапно забеляза край близкия гараж някакви сенки. Стана ѝ любопитно и тръгна крадешком към масивната тухлена постройка. Приблужи и се скри зад дебелия ствол на едно дърво.

Пред гаража стояха трима души и тихо си говореха. Колкото и да напругаше слуха си, Настя успяваше да различи само отделни думи, а също — че двата гласа бяха мъжки, а третият принадлежеше на жена.

— ... милицията... ще научат... не казвайте на никого... добре... катастрофа...

Настя чуваше по-добре, отколкото виждаше, затова се принуди да рискува и се приближи още, за да види поне нещичко. За щастие наблизко имаше още едно дърво, зад което можеше да се скрие, и сега тя успя да забележи, че жената предаде на единия от мъжете някакъв пакет, който той веднага скри под якето си. От това по-близко разстояние Настя все пак го разпозна: беше Костя Еремеев.

Тримата се разделиха, Костя остана да стои пред гаража, притиснат до стената, а другите двама тръгнаха по пътеката към алеята, която водеше от основната сграда към входа. Настя буквално се прилепи до дървото, защото те минаха точно покрай нея, на сантиметри. Сега разпозна и тях — бяха възрастното семейство Путилини, с които тя днес вече бе разговаряла за живота изобщо и за имението в частност. Костя не тръгна още известно време и Настя трябваше да почака нови десетина минути, тресейки се от студ, докато фигурата му се отдели от стената на гаража и изчезна в мрака.

Всичко това беше много странно и дори плашещо. Какви тайни връзки можеха да съществуват между системния администратор Костя и съпрузите Путилини? Настя би могла да предположи какви ли не тайни, но те се бяха срещнали късно вечерта, по тъмно, край гаража, а не в хола на основната сграда, и си бяха говорили полугласно, от време на време дори шепнешком, а Путилина предаде на Костя някакъв пакет... Не, определено с Костя нещо не е наред. Трябва да се заеме по-сериозно с него. Може би именно някой от семейство Путилини е въпросният потомък на рода Румянцevi, а съпрузите са завербували Костя за свой помощник? Или обратното, потомъкът е именно Костя, а Путилини му помагат?

Когато Настя стигна до своето жилище, се оказа, че е трябвало да стои при едното, а после при другото дърво в преспи, което във вихъра на детективската си страст не бе забелязала, и сега нейните чудесни, толкова модерни и скъпи дънки са подгизнали до колената, а краката ѝ са се вледенили и почти са изгубили чувствителността си. Само това ѝ липсваше сега! Наложил се да намести дънките на радиатора и веднага да напълни ваната с гореща вода. А имаше да пише и отчет... По дяволите, какъв живот само!

ГЛАВА 6.

Сутринта започна с приятна изненада. Отначало всичко, както винаги, не беше много хубаво: дънките на радиатора не бяха напълно изсъхнали, защото Настя ги беше проснала неправилно, а в стаята заради отвореното малко прозорче въздухът бе влажен като навън, така че се наложи да пропилее известно време, за да ги доизсуши със сешоара. Затова пък после, докато тя, седнала в уютния фотьойл, пиеше втората си чаша кафе и ядеше купената снощи от клубното ресторантче апетитна кифла от маслено тесто с извара, дойде изненадата.

На вратата почука и после влезе Дмитрий Федулов с кутия пасти в ръцете.

— Извинете ни, Анастасия Павловна — виновно каза той и започна да сваля дебелото си пухено яке и високите тежки обувци, — ние съвсем ви изоставихме. Не мислете, че сме ви забравили, просто имаме много текуща работа. Ще ме почерпите ли с чай?

И Настя веднага престана да се сърди и на него, и на Вторушин, който, между другото, така и не ѝ се бе обадил по въпроса за миналите бизнес контакти на Роман Ярцев. Нима му е било нужно толкова много време, за да се свърже с колегите си от икономическата милиция и да направи една проста справка? Но Дмитрий не я остави да се развихри в своя праведен гняв.

— Иля ме помоли да ви предам, че е говорил с колегите от икономическата относно съпруга на Ярцева. При тях няма нищо за него. Водил е бизнеса си честно, никога по негов адрес не е имало забележки или дори просто подозрения. Така че едва ли Аида Борисовна може да е научила нещо толкова за него — просто няма какво да е научила. Целият е бил като на длан, абсолютно прозрачен. Знаете ли, аз се чудя как той изобщо може да се занимава с бизнес при своята патологична честност. Но значи, може някак, щом още не е фалирал.

„Именно — помисли си Настя. — Може някак. Интересно, как? Може точно това да се окаже най-интересното.“

Тя сервира чай на гостенина и отвори кутията от сладкарския магазин. Пастичките бяха миниатюрни, както се казва, по една хапка, но пък много и все различни. Страхотно! Поне нещо приятно тази сутрин.

— Всъщност ето защо дойдох — продължи майорът. — Все си мислех за маниака... Знаете, мина доста време, текущата работа е много, всеки ден се случва нещо, мисълта скача ту към едно, ту към друго, така че има неща, които човек не схваща веднага. А ето че дойдохте вие, започнахте да задавате въпроси за тези две убийства и мисълта отново се настрои на тях. Та ето какво си помислих: нали ние търсехме маниака сред живите, намиращи се в Томилин хора, задействахме агентурата. Ами ако той вече е умрял? Например в пристъп на безумие може да се е самоубил? Или просто да е умрял от някаква болест. Или да е в някой затвор заради някакво престъпление. Или да не е зад решетките, а в специализирана болница за принудително лечение. Или изобщо някой да го е убил — знае ли се, битов конфликт или нещо подобно... Как мислите?

— Разумно разсъждение — не можа да не се съгласи Настя. Да, по принцип те би трябвало да се сетят за това отдавна, но Федулов е прав: само в големите градове има обособени отдели, а в един осемдесетхиляден град криминалният отдел се занимава с всички престъпления „по линия на издирването“. И е невъзможно да настроиш мисленето си конкретно на издирването на един сериен убиец, след като всеки ден имаш на главата си ту кражби, ту въоръжени обири, ту изнасилвания, ту хулигански прояви, ту сбивания на битова почва, ту нещо друго, все така изискано.

— Смятам да се заема с това сериозно — каза Федулов и взе от кутията поредната пастичка. — И си помислих, че като специалист по разкриване на убийства, вие бихте могли да ме посъветвате, да ми подскажете нещо. Имайте предвид, Анастасия Павловна, аз съм същество извънредно користоно, свикнал съм да извличам изгода от всичко, което ми попадне подръка, и щом съдбата ми е изпратила случай да поработя със столичен специалист, и то с такъв стаж, за нищо на света няма да го изпусна. Навремето имах късмет да поработя

с Аида Борисовна Павлова, много неща научих от нея, а сега искам да се поуча и от вас. Как гледате на това вие?

Настя се почувства странно. Тоя едър широкоплещест мъж с мощни бицепси и яки ръце, майор, който сигурно има поне петнайсет години стаж, смята да научи нещо от нея? Кошмар! На какво може да го научи тя? Тя, която през живота си не бе разкривала нищо, освен убийства и изнасилвания, ще учи него, спеца по половината членове от Наказателния кодекс! Смешна работа! Може би той просто се подиграва?

— Гледам на това отрицателно — строго каза Настя. — Дойдох тук не за да поучавам някого и да обяснявам как трябва да се разкриват престъпления, вие знаете всичко това не по-зле от мен, а може би дори по-добре. Дойдох тук само защото ме наеха да разкрия две убийства и много се надявам на вашата помощ, тъй като това е и във ваш интерес. Това е всичко.

— Я стига, Анастасия Павловна — засмя се Федулов и неговите бели, здрави, но не съвсем равни зъби засвяткаха. — Какво говорите? Сигурно се обидихте, задето ние с Илюха в първия момент не се втурнахме да ви сътрудничим? Е, ами разберете ни и нас, затънали сме до шия в текущи дела и по всяко дело имаме срокове, следователят ни притиска, началството ни раздрусва, потърпевшите изтъркват праговете ни и леят сълзи. Сякаш и вие не го знаете.

— Знам всичко — примирено се усмихна Настя. — Не съм се обидила. А защо Иля не дойде с вас? Зае ли е? Или не иска да се учи от столичен спец?

Федулов помрачня и извърна поглед. Ясно, с Иля Вторушин има някакви проблеми. Вероятно не смята за човек столичната мацка. Макар че дисциплинирано изпълнява молбите на Настя... Какво ли не е наред с него?

— Разбирате ли — подзе бавно Федулов, загледан в чашата си, — Илюха изобщо не е съгласен с мен. Аз търся маниак. И не ми пука какво мисли по този повод началството. Аз съм човек здравомислещ и разбирам, че на ръководството не му трябва маниак в града, на ръководството са му по-удобни убийства по лични мотиви, това е някак по-просто, пък и няма да ги мъмрят за лоша профилактична дейност. А Иля гледа да угажда на началството, прави кариера и ги гледа в устата, затова няма да се напряга по версията за маниака. Това

на него не му е интересно. На него му е интересно да поднесе на тепсия в кабинета на шефа един или двама напълно вменяеми убийци. И в този смисъл аз не бих разчитал особено на неговата помощ. Не ми се сърдете.

Настя не чу нищо ново — още първия ден, при запознаването, вече ѝ бяха казали за противоположните позиции на двамата оперативни работници. Но не бе предполагала, че тези позиции са стигнали толкова далече една от друга.

— Аз разбирам, не сте могли да ме хванете по телефона, затова сте се обръщали към Илюха — продължи Дмитрий, — но ви обещавам: от този момент винаги ще бъда достъпен за контакт и ако ви потрябва нещо, веднага се обадете, помолете ме, наредете ми. Ще направя всичко по най-добрия начин. И честна дума, много се радвам, че дойдохте. На мен този маниак вече почти година мира не ми дава, спя лошо, все за него мисля. Имам майка...

— Да — кимна Настя, — казахте ми, не съм забравила.

— Е, тогава трябва да ме разберете. И майката на жена ми, на Светка, също живее в Томилин. Няма за мен спокойствие, докато той се разхожда по улиците, разбирате ли?

Той вдигна към Настя очи, които в този момент ѝ се сториха болни и някак умоляващи. Нима наистина толкова се тревожи? Виж го ти, наглед е толкова брутален тип, а излиза, че имал фина, чувствителна душа.

— Кажете, Дмитрий, говори ли ви нещо името Константин Еремеев? — попита тя.

— Константин Еремеев — замислено повтори той. — Познато ми е... Май е един от служителите в клуба? Струва ми се, че съм срещал това име сред имената на свидетелите.

— Абсолютно вярно — потвърди Настя. — Той е системен администратор в клуб „Златна възраст“.

— Точно така! — радостно възкликна Федулов. — Сега си спомних. Той ме заведе и при техните животни, взех оттам две палета. Един такъв слаб, мълчалив. А защо питате за него?

— И аз не знам защо. Нещо не ми харесва.

— С какво именно? — напрегна се майорът. — Може ли да запаля?

— Разбира се. — Настя побутна към него пепелника и също извади цигара. — Прилича ми на наркоман, не ви ли се струва, че е така?

Федулов сви рамене.

— Ами май не... Впрочем, не съм го заглеждал много, нали беше само свидетел, а не съм имал никакви основания да го подозирам. А на вас какво ви се стори подозрително?

— Резки смени на настроенията, неясен говор, опити да скрие лицето си... Трудно е за обясняване, просто на нивото на усещанията, разбирате ли?

— Разбирам, случва се. Значи, вие смятате, че той е убиецът?

— Не, нищо такова не смятам — каза с досада Настя. — Погледнете каква картина се получава. Някакъв човек смята, че е потомък на рода Румянцев, който има право над старинното имение. Да приемем това като начало на разсъжденията ни. Той иска клубът да бъде закрит и имението — освободено. Незнайно защо смята, че ликвидирането на клуба ще реши неговия проблем. Здравомислец човек никога не би сметнал, че е така, но ние имаме работа с човек, който не е с всичкия си, така че той като нищо може да си е очертал такава перспектива. И тъй, този човек решава да нанесе съкрушителен според него удар по клуба и убива Галина Корягина, клубна активистка, и то я убива демонстративно по начин, по който смъртта ѝ да бъде пряко свързана със старинната легенда. Счупено огледало, изтръгната от ухото облица. Разбирате ли?

— Да — кимна Федулов, — продължавайте.

— Ефектът се оказва нулев, убийството прогърмява, но това по никакъв начин не се отразява на репутацията на клуба. Той изчаква половин година и извършва още едно убийство, чиято жертва става Аида Павлова. И отново демонстрация на връзка с легендата — огледало и облица. Но сега той отива и по-далеч. По никакъв начин прави така, че легендата става достойниие на обществеността.

— По какъв начин? — веднага я прекъсна Федулов. — Малката Малец си е измислила всичко, та това е очевидно. Или мислите, че те са се стоворили?

— Възможно е — съгласи се Настя. — Във всеки случай, не го изключвам. Аз се срещнах с Наташа Малец, а вие?

Федулов мрачно наведе глава.

— Именно — констатира тя. — Вие не сте намерили време, нали сте били сигурни, че и бездруго знаете всичко. А Наташа ми разказа една любопитна история за някой си Аркадий Волдемарович, историк от Санкт Петербург, който чул за убийствата на Павлова и Корягина и пристигнал специално, за да събере материал и покрай това да разкаже старинната легенда за рода Румянцеве. Вие самият знаехте ли нещо за тази легенда?

— Не, научих за нея от статията.

— Ето, виждате ли. И никой от хората, с които разговарях, не бил чувал нищо за легендата, докато не се появила статията. От което аз правя напълно обоснован извод, че не е имало никаква легенда, че всичко това е част от добре обмислен план, макар и с елементи на естествено полудяване. Отначало се извършва първото убийство и престъпникът измисля за него признаци на ритуалност, които да отговарят на легендата. Друг е въпросът, че според този план легендата би трябвало да бъде обнародвана веднага след убийството на Корягина. Но това, кой знае защо, не се е случило.

— И защо? — вдигна очи Дмитрий.

— Откъде да знаем — усмихна се Настя. — Най-вероятно цялата работа е в Аркадий Волдемарович, който е трябвало да дойде и да се срещне с журналистката. А той неизвестно защо не го е направил. Може да се е разболял, може да са му попречили някакви обстоятелства. Но фактът си е факт: след първото убийство той не се е появил. Минало е време, клуб „Златна възраст“ процъфтява, не става дума за неговото ликвидиране. Какво прави нашият луд потомък?

— Извършва още едно убийство.

— Точно така. Но при това предварително се убеждава, че сега вече нищо няма да попречи на Аркадий Волдемарович да дойде и да изпълни мисията си. Между другото, аз не изключвам нашият луд и този историк да са роднини или близки приятели. Отначало дори си помислих, че именно Аркадий Волдемарович е убиецът, но после се сетих, че това би било възможно в рамките на многомилionна Москва, а във вашия осемдесетхиляден град рискът да бъде разпознат е твърде голям. Ако убиецът е свързан с клуба, той не би се представял на журналистката като историк от Питер, дори само защото тя във всеки един момент може да отиде до имението, за да уточни някои подробности за своята статия, и там да се сблъска с него.

— Съгласен съм. А по-нататък?

— Ами по-нататък не става нищо. Народът говори, някои членове на клуба престават да посещават имението, но като цяло това не се отразява на дейността на клуба. И изведнъж собственичката на фризьорския салон към клуба открива в своя салон счупено огледало.

— Какво?! — облеци се Федулов. — Какво казахте?

— Това, което чухте. Тамара Николаевна Виноградова идва сутринта в своя салон, отваря вратата и открива, че окаченото на стената огледало е счупено. Тя решава да не вдига шум, тихичко пита чистачката дали не го е счупила тя. Оказва се, че не е виновна чистачката.

— По дяволите, аз нищо не съм знаел за това — ядосано каза Дмитрий. — Защо не се е оплакала в милицията?

— Е, само се чуйте, Дима! — засмя се Настя. — Как бихте реагирали вие, ако хората започнеха да ви се оплакват за счупени огледала? Та вие веднага срязвате такива оплаквачи се и прекрасно го знаете.

— И това е вярно — потиснато промърмори той. — Но нали тук имаме специален случай, имаме маниак и всяко свидетелство...

— Дима, разберете, само вие си знаете, че искрено искате да намерите маниака. За всички останали вие, оперативните работници, пък и цялата милиция, сте рушветчий и безделници, които мразят народа, задето народът им пречи да си почиват. Сега ние двамата с вас няма да обсъждаме кой е виновен хората да мислят така, но те мислят именно така и това е факт, с който ще трябва да се съобразяваме. Да се върнем към нашите проблеми, защото и по-нататък се е случило нещо.

— Какво друго?

В гласа на Федулов прозвуча истинско отчаяние. Ами да, естествено — улики и факти минават покрай него, а той нищо не знае. Обидно е, нали разбирате.

— През декември, преди Нова година, някой е разхвърлял във вестибюла на основната сграда на имението кичури коса. По-точно, отрязъци, откраднати пак от същия фризьорски салон на същата тази Тамара Николаевна Виноградова. Спомнете си легендата, там фигурира оскубана коса.

— По дяволите! Ама какви са тия работи, а? Защо аз нищо не знам за това? Сега е съвършено ясно, че трябва да търсим маниака

именно в клуба или около него. И какво излиза — че нашият откачалник отначало е извършил две убийства, а после е започнал да нагнетява ситуацията с дреболии?

— Ами нещо такова — кимна Настя. — Макар че това е нелогично, обикновено се започва с дреболии и после постепенно се преминава към по-сериозни неща, но тук не можем да разчитаме на обичайната логика, защото си имаме работа с луд човек. Той може да е извършил двете убийства и да е разбрал, че не може повече, прекалено му е тежко. Или прекалено опасно. Или изобщо не е нужно, два трупа са напълно достатъчни, за да може после тихо, с дреболии да постигне своето. Обърнете внимание, че и двата епизода пряко или косвено са свързани с Тамара Николаевна.

— Защо, това важно ли е? — не разбра Федулов.

— Много е важно. Тя е любовница на Бегорски, собственика на клуба.

— А, да, спомням си, казаха ми нещо такова.

— А вие не сте обърнали внимание — подкачи го Настя. — Та така, Бегорски е много привързан към Тамара, много я обича и ако тя напусне Томилин, той също няма да остане тук, ще закрие клуба и повече няма да се върне. Следователно злодеят е силно заинтересован да върши своите безобразия по-близо до Тамара, така че нейните нерви да не издържат. А сега ми кажете дали Константин Еремеев е подходящ за ролята на такъв злосторник?

Настя нарочно не каза на Федулов нищо за тайнствената среща при гаража. Нека си помисли и даде отговор въз основа на казаното от нея, защото нейният разказ се градеше изключително върху предположения, а снощната среща със семейство Путилини беше вече факт, който не можеше да се оспори.

— Абе знае ли го човек — бавно изрече Дмитрий. — Може и да подхожда. Ако ми се беше видял луд, аз още тогава, преди година, щях да му обърна повече внимание. А щом не съм му обърнал, значи, не ми се е видяло нищо такова. Може би вие грешите?

— Определено — въздъхна Настя. — Може и да греша. Но трябва да проверим. Впрочем трябва да се проверява всичко, Дима. Моят началник дълги години ме е учил, че е много опасно да се увличаш по една версия и да не проверяваш останалите. Всъщност защо ви разказах всичко това: интересува ме Алла Ивановна Ярцева.

— Ярцева? — Майорът сбърчи чело, взе да си припомня. — Коя е тя?

— Лекарка, психотерапевт, давала е консултации в клуба два пъти седмично, преди няколко месеца се е преместила с мъжа си в областния център. Дима, какво ви става? Та вашата първа работа тази сутрин беше да ми съобщите сведения за Ярцев, а сега ме питате коя е тя?

— Ахааа, това е неговата съпруга, така ли? — сети се Федулов. — По дяволите, аз пък не свързах веднага едното с другото. Илюха ми каза, че сте се интересували от някой си Роман Ярцев във връзка с Аида Борисовна, и ме помоли да ви предам... Но аз не се задълбочих, той ме помоли и аз ви предадох...

„Ето затова не разкривате и убийствата — тъжно си помисли Настя. — Не се задълбочавате, не свързвате едното с другото, нищо не запомняте и от нищо не се интересувате.“

— Аз научих, че Алла Ивановна е била близка с Еремеев — каза тя сухо. — И освен това, поради професията си вероятно добре се ориентира в психопатологията, ако при Еремеев съществува такава. Ето затова трябва непременно да поговоря с нея. Вие можете ли да ми помогнете да я намеря и да се свържа с нея?

— Да, разбира се — потиснато смотолеви Дмитрий, — ще я намеря.

На Настя изведнъж ѝ дожаля за него — толкова едър, силен и толкова смутен, сякаш смазан от собствените си грешки. Сигурно именно по това се различават провинциалните от столичните детективи: столичаните можеш да ги уличиш в какво ли не — и в грешки, и в престъпления — хич не им пука, ще те гледат с ясни очи и ще се усмихват, сякаш нищо не се е случило.

Изпиха още по две чаши чай, опразниха кутията с пастите, обмениха още някоя и друга информация, споделиха съображения и се разделиха, напълно доволни. Така поне се стори на Настя Каменская.

* * *

Тя изведнъж се сети, че беше обещала на Дружка да я навести сутринта, а вече бе почти обяд. Сети се — и веднага се поправи.

Господи, за какво мисли? Нима кучето може да разбира човешката реч дотолкова, че да очаква Настя още от сутринта? То определено усеща само интонацията, нищо повече. Но въпреки това я досрамя за неволната измама и реши все пак да изтича до менажерията поне за няколко минути. „Само ще я погаля — повтаряше си тя, докато трескаво навличаше якето и обувките си, — само ще я погаля — и веднага ще се захвана за работа.“

Навън валеше гъст сняг. Той стоеше пред очите като дантелена пелена, пречеше на Настя да вижда, кацаше по миглите ѝ, стичаше се на мокри капки по бузите и непокритите от шала места по врата. Настя крачеше от малката сграда по алеята и мислеше, че само в детството си бе виждала толкова много бял, пухкав и чист сняг. В Москва, кой знае защо, винаги е мръсно — дори снегът да е много, и няма усещане за истинска зима, а само тягостно усещане за замърсено и неразтребено, а също и настойчиви мисли, че сега поради задръстванията движението страшно ще се забави.

В Москва Настя не обичаше да вали сняг и се страхуваше от него, а тук, в тихия провинциален град, в старинното имение, ѝ се струваше, че няма нищо по-прекрасно от безшумно и меко сипещите се снежинки.

Дружка я очакваше, застанала зад решетката. Щом видя Каменская, заразмахва опашка и на Настя дори ѝ се стори, че се усмихна. Впрочем нали кучетата не могат да се усмихват... Сигурно просто ѝ се е сторило.

— Извинявай — виновно изрече тя и пусна Дружка в коридора, — заплеснах се в работата, замотах се и не успях да дойда при теб навреме. А ти си ме чакала, нали? Чакала си ме, хубаво куче, умно куче, най-хубавото куче на света...

Дружка се галеше, отъркваше се о краката ѝ и все опитваше да близне клекналата Настя по лицето. В джоба на якето ѝ звънна мобилният телефон, обаждаше се Вторушин, който ѝ съобщи, че в Санкт Петербург не са открили никакъв доктор на историческите науки на име Аркадий Волдемарович.

— Не знам защо, но така си и мислех — промърмори Настя. — Благодаря. А потърсихте ли го в хотелите в Томилин?

— Естествено — прозвуча някак високомерно гласът на Вторушин. — Ние имаме само два хотела, така че не беше трудно. С

нищо не мога да ви зарадвам. Вероятно вашият Аркадий Волдемарович е отсядал у свои познати. Или в паспорта му фигурира съвсем друго име.

Настя се наклони да си тръгне от менажерията, но Дружка толкова силно притискаше до нея горещото си рунтаво тяло, че беше невъзможно да се откъсне. Добре, и без това трябва да се обади, може и отгук. Нека горкото животно се порадва още минутка.

Обади се на Чистяков.

— Льошик, ти още ли си член на Висшата атестационна комисия?

— Още не са ме изгонили — позасмя се съпругът ѝ. — Защо, някой има проблеми с дисертация ли?

— Не, аз имам проблем със свидетел. Ти можеш ли да получиш достъп до базата данни?

— Без проблеми. Какво ти трябва?

— Някой си доктор на историческите науки на име Аркадий Волдемарович, не знам фамилното му име.

— Леле-мале! Да не би да е някой страшен убиец и развратител на малолетни?

— Не, по-скоро е съучастник. Льоша, ще ми помогнеш ли?

— Имам ли избор, ще ти помогна с каквото мога. А ти защо дишаш толкова тежко? Да нямаш задух? Да не си настинала?

В гласа на Алексей прозвуча тревога и Настя се усмихна. Колко е хубаво, че го има — толкова любим, толкова близък, толкова грижовен и такава опора...

— Клекнала съм в неудобна поза — обясни тя. — Затова дишам тежко.

— А защо си клекнала? — строго попита Алексей.

— Защото си играя с куче.

— С куче ли? Това е нещо ново. Откъде е псето?

— Бездомно е, забавлявам го. И изобщо не е той, а тя.

— А, добре тогава — успокои се Чистяков. — Щом е тя — това е съвсем друга работа. И колко бързо ти е нужна информацията?

— Колкото по-бързо, толкова по-добре. Честно казано, убедена съм, че на света не съществува никакъв историк Аркадий Волдемарович, но трябва да бъда стопроцентова сигурна.

— Добре, разбрах. Исках днес да се излежавам на дивана с книга, но явно трябва да нахлузя панталона си и да се затъртя към Висшата атестационна комисия.

— Благодаря ти, Льоша, ти си истински приятел.

С усилие на волята тя се раздели с Дружка, която оклюмано се потътри към ъгъла на клетката и загледа Настя с ням укор, и тръгна към основната сграда: за днес бе планирала среща с главната счетоводителка и по съвместителство завеждаща личния състав Вера Алексеевна Бегорская.

Кабинетът на Вера Алексеевна се намиреше до кабинета на Бегорски, имаха обща приемна, в която, по всичко личеше, никога не бе имало секретарка. Меки фотьойли за чакащите за прием, много растения в саксии и никакви бюра и сейфове.

Вера Алексеевна се оказа много приятна жена, но Настя се учуди най-много от факта, че тя изглеждаше значително по-млада от Тамара и от самия Андрей Сергеевич. Тя, кой знае защо, си бе мислила, че първата съпруга винаги трябва да е по-възрастна от четвъртата.

Вера знаеше всичко за всички, тя работела в клуба още от първия му ден, затова можеше да отговаря подробно на всички въпроси на Настя. Да, след публикуването на статията в „Томилински куриер“ напуснали три служителки: счетоводителка, чистачка и готвачка. Вера била сигурна, че всичко е насочено срещу Бегорски, че някой се опитва да го пропъди от имението и двете убийства са свързани именно с това, а далеч не с опити имението да се върне на законни наследници. Трите жени, които напуснали, се страхували, че скоро ще започнат да убиват не само членове на клуба, но и хора, които работят в „Златна възраст“. Те повярвали на статията и на съдържащия се в нея прозрачен намек за наследник, воюващ за своето имение. Виж, самата Вера Алексеевна не вярвала в маниака и смятала всичко случило се за единен план, насочен срещу нейния бивш съпруг.

Настя ѝ зададе много въпроси, старателно си записа отговорите в бележника и се надигна да си ходи.

— А на вас харесва ли ви нашето имение? — неочаквано попита Вера.

— Много — искрено отговори Настя. — Тук е много красиво и много удобно.

— Сега — да — с доволен вид кимна Вера. — Да бяхте видели в какво го бяха превърнали при съветската власт! Човек не би допуснал, че може така да се обезобрази старинна архитектура. Между другото, знаете ли кой ръководеше реставрирането? Вторият съпруг на третата съпруга на Андрей Сергеевич.

Настя гледаше Вера Алексеевна съвсем слисано — не разбира нищо от казаното. Какъв втори съпруг? На каква трета съпруга? Вера забеляза физиономията ѝ и се разсмя.

— Да, да, при нас е така — всички наоколо сме съпруги, съпрузи, роднини. Нима Тамарочка не ви разказа?

— Каза нещо, но без подробности.

— Е, ето ви и подробности. Аз съм първата съпруга на Андрей, а Тамарочка ни е старшата съпруга.

— В смисъл — по възраст ли? — уточни Настя.

— В смисъл — по ум — поправи я Вера Алексеевна. — Тамарочка е единствената от всички жени на Андрей, която умее да го стяга и да му казва „не“. Нито аз, нито двете следващи негови съпруги умеехме да го правим, ние много обичахме Андрей и продължаваме да го уважаваме и да се отнасяме прекрасно към него, но нито аз, нито те можахме да живеем с него. Някои от нас се задържаха по-дълго, други се предадоха по-бързо, но всички го напуснахме сами, доброволно.

— А защо? Или е неприлично да питам за това? — поинтересува се Настя, без да крие любопитството си.

— Той изтормози всички ни със своето ръководство. Смяташе, че ние нямаме достатъчно ум в главата и не знаем кое как се прави, включително как се готви, какъв тиган трябва да се избира и какви дрехи да се обличат, когато се застава до печката. Беше ужасно! Макар че във всичко останало беше доста комфортно да се живее с Андрей — той е прекрасен съпруг, не изневерява, не пие, решава всички проблеми. Просто умът ми не го побира как Тамарочка Николаевна има характер и душевни сили, за да се справя с него! Но явно някак ѝ се удава. Дай боже поне с нея да поживее по-дълго. В случай че тя изобщо се омъжи за него — уточни Вера.

— Защо, може ли да не се омъжи?

— Като нищо! Може да се откаже — и толкоз. Но ако тя се откаже, аз ще съжалявам, искрено се надявам Андрей да бъде щастлив, той го заслужава, много добър човек е, много честен и почтен.

— Но как се е получило така, че тук работите и вие, и Тамара Николаевна?

— Ами Андрюша събира около себе си екип от съмишленици — обясни Вера Алексеевна. — Той се нуждае в обкръжението му да има хора, на които може да има доверие, затова взе на работа и мен, и нашата дъщеря — Лена, и нейния съпруг — Саня, сиреч, моя зет. Примами тук и Тамарочка.

— А къде са останалите съпруги? — на шега попита Настя. — Нали казахте, че съпругите сте били три.

— Втората му съпруга с новия си съпруг е в чужбина, а третата — Анечка, постоянно ни посещава тук. Тъкмо нейния втори съпруг Андрей покани да реставрира имението, той има строителна фирма. Андрей и Анечка имат син — Филип, толкова чудесно хлапе — не можете да си представите! По-рано Анечка не позволяваше на Андрей да се вижда със сина си, страхуваше се, че Андрюша съвсем ще го смачка със своята авторитарност, както нея самата, а сега често водят тук Филип и Анечка идва с него.

— Да, голямо е вашето семейство — усмихна се Настя. — Или има и още членове?

— Охооо! — весело махна с ръка Вера. — През лятото тук ще дойдат и Денис и Юля.

— А те кои са?

— Денис е извънбрачен син на Родислав Евгениевич, така че е почти член на семейството.

— Ама какво — учуди се Настя, — и Родислав Евгениевич ли е роднина?

— Разбира се! Той беше женен за сестрата на Тамарочка Николаевна.

— Защо „беше“? Разведоха ли се?

— Не, не, сестрата на Тамарочка Николаевна почина, Родислав Евгениевич е вдовец. Така че виждате — всички сме свързани помежду си и всеки може да разчита стопроцентово на другите.

Това вече не е хубаво, помисли си Настя. Когато всички са свързани помежду си, истината трудно се намира. Всеки прикрива другия. Омерта. Закон за мълчание. Пак добре, че Костя Еремеев не е ничий роднина. Но за всеки случай трябва да попита...

— Не — поклати глава Вера, — в този смисъл Костик е външен човек тук. Макар че всички, естествено, много му съчувстват и го обичат като роднина. Защото той наистина е много свестен, добър е, на никого лоша дума не е казал през цялото време. И нашите старци го обичат, търпението му е безгранично. Нали разбирате колко несхватливи могат да станат хората с годините, а Костик винаги търпеливо им обяснява, показва, подсказва, помага и никога не се дразни, не повишава тон. Не, той е същинско злато. Но ако са ви нужни още подробности, по-добре да си поговорите с Лена, моята дъщеря.

— Приятели ли са с Костя? — интересува се Настя.

— Не, не, Костя няма никакви близки приятели, но Ленка работи много с него, имат общо поле на дейност.

— А къде е сега Лена? Мога ли да се срещна с нея?

— Уви — разпери ръце Вера Алексеевна, — днес няма да стане, Ленка замина за Костровск да се срещне със спонсори, тя е по тази част, никой нищо не може да ѝ откаже. Умее да убеждава. — И по лицето на първата съпруга на Бегорски се плъзна усмивка на гордост за детето ѝ. — Но утре ще бъде тук. Нейният кабинет е отсреща, през коридора. Ще го намерите, нали?

— Ще го намеря — увери я Настя. Ами добре, с Елена Белякова, съпругата на домакина Саня, ще се види утре, а днес може да продължи ненатрапчиво да общува с членовете на клуба и да се прави на велик социолог. Впрочем има варианти...

Настя извади телефона си и бързо намери в него номера на журналистката Наталия Малец.

— Наташа, казахте ми, че ви е останал диктофонен запис на интервюто с Аркадий Волдемарович.

— Да — потвърди момичето, — остана. Искате да го чуете ли?

— Ако може.

— Тоест все пак не ми вярвате? Мислите, че не е имало никакво интервю и аз сама съм си измислила всичко?

Наталия говореше ядосано, в думите ѝ ясно личеше обидата.

— Вярвам ви, Наташа, но ми се иска да го чуя лично. Не се обиждайте, моля ви.

— Добре — въздъхна журналистката, — хайде да се срещнем след два часа в същото заведение.

След два часа. С кола от имението дотам са петнайсет минути, значи, има време да разходи Дружка. Вярно, студено е, а и снегът през нощта и тази сутрин натрупа толкова много, че ще трябва да се разхождат из преспите, но кучето трябва да поизлезе, не може да търпи до безкрай.

Настя се отби в ресторанта, купи няколко сандвича с варено месо и хукна към менажерията, грабна от склада каишка и нашийник, отвори клетката на Дружка и с учудване видя, че козината по лапите и корема ѝ е мокра.

— Ти какво? — попита строго. — Защо си мокра? Да не си се напикала?

Кучето радостно скимтеше, опряло предни лапи на гърдите на Настя, и облизваше брадичката ѝ.

— Излизала си на разходка! — сети се Настя. — Ама разбира се, някой те е извел навън! Е, слава богу. Защото вече се безпокоях за теб.

Така де, как можа да помисли, че ако тя не разходи кучето, то така и ще остане в клетката? Вероятно тук всичко е предвидено и дежурят доброволци, които поред разхождат кучетата, попаднали в приюта. По-странното е, че не е виждала никого от тях... Впрочем няма нищо странно, тя не е обикаляла много имението, само е идвала от основната сграда дотук и обратно, а животните ги разхождат от другата страна на къщата. А може дори да излизат извън територията. Не току-така в склада има всякакви размери каишки и нашийници.

— Е, какво, тръгваме ли на разходка? — попита тя Дружка. — Или вече си се разходила достатъчно и не искаш повече?

По поведението на старото куче личеше, че то е готово и да се разхожда, и да не се разхожда, стига Настя да е до него.

— Или да те водя на гости, ако не ти се пишка — предложи Настя. — Хайде, аз ще поработя, трябва да запиша едно-друго, а ти ще поседиш с мен, после аз ще пия кафе, а теб ще почерпя със сандвич с варено месо, купих го специално за теб.

Този вариант напълно задоволи Дружка и тя бодро заподтичва с Настя към жилищната сграда.

ГЛАВА 7.

Настя се събуди призори и с недоумение впери очи в часовника: няма и седем, а вече никак не ѝ се спи. Повъртя се в мекия креват с балдахин, опита се да задреме, но нищо не се получаваше, главата ѝ бъкеше от мисли, коя от коя по-странни и причудливи — и все за маниака, окопал се в имението на Румянцев-Лобанови. „Скоро съвсем ще се побъркам от тези семейни предания. Така може и до лудницата да стигна — уплашено си помисли тя, като се улови, че гради поредната версия, в която главна роля играеше Елена Станиславовна Муравьова в качеството на потомка на Румянцев. — Така де, какви идиотщини си съчинявам!“

Помисли малко дали да не се облече и да не излезе на разходка с Дружка, щом и без това не ѝ се спи, но се сети, че отварят приюта чак в десет. Вярно, Тамара каза, че може да вземе ключ от охраната... Да, реши Настя, точно това трябва да направи: да стане, да се измие, да пие кафе, да се облече и да излезе на разходка. И за кучето радост, и за здравето полезно. Само че е много студено. „Ама и аз съм една глупачка — самокритично разсъждаваше тя, докато стоеше под горещия душ. — Нали вчера ходих до града, видях се с журналистката, а защо не се отбих в първия срещнат магазин, за да си купя дебело дълго яке? Вярно, Бегорски ме предупреди, че на достъпна цена тук мога да купя само нещо китайско, а за дрехи, които се продават в бутици, нямам пари, още не съм ги спечелила, но нали можех да купя и китайско, па макар и с лошо качество — все щеше да ми послужи седмица-две, а едва ли ще остана тук по-дълго. Трябва да се постарая днес да отида и да си купя нещо, каквото и да е. Всъщност би трябвало да си взема и по-топли обувки или някакви простички ботуши, защото краката ми постоянно са мокри, има много сняг, а обувките ми са плитки. И някакъв пуловер, тип скиорски, от дебела прежда. Вярно, с всичко това никак няма да изглеждам като столичанка, много важно обаче — здравето ми е по-скъпо. А за ботушите май се изсилих, разкошните ми клоширани дънки няма да влязат в ботуш. Хем

Бегорски ми каза: три чифта дънки, и то непременно тесни, по крака. Сега ми е ясно защо. Ама нали съм си глупачка, не го послушах и скъсах списъка. От една страна, разбирам защо са го напуснали цели три съпруги, но от друга страна, той не говори празни приказки...“

Тя вече приближаваше до къщичката на охраната при страничния вход, когато портите бавно се отвориха и някаква кола напусна територията на имението. В тъмното Настя не успя да види цвета ѝ, но забеляза, че беше стар форд. Нямаше достатъчно познания, за да уточни модела. Кой ли заминава от имението толкова рано сутрин?

— Добро утро — поздрави тя пазачите, един от които гледаше телевизия, друг прелистваше някаква вехта книга. — Искам да разходя едно куче. Бихте ли ми дали ключ от менажерията?

Любителят на литература остави книгата и посегна към чекмеджето на бюрото за ключовете.

— Вие сте социоложката, нали? Тамара Николаевна ни каза за вас. Ето, вземете.

— Благодаря — отвърна Настя. — А кой излезе толкова рано?

— Саня.

— Беляков? — учуди се тя. — Той тук ли нощува? Мислех, че живее в града.

— Така си е, в града живее. — Вторият пазач намали звука на телевизора, защото пуснаха реклами. — Ала се наложи да го извикаме. Тази нощ имахме извънредно произшествие.

— Какво извънредно произшествие?

— Някой е счупил два прозореца в основната сграда. Не бяхме ги забелязали веднага, но когато тръгнахме на обход в шест сутринта, ги видяхме. Веднага се обадохме на Санка, събудихме го, той бързо дойде, видя как изглеждат и замина за строителната борса за стъкла.

Така, започва се. По-точно, продължава. Два прозореца. Счупени стъкла. А в стъклата — отражение... Отново следва точно легендата.

— Но нали вие охранявате територията, как може да е влязъл външен човек?

— А вие не ни разпитвайте — тросна се книголюбителят, имаме си началство. Като дойде началникът на охраната, ще се отчетем пред него — какво и как...

Ами да, разбира се, защо трябва да отговарят на въпросите на някаква странна социоложка. Добре, ще опитаме по друг начин.

— Интересно ми е да видя — каза с подлизурски тон Настя. — Може ли да ми покажете?

— Няма нищо за гледане. Счупен прозорец и толкоз.

— Но поне с какво са го счупили?

— С камък, с какво друго. По-точно, с два камъка. Търкалят се там.

Като разбра, че няма да има полза от нейните въпроси, Настя тръгна да вземе Дружка. Кучето спеше дълбоко и в първите няколко мига, след като се събуди, дълго гледа жената с мътни неразбиращи очи: толкова рано тук никога не бяха я будили. После разбра, че е настъпил празник, прозя се и завъртя опашка.

— Тръгваме ли? — подръпна я Настя с каишката. — Да вървим да пишкаме, хем ще видим и счупените прозорци. Не искат да ни ги покажат, но и ние си имаме очи, ще ги намерим някак.

Разходиха се до ротондата, а когато кучето реши всичките си дребни и по-сериозни проблеми, се върнаха при основната сграда и тръгнаха покрай фасадата. Откъм парка всички прозорци бяха здрави, но откъм курдоньора Настя откри двата счупени прозореца. Бяха прозорците на „зеления хол“. Интересно, как са били хвърлени камъните — отвън навътре или обратното?

— Хайде да потърсим камъните — предложи тя на Дружка.

Може да са ги хвърлили отвътре.

На кучето не му беше интересно да търси някакви си камъни, то предпочете да огледа двата съседни прозореца, тези на заведението. Вероятно оттам лъхаше някаква привлекателна миризма. Вече просветляваше, но въпреки това се виждаше трудно и Настя, колкото и да се мъчи, така и не намери камъните, с които са били счупени стъклата. Всъщност това беше странно — върху белия сняг те би трябвало да се забелязват добре. Но само в случай че са ги хвърлили отвътре. Ами ако са ги хвърлили отвън? Тогава камъните трябва да се намират на пода в хола. Настя приближи лице до останалите да стърчат стъкла и опита да пхне главата си вътре, за да може да види нещо. Но вътре в хола беше съвсем тъмно, предутринната светлина все пак не бе достатъчна.

Тя премести поглед към перваза и ги видя, въпросните камъни. Доста големи. Стояха един до друг, поставени от нечия грижовна ръка. „Сигурно домакинът ги е сложил тук“ реши Настя. Добре де, сега и бездруго нищо не може да си изясни, ще трябва да почака, докато се върне Беляков.

Заведе Дружка в своето жилище, изпи две чаши кафе, нагости кучето с купените снощи сандвичи, написа дълго писмо на мъжа си и го изпрати по електронната поща, като периодично поглеждаше през прозореца, от който добре се виждаше основната сграда. Когато най-сетне забеляза на един от счупените прозорци мъжка фигура, Настя бързо се облече, заведе Дружка на мястото ѝ и тръгна да се види с домакиня.

Зетят на Бегорски и Вера Алексеевна — Саня Беляков, беше високо симпатично младо момче с права тъмноруса коса и открито лице. Горният му ляв кучешки зъб липсваше, но тази липса не разваляше неговата широка усмивка, а обратното — дори ѝ придаваше някакъв чар.

— Ау, какво се е случило тук? — наивно попита Настя. — Мислех, че клубът отваря чак в десет сутринта, а тук гледам, че някой работи.

— Добро утро — весело я поздрави Беляков. — Знам коя сте. Вие сте социолог, разговаряте с нашите старци, Ленка ви показва и ви видях.

— Ленка ли? Коя е тя? — Настя продължи да се прави на света вода ненапита.

— Жена ми, и тя работи тук. А аз съм Саня, нещо като домакин съм, а всъщност се занимавам с всичко — ставам и за шлосер, и за електричар, и за шофьор, ако потрябва. Мога всичко да построя, всичко да ремонтирам. Момче за всичко съм. Сега поставям нови стъкла. Някакъв гад я е свършил тая през нощта.

— Какво говорите! — изохка Настя. — Но как е станало?

— Откъде да знам? През това време съм спял вкъщи. Но камъните са хвърлени отвътре, прибрах ги от снега навън.

— Искате да кажете, че някой е проникнал на територията и е влязъл в сградата?

— Сигурно — сви рамене Саня. — Как иначе?

Как, как... много просто. В основната сграда на втория етаж са разположени апартаментите за гости и в тях, доколкото си спомняше Настя, живееха, следователно нощуваха, трима души. Всеки от тях е можел да слезе на първия етаж и да счупи прозорците. Освен това ключове има охраната и нищо не би струвало да се отключи вратата на основната сграда и да се влезе вътре. Още повече че охраната има от всички ключове, включително и от „зеления хол“, докато външните хора трябва отнякъде да намерят такъв. Освен това на територията на имението през нощта се намират хората, които спят в допълнителните сгради: Тамара Виноградова, Настя Каменская, Константин Еремеев и Валерий Василевич Полосухин. Настя няма ключове и добре си спомня, че през нощта бе спала и не бе чупила никакви прозорци. Тамара? Тя по принцип има достъп до всички ключове, но защо да чупи прозорци? Каква причина може да има? Тя обича Андрей Бегорски и иска нещата му да вървят добре, не е заинтересована от ликвидирането на клуб „Златна възраст“. Остават Еремеев и Полосухин. Общо седем души: двама пазачи, трима гости, компютърджията и знатният емигрант, любител на бродерията. Всъщност мисълта за пазачите никак не е лоша, защо ли досега не бе спохождала Настя? Ако изхождаме от предположението, че убиецът се намира някъде около имението, защо трябва да се ограничаваме с членовете на клуба и служителите, работещи в основната сграда? Защо този човек да не е пазач? И между другото, тя съвсем бе забравила за охранителния пост при главния вход, нали и там дежурят двама души, значи, под подозрение са не двама, а четирима пазачи. Впрочем не, ключовете се пазят само при охраната на страничния вход. Но все пак трябва сериозно да помисли за пазачите, бяха убягнали от вниманието ѝ.

Виж, на Саня Беляков такава мисъл май изобщо не му хрумва, той смята, че прозорците може да е счупил само злосторник, промъкнал се на територията на имението отвън, с една дума, чужд човек.

— Но откъде този негодник е взел камъните? — замислено попита Настя. — Наоколо има толкова сняг, невъзможно е да намериш такива големи камъни навън.

Саня хвърли поглед на оставените на перваза камъни и се усмихна.

— Струва ми се, че знам откъде са. С такива камъни е ограден алпинеумът в нашата зимна градина. С такива или много подобни на тези.

— Да проверим? — живо предложи Настя.

— Ами хайде! — веднага се отзова младият мъж.

Те с бърза крачка тръгнаха към зимната градина и Саня показа на Настя алпинеума. Беше малък, много спретнат и липсата на два камъка се забелязваше от пръв поглед.

— Виждате ли, правилно предположих. — Беляков беше много доволен от своята наблюдателност. — Нямам грешка в тези неща. Трябва да върнем камъните по местата им, защото така нашият алпинеум изглежда щърбав.

Те се върнаха в хола, Саня продължи да се занимава с прозорците, а Настя, уж безцелно, се мотаеше наоколо и поддържаше лекия разговор. Колкото повече общуваше с домакина, толкова повече той ѝ харесваше със своята откритост, веселост и позитивно отношение към нещата. Но колкото повече ѝ харесваше той, толкова по-малко доверие изпитваше към него. Според законите на жанра онзи, който буди най-голямо доверие, в края на краищата се оказва жесток убиец. Защо този чудесен и весел Саня, зетят на самия Бегорски, да не може да е въпросният потомък на Румянцев, мним или истински? Или просто ненормалник? Или банален съучастник на истинския злосторник? Да, той не е счупил стъклата, макар че и това е под голям въпрос — нали са му се обадили по телефона, когато от момента на произшествието вече е било минало известно време, кой знае колко точно — може да е било двацет минути, но може да са били и два часа, и той спокойно може да се е прибрал вкъщи и да е вдигнал слушалката. А ако са му позвънили на мобилния, може да се е намирал и на три метра от портите на имението. А Саня има достъп до всички ключове без изключение, той и сам може да влезе където си поиска и по което и да е време, освен това без никакви специални усилия е можел да направи ако ще и по десет копия от всеки ключ и да снабди с тези копия заинтересованото лице. Какво ли не прави човек срещу много пари! И за алпинеума той се сети подозрително бързо, сякаш го е знаел предварително. Изобщо, трябваше да се заеме и с Беляков. Ако се съсредоточи върху маниака, главен заподозрян, разбира се, е Костя Еремеев с неговите странности и неадекватни реакции, а пък ако си

припомним версията за целенасочения натиск върху Бегорски, тук никой не би се справил по-добре от Саня Беляков. Сериозните хора не биха се занимавали с откачалник, а виж, такъв като Саня — уравновесен, симпатичен, вдъхващ доверие, нуждаещ се от пари, човек с достъп до всички помещения в имението — много би им подходдал.

Тамара бе казала за Лена Белякова, че тя била взела от своите родители всичко най-добро, а недостатъците им избегнала. Например Андрей Сергеевич е човек целеустремен, с прекрасен интелект, инициативен и енергичен, но остър, дори грубоват, изобщо не умее да се разбира с хората, да прави компромиси и да отстъпва. Освен това той не смята за нужно да обяснява своите решения, просто ги съобщава и това обижда хората. А Лена при всичките тези положителни качества умее да общува с хората, умее да обяснява достъпно какво иска и как това може да се уреди, умее да слуша, да вниква в нещата, да застава на страната на събеседника си и да го разбира. От майка си — Вера Алексеевна, е взела мекотата, безграничното търпение и сдържаността, които толкова липсват на самия Бегорски.

Лена не обичаше Константин Еремеев и дори не се опитваше да скрие своята неприязън. Настя не бе забравила, че на въпроса кой в имението знае за нейната истинска задача тук, Бегорски бе отговорил: „Моите съпруги“, тоест Лена не би трябвало да знае, би трябвало да я смята за социолог, затова се постара да стигне до въпросите за Костя колкото е възможно по-незабелязано.

— Той не ми харесва — виновно се усмихна Лена, но гласът ѝ прозвуча твърдо. — Някак двуличен ми изглежда.

— Защо смятате така?

— Разбирате ли, татко събираше за работа в клуба екип от съмишленици и мама като кадровик много стриктно следваше тази политика, с всекиго, който идваше да кандидатства за работа, разговаряше дълго, така че тук да работят само хора, които споделят татковата позиция, че след пенсионирането за човека трябва да започва истинска златна възраст. Това означава, че и с Костя е разговаряла дълго и щом е взела решение да го назначи, значи ѝ е харесал, направил ѝ е добро впечатление. А в действителност той не обича възрастните хора.

— Сигурна ли сте? — попита Настя и бързо си записа думите ѝ в бележника си.

— Разбира се. Нямах да го кажа, ако не бях сигурна. Съвсем определено го чувствам. Той си позволява и пренебрежителни забележки, и много жестоки шеги по техни адрес. Но забележете, само в разговор с мен. А с нашите гости е мил и любезен. С една дума, преструва се. А старците са като деца — те са доверчиви, вземат всичко за чиста монета и обожават Костя. Особено семейство Путилини. Те изобщо не могат да живеят без него.

Аха, ето че и Путилини се появиха на хоризонта. Интересно, какво ли ги свързва с Еремеев?

— Путилини ли? — престори се, че чува за тях за пръв път Настя. — Кой са те?

— Членове на нашия клуб. Костя постоянно се върти около тях. И те непрекъснато току го привикват: „Костя, оправи това, Костя, покажи ни, Костя, нашият компютър не се включва, не се изключва, имаме вирус, не можем да направим еди-какво си“ и така нататък.

— И какво от това? — учуди се Настя. — Нима това говори за нещо лошо? Напротив, добре е, че когато не се справят с нещо, не зарязват работата с компютъра, а продължават, проявяват настойчивост.

— Може и да е добре — замислено кимна Лена. — Но знаете ли какво забелязах? По повод на тези Путилини Костя никога не си позволява каквито и да било съмнителни изказвания. За всеки друг, но не и за тях. Май цели нещо.

— Какво именно? — не разбра Настя.

— Например да ги наследи — позасмя се младата жена. — Путилини са заможни хора, имат пари, затова Костя им се подмазва. Е, не че знам на какво разчита — на наследство или просто на парични помощи, но това доста бие на очи и е много неприятно. Няма да се учудя, ако науча, че те още отсега му подхвърлят парици.

„Или пари, или някакви загадъчни пакети“ — допълни я мислено Настя.

Ами ако конструкцията е малко по-сложна? Някой от съпрузите Путилини да е потомъкът на Румянцев, а Костя да е техни съучастник? Въпросите се множат, а отговори — все по-малко.

Накрая Настя попита Лена за гостите, живеещи на втория етаж на основната сграда, в хотелските жилища. Оказа се, че и тримата — двама приятели и една дама, професор — са се настанили в имението след Нова година, следователно не може да са имали отношение към счупеното огледало и разпилените коси. Е, това не е лошо, облекчава работата. Значи, остават пазачите, Еремеев, емигрантът Полосухин и домакинята Беляков.

— Влизайте — дочу се иззад вратата гласът на Тамара, — не е заключено.

Настя влезе в апартамента на Тамара и се огледа. Домакинята не се виждаше.

— Елате насам — чу се някъде отдясно, — тук съм, в ателието.

В тази стая Настя още не беше влизала, преди това Тамара я бе приемала в хола. Вратата вдясно от антрето беше широко отворена. Тамара стоеше пред статив и рисуваше с акварелни бои. Стаята беше учудващо светла, ъглова, с четири прозореца, гледащи на юг и на изток.

— Освен всичко друго, вие и рисувате?! — не съдържа възхищението си Настя. — Може ли да погледна?

— Ама разбира се.

Тамара отстъпи назад и се полюбува на работата си. Настя приближи и взе да разглежда незавършената рисунка на жена в старинна рокля и със странна прическа.

— Красиво е — искрено каза тя.

— Благодаря, радвам се, че ви харесва. Това е ескиз за новия спектакъл, който ще поставяме.

— И вие ли ще я шияте?

— Разбира се.

— Просто ви се чудя — и шияте, и рисувате...

Настя се огледа и забеляза по стените бродерии в рамки.

— ... и бродирате. Как намирате време за всичко?

Тамара я погледна с учудване и недоверие.

— Е, че как, Настенка, човек не може да живее само с професията си. Вие самата не правите ли нищо, което да излиза извън рамките на работата ви?

— Не — призна Настя и се засмя, — само съм използвала чуждите езици, които владеея, превеждала съм за пари по време на

отпуск, пък и вече от много години не го правя.

— Защо?

— Защото и без мен има много преводачи, сега знаенето на езици не е проблем, не е като в началото на деветдесетте.

— Добре, ами шиене? — продължи да пита Тамара. — Бродерия? Плетене? Готвене? Правите ли поне нещичко за собствено удоволствие?

— Не — поклати глава Настя, — цял живот съм работила за собствено удоволствие, нищо друго не умея.

— Ами сега, когато сте пенсионерка?

— Намерих си друга работа, почти същата.

— А когато приключите и с нея? Не можете да разкривате престъпления чак до смъртта си, съществува предел на физическите и интелектуалните възможности на човека, никой не е отменял този предел. Да, вие може още дълги години да запазвате прекрасната си форма и дай боже да е така, но знае ли човек какво може да се случи? Ами ако не можете повече да се занимавате с това, което обичате и умеете. Какво ще правите тогава?

Наистина, какво ще прави, ако не може да се занимава с любимата си работа? Добър въпрос. А отговорът звучи много тъжно.

— Тогава сигурно ще умра — тихо каза Настя.

Тамара внимателно остави четките, избърса ръцете си с парцал.

— Това обаче не е правилно — строго каза тя. — Вие, Настенка, живеете на един крак.

— На един крак ли? — изумено попита Настя. — Как така?

— Ами така — вашият единствен крак, вашата единствена опора в живота, е работата ви на детектив. Ако ви отнемат тази работа, ще рухнете, сякаш някой е издърпал опората изпод вас. Винаги трябва да имате поне два крака, тогава няма да паднете, а по-добре да са три или четири. Непременно трябва да се занимавате с нещо, освен с детективската си работа.

— С какво например? С бродирание?

Настя сама не забеляза как в гласа ѝ прозвуча леко пренебрежение.

— А защо не? Какво лошо има в това? Струва ви се, че е нещо еснафско ли? И аз, знаете ли, също мислех така, когато бях съвсем млада. В онези години почти всичко, освен четенето, рисуването и

фризьорството ми изглеждаше еснафско. Но изживях дълъг живот и разбрах, че да шиеш, да бродираш, да плетеш, да готвиш, да снимаш, е прекрасно. Можеш да пишеш стихове или проза, можеш да рисуваш, да се занимаваш с музика, да играеш в самодееен театър, да пееш в хор, да работиш като доброволец в някоя организация, като се започне от хоспис и се свърши с приют за бездомни животни. Има безброй занимания, стига човек да има желание. А вие трябва да имате някакво желание и е много лошо, че нямате. Само като се занимавате с нещо, можете да съхраните себе си, ако нямате възможност да останете в любимата си професия. Нали знаете, любимите професии имат едно неприятно свойство: обикновено те са жестоки и с всички сили се мъчат да се отърват от хората, които прекалено силно ги обичат, прекалено силно са привързани към тях. Любимата професия не понася кумири и обикновено жестоко отмъщава на онези, които са я издигнали в култ. Такава особеност има любимата професия, да. Вие само си представете колко е възхитително: прибирате се вкъщи, сготвяте нещо вкусно, сервирайте го на мъжа си... Между другото, какво обича мъжът ви?

— В какъв смисъл? — слиса се Настя.

— Какво обича да си хапва? Какви ястия? Какво обикновено му готвите от нещата, които той яде с удоволствие?

— Ау, не знам — смути се Настя. — Аз по принцип не готвя... Някак си не умея...

— Кошмар! — плесна с ръце Тамара. — Но как живеете тогава?

— Мъжът ми готви — поясни Настя и внезапно, за пръв път в живота си, усети колко е нелепо това, което произнася. — Каквото сготви, това ям, не съм капризна.

— Е, вие можете сто пъти да не сте капризна, но да знаете каква храна обича мъжът ви, е ваше пряко задължение като съпруга и спътница в живота.

— Но аз не умея да готвя! — отчаяно възкликна Настя. — Какво сега, ще ме обесят ли за това? Не всеки има тази дарба.

Изведнъж Тамара избухна в смях.

— О, не ми се сърдете, Настенка, аз не говоря за готвене. Щом не умеете, значи не умеете, както и да е. Но просто сте длъжна да познавате вкусовете и пристрастията на любимия си мъж, ако наистина ви е любим.

— Наистина ми е любим — въздъхна Настя. — Просто сигурно съм лоша съпруга.

— Добре, не вие сте му сготвили, а той на вас. С удоволствие сте изяли това, което ви е сготвил, зарадвали сте се, че той умее толкова вкусно да готви, разтребили сте масата, измили сте съдовете... Поне съдове умеете ли да миете?

— Умея — усмихна се Настя. — Доста добре го правя. Дори са ме хвалили.

— И на това благодарим — доволно кимна Тамара. — Та така, измивате съдовете, сядате на дивана, пускате телевизора, вземате панерчето за ръкоделие и започвате да бродирате...

Тамара огледа накачените по стените гоблени и палаво се изкиска.

— ... започвате да бродирате заек с морков. Заекът е сивкав, пухкав, с големи хитри очи, с кръгла опашчица, такова едно помпонче, с дълги ушички, а морковчето е оранжево, сочно, сладко, голямо, с яркозелени листа. Мъжът ви седи до вас, четете или гледа телевизия, или работи с документи, или и той нещо майстори с ръце, или просто ви разказва за ваши общи приятели, с които се е видял днес, или за мързеливи колеги от службата, или ви преразказва статия от вестник, а вие си бродирате... И толкова мирно е наоколо, толкова спокойно, уютно! Нима не ви се иска да бъде така? А после, когато завършите заека с моркова, ще изперете гобленчето, ще го изгладите, ще го сложите в рамка и ще го окачите на стената — и вашата стена ще запъстрее с нови цветове, и в жилището ви ще се появи още едно ново ярко петънце, което сте сътворили с ръцете си. И всеки път, когато поглеждате това петънце, вие ще си спомняте онзи мир, спокойствие и уют, и в душата ви ще разцъфват цветя. Повярвайте ми, Настенка, в ръкоделието и в различните хобита няма нищо еснафско или смешно, или неприлично, или срамно. Всичко, което позволява на човека да се чувства спокоен и щастлив, е хубаво. Обаче виждам, че ви доскуча — забеляза тя. — Прекалих с приказките си, така ли? Предполагам, че не сте се отбили при мен просто така, а по работа, а аз тук ви втълпявам азбучни истини. Да вървим да пием чай, изпекла съм чудни курабии по рецепта на моята баба. Ще ви харесат.

Настя я последва в другата стая и седна на дивана. Това май й стана любимо място. Тамара донесе чая и голямо блюдо с курабии,

които наистина се оказаха рядко вкусни, крехки, пръхкави и се топяха в устата.

— Искате ли да ви науча да печете разни неща? — весело предложи Тамара.

— Някой друг път — усмихна се Настя. Перспективата да се впусне в кулинарни подвизи не я вдъхновяваше. — По-добре ми кажете какво е отношението на домакина Беляков към неговия тъст.

— На Саня? — учудено попита Тамара. — Към Андрюша?

— Да, към Бегорски.

— Отношението му е прекрасно. Защо питате?

— Не, няма специална причина. — Настя реши да избегне прекия отговор. — Просто си изяснявам всичко, за което съм си задавала въпроси. Знам ли за какво ще ми послужи. Разбирам, че ако се омъжите за Андрей Сергеевич...

— Именно — ако — прекъсна я Тамара.

— ... Саня автоматично ще стане ваш роднина. Може би ви е неловко да говорите за него? Вера Алексеевна ме предупреди, че тук всички се защитават взаимно. Тамара, разберете, не ми трябва лъжа или полуистина. Ако не смятате, че ви е възможно да ми кажете всичко, както си е, ще смятаме, че за нищо не съм ви питала. И няма да има обидени. При всички случаи ще науча това, което ме интересува, но няма да ви поставям в неудобно положение.

Тамара изяде още една курабия и замислено погледна Настя.

— Знаете ли, слушах ви и за пръв път се замислих: а имам ли да крия нещо по повод на Саня или, да речем, на Леночка или Вера. Нямам. Ни-щич-ко — повтори тя натъртено. — Ще ви кажа цялата истина. Но трябва да започна все пак не от Саня, а от Андрюша, тогава ще ви се изяснят много неща. Разбирате ли, Андрей е израснал в голямо семейство, имал е четири по-големи сестри, които никак не е обичал още като дете и не ги обича и до днес.

Не ги ли обича? Защо?

Смята, че са тъпи, примитивни и користни. Те никога не са се интересували от нищо, освен от намирането на съпруг и от благосъстоянието, което това би трябвало да им донесе. С една дума, не са си станали близки още от раждането си. Когато пораснал, Андрей помагал материално на родителите си, но контактите със сестрите си съкратил до минимум, а всички техни намеци и преки молби за

уреждането им на добра работа игнорирал: определено знаел, че от неговите сестри и техните съпрузи и деца няма да излязат добри служители. Изобщо, дистанцирал се от семейството, а след смъртта на родителите им общуването със сестрите му съвсем секнало. Между другото, не всички сестри са живи до днес, две от тях вече са покойници. Но това няма нищо общо с нашата история. Както знаете, Андрей е имал три брака и всички те са завършили с развод. И ето че преди няколко години настъпил момент, когато Андрюша разбрал, че около него няма семейство, че със своя корав и праволинеен характер е загубил всичките си близки и са му останали само приятелите от детинство — Родик и ние със сестра ми, е, и още една наша обща приятелка.

— Родик е Родислав Евгениевич, нали така?

— Да, той беше женен за моята сестра. И тогава Андрюша решил, че трябва да събере всички „свои хора“ и отново да застане начело на семейство. Тогава той вече имаше много пари и смяташе, че това ще му даде възможност да урежда живота на всичките си бивши съпруги и техните общи деца, а как ще урежда този живот — той знаеше с абсолютна сигурност... Вие вече сте разбрали, че нашият Андрей Сергеевич винаги знае кое е правилно и кое е неправилно.

— Знам — позасмя се Настя, като отново си спомни злощастния скъсан и изхвърлен списък. — И какво стана после? Той е измислил клуба и е започнал да събира семейството под своите знамена, така ли?

— Не точно така. Отначало той посетил Верочка, дошъл тук, в Томилин, а тя учтиво го пратила... знаете къде. Вече не искала да живее от неговите пари и под неговата диктовка, отдавна й било дошло до гуша. Ленка била вече голяма, учела в полиграфическия институт, смятали да се женят със Саня, та и на тях такава властно татенце диктатор не им било по вкуса — техният живот бил, макар и труден, но стабилен, така че не смятали да го променят. В онзи момент — уточни Тамара с усмивка — Андрюша бил съвсем обезкуражен от отказа им да живеят под негов контрол, дълго скитал из града и не щеш ли, стигнал до полуразрушеното имение на Вяземски. Точно тогава постепенно го завладявала идеята, че му е вече скучно да се занимава със своя холдинг, който бил изградил със собствените си ръце буквално от първия документ, от първата дребна подробност. Мощен холдинг, работи ефективно, носи огромни печалби, всичко в него е

подредено, всички механизми са смазани и отработени, никакви изненади. На Андрюша му трябвало ново дело, такова, което да го грабне. Нещо необичайно, нестандартно, такова, каквото никога по-рано не бил правил, така че да не изучава чужд опит, а да трупа собствен, да прави собствени грешки и да извлича от тях собствени уроци. Такъв си е нашият Андрюшка! — разсмя се Тамара. — От дете си беше такъв, познаваме се повече от петдесет години. Та така, наред с мислите, че му е доскучало, го споходили мисли, че с възрастта човек става нужен на все по-малко хора. И някак у него едното се вързало с другото и се появила идеята да купи имението, да го реставрира и да се опита да създаде структура за приобщаване на пенсионерите към компютърната грамотност, та те да вървят в крак със своите деца и внуци, да не се чувстват изостанали, откъснати от живота, от прогреса, пък и освен това да разшири техните възможности за общуване. По това време Андрюша вече бил посетил третата си съпруга, Анютка, и общия им син, бил се убедил, че Анютка е много щастлива във втория си брак с крупен строител, собственик на бизнес, и тяхното семейство няма да позволи никакви указания относно възпитанието на момчето и няма да приеме помощ. Купил той имението и предложил на новия съпруг на Анютка договор за реставрирането му. Съпругът се съгласил, започнали работата и тогава изведнъж се явил Саня Беляков — тогава още бил годеник на Ленка, но датата на сватбата била определена. По онова време Саня трескаво търсел работа, работел по строежи и припечелвал където можел и както можел, той има златни ръце, за всичко го бива. Но искал да има стабилност, постоянна работа и гаранции — нали създавал семейство. Отишъл Саня при Андрей и го попитал дали няма да се намери работа за него. Андрей го взел веднага, определил му голяма заплата. Саня денувал и нощувал на този строеж, много е предан на Андрей, много му е благодарен и фактически по време на реставрационните работи се превърнал в очите и ушите на Бегорски в имението. Андрей можел да стои в Москва и да бъде спокоен захода на реставрационните работи, Саня не пропускал нито една дреболия. После, когато Андрей започнал да създава структурата на клуба, потрябвали текстове за публикуване в интернет и тогава Андрюша предложил на Саня да поговори с Леночка, която имала специалност „редактор“ в института, където учела. Ленка веднага се съгласила да помогне, защото по онова време

Саня не спирал да ѝ говори какъв забележителен баща има, така че момичето само търсело повод да дойде при Андрей, запазвайки достойнството си. А когато вече работата стигнала до щатно разписание и счетоводство, Лена довела майка си, Верочка, която Андрей също с удоволствие назначил за главен счетоводител и кадровик. Така че Андрей сигурно никога не е имал по-предан човек от Саня. А сега, ако имате още въпроси, съм готова да отговоря.

М-да, при това положение Настя вече нямаше други въпроси. За Беляков не е изгодно да участва в разрушаването на клуба, защото толкова високоплатена работа с неговото образование и квалификация не би намерил никъде другаде. И после, не бива да забравяме, че Беляков фактически е бил един от създателите на „Златна възраст“, с неговото непосредствено участие е било градено и реставрирано имението, то се е превърнало в негова рожба и понеже е човек с нормална психика, той не би го оставил да го разграбват някакви богаташи, които искат да разгръщат тук някакви идиотщини. Значи, с подозренията си по адрес на домакина Настя трябва да се прости.

Тя се прибра, легна на дивана в хола, сви се на кълбо и затвори очи. Разговорът с Тамара я бе развълнувал, в главата ѝ се рояха мисли за тихи семейни радости, за необходимостта да създаваш и поддържаш устойчиви, близки отношения с роднините, за зайчета с моркови, за уюта на двама пред телевизора... Не, това не е за нея.

И все пак след известно време се обади на мъжа си.

— Льоша, тук имам много работа, сигурно няма да успея да се върна до началото на Олимпиадата.

Олимпийските игри трябваше да започнат на 14 февруари, а днес беше едва втори, но Настя беше сигурна, че до 14-и определено няма да може да разплете историята с потомъка на Румянцев-Лобанови.

— Няма страшно — успокой я Чистяков, — там не може да нямаш телевизор, така че и в твоя Томилин ще изгледаш всички състезания.

— Не, Льошик, не ме разбра. Разликата във времето между нас и Канада е голяма, всички предавания ще бъдат нощни.

— Е, и какво от това? — учуди се той. — Наистина не те разбрах.

— Представи си колко разкошно щеше да бъде: късна доба, градът спи, навън е тихо, а ние с теб седим един до друг на дивана,

пием чай, лапаме сандвичи и заедно гледаме състезанията, радваме се или тъгуваме за нашите. И ни е толкова хубаво, толкова уютно...

— Ася — съвсем сериозно се разтревожи Алексей, — всичко ли е наред при теб? Да не ти се е случило нещо?

— Всичко е наред. А ти защо се разтревожи? Какво толкова казах?

— Нещо не е в твоя характер да... — засмя се той. — Да не си попаднала под нечие влияние?

— Не, не, Льошик, просто си помислих... — запъна се Настя. — Аз нямам по-близък човек от теб, ти си ми най-скъпото... Изобщо, не мога да го формулирам... Просто ми кажи: ти би ли искал да седим един до друг на дивана и по цели нощи да гледаме Олимпиадата?

— Аска, не знам — честно си призна мъжът ѝ. — Никога не съм опитвал. Ние с теб обикновено нощем или спим, или работим, не гледаме телевизия. Във всеки случай, така беше по-рано. Искаш да опиташ нещо ново, така ли? Търсиш нови усещания ли? Доскучал ти е животът, който водим с теб?

Ха сега, само това липсваше! Настя никак не искаше в главата на Льоша да се зародят такива тревожни мисли. Какъв кретен е само, взе, че уплаши Льошка!

— Извинявай, слънчице, просто някакви глупости ми влязоха в главата — виновно каза тя. — Много ми е хубаво в нашия живот с теб, честно, наистина! Просто си помислих, че щом се пенсионирах и започнах нов живот, можем да опитаме да внесем някакво разнообразие в бита си, за да не би на теб пръв да ти доскучае с мен. Да не вземеш да ме зарежеш и да си намериш някоя по-млада и по-интересна... какво ще правя тогава аз сама, стара, грозна, болна и никому ненужна?

— Ха такааа — весело отвърна Чистяков. — Пребиваването ти в пенсионерска среда явно не ти е от полза. Аска, не мога да те позная. Какво ти става? Вече десет минути разговаряме, а ти още не си ме попитала какво научих във Висшата атестационна комисия. Да не би вече да не ти трябва?

Боже, боже, съвсем забрави за тази комисия! Гледай ти, Тамара успя съвсем да ѝ задръсти главата с разни глупости.

— Трябва ми, Льоша, много ми трябва — побърза да го увери Настя. — Какво успя да научиш?

— Ами нищо — продължи да се шегува Чистяков. Вероятно приказките на жена му за нови елементи в отношенията им здравата го бяха развеселили. — Не намерих такъв доктор историк. В никакви бази на Висшата атестационна комисия не фигурира такъв.

Всъщност тя не бе и очаквала друго.

* * *

Вера Алексеевна Бегорская любезно предостави на Настя анкетните карти и досиетата на служителите от службата за охрана — ръководител и шестнайсет подчинени, работещи по график „едно денонощие през три дни“ по двама души на смяна на два поста: при централния и при страничния вход. Настя внимателно четеше документите, взираше се в лицата на снимките, тъпо съзерцаваше почерците в собственоръчно попълнените анкетни карти, но не извлече нищо полезно за себе си. Всеки от тези седемнайсет души изглеждаше повече от прилично и не будеше никакви подозрения, ала същевременно всеки от тях спокойно можеше да се окаже или потомък на Румянцев, въобразил си, че е истинският стопанин на имението, или негов помощник, работещ срещу възнаграждение.

Настя въздъхна и затвори бележника, прибра го в чантата си и тръгна към първия етаж да търси семейство Путилини. Вече бе разговаряла с тях, но бе задавала въпроси предимно за Корягина и Павлова, а сега я интересуваше съвсем друго.

Съпрузите Путилини седяха в компютърната зала и търсеха нещо в интернет. Тук беше пълно, имаше много гости и из залата сновяха Костя Еремеев и още едно компютърно „момче“ на трийсетина години — помагаха, показваха и насочваха.

— Бихте ли отговорили на още няколко мои въпроса? — учтиво попита Настя, когато приближи до Путилини, отново вживявайки се в ролята на социолог. — Интересувам се дали възрастните хора са доволни, че в компютърната зала има толкова млад персонал, или щяхте да се чувствате по-комфортно, ако ви помагаха хора на по-близка до вашата възраст?

— Какво говорите, нищо подобно — дружно размахаха ръце Путилини, — всичко ни харесва. Тук работят много симпатични

младежи и всичко ни харесва, например Костенка...

От първия разговор с тях Настя бе останала с впечатление, че те са хора приятни, спокойни, белязани с някаква печал или угриженост. Путилин в миналото бил научен сътрудник в лабораторията при химкомбината, жена му — доцент във филиала на технологичния институт. Хора образовани, доста съвременни, добре облечени, спретнати, с грамотна интелigentна реч. Какво ли може да са правили такива хора късно вечер до гаража в компанията на Костя Еремеев? Може би Лена Белякова е права и между тях са се създали някакви дълбоко лични отношения, в които Костя има свой користен интерес? Но защо тези отношения трябва да се крият от всички? И чия е тази инициатива — да се крият? На самите Путилини или на Костя?

А Путилини междувременно се надпреварваха да хвалят Костя — толкова бил услужлив, толкова добър, толкова внимателен, а такава мъка го сполетяла, много им било жал за него. Очите им се стоплиха, лицата се смекчиха. Не, определено между тях и Костя има нещо. Трябва да се изясни какви наследници имат Путилини, може Костик наистина да се е прицелил в тяхното имущество един ден.

— Извинете, исках да ви попитам: имате ли деца?

Путилини веднага помрачняха и дълго мълчаха. После Путилина каза:

— Имаме син, но за съжаление, изгубихме връзка с него. Не знаем нито къде е, нито какво става с него. Имаше някакви затруднения с бизнеса, наложи му се да замине някъде далече и не ни се обажда.

— Тоест той се крие? — уточни Настя.

— Не ни се иска да мислим така, нашето момче е много добър и почтен човек, но нещата изглеждат именно така... за съжаление... Ние дори не знаем дали е жив. Това е наш кръст, наша болка. Може да е изпаднал в беда, може да му е нужна помощ. Ние нищо не знаем.

Ясно. Въпросът с наследството остава открит, във всеки случай, докато няма точна информация дали синът на Путилини е жив.

— Извинете ме, не исках да ви разстройвам. Да се върнем към моите основни въпроси. Кажете, а с този Костя виждате ли се извън компютърната зала? Може би сте си станали близки и той ви идва на гости? Или вие на него? Не? Може би ходите някъде заедно, например на кино, на концерти или просто се разхождате?

— Не, не — бързо и твърдо отговори Путилин, — нямаме никакви специални отношения с него, просто той е много симпатичен и любезен младеж. И ние искрено му съчувстваме в неговата мъка.

И нито дума как си бяха шепнали край гаража и дори бяха предали на Костя някакъв пакет. А Настя видя това с очите си. И нито дума за странностите в поведението на Костя Еремеев. Дали той толкова добре се преструва, дали пък наистина няма нищо общо и всички подозрения по негов адрес са безпочвени? Добре, за проверка на Еремеев Настя е планирала още един разговор с оперативните работници и с Алла Ивановна.

Тя се обади на Федулов и той, точно както я бе уверил, този път беше насреща.

— Да, намерих вашата Алла Ивановна и дори поговорих с нея. Тя е сигурна, че Еремеев не страда от никаква сериозна психопатология, просто лека невроза, предизвикана от психологическата травма. След трагедията той започнал да страни от непознати хора, трудно влиза в контакт с тях, стареае се да не разговаря и да не откровеничи. Не е забелязвала и никакви признаци на наркомания у Еремеев.

Ето на, интересно, ако Настя не му се беше обадила, кога той щеше да благоволи да ѝ съобщи тази информация? Не, все пак приказките му, че е изцяло на нейно разположение, са били само празни приказки. Впрочем защо да се оплаква, нали той е направил това, за което го помоли Настя, не е забравил, а че не ѝ се бе обадил и нищо не бе ѝ казал, може и да му прости. Тя се постави на мястото на Федулов и разбра, че би постъпила точно така, ако някой частен детектив бе започнал опити да разкрие престъпление, което тя самата не е успяла да разкрие своевременно. Би правила това, за което той я помоли, но по никакъв начин не би му се обаждала сама, би чакала той пръв да прояви инициатива. Който се нуждае — нека се обажда. „Детска градина“ — каза си, ядосана на себе си.

— Ще ми се да поговоря с нея — каза Настя.

— Разбира се, тя е готова и чака да ѝ се обадите. Между другото, можете да се свържете с нея по интернет, тя има видеокамера в компютъра си. А вие имате ли?

— Имам.

— Е, прекрасно тогава. Аз винаги предпочитам да виждам събеседника си, а вие?

— И аз. Благодаря, Дима. Диктувайте, записвам. Дима, а какво казахте на Алла Ивановна? Как ѝ обяснихте моя интерес към Костя?

— Ами казах ѝ, че сте социолог от Москва, събирате материал за пенсионерите и техните психически проблеми, а по повод на Еремеев казах, че той ви се е сторил наркоман. Защо? Друго ли трябваше да кажа?

— Не, не, всичко е наред — побърза да го успокои Настя. — Ще се свържа с нея и лично ще я попитам за всичко. Още веднъж ви благодаря.

Алла Ивановна Ярцева дори на монитора изглеждаше ослепително. Като я гледаше, Настя си припомняше думите на Тамара и не можеше да не признае, че са верни. Дълги накъдрени коси, изрусени до бяло, грижливо гримирани очи, пълните устни — покрити с червило в твърде интензивен цвят, а цветът на лицето като цяло — явно подобрен с помощта на фон дьо тен. На ушите — висящи обици, преливащи във всички цветове на дъгата. Дълбокото деколте открива разкошен стегнат бюст, украсен с ярка бижутерия. Как изглежда по-надолу лекарката, Настя не можеше да види, но една толкова впечатляваща горна част позволяваше да се отгатне минипола, обтегнала донемайкъде бедрата и задните части.

— Дмитрий Вадимович ми каза, че се интересувате от Костя Еремеев — започна тя без предисловия. — Сигурно вече са ви наприказвали кой знае какво за нас.

— Нищо особено, казаха ми само, че доста сте общували с него, затова помолих да ме свържат с вас и да ви попитам лично...

Алла Ивановна кисело намръщи хубавото си носле и сниши глас:

— Ами да, бяхме любовници. Мъжът ми нищо не знае, но от вас няма да крия, защото Дмитрий Вадимович и без това е в течение. Сближи ни мъката, не намерих разбиране у мъжа си, а Костя...

— Да, разбирам — каза Настя. — Значи, като специалист не открихте никакви странности в поведението му?

— Абсолютно никакви. Да, Костик е малко странен, не е като всички, но това са прояви на невроза. И после, не забравяйте, че той от малък се е занимавал с компютри.

— И какво от това? — не разбра Настя.

— Как какво? Компютърът е неговият най-добър и единствен приятел, Костя общува с него, разговаря, лекува го, товари го, претоварва го, измисля му пълнеж. За такива като Костя хората просто не съществуват така, както разбираме това например вие или аз. За тях съществуват само машината и пълнежът ѝ. Те нямат навик да общуват с хора. Затова обикновено не са речовити. Разбира се, има изключения, но Костя Еремеев е типичен компютърен маниак, не е приспособен за социални контакти.

— Но нали е имал семейство — възрази Настя. — Как е могъл да има съпруга и дете, ако не е приспособен за социални контакти?

— О, без проблеми! — Лицето на Алла Ивановна се оживи, пролича, че тя навлиза в обичайните води на своята професия. — Човек, фокусиран в машината и пълнежа ѝ, може дори да не забележи как го грабват едни здрави ръчички и го завличат до гражданското. А когато нещата стигнат до дете, няма и да го питат, просто раждат — и толкоз. Между другото, понякога такива хора дори бременността забелязват чак когато до раждането остават месец-два. Такива са си, сякаш не са отгук. Но защо разговаряме само за Костя? Дмитрий Вадимович ми каза, че ви интересуват психическите проблеми на гостите на клуба. Не знам дали мога да ви помогна, все пак съществува лекарска тайна...

— Не, какво говорите, Алла Ивановна, та аз няма да ви питам кой конкретно заради какви проблеми е търсил помощта ви. Интересува ме, така да се каже, общата картина, най-типичните случаи, най-честите оплаквания.

Алла Ивановна на драго сърце разказа за оплаквания от лош сън, от чувство на самота и ненужност, от липса на взаимно разбиране с децата и внуците, а Настя все си мислеше как по-хитро да стигне с въпросите си конкретно до интересуващите я Корягина и Павлова. Докато в разговорите с членовете на клуба това не представляваше особена трудност, защото пенсионерите с удоволствие говореха за всичко, с Ярцева този номер можеше да не мине.

— Алла Ивановна, интересува ме и такъв един момент: горедолу ми е ясно върху какво се градят контактите на хората в трудова възраст, но какви са свързващите моменти при пенсионери, които нямат обща трудова дейност? На какво се градят техните връзки? Как се зараждат устойчиви приятелски отношения?

Алла Ивановна отново се впусна в разсъждения и Настя зачака удобен момент да зададе подготвения предварително въпрос.

— А на мен ми разказаха, че в клуба се създаде една устойчива група от три жени и един мъж, които били толкова различни като характер и манталитет, че хората и досега се чудят какво може да ги е свързвало. После две от жените в тази компания били убити. Да познавахте случайно някоя от тях?

— За Аида Борисовна ли питате? — леко се намръщи Ярцева.

— И за нея, и за Галина Илинична Корягина. Познавахте ли ги?

— Аида Борисовна — малко по-добре, тя на няколко пъти ме потърси, дори съм ѝ предписвала лек антидепресант. А другата жена изобщо не познавах, не е идвала на консултация при мен.

— А Елена Станиславовна Муравьова? Тя идвала ли е при вас?

— Онази, дето се мисли за дворянка стотни поколение ли? — Ярцева въздъхна и посегна за цигара. Всъщност Настя не видя за какво точно посегна тя, просто ръката ѝ, която до този момент бе подпирала брадичката, изчезна от кадър, а после се появи вече с цигара. — Идвала е, че как. Много ѝ се искаше да ѝ открия някакви необикновени проблеми, говорещи за дворянския ѝ произход. Оплакваше се от много неща, но според мен — все измислени. Търсеше внимание и признание, това е то. Абсолютно здрава психика и пълна, стопроцентова увереност в собствената си необикновеност.

— Ясно. А Полосухин? Казват, че Елена Станиславовна била влюбена в него.

— Защо „била“? — вдигна подчертаните си с молив вежди Алла Ивановна. — Тя какво, разлюбила ли го е? Или се е случило нещо с нея?

— Извинете, неправилно се изразих. С Муравьова всичко е наред, с Полосухин също, и двамата са живи и здрави. Та какво казвате за тези чувства?

— Имаше чувства — едва забележимо се усмихна Алла Ивановна. — Имаше. Във всеки случай, по мое време, докато работех там. Муравьова патологично мразеше Аида Борисовна и ревнуваше Полосухин от нея. Впрочем не по-малко мразеше Корягина, но не ревнуваше от нея, смяташе, че Корягина не ѝ е съперница. Лично аз не познавах тази Корягина, така че, както се казва, без коментар, но колкото до Павлова, Елена Станиславовна виждаше в нея силна

съперница. Разбира се, не без основание. Аида Борисовна беше ярка натура, разностранна, интересна, а Муравьова — само превземки, и то евтини, ако разбирате какво имам предвид.

На това място Алла Ивановна се засмя, Настя също — толкова уместно и най-вече вярно прозвучаха любимите думички на Елена Станиславовна Муравьова.

— Та какво можете да ми кажете за Полосухин?

— А... — Цигарата в ръката на Алла Ивановна описа сложен многоъгълник. — ... незначителен човек, мухльо, това е, което може да се каже за него. И той не идваше при мен, знам за него само от думите на Муравьова, е, и Костик ми е казал едно-друго. Жена с панталони, това е целият наш Полосухин. Беше тихо влюбен в Аида Борисовна и дори не му стигаше умът да намекне на Муравьова и на онази другата, Корягина, че няма смисъл да си точат зъбите за него. Всяка свободна минута грабва гергефа, ако няма работа за вършене, по цели дни може да си бродира.

— Е, затова ми стана интересно — как толкова различни хора са се превърнали в компания, станали са си близки. Имате ли някакви съображения по този въпрос?

Ярцева сви заоблените си снажни рамене.

— Никакви. Освен може би...

— Какво? — напрегна се Настя.

— Мога да предположа, че и четиримата са обичали да се занимават с критикарство. Но повтарям, само да предположа, защото познавах лично само две от тях — Муравьова и Павлова, а всичко останало ми е известно единствено от техните думи. Разбирате ли, Муравьова критикуваше всичко руско, за нея образец е Западът и неговата култура. Корягина — яростна сталинистка и привърженичка на твърдата ръка, днешният либерализъм ѝ беше като кост в гърлото. Полосухин смята, че Родината го е обидила, защото не го е приела обратно, не му е дала жилище и работа.

— А Павлова? Тя от какво беше недоволна?

— Тя беше доволна от всичко, но смяташе себе си за най-умната, а всички останали — за пълни дилетанти. Аида Борисовна казваше, че образованието се е обезценило, че в днешните университети не се преподава както навремето, че с пари може да се купи всякаква

диплома, затова човек не може да се довери на никакви специалисти, всички наоколо са неграмотни мошеници.

Вероятно Алла Ивановна имаше предвид онзи разговор, почти кавга, чийто свидетел неволно се оказала Тамара. Аида Борисовна е сметнала, че лекарката, дипломираната специалистка, неправилно е дозирала предписания ѝ медикамент. Естествено, Аида Борисовна по-добре е знаела колко пъти на ден трябва да взема лекарството. Настя силно се нуждаеше от подробности от онзи разговор, но не беше възможно да попита: самата Алла Ивановна не засегна темата, а на Настя не ѝ се искаше да се позовава на Тамара. Тя дори не би могла да обясни защо. Не ѝ се искаше — и толкоз.

— Та така, съберат се заедно, започват да хулят днешния живот, разбира се, всеки за своите обиди, но като цяло явно се е получавало нещо като строен хор. Във всеки случай, постоянно движеха заедно — продължи Ярцева.

Настя слушаше лекарката и си мислеше как ли самата Ярцева е учила в института. Като при съветската власт или така, както не е харесвало на Аида Борисовна Павлова? От една страна, май нямаше основания да се съмнява в нейната квалификация. Но от друга — този неин външен вид, който никак не предразполагаше към задушевен контакт с пациента, особено с възрастния, и тези нейни думички: „движеха“, „мухльо“... Тя, естествено, твърди, че Еремеев е психически здрав и не употребява наркотици, но може ли да се разчита на нейната професионална оценка? Настя нещо се усъмни.

ГЛАВА 8.

Да, Стасов беше прав — основата на работата на един детектив, без значение държавен или частен, е събирането и обработката на информация. В течение на няколко дни Настя от сутрин до вечер разговаряше с хора и изучаваше документи в търсене на въпросната информация, записваше си всичко отначало в бележника, после — в по-систематизиран вид — го прехвърляше в компютъра си, сетне свеждаше тази информация до най-същественото и съставяше отчети за Стасов, докато накрая започна да ѝ се струва, че знае наизуст биографиите и характеристиките на всички, които имаха дори и най-бегло отношение към клуб „Златна възраст“. Но от това нямаше никаква полза. Изобилието от информация породи у нея усещането за тресавище, в което тя затъва без никаква надежда за спасение.

В събота, 6 февруари, Настя спа колкото ѝ душа иска, стана след девет, взе душ, пи кафе и реши да разходи Дружка, докато отворят клубното заведение, където можеше да закуси обилно и вкусно. Тя така и не бе успяла да напазарува от магазин и всичките ѝ мечти за, макар и немного качествени, но пък топли дрехи така си и останаха мечти, затова тя все така ужасно мръзнеше, но храбро разхождаше старото куче по алеята от основната сграда до реката и обратно, като вдишваше влажния леден въздух и едва сдържаше треперенето си. Кучето за никъде не бързаше, грижливо оглеждаше храстчетата и дърветата, душеше ги, по някакви известни само нему причини ги отхвърляше и преминаваше към по-нататъшни търсения, приклякваше, после се отказваше и продължаваше пътя си.

— Дружке, миличка, хайде най-сетне да си свършиш работата и да се приберем на топло — хленчеше Настя.

Кучето вдигаше глава, поглеждаше я с умните си тъжни очи и въздишаше, сякаш искаше да каже: „Организмът не понася заповеди. Не съм виновна, че не ме слуша. Ние с него си имаме инстинкт. Бих се радвала да ти помогна, но...“.

От джоба на якето се разнесе звънът на телефона. В слушалката прозвуча запъхтеният глас на Тамара Виноградова:

— Настя, къде сте?

— Разхождам кучето. Случило ли се е нещо?

— Да. Чакам ви в основната сграда, във вестибюла. Моля ви, елате.

Настя прибра телефона и строго погледна Дружка.

— Край, мила моя, свърши се с молбите ми. Или бързо ще си свършиш работите, или в близко време няма да имаш тази възможност.

Кучето клюмна глава и веднага приклепна. „Гледай ти, сякаш всичко разбира“ — с учудване си помисли Настя. Дали да заведе Дружка в менажерията? Или да я вземе със себе си в основната сграда? Настя реши да не губи време и с кучето влезе във вестибюла.

— Стой тук, само че тихо и спокойно — каза тя и остави Дружка до самата врата.

Към нея вече бързаше Тамара — бледа, с треперещи устни.

— Елате, ще ви покажа нещо.

Каменская послушно я последва в коридора наляво от вестибюла.

— Ето, вижте.

Настя погледна към пода, където ѝ сочеше Тамара, и видя парчета разкъсан плат.

— Какво е това? — попита в недоумение.

В паметта ѝ изплуваха думи от статията в „Томилински куриер“: „В отговор на вика се стекло цялото домочадие, опитали се да успокоят Олга, но тя започнала да си скубе косата и да разкъсва дрехите си...“ Нима пак?

— Това е костюм от деветнайсети век за спектакъла, който поставихме за Нова година. Лично съм гошила.

Гласът на Тамара вибрираше и не беше ясно дали защото е много уплашена, или защото ѝ е жал за труда ѝ.

— Къде се намираше?

— В театралния гардероб, зад музикалния салон. Влизали сте там, нали си спомняте?

— Спомням си — кимна Настя. — Какви са вратите там? Аз влязох през музикалния салон. Има ли и друг вход?

— Не, само през салона.

— А прозорци?

— Има един, той е затворен отвътре, вече проверих.

— Кога намерихте това?

— Две минути преди да ви звънна. Нарочно дойдох в десет часа, исках да поработя върху един костюм за новия спектакъл... И видях... Настя, докога ще продължава това? Аз имам здрави нерви, но всичко си има граници.

Настя се огледа. Във вестибюла нямаше никого, в коридора — също.

— Някой, освен вас видя ли това? — попита тя Тамара.

— Струва ми се, никой. Аз влязох веднага след като отвориха основната сграда, дори почаках една-две минути пред входа, докато пазачът дойде с ключовете. Влязох, оставих палтото си в гардероба и тръгнах към музикалния салон. И видях... Нямаше други хора. По принцип администраторката вече трябваше да е тук, но още я няма, нещо закъснява.

— Значи, чистачките са били тук приблизително между шест и осем — уточни Настя.

— Или до осем и половина. Ако бяха видели това, щяха да го махнат. И да се обадят или на мен, или на охраната.

Следователно човекът, който е направил това, е бил тук между осем и половина и десет. Нима никой не е видял как влиза и излиза? Денят напредва, отдавна е светло. Странно.

— Значи, той ноцува в сградата — уверено отговори Тамара. — В някое от хотелските жилища.

— Не — поклати глава Настя, — това е твърде опасно. Във вашия хотел живеят само трима души, да заподозреш някого от трима души е детска задача. Освен това всички са дошли тук след Нова година и не може да имат нещо общо с огледалото и космите. Проверих това.

— Тогава как е могло да се случи? — слисано попита Тамара.

— Ще мислим — въздъхна Настя. — Трябва да почистим всичко тук, докато никой друг не го е видял.

Тя си спомни за намерението си да закуси добре. А между другото, защо не помислим за хората, работещи в заведението? И техните досиета тя не просто бе прочела, а ги бе научила наизуст. Е, и какво? Беше си изяснила, че работещите в заведението — готвачите и

сервитьорите — идват по-рано: готвачите — в осем, сервитьорите — в девет, но на тях не им отключват входа на основната сграда, имат си отделна врата от страни, през която внасят продуктите, както и покривките и салфетките от пералнята. И те не излизат в коридора, където се валяха парчетата плат, докато не се отвори заведението, което работи, както и клубът като цяло, от десет часа. Но какво значи „не излизат“? Според правилата е така. Какво обаче пречи някой да отвори вратата отвътре и да излезе? Ами нищо! Трябва само в залата на заведението да няма други хора, така че никой да не го види.

Ами чистачката? Какво може да ѝ попречи да почисти помещенията, да измие пода в коридора и преди да си тръгне, да разхвърля парцалите по пода? Нищо. А колко чистачки работят едновременно? Май пет. Затова чистенето отнема толкова малко време. Следователно е трябвало въпросната да си тръгне последна и да бъде сигурна, че никоя от колежките ѝ няма да се върне в коридора. Впрочем май бяха ѝ казали, че след чистенето пазачите оглеждат помещенията в основната сграда, преди отново да ги заключат... Какво пък, значи, може още веднъж добре да помисли за служителите от охраната.

За всеки случай Настя реши да попита отново — напоследък бе престанала да разчита на паметта си, с която по-рано толкова се бе гордяла и която навремето никога не бе я подвеждала.

— Как работят чистачките?

— От шест сутринта почистват първия етаж и служебните кабинети на втория, после се разотиват и се връщат към единайсета да почистват хотелските стаи — разсеяно отговори Тамара.

— Колко чистачки имате?

— Пет.

Значи, този път паметта не бе я подвела. Пак добре.

— Къде държат метлите и лопатите? Хайде бързичко да почистим тук.

Тамара хвърли на Настя странен поглед и се усмихна с треперещите си устни.

— За какво ви е метла? Аз по-бързо ще събера всичко с ръце.

След тези думи тя се наведе и тръгна по коридора, като с пъргави движения събираше парцалите. Настя мислено ѝ завидя: със своя

болен гръб не може да направи този фокус, не може така леко и бързо да се навежда, без да се хваща с ръце.

— Страхотно! — възхити се тя. — Аз не бих могла да го направя.

Тамара стисна в юмрука си последното парцалче и се изправи.

— Не ми завиждайте, Настенка, и аз не мога да правя много неща. Ако зависеше от мен, щях да подстригвам и да правя прически на хората от сутрин до късна нощ, както на младини, но не мога — краката ми се уморяват, ръцете ме болят. Вие поне успяхте ли да закусите? Или планирахте закуската след разходката, а аз ви попречих?

— Смятах да хапна в заведението. Сега ще отида да поръчам, а докато те приготвят закуската, ще отведа кучето.

— Виждам, че сте се привързали към него — отбеляза Тамара. — Замисляли ли сте се да го вземете?

— Вкъщи ли? — уплаши се Настя. — Не, не съм се замисляла. А и едва ли това е възможно.

— Защо?

— С моя съпруг нямаме организиран режим, той работи в Подмосковието, там живеят неговите родители, така че Льоша често остава да ноцува у тях, ако има много работа. Аз също не разполагам с времето си — ту се прибирам рано, ту чак посред нощ. А нали на животното е нужен режим, то трябва да се разхожда навреме, да го храниш. Не, на нас с мъжа ми куче е противоположно. Освен да вземем котка, котките по-малко зависят от човешкото дневно разписание.

— Ами вземете си котка, тук имаме много — предложи Тамара. — Изберете си някоя от вече добре излекуваните, най-красивата, най-младата, най-здравата.

Тя полека-лека се съвземаше от потреса и усмивката ѝ отново ставаше лека и уверена.

— Благодаря, ще помисля — обеща Настя.

Влезе в заведението, без да се съблича, помоли да ѝ приготвят омлет с шунка и домати и палачинки с мед, а засега да ѝ дадат три пирожки с месо, взе ги и изтича до входа, където послушно я чакаше Дружка.

— Браво — похвали я Настя, — умееш да бъдеш търпелива и да чакаш. Заслужи си наградата.

Пирожките бяха излапани мигновено, след което Настя заведе кучето в менажерията и се върна да закуси.

И тъй, какво имаме до момента? На света не съществува никакъв доктор на историческите науки Аркадий Волдемарович. Съществува някакъв тип, нарекъл се с това име и представил се като учен. И този тип е дошъл при младичката доверчива журналистка Наталия Малец и ѝ е надрънкарал зловещата история за имението на Румянцев-Лобанови. Журналистката е повярвала и е написала всички лъжи, които са ѝ втълпили. След което в имението е започнало демонстрирането на достоверността на написаното. Всички трябва да се ужасят и да повярват, че някъде съвсем наблизо обикаля страшен убиец — безумният потомък на рода Румянцев, и всеки момент може да си избере следващата жертва. Дотук всичко е ясно. Въпросът е друг: дали убийствата на Корягина и Павлова са звена от същата верига, или те съществуват сами по себе си, а Аркадий Волдемарович се е лепнал за ситуацията по-късно?

Този Аркадий има помощник в имението и през всичките тези дни Настя непрестанно се опитваше да го извади на бял свят. Досега безуспешно.

Тя ядеше палачинките, като ги поливаше с мед, и гледаше симпатичната сервитьорка, която, застанала до бара, ловко сгъваше платнените салфетки на едни такива... финтифлюшки, както мислено се изрази Настя. Пръстите на момичето действаха леко и бързо, то дори не поглеждаше ръцете си, докато работеше, и същевременно гледаше екрана на висящия над бара телевизор, който излъчваше някакво сутрешно предаване за мода. Нещо в тази картина притесняваше Настя, беше ѝ неприятно и същевременно някак тревожно, като по време на изпит, когато разбираш, че вече не можеш да се обърнеш и да си тръгнеш и ще трябва да изтеглиш въпроса, но въпросът още не е изтеглен и ти все още не знаеш извадил ли си късмет или не.

Тя извърна поглед, постара се да превключи мислите си към нещо друго — това винаги помагаше, после отново погледна сервитьорката и изведнъж си спомни пръстите на Валерий Василевич Полосухин, които толкова спорно боравеха с иглата. Само преди няколко дни бе разговаряла с него в стаята, където се събираха любителите на бродерията, и се бе смаяла колко пъргаво работи Полосухин — с едната ръка забожда иглата от горе на долу, а с другата я изважда отдолу нагоре, при което безпогрешно улучва правилната

дупчица в канавата. Майстор по ремонт на автомобили, работил в автосервиз... Ще видим, ще видим.

Наоколо нямаше хора, в момента Настя беше единствената посетителка на заведението, така че спокойно можеше да се обади по телефона и да говори, без да повишава глас. Набра номера на Сергей Зарубин, своя бивш колега, който още работеше на „Петровка“.

— Серьожа, говори ли ти нещо името Полосухин? — попита тя.

— Полосухин, Полосухин... — замислено повтори след нея Зарубин. — Освен ако става дума за Лерка Енота. А?

— Валерий Василевич — уточни тя.

— Ами да, Лерка Енота. Че откъде изплува той? Вече десет години нищо не се чува за него, мислехме, че се е оттеглил от активна дейност, пенсионерства. Или ти все пак питаш за някой друг Полосухин?

— Серьожа, не знам — призна тя. — Просто тук има един Валерий Василевич Полосухин, който нещо не ми харесва.

— А с какво не ти харесва? — заинтересува се Сергей. — С муцуната си ли?

— Муцуна като муцуна, ръцете му обаче са подозрителни. Прекалено ловки са за автомеханик.

— Ловки, казваш? Ами тогава определено е Лерка Енота. Изобщо не се съмнявай. По ловкост на ръцете той няма равен из просторите на нашата велика страна.

— Кой е той все пак? Можеш ли да ми изясниш като хората?

— Ох, Настя Павловна — засмя се Зарубин, — цял живот си прекарала в отдела за тежки престъпления и не забелязваш нищо друго, освен своите венценосни трупове, а аз дойдох откъде и пак знам повече от теб. Валерий Василевич Полосухин е цяла легенда, краде от тринайсетгодишен, необикновено ловки ръце, би трябвало да прави фокуси в цирка.

— По основна специалност е бил джебчия, но за него казваха, че във всеки пръст имал по чифт уши и чифт очи, така че ръчичките му били не само ловки, но и чувствителни, можел да отключи всяка брава не само с шперц, ами и с просто телче. И то брава с всякаква степен на сложност. На няколко пъти го залавяли, но всеки път трябвало да го пускат — не можели нищо да докажат, така че официално той се води неосъждан, макар че в биографията си има хиляди кражби. Но както

вече казах, през последните десетина години нищо не се чува за него. Дори, грях ни на душата, си бяхме помислили, че нашият Лерка Енота е предал богу дух.

— А защо прякорът му е Енота? — поинтересува се Настя.

— Защото опашката на енота е раирана — весело отговори Зарубин. — Полосухин нали значи „раиран“^[1]... Та къде, казваш, го намери?

— В Томилин.

— Къде?!

— В Томилин — търпеливо повтори Настя. — Стасов ме прати в командировка тук.

— А какво прави там Полосухин?

— Живее. Върнал се е от емиграция.

— Откъде, откъде? — недоверчиво попита Сергей.

— От Германия. Прав си, през последните десет години се е оттеглил от активна дейност, защото сполучливо се е оженил и е заминал с жена си, етническа германка, за Германия. Живял е там щастливо от социални помощи, нищо не е правил, защото жена му говорела свободно немски. А после жена му умряла и там му докривяло, нали не знае езика. Не е научен да работи, както е прието в Германия, пък и езикът... така че му доскучало да седи сам вкъщи, нямало вече с кого да си говори, нищичко не можел да свърши сам. И взел, че се върнал.

— И от какво живее? Да не би пак да се е захванал със стария занаят?

— Работи, колкото и да е странно, но работата му е лекичка, има много свободно време, може да говори на родния си език. Поработи малко и седне — бродира, клюкарства. Но имам подозрението, че все пак си е намерил допълнителна работа, използва предишните си навици. Така че чакай, Серьоженка, ще ти се обадят от отдела в Томилин. Или Федулов, или Вторушин. Запомни ли?

— Запомних. Да се обадят, ще им разкажа каквото знам. Между другото, имай предвид, че в Главния информационен център имат пръстчетата на Полосухин, така че, ако се стигне до идентифициране, няма да имате проблеми.

— Ще го имам предвид.

Заведението беше все така празно, дори сервитьорката с чевръстите ръце бе завършила своите манипулации със салфетките и ги бе занесла в килера, а Настя реши да се обади още веднъж. Този път на Федулов, чийто телефон дълго даваше заето, така че след няколко несполучливи опита тя се принуди да звънне на Вторушин. Той се отнесе към нейния разказ за сутрешното произшествие и към съображенията ѝ относно Полосухин с неочаквано внимание.

— По принцип делото за двете убийства вече не е на дневен ред и не е възобновявано, но аз ще намеря възможност да установя наблюдение над вашия Полосухин — обеща той. — Още повече че ръководството е в течение на вашето разследване и ни нареди да ви помагаме. Е, заповедите не се оспорват. Нали е така?

— Вероятно — съгласи се Настя. — Благодаря.

— Още няма за какво. А за московския контакт ви благодаря, непременно ще се свържа с вашия колега. Тук не ни трябва професионални столични крадци, имаме си достатъчно свои.

Учтив. Възпитан. Добре говори. Не ѝ харесваше на Настя тоя Иля Вторушин. Има у него нещо такова... гнило ли, да го кажеш. Или на нея вече навсякъде ѝ се привиждат откачалници? Ами ако греши за Полосухин и той няма нищо общо или пък този изобщо не е онзи Полосухин, просто пълен съименник? Тогава кой? Или не кой, какво? Настя потрепери. Тя не вярваше в призраци и духове, но нали тук... И счупеното огледало, и разпилените коси, и счупените стъкла на хола, и днешната разкъсана рокля — всичко бе ставало в основната сграда на имението, когато там не е имало почти никого. И никой нищо не е видял. Сякаш безпльтен дух е прелитал през стаи и коридори. Ах, дявол да го вземе!

Но ако догадката ѝ за Аркадий Волдемарович и Полосухин е вярна, излиза, че убийствата на Корягина и Павлова съществуват сякаш самостоятелно, без връзка с имението, а хората, заинтересовани от закриването на клуба, просто са се възползвали от тези убийства, съчинили са легендата, в която ловко са вплели всички детайли от реално извършените убийства, добавили са подробности и продължават да плашат хората с различни дребни произшествия, които прекрасно се вписват в съдържанието на легендата. Тоест разобличаването на Полосухин по принцип ще означава, че Настя е изпълнила поставената ѝ задача. А ако се окаже, че помощникът на

Аркадий Волдемарович не е Полосухин? Е, какво значение има, важното е да го открие и тя всъщност само с това се занимаваше през последните дни — събираше и изучаваше информацията за всички, които имаха отношение към клуб „Златна възраст“ и към територията на имението. Ето защо би трябвало да намери този митичен историк и да види с кого той контактува. След което ще стане ясно, че на територията на имението няма и никога не е имало никакъв маниак — и членовете на клуба могат да се успокоят и да си продължат заниманията, което всъщност е целта на Бегорски. Той не се интересува кой е убил Корягина и Павлова, за него е важно да спаси идеята си и да запази клуба.

Виж, на Настя Каменская ѝ е много интересно кой е убил Галина Илинична и Аида Борисовна. Защото, ако маниакът наистина съществува, това е опасно. И не е сигурно, че той не се намира в имението. Може да е съвсем наблизо, може да е ей това симпатично младо сервитьорче, което сега раздига мръсните чинии от масата на Настя и толкова приятно се усмихва. Просто маниакът никак не е фокусиран върху измислената легенда, той няма за задача да си върне имението, той има някакви съвсем различни съображения, според които си избира жертвите. И тогава би било рано за Бегорски да се успокоява. Не, при всички положения не може да се мине само с разобличаването на Аркадий Волдемарович и неговия помощник, ще трябва случаят да се разнищи докрай. Колко ли още време ще е нужно, преди Настя да може да се прибере вкъщи?

Телефонът ѝ звънна точно в момента, когато симпатичният сервитьор ѝ донесе кафето. В слушалката гръмна басът на Владислав Стасов:

— Слушай, Каменская, ти писателка ли си решила да ставаш?

— Защо? — стъписа се Настя.

— Всеки ден ме затрупваш с отчети с такъв обем, че трябва да ги чета като роман. Не можеш ли да излагаш идеите си по-кратичко?

— Не мога. Нарочно пиша по-подробно, та ти с необременения си поглед да ги огледаш, може аз нещо да пропускам или да интерпретирам неправилно. И изобщо, гледам да свеждам информацията до минимума. Не съм виновна, че тя е толкова много.

— Добре де — тросна се Стасов, — аз и без това препращам отчетите ти на Татяна, тя да ги чете, нямам време за тях.

— А какво казва Таня? — живо се интересува Настя.

Съпругата на Стасов — Татьяна, беше популярна писателка, автор на много криминални романи, освен това в миналото бе работила като следовател, имаше голям опит и стаж, затова нейното мнение имаше за Настя дори по-голяма тежест от мнението на самия Стасов.

— Казва, че било интересно — позасмя се Владислав. — Чуди се как не ти се пръска главата от това изобилие от информация.

— Ами пръска се — призна Настя. — Между другото, днес ми се наложи да потърся помощ от Серьожка Зарубин.

— И какво? — не разбра Стасов.

— И нищо — отвърна тя предизвикателно. — Помогна ми. От къде на къде той е длъжен ей така, даром, да помага на твоите служители?

— А, разбрах — засмя се Владислав. — Добре, моята благодарност за Зарубин ще бъде веществена и съществена.

Настя не бе успяла да прибере телефона, когато зад гърба ѝ се разнесе гласът на Бегорски:

— Вие продължавате да водите неправилен начин на живот. Вместо спокойно да закусвате, разговаряте по телефона. Е, на какво прилича това?

— Здравейте, Андрей Сергеевич — смотоледи тя.

— Добро утро. Това на нищо не прилича — знаеше си своето Бегорски. — Какво ядохте? Само не се опитвайте да съчинявате в движение, вече знам, че сте поръчали омлет и палачинки с мед. И това на нищо не прилича.

— А какво трябваше да ям? — възмути се Настя. — Открай време светът е възприел омлета като най-нормалната закуска, във всички хотели сутрин правят именно омлет.

— Светът не е критерий за мен — строго заяви Бегорски. — Защото съществуват елементарни правила, с които аз ви запознах, докато пътувахме насам. Не е правилно на закуска да се ядат белтъчини и още по-неправилно е те да се съчетават с въглехидрати като тестеното и сладкото. Вие какво, да не би да забравихте?

Тя не че беше забравила, напротив, много добре бе запомнила всичко, което ѝ бе говорил Андрей Сергеевич, но и през ум не ѝ бе минало да приеме думите му като ръководство за действие. Като

говори — да си говори, Настя Каменская има собствена глава на раменете си. И собствени навици, и собствени вкусове и пристрастия.

— За закуска трябва да ядете овесена каша, сварена с вода, без мляко и захар. Може с конфитюр за диабетици, ако толкова не ви е вкусна инак. А преди овесената каша — плодове. Вече ви обясних: щом плащам за една работа, искам работещият да бъде трудоспособен и активен и да изпълнява задачата си максимално ефективно. Обещайте ми, че от днес нататък ще закусвате правилно.

— Няма пък — дръзко отговори Настя и се засмя. — Добре дошли, Андрей Сергеевич.

— Не се измъквайте. Обещавате ли? Имайте предвид, че ще се разпоредя в кухнята сутрин да не ви сервират никакви безобразия.

— Колко рано сте пристигнали днес — каза тя с усмивка. — Да не би цяла нощ да сте пътували с колата?

— Пътувах с влака, а колата ще пристигне утре.

Какви са тези странности? Защо е трябвало да пътува с влака и на другия ден колата да пристига в Томилин без пътник? И после, нали той я уверяваше, че не може да понася влакове и пътува с тях само заради Тамара. Не, определено Андрей Сергеевич Бегорски не прилича на себе си.

— Анастасия Павловна, научих, че тук съвсем сте премръзнали.

Охо, значи и това... Дали Тамара е пуснала клюката? Тя ще е, няма кой друг.

— Защо не ме послушахте? — продължи междувременно Бегорски. — Нали ви казах как трябва да се облечете и какво да си вземете. Сметнахте, че искам просто да ви командвам срещу парите си ли?

Всъщност Настя точно това си бе помислила, но не можеше да го признае. Още повече че впоследствие се бе убедила колко прав беше той.

— Не биваше да ми се сърдите, та аз исках да бъда полезен, знам какъв кучешки студ е тук, а и въздухът е с повишена влажност, затова е не само студено, но и влажно. А и тук не може да се купи нищо свястно, освен срещу луди пари, но вие не приличате на заможна прахосница и любителка на шопинга. Хайде да се разберем така: ще се обадите на съпруга си и ще го помолите да приготви като багаж дрехите, за които ви посъветвах. Запазихте ли списъка?

Тя мълчаливо завъртя глава.

— Ама разбира се, така и предполагам — кимна Бегорски. — Вие сте ми се ядосали, позасмели сте се и сте го изхвърлили, нали? Ще трябва да си напрегнете паметта и да си спомните всичко, което ви казах. Мъжът ви да събере нещата, ако трябва, и да купи едно-друго, а шофьорът ми утре сутринта ще вземе багажа и ще го докара. И нека вашият съпруг непременно да ви изпрати термобельо. Защо се мръщите?

— При думата „термобельо“ в главата ми изникват асоциации с войнишки ватирани гащи отпреди половин век — призна Настя. — Такива неща ли искате да обличам?

— Ама вие да не сте полудели! Никога ли не сте носили термобельо? Нямате ли вкъщи?

— Не, и никога не съм имала.

— Тогава помолете съпруга си да ви купи. Или ми кажете номера, ще наредя на шофьора да купи и да го донесе. Вие сте ужасно изостанала личност, Анастасия Павловна, все още живеете в миналия век. Не може така, трябва да вървите в крак с времето.

Ха така, само това оставаше — някакъв чужд човек да ѝ купува долно бельо. По-добре да помоли Чистяков, макар че той сигурно ще падне от стола от смях.

Междувременно Бегорски сметна, че темата е изчерпана, и заразпитва Настя за напредъка в разследването и особено за това, което се бе случило сутринта. Сервитьорът му донесе плодова салата и овесена каша и Настя с ужас се загледа в това, което от днес нататък ѝ предстоеше да яде сутрин. Ами не обича овесена каша — и толкоз! И не може да яде плодове на гладно, имаше гастрит, боли я стомахът. Може пък с помощта на Тамара да успее да се разбере с тукашната кухня да не обръщат внимание на указанието на шефа?

* * *

При думата „термобельо“ Чистяков едва не се задави.

— Ти какво, сериозно ли? — попита недоверчиво.

— Льоша, тук така премръзнах, че съм готова да нося какво ли не, само и само най-сетне да се стопля. Бегорски твърди, че

термобельото било много хубаво нещо. Хайде да опитаме.

— Ами както кажеш. Аз, разбира се, сега отивам да купя, но... Жена ми с ватирани гащи! Просто умът ми не го побира!

Той още дълго се изненадва и възмущава, но обеща да събере исканите дрехи и утре сутринта да ги предаде на шофьора.

На другия ден Настя получи от пристигналия шофьор обемист сак с дрехи, сред които намери и нов дебел кашмирен пуловер. „Благодаря, Льошик“ — помисли си с благодарност и умиление, докато мереше пъстрата и копринена на допир дреха. В сака бяха и дебелото яке с качулка, и двата чифта дънки, и ботушите „луноходи“. И още две чаровни ярки кутийки. Настя с недоумение отвори едната от тях и извади нещо красивичко, с цвят на разярена съомга, на цветчета, по форма напомнимащо блузка с дълги ръкави, меко и много приятно. Какво е това, господи? За какво ѝ е? Още не е дошло лятото все пак. Във втората кутийка откри тънък чорапогащник без стъпала от същата материя. И едва тогава Настя се сети, че това е именно термобельото, за което толкова дълго бяха говорили. Гледай ти! Това направо да го облечеш за премиера в Большой театър.

Плахо навлече бельото и се погледна в огледалото. Забавно. Обу дънките, облече плътна тениска и новия пуловер, обу и „луноходите“ и върху всичко — якето с качулката. „Какво, сега ще рискуваме ли да излезем? — запита се и веднага с въздишка си отговори: — Ще рискуваме, я, къде ще ходим? Няма как да не излезем.“

Отиде в менажерията и изведе Дружка. За пръв път, откак се намираще в Томилин, разходката достави на Настя удоволствие.

* * *

Обаждането на Вторушин свари Настя в момента, когато след вечерята в клубното заведение обличаше якето си в гардеробната.

— Анастасия, ако все още се интересувате от Полосухин, съобщиха ми, че в момента той се намира в бара на хотел „Заря“, където пие бира в компанията на човек, който е отседнал в същия хотел. Ще отидете ли?

— Непременно. — Тя бързо вдигна ципа на якето и си сложи качулката. — Сега ще изтичам до гаража, вземам кола и тръгвам.

— Добре. Ако има нещо, аз съм на линия. Само ви моля...

— Знам — прекъсна го Настя и изскочи навън, — не съм вчерашна.

Разбира се, Вторушин имаше предвид тя да не се занимава със самодейност и да не се опитва да задържа сама когото и да било. Настя и бездруго не възнамеряваше да предприема такова нещо. Нейната работа е информацията, а със задържане да се занимават други. За миг ѝ докривя, но тя бързо прогони толкова неуместната в момента тъга.

Шофьорът, когото ѝ бе дал на разположение Бегорски, беше на мястото си, пиеше чай в служебното помещение на гаража. Само след минута те излязоха през портите на имението и колата полетя към мястото, където се намираше хотел „Заря“.

Настя видя Полосухин още от улицата, към която гледаха прозорците на бара. Валерий Василевич седеше до уютна маса, оградена от съседните с ажурна дървена стойка, украсена с изкуствен бръшлян, в компанията на мъж, който поразително подхождаше на описанието на тайнствения Аркадий Волдемарович. Да можеше да чуе за какво си говорят... През прозореца тя прецени разположението на масите и разбра, че има шанс да заеме много удобно място, от което ще може да чуе ако не всичко, поне нещичко, и при това да остане незабележима за Полосухин.

Настя остави якето си в гардероба и улови неодобрителния поглед на салонния управител към нейните „луноходи“. С такива обуща — в бар на приличен хотел! Позор. Тя реши да игнорира общественото мнение и решително се запъти към масата, която бе харесала. Полосухин се падна точно зад гърба ѝ, зад тънката дървена преградка. Не се чуваше много добре — събеседниците си говореха тихичко, а от тонколоната наблизо се лееха звуци на хардрок, но Настя успяваше да различи някои отделни думи. Като цяло се създаваше впечатление, че събеседникът на Полосухин настоява за предпазливост и внимателни действия, а Валерий Василевич се отнася към това с пренебрежение и гарантира, че всичко ще бъде тип-топ. В един момент музиката секна, вероятно сменяха диска, и Настя чу цяла фраза, произнесена от непознатия. По-точно не фраза, а нейната мелодия, защото тя отново не различи нито една дума, но пък долови интонацията, излетяла нагоре. Сега вече нямаше съмнение, именно това е загадъчният Аркадий Волдемарович. Намери се изгубеният!

Е, и какво да прави сега? До масата на Полосухин и неговия приятел приближи сервитьор и Настя чу как те си поръчаха още бира. Значи, все още няма да си тръгват. Тя внимателно се измъкна от мястото си и излезе във вестибюла, където отново срещна пълния с подозрения поглед на салонния управител. Обади се на Вторушин.

— Иля, Полосухин е тук с Аркадий Волдемарович, когото ние с вас безуспешно търсихме. Имате ли някакви идеи?

— Че какви идеи мога да имам? — равнодушно отговори капитанът. — Нямаме причина да ги задържим дори да сте абсолютно права и именно те да са измислили и осъществили всички безобразия в имението. Това е ненаказуемо, може да се нарече само дребно хулиганство, и то трудно. А нямаме доказателства за тяхна връзка с убийствата.

Настя разбираше, че той е прав. Ако беше с пагони и удостоверение, тя щеше да измисли как и за какво да си поприказва със сладката двойка, а така... Коя е тя? Социоложка от столицата? Дори да е частен детектив, пак няма никакви права.

— И какво, нямате ли варианти? — попита безнадеждно.

— Е, защо — позасмя се Вторушин. — Варианти винаги има. Как мислите, колко време още ще останат в хотела?

— Поне двайсет минути, току-що си поръчаха още по чаша бира.

— Добре, сега ще дойда. Ще ги задържим, ще ги постреснем. Всичко ще бъде както трябва. Ако се наканят да тръгват, постарайте се да ги задържите. Ще можете ли?

— Ще опитам — въздъхна Настя.

Да, местните оперативни работници не проявяват особено усърдие за разкриването на двете убийства. Впрочем това се отнася само за Вторушин, защото Федулов уж демонстрира пълна готовност... Впрочем знае ли човек, може да е само демонстрация. Какво ги интересуват две пенсионерки? Давността на едното убийство е почти година, на другото — вече четири месеца, щом досега не са им отсекли главите, задето не са ги разкрили, защо да се напрягат? Ето, всеки ден става по нещо, нови дела се силят като от рог на изобилието, поне тях трябва да нищят. Вярно, Федулов говореше нещо, че не можел да спи спокойно, докато маниакът се разхожда из града, но това са само думи. А на практика се получава съвсем друго. Ту не можеш да

го откриеш по телефона, ту той не смята за нужно да съобщи нова информация. На никого за нищо не му пука.

Настя се върна в салона и отиде до масата на Полосухин.

— Здравейте, Валерий Василевич — постара се тя да се усмихне възможно най-лъчезарно. — Добър вечер, Аркадий Волдемарович. Или се казвате другояче?

— Николай Семьонович, ако разрешите. — Събеседникът на Полосухин се надигна за поздрав. — Познаваме ли се?

— С Валерий Василевич — да, познаваме се, а с вас — задочно. Нали вие сте идвали при младичката журналистка Наташа? Нали по вашия разказ тя е съчинила своята прочута статия?

— Не разбирам за какво говорите. — В гласа на Николай Семьонович прозвучаха надменност и хладно недоумение.

— Я престанете, моля ви се — махна с ръка Настя. — Може ли да поседна при вас?

— Заповядайте.

— Ами вие защо мълчите, Енот? — обърна се Настя към Полосухин. — И вие ли не разбирате за какво говоря? Знаете ли, все си мислех как е ставало така, че пазачите да не виждат никого да влиза в основната сграда и да излиза от нея, а после се сетих, че всъщност никой не е влизал. И съответно не е излизал. Криели сте се там през цялата нощ, нали? За вас не е проблем да вземете ключовете. Пък и те не ви трябват кой знае колко, вие отключвате всякакви врати и без ключове. Просто не сте излизали от сградата, когато са я заключвали за през нощта. Хем пазачите проверяват всички помещения, преди да заключат. Задача, а?

Полосухин мълчеше и гледаше Настя с присмехулна усмивка.

— Но задачката се е оказала, общо взето, лесна — продължи тя. — Пазачите проверяват помещенията на клуба и служебните кабинети на втория етаж, но не проверяват незаетите хотелски стаи. Защо да ги проверяват, след като в тях не живее никой? Отбиват се при гостите от други градове, убеждават се, че са си на мястото и кротко се готвят да си лягат, и с това приключват проверката на хотелската част. Нали така? Така е, така е, аз специално се поинтересувах. Така че на вас, Валерий Василевич, нищо не ви е пречело точно преди да затворят клуба, да речем, в десет без десет, да влезете в някоя от тези празни стаи и да останете там през цялата нощ. Вярно, има опасност на

сутринта някоя от чистачките все пак да влезе да избърше праха и да забележи, че леглото е омачкано, но вие сте човек предвидлив, не сте спели на леглото, а на диванчето. А на сутринта сте поглеждали през прозореца и сте виждали кога си тръгват чистачките. Сградата отново е оставала под ключ и тогава вие сте слизали и сте осъществявали замисленото. Проста работа.

— После отново сте отивали в стаята и сте изчаквали клуба да се оживи, та да можете да слезете и да си дадете вид, че работите нещо. Най-важното е било да не попаднете през очите на живеещите в другите хотелски стаи. И напълно сте успели.

— Умна си, сестро, нищо че си млада — изпъшка Полосухин. — Детектив може да излезе от теб.

„Интересно, мога ли да приема тези думи като комплимент за моята младоликост? — помисли си Настя. — Той вече мина и на «ти», сякаш съм някоя хлапачка. Или е опит да ме унижи?“

— Не — шеговито завъртя глава тя, сякаш подчертаваше мнимата си младост, — на детективите им плашат малко. Няма какво да правя сред тях.

— Моят приятел Валерий Василевич май веднъж ми спомена, че сте социолог. Така ли е? — обади се Николай Семьонович... или пък Аркадий Волдемарович.

— Така е — весело се усмихна Настя.

— Доколкото знам, и в социологията плашат малко.

— Малко е — на драго сърце се съгласи тя. — Но има много възможности да се припечели допълнително. Курсови, дипломни работи, реферати, дори дисертации. Мога да пипам колкото си искам. Търсенето е голямо.

— Ами пиши си — тросна се Полосухин. — Защо си вреш носа, където не ти е работа?

Това можеше да се приеме за признание. Настя разбираше, че Полосухин и неговият приятел са сигурни в своята неуязвимост. Нищо не може да докаже. А и да може, доказаното не става за работа, всеки следовател ще откаже да възбуди наказателно преследване поради незначителност на деянията. Нищо не ги заплашва, затова и не отричат много-много.

— Аз пък, видите ли, съм жена — усмихна се тя, — и то истинска жена, стопроцентова. Тоест същество ужасно любопитно. И

ми стана интересно защо всички толкова се вълнуват, страхуват се от духове, от някакви манияци, непрекъснато си припомнят някаква стара легенда. Тук убили две старици. Впрочем какви ти старици — едната била само на шейсет и осем, другата — на седемдесет, жени в разцвета си.

— Слушайте, млада госпожо — обади се най-сетне Николай Семьонович, след като отпи голяма глътка от тъмната бира, всичко това е много смешно и аз с удоволствие бих се повеселил заедно с вас, ако разбирах защо ние трябва да слушаме всичко това. Да не би да сте ни сбъркали с някого?

„Ето на, и този ме нарече млада. Нима изглеждам толкова добре? Нещо се съмнявам — мярна се в главата на Настя. Евтин трик, за да подчертае моята нищожност в сравнение с двама толкова солидни мъже.“

— Ама моля ви се, как може! Нима Лерка Енота може да бъде сбъркан с някого? Ами че него го знаят не само всички детективи в Русия, знаят го дори социолозите като мен. Вярно, за целта трябва да имат познати детективи. Е, аз имам. И те прекрасно си ви спомнят, господин Енот.

— Слушай, ти, младо-зелено — процеди през зъби Валерий Василевич, — аз не се отричам от миналото си, каквото било — било, но както се казва, нехванат крадец — от царя по-голям. Отдавна съм приключил онези работи. Пенсионер съм, разбра ли? Сега мога да ти призная каквото си поискаш, защото за моите майстории вече свърши срокът за давност. А ти няма да ми припишеш нищо ново, просто забрави.

— Ама моля ви се, Валерий Василевич, че коя съм аз, та да ви приписвам нещо? Виж, местните оперативни работници с удоволствие ще ви разпитат кой ви е поръчал разните фокуси в имението. Вие сте абсолютно прав, фокусите не са причина да се завежда наказателно дело, така че можете да бъдете спокоен. Максимумът, който заплашва лично вас, е уволнение. Е, не е много страшно, нали? Ще си намерите друга работа, досието ви е чисто, сигурно имате и трудова книжка, макар и фалшива. Вярно, ще ви бъде по-трудничко с жилището, но все някак ще се справите, ще решите проблема. За вас пък, Аркадий Волдемарович, перспективите са съвсем прекрасни. И вас са ви наели, нали? Или лично сте заинтересован от ликвидирането на клуба и

покупката на имението. Ама не, едва ли — поклати глава със съмнение тя, — нямате толкова пари, мащабите ви не са като за олигарх. Вие сте обикновен наеман работник. Само че... какъв лош късмет, драги ми господа: местната милиция има две неразкрити убийства и вие двамата сте най-разкошните заподозрени, каквито човек би измислил. Особено господин Полосухин с неговата забележителна биография. Как мислите, трудно ли ще им бъде да ви прикачат към убийствата на Корягина и Павлова?

Полосухин започна бавно да се надига от стола си.

— Слушай, ти...

— Мисля, че няма да им е много трудно — каза Настя, сякаш нищо не се бе случило. С крайчеца на окото си тя бе забелязала спрелия във автомобил, от който слязоха Федулов, Вторушин и още един милиционер в униформа и с автомат. — Стига да имат желание. Ама седнете де, още е рано да ставате, още никой не е дошъл.

— Кой не е дошъл? — За пръв път от началото на разговора в гласа на Николай Семьонович прозвуча тревога. — Чакаме ли някого?

— Е, че как, чакаме хората от милицията, които на всяка цена трябва да разкрият двете убийства. Те, може да се каже, не мигват по цели нощи, търсят ли, търсят на кого да ги стоварят. Ето че намериха, слава богу.

— Как смеете... — подзе Николай Семьонович, но се сепна под строгия поглед на Дмитрий Федулов, който приближи пръв.

— Е, господа. — Настя стана и се шмугна зад гърба на Федулов. — Аз май ще тръгвам, не ми е интересно какво ще става по-нататък.

Наистина не ѝ беше интересно. Ако убийствата на Корягина и Павлова са били инициирани от хората, които искат да пипнат имението, Аркадий Волдемарович, или Николай Семьонович, не може да не знае това. А щом знае, непременно рано или късно ще пропее и ще разкаже всичко на оперативните работници, няма къде да се дене, прекалено интелигентен е, за да се противопоставя на стабилните провинциални милиционери — умерено грубовати и умерено безцеремонни. А пък ако тези убийства не са свързани с покупката на имението, тогава никак не ѝ е интересно. Защото тя ще трябва да започне всичко отначало.

---

[1] Полоса (рус.) — ивица, райе. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 9.

Иля Вторушин покани Настя на рождения си ден. Не ѝ се ходеше много-много, но нямаше как да откаже. Освен Настя и Федулов, в кабинета дойдоха още двама оперативни работници, които с удоволствие си пийваха и хапваха от донесените от Иля мезета. Самият Вторушин доста бързо вдигна градуса, във всеки случай, след третата — наистина доста голяма — чашка капитанът се стори на Настя здравата подпийнал. Пълното му лице се зачерви и се покри със ситни капки пот, изпод разкопчаната му риза надничача къдрави светли косми, същите гъсти светли косми покриваха и ръцете на Вторушин, открити от запретнатите ръкави, лъсналите от мазните мръвки устни изглеждаха безформени и току зейваха в пианска усмивка.

Отначало разговорът, както винаги, се въртеше около служебните проблеми, в частност около Полосухин и Николай Семьонович, които не съумели дълго да се съпротивляват на професионалния натиск на оперативните работници и в края на краищата разказали кой и срещу какви пари ги е наел да плашат хората в клуб „Златна възраст“. Както се очакваше, това били хора, близки до градската администрация, които с всички сили се мъчели да пропъдят Бегорски от имението. Но към убийствата Полосухин и Николай Семьонович все пак нямали никакво отношение, просто хората, които ги наели, решили изгодно да използват вече извършените от някого престъпления. Легендата измислил Николай Семьонович, който наистина живеел в Санкт Петербург и идвал в Томилин само от време на време, като се стараел по възможност да не излиза от хотела, за да не срещне случайно измамената журналистка.

— Вие все пак сте се разбърбили с тях — упрекуваше Иля Настя, — макар че ви помолих да минете без самодейност. Защо не си седяхте кротко? Какво целяхте с този разговор?

— Какво ли разбираш ти — опита да се застъпи за нея Дмитрий Федулов. — Анастасия Павловна си знае най-добре, намерил и той

кого да учи. По-скоро ти можеш да научиш нещо от нея.

— Иля, ще ти обясня — спокойно отговори Настя. — Има хора корави и упорити, тоест негъвкави, и ако им стовариш нещо внезапно, неочаквано, те най-вероятно ще започнат да се издават, защото няма да могат бързо да се пренастроят и да изработят линията си на защита. Ако имахме работа именно с такива хора, моят разговор с тях щеше да бъде абсолютно неуместен, тук вие сте прав. Но в нашия случай хората бяха с развит интелект, гъвкави, съобразителни. Защото, ако беше тъп, Лерка Енота нямаше да може толкова години безнаказано да краде, без да го хванат. За Николай Семьонович пък изобщо няма да говоря — при него имаме и интелект, и образование. С такива хора никога не знаеш какво да очакваш, те са способни на неочаквани ходове, и то тъкмо в ситуации на внезапна атака, като плъхове, притиснати до стената. Виж, ако им дадеш възможност да помислят и да се подготвят, те и сами ще стигнат до изводите, които искаме да им втълпим: по-добре веднага да си признаят за дребното, отколкото да рискуват да бъдат обвинени за голямото. Разбирате ли?

Но служебните въпроси скоро бяха изчерпани, по-точно, присъствието на Настя не даваше на оперативните работници възможност да ги обсъждат в обема, в който биха искали, така че присъстващите преминаха към разговори на напълно неутрални теми, в частност обсъдиха перспективите на руските спортисти на предстоящата Олимпиада във Ванкувър, както и вариантите за прекарване на лятната отпуска. Рожденикът въодушевено разказваше как ходил с баба си в Египет, и то го разказваше очевидно специално за Настя, защото останалите едва скриваха откровената си скука: вероятно слушаха тази история далеч не за пръв път.

— ... стара мечта да види пирамидите и да язди камила. При пирамидите я закарах, взех кола под наем, но когато се стигна до камилите — тогава започна най-страшното. Моето бабче е жена на възраст, не е много здрава, пълна е, но ентузиазмът и младежката ѝ дързост са за десетима. Криво-ляво се покатери на камилата, но се оказа, че не е правилно облечена, така че си ожули бедрата и дори задните части. После и помагах да мажем ожуленото с крем и го залепвах с пластири, горкичката, едва ходеше. И мислите, че това я разстрои ли? Ни най-малко! При всяка крачка болките бяха ужасни, а тя продължаваше да обикаля забележителностите. Такава баба си имам

аз! Толкова се радваше на тази екскурзия! И изобщо ми е прекрасна! А каква кокетка е само! И то на нейната възраст! Там ѝ купихме обици, едни огромни такива, ярки, висящи, а освен това тя си намери на сергията огледалце в национален стил, начаса си сложи тези обици и непрекъснато се гледаше в огледалцето — толкова хареса и обиците, и огледалцето, и себе си с тези обици. Но обиците наистина много ѝ отиваха, беше такава красавица!

Настя дори не можеше да разбере защо ѝ е толкова неприятно да слуша всичко това. Възхищението от бабата ѝ се струваше пресилено, прекалено демонстративно, прекалено сладниково и изобщо някак неприятно и нездраво. „Откачаш — каза си строго, гризейки пръчиците солен пушен кашкавал, — защо обичта към родната баба на човека и възхищението му от нея будят у теб такава неприязън? Може би причината е, че ти самата никога не си имала баби и просто не знаеш колко може да ги обичаш? Не си имала възможност да изпитваш такава обич към по-възрастни роднини и ти се струва, че това не може да бъде искрено. Стегни се, Каменская, у теб говори обикновената завист. Да, да, признай си: ти банално завиждаш на Иля Вторушин, защото той има нещо, което нямаш ти, той има прекрасна баба и обичта си към нея.“ Но придумванията не помагаха и капитанът ѝ ставаше все по-неприятен.

Като се възползва от първия благовиден предлог, Настя напусна празника, качи се в колата и тръгна към имението. По пътя взеха да я спохождат вече съвсем неприличните мисли, че щом второто убийство е било имитация на първото, кой, ако не Вторушин, може точно да е знаел и да е възпроизвел всички подробности. Разбира се, и Федулов би могъл, както и всеки от милиционерите, присъствали при огледа на трупа, но именно Вторушин толкова прилича на откачалник, фокусиран върху възрастни жени. Настя мислено си представи как той маже с крем и облепва с пластири ожулените места по задните части и вътрешната страна на бедрата на любимата си баба и едва не повърна. Ами неговият разказ за обиците и огледалцето? Впрочем за какво му е така да се издава? Ако именно Иля Вторушин е въпросният маниак, извършил двете убийства или поне едното от тях, той трябва да прави всичко, та върху него да не падне и сянка от подозрение. И естествено, той няма да разказва за бабините си задни части, за обиците и

огледалцето. Но от друга страна, нали си беше пийнал. Значи, бе изгубил самоконтрол.

„Каменская, отвратителни мисли се въртят в главата ти — сърдито си каза Настя. — Хайде да е само едно нещо: или мислим как да търсим маниака, който е извършил двете убийства, или се чудим какви са били причините да убият Корягина и Павлова. И бездруго не успяваш да отработиш едновременно двете версии, вече остаряваш, мозъкът ти не е същият, поизхабил се е.“

Това я натъжи и настроението ѝ се развали още повече. Имаше чувството, че престоят ѝ в Томилин е абсолютно безсмислен, че за толкова дни практически нищо не е направила, освен разобличаването на опитния крадец Лерка Женота, но докато не докаже, че членовете на клуба не са заплашени, работата ѝ не може да се смята за приключена. А сега тя е толкова далеч от този резултат, колкото и в деня на пристигането си. „Стасов не биваше да ме изпраща в тази командировка, не биваше да разчита на мен, мен вече за нищо не ме бива, остарях, изхабих се, негодна съм за каквото и да било.“

Ала пак не можеше да накара мозъка си да не работи и когато пристигна в имението, вече искаше да се обади на Федулов, за да му постави поредната задача. Но трябваше да се стегне и да потърпи до сутринта на другия ден: Настя ясно разбираше, че след като тя си тръгна от сградата на управлението на милицията, гуляят по случай рождения ден на капитан Вторушин е получил ново, много по-интензивно развитие и на Федулов определено няма да му е до нея и до нейните въпроси и предположения.

Федулов ѝ се обади на другата сутрин, което доста изненада Настя.

— Анастасия Павловна, с вас всичко ли е наред?

— Напълно, защо? Случило ли се е нещо?

— Не, не, просто ми се стори, че снощи не ви хареса при нас. Толкова бързо си тръгнахте... Не ни се сърдете, пийнали милиционери, нали знаете... Надявам се, че се държахме прилично? Че не ви досаждахме с глупости?

— Не се тревожете, Дима — успокои го Настя, — всичко беше абсолютно наред. Просто трябваше да успея да разходя кучето, преди да затворят менажерията за през нощта.

— А вие кое си избрахте? — Гласът на Федулов явно се оживи и Настя разбра, че майорът обича кучета.

— Една стара улична кучка. Извеждам я на разходка, храня я по малко.

— Страхотно! Вие сте добра, а не като някои. Имате ли си свои кучета?

— Не.

— А аз имам две. От същото място ги взех, от имението, миналата година.

— Спомням си, разказахте ми. Дима, вижте какво си помислих... Може би Павлова е водела някакво дело, в което е била замесена Корягина, например като свидетел. Да си спомняте такова нещо?

— Не — озадачено отговори Дмитрий. — Но мога да се поровя, да потърся. Защо, да не смятате...

— Защо не? Павлова е водела делото, Корягина е давала показания, осъдили са някого и са го вкарали в затвора със сериозна присъда, а после той е излязъл оттам и е започнал да отмъщава на хората, които е смятал за виновни. Смятате ли, че това е нереално?

— Не, не смятам... Знаете ли, някак не ми беше хрумвало, да си призная честно. Ами да, ценна идея давате — оживено заговори Дмитрий. — Непременно ще потърся в архива на съда, имам там познати момичета, ще ми помогнат. Ето на, не току-така казах, че има какво да научим от вас, а вие не ми повярвахте.

Настроението на Настя, което така си и беше останало потиснато още от снощи, веднага се разведри, макар че тя нямаше навика да надценява комплиментите. Просто се зарадва — и толкоз. И не се задълбочи защо именно. След като озадачи Федулов, тя се замисли къде другаде може да потърси потвърждение на своята нова версия.

Ако някой е отмъщавал на Аида Борисовна Павлова като на бивш следовател, напълно е възможно този някой да не е пристъпил веднага към убийството, а да е започнал със закани. Защото е толкова сладко да уплашиш човека и да гледаш как жертвата ти се гърчи от страх. Многобройните разговори с хората, познавали Павлова, не бяха дали никаква информация кой може да я е заплашвал, но нали Аида Борисовна може да не е разказвала за това на никого. Просто не е вземала тези закани на сериозно и не е смятала за нужно дори да ги спомене в разговор.

Във всеки случай трябва да се прегледа електронната поща на Павлова. Може би е получавала закана̀телни писма?

Настя веднага отиде в компютърната зала да търси Костя Еремеев, на когото въпросът за електронната поща на Аида Борисовна, кой знае защо, никак не му хареса. Или само така се стори на Настя?

— Не, при нас тя почти не използваше поща — твърдо отговори той.

— А изобщо ползвала ли е интернет тук?

— А на вас за какво ви е това? — зададе той напълно резонния въпрос.

Наистина Настя някак беше забравила, че тук не е детектив, а само социолог.

— Просто ми е интересно какви сайтове посещават членовете на клуба. Какви са интересите им и така нататък.

— Вие можете във всеки момент да видите кои сайтове посещават хората, дошли тук — предложи Еремеев. — Какъв е проблемът?

— Никакъв — смотолеви Настя. Така де, постъпи изключително глупаво, напълно бе забравила за легендата си. Но не искаше да отстъпва.

— Интересно, защо Аида Борисовна не е използвала поща и интернет? Защо тогава се е обучавала във вашите курсове?

— Имаше си компютър вкъщи, беше си купила. Завърши курсовете тук и си купи — сухо отговори Еремеев. — Задавате някакви странни въпроси.

Има си хас... Ясно е, че въпросите не са му харесали, те изобщо не се връзват с работата на един социолог, а на кого му е приятно да се чувства като идиот, комуто сервират някакви немислими лъжи.

— Просто аз съм страшно любопитна — престори се на много смутена Настя и дори опита да се изчерви, вярно, безуспешно. — Имам си такъв грях, знам. Като ми казаха, че Аида Борисовна е била убита, ужасно ми се прииска да прочета нейната кореспонденция. Разбирате ли, в кореспонденцията на хора, които вече не са сред живите, има нещо... вълнуващо, струва ми се. Сякаш се докосваш до тайна. Само че вие не казвайте на никого, моля ви! Срам ме е от това мое любопитство, но не мога да го надвия, като клептомания е. Крада чужди тайни. Знам, че това е лошо, но не мога да се въздържа.

Едва забележима снизходителна усмивка плъзна по устните на Костя Еремеев.

— Добре, няма да кажа на никого. Но вие внимавайте с тази ваша особеност, може и да си изпатите!

— Знам — виновно въздъхна Настя. — Вече съм си патила.

Тя излезе от компютърната зала и тръгна да търси Бегорски. Настроението ѝ отново достигна възможно най-ниско ниво. Ама как така, а?! Тя, детектив с такъв опит, да допусне такъв непростим гаф. Почти трийсет години е свикнала да бъде детектив и няма навик да бъде социолог, затова постъпи като детектив. Нима мозъкът ѝ вече съвсем за нищо не става? Толкова ли е остаряла? Нима мястото ѝ вече е пред телевизора и на дивана с книжка в ръцете?

Намери Андрей Сергеевич в театралния гардероб до Тамара, която, с очила на носа, кроеше някакъв плат.

— Трябва да се извиня и разкая — започна Настя още с влизането, като реши нищо да не крие. — Допуснах грешка и сега, за да я поправя, ми е нужна вашата помощ.

Без да крие нищо, тя разказа печалната история на своя гаф. Бегорски слушаше внимателно, от време на време кимаше, но Настя не забеляза на лицето му никакви признаци на недоволство. Е, слава богу, поне това.

— И как ще поправяме тази грешка? — попита той, когато Настя свърши.

— Трябва да вляза във вашия сървър. Имате свой сървър, правилно съм разбрала, нали?

— Да, правилно.

— Значи, всички пощенски кутии на членовете на клуба определено са на него. Аз поседях на заниманията в компютърния клас и чух как вашият педагог обясняваше как се отваря пощенска кутия. Той ориентира всички към сървъра zlatnavazrast. Искам да се опитам да намеря пощенските кутии на Павлова и Корягина и да прегледам тяхната кореспонденция. Костя Еремеев каза, че Павлова не е използвала вашите компютри, въпреки че е имала свой компютър, но може би си е отворила поща така, както са я учили. Във всеки случай, мога да опитам. Не че ме бива за хакер, но все пак умея едно-друго.

— И какво ви пречи да опитате?

— Вашите служители, които работят в компютърната зала. Аз бях там и видях, че те имат възможност да следят какви прозорци са отворили ползвателите, нали имате мрежа. Ще трябва да работя на своя компютър, но ме е страх, че те ще забележат опита за взлом. Аз ще работя през нощта, когато вашите служители не са в залата. Но ако на сутринта те открият следи от моята дейност, ще се получи неприятно.

— Аз ще реша този проблем — спокойно отговори Бегорски. — Съобщете ми кога ще можете да направите това, което сте планирали, а аз ще поема всички последствия. Ще намеря какво да им кажа. Не се тревожете за това. Какво друго?

— Трябват ми настройките на вашия сървър. Както и адресът на детския дом, в който е ходела Павлова.

Тази мисъл ѝ хрумна току-що и Настя мислено се похвали за това и се зарадва, че главата ѝ все още работи. Децата са същества не само любопитни, но и много наблюдателни.

Следващата ѝ стъпка беше да се обади пак на Федулов.

— Все още нищо не съм направил — заяви той още щом чу гласа на Настя. — Не съм стигнал до архива.

— Да, разбирам — успокои го тя. — Обаждам се по друг въпрос. Жилището на Павлова запечатано ли е?

— Естествено.

— Трябва да вляза там.

— Защо? Какво ще търсите там?

— Трябва ми нейният компютър. По-точно, трябва ми кореспонденцията на Павлова. Помислих си, че ако са я убили за отмъщение, отначало може да са ѝ отправяли закани. Или може в кореспонденцията си тя да е споделила с някого някакви опасения. Може да не е имало закани, но тя да е срещнала или забелязала някого. Изобщо, трябва да погледна. Защото, доколкото си спомням, пощата ѝ не е преглеждана след убийството?

— Не — промърмори Федулов, — защо да я гледаме, след като всички бяхме сигурни, че това е работа на маниак.

— И пощата на Корягина ли не сте преглеждали?

— Още по-малко сме се сещали за нейната. С една дума, разбрах. Ще отида при следователя, ще опитам да го придумам да разреши. И жилището на Корягина ли ви е нужно?

— Засега не, Галина Илинична е използвала компютър в клуба.

— Имайте предвид, че с нейното жилище нещата са проблематични — предупреди Федулов, — то вече е продадено. И аз нямам представа къде можем да търсим личните ѝ вещи.

Добре де, личните вещи на Корягина засега не са нужни, а пощата Настя ще се опита да прегледа, ако успее да изпълни замисленото.

* * *

Вечерта неочаквано се отби Тамара. Носеше албум за рисуване.

— Аз само за минутка, Настенка. Искам да ви покажа една рисунка.

Тя отвори албума на отбелязаната страница и Настя видя стройна фигурка в нещо феерично и според нея доста безформено. Не беше почитателка на подобен стил, но като цяло картинката създаваше впечатление за изящество и някаква тайнственост.

— Красиво е — каза неуверено. — За новия спектакъл ли е?

— Не, Настенка, за вас е.

— За мен?

— Ами да. Помислих малко как мога да ви облека, та да бъде красиво, оригинално и същевременно да подчертава вашата същност, вашия характер. Ето какво се получи. Искате ли да ви я уشيا?

— Какво говорите — уплаши се Настя, — недейте, благодаря. Защо е нужно?

— Как така „защо“? — искрено се изненада Тамара. — За да я носите, да се радвате, че създавате вярна представа за себе си.

— Не, не, никога в живота си няма да облека такова нещо — решително отказа Настя. — Никога не съм носила и не смятам да нося такива дрехи.

Тамара се засмя.

— Ще видите, Настенка, ще стане просто великолепно, особено ако ви подстрижа специално за този модел дреха. Ама не се тревожете, аз ще купя плата или Андрей ще ми донесе, ще му кажа какъв плат ми трябва и той ще го намери. Ако роклята не ви хареса — изхвърлете я, а ако ви хареса, смятайте, че е моят подарък за вас. Между другото,

какво ще кажете да ви подстрижа? Няма да е зле и да ви боядисаме, имате бели коси. Вярно, косата ви е светла, бялото не се забелязва, но го има, аз го виждам.

За миг Настя се поколеба. Категорично не искаше да се подстригва, както не искаше и новата дреха, но за боядисването можеше да помисли — белите коси в нейната платинена на цвят коса ставаха все повече и повече.

И все пак отказа.

— Някой друг път, а? Сега не съм готова за радикални промени.

— Но все пак помислете — усмихна се закачливо Тамара. — И ако намерим минутка, ще ви взема мерки, може пък да ви свърши работа.

Когато Тамара си тръгна, Настя си погледна часовника — десет без двайсет, още половин час — и ще може да се захване с търсенето на електронната кореспонденция на Аида Борисовна Павлова. Тя вече си представяше как горе-долу ще го прави и се опитваше да се настрои за предстоящата работа, но мисълта ѝ току се отплесваше към необичайната рисунка на Тамара. Дали да се посъветва с Льошка?

— Как мислиш, ще ми отива ли екстравагантна рокля? — попита тя, очаквайки мъжът ѝ да избухне в смях.

Но Чистяков незнайно защо реагира сериозно, както никога.

— Мисля, че ще бъде ужасно.

— Ами и аз мисля така — въздъхна Настя. — Защото тук ми предлагат нова рокля и нова прическа. Отказах.

— Но знаеш ли какво — неочаквано каза Алексей, — все пак помисли. Вярно, ужасно ще бъде, нито за миг не се съмнявам в това, ала я си представи, че се окаже интересно?

— Я, че може ли да бъде едновременно ужасно и интересно?

— Разбира се! И за това има хиляди примери. Вземи кой да е филм на Тарантино: направено е грозно, просто ужас, но за гледане — интересно, не можеш да се откъснеш. Така че може би има смисъл да се опита, а? Както казва един известен човек, трябва да отваряш всички врати, които застават на пътя ти.

На това място съмнения обзеха Настя: чак пък всички? Впрочем Льошка открай време си беше по-мъдър и някак по-зрял. Макар че не е ли глупаво да говорим за зрелост на прага на петдесетгодишнината, та те са връстници с Льошка? Просто Настя през трийсет и петте години,

откак се познаваха с Чистяков, бе свикнала да го приема като по-възрастен и по-умен — още от времето, когато седяха на един чин във физико-математическата гимназия.

В десет и нещо тя включи компютъра и извади от чантата си листчето, на което Бегорски ѝ бе записал параметрите за настройка на сървъра. Настя реши да тръгне по най-лекия път и първо влезе в сайта „Моите близки“, защото знаеше със сигурност, че Аида Борисовна Павлова го е използвала. След известно време вече знаеше електронния адрес на Павлова, който наистина, както и бе предполагала, бе регистриран на сървъра на клуб „Златна възраст“. Оставаше да излезе на сървъра и да се опита да отвори пощенската кутия. Но за целта трябваше да знае паролата. Впрочем, ако Аида Борисовна бе действала така, както я бе учил преподавателят, в качеството на парола тя най-вероятно бе използвала своето фамилно име по баща. Настя се порови в записките си и скоро намери това, което ѝ трябваше: Доброволская. Е, напред!

Опитът се оказа рядко сполучлив, паролата „Доброволская“ сработи и Настя вече можеше без пречки да изучава кореспонденцията на бившия следовател. Свари си кафе, донесе чашата в хола и с удоволствие се зае с четене на писмата. Ала много скоро въодушевлението ѝ секна: оказа се, че писмата са съвсем малко и цялата кореспонденция е с децата от детския дом. При това личеше, че Аида Борисовна бе използвала тази пощенска кутия съвсем кратко време, само два месеца, и това е било в края на 2008 година. След честитките за новата 2009 година — нито едно писмо. Ясно: веднага след Нова година Павлова си е купила компютър и използвайки придобитите навици, е отворила друга пощенска кутия, през която е минавала всичката ѝ по-нататъшна кореспонденция. А че е имало такава по-нататъшна кореспонденция, нямаше съмнение — нали ако с децата от детския дом тя е можела да общува лично, със сина си и с неговото семейство Аида определено е трябвало да кореспондира писмено. И щом тази кореспонденция липсва на клубния сървър, значи, съществува някъде на друго място. И тя определено е в нейния домашен компютър, така че в този случай дори няма да се наложи да влиза по пиратски начин, защото Павлова — Настя стопроцентова беше сигурна в това — не просто е четяла писмата, а си ги е сваляла и запазвала.

За всеки случай тя — по същия начин и с помощта на поредното бащино фамилно име — намери кореспонденцията на Корягина, но не я зачете. Всяко нещо с времето си. Спомни си колко не хареса на Костя Еремеев въпросът ѝ за кореспонденцията на Аида Борисовна Павлова и отново я обзеха съмнения и подозрения по негов адрес. Ето, още не ѝ е върнал и флашката със снимките. Защо се бави толкова? И изобщо, дали наистина е смятал да постави снимките на котката и на раненото куче на сайта, или това беше уловка, за да се убеди, че лицето му не е попаднало в кадър?

Настя влезе в сайта „Котка и куче“ и почти веднага видя познатата сивкава котешка муцунка с портокаловите очи, а малко по-нататък — снимката на кучето с облените с киселина хълбоци. Кучето изглеждаше сърцераздирателно, но при това си личеше, че някога е било истински красавец и след успешно лечение отново ще стане такъв. Котката пък изглеждаше абсолютно разкошно, истинска кралица. На снимката тя беше в ръцете на Костя, но в кадъра бяха попаднали само пръстите му, потънали в гъстата козина, и късче от ръкава на черното му яке. „Ей, браво на мен — зарадва се Настя, докато разглеждаше с удоволствие снимките на екрана на компютъра, — май наистина го правя добре. Хем нищо специално не съм учила. Нима имам усет за добрата снимка? Вярно казват хората — никога не знаеш къде ще намериш и къде ще загубиш.“

* * *

На сутринта Настя разходи Дружка, която днес беше някак кротка и оклюмана, закуси с плодова салата и овесена каша (в заведението ѝ казаха, че докато Андрей Сергеевич не замине, ще изпълняват безпрекословно неговите разпореждания) и тръгна за детския дом.

Управителката на детския дом, приветлива, но наглед измъчена и уморена жена, дълго не можа да разбере защо гостенката от Москва се интересува от децата, които са ходели при покойната Аида Борисовна. Наложил се да съчини поредната лъжа и да се представи за журналистка, която събира материал за статия за двете загадъчни убийства.

— А в тукашната милиция знаят ли, че събирате такъв материал?
— строго попита управителката, недоверчиво загледана в Настя през очилата с дебели рамки.

— Разбира се — увери я Настя, — и оперативните работници, и началникът на Градския отдел, можете да им се обадите и да се убедите.

Вероятно го каза достатъчно убедително, защото управителката не се захвана да проверява. Тя заведе Настя в стаята за игра и я помоли да почака. След двайсетина минути се върна и каза, че всички деца сега са на училище и е по-добре Каменская да се върне тук довечера. Настя се скастри мислено: как не се сети за това, толкова е очевидно — децата са на ученическа възраст! Не, определено ѝ е време да слага край на детективската работа — допуска грешка след грешка. Нима и на „Петровка“ е работила толкова зле напоследък? Или просто сега се е отпуснала, защото обстановката не прилича на служебната и все ѝ се струва, че работи не сериозно, не истински, а участва в някаква игра.

— Кажете, много ли от вашите деца си кореспондират с клуб „Златна възраст“? — попита тя вече на излизане.

— Много — кимна управителката, — ами... почти всички. Всички искат да имат семейство и се надяват да си намерят ако не родители, поне баби и дядовци. Това е нормално за дете от сиропиталище и Андрей Сергеевич не е сбъркал в това отношение, правилно се е сетил.

— Бегорски ли?

— Да. Това беше негова идея, той ни купи и компютрите. Къде другаде ще намерите детски дом, в който да има цял компютърен клас? Но и резултатите ни са много добри, не само Аида Борисовна ни навестяваше, има и други възрастни хора, които се сприятелиха с нашите дечица. Вземат ги вкъщи за почивните дни, водят ги на кино и по други места. Само благодарение на сайта „Моите близки“ се намериха.

Към шест часа Настя се върна в детския дом и я заведоха в стаята, където се бяха събрали осем деца, момчета и момичета. Всички те постоянно общували с Аида Борисовна, гостували ѝ, заедно ходели на разходки и екскурзии, слушали нейните прекрасни приказки и дори се готвели да поставят куклен спектакъл. Но не успели, защото някой убил Аида Борисовна.

— Тя шиеше такива красиви кукли — изхлипа едно от момичетата. — Вече бяха готови, репетирахме приказката за вълшебната мелница... Искахме отначало да я представим пред децата тук, а после в клуба на Аида Борисовна.

— Страхотна беше — обади се басово от ъгъла мрачно момче с пъпки по бузите, — колко различни истории знаеше и разказваше интересно.

— Деца, спомнете си, моля, как се разхождахте заедно из града. Особено към края... преди нейната смърт. Може би някой я е спирал по улиците? Някой да я е заговарял? Или тя е срещала някакви стари познати? Хубаво си спомнете.

Но никой не си спомни нищо подобно.

Може би са ѝ предавали бележки? Може би Аида Борисовна изведнъж си е губила доброто настроение или е ставала угрижена, или мрачна, или уплашена? Може би са ѝ звънели на мобилния телефон, след което настроението ѝ рязко се е разваляло?

Настя засипа децата с въпроси, но не получи нито един ясен отговор. Децата добре си спомняха много подробности, спомниха си дори някаква жена с красива рокля, защото тази рокля направила впечатление на Аида Борисовна и тя я похвалила, и то не просто си спомниха, а подробно я описаха. Ала нищо, което би могло да е свързано с получаване на заплахи, така и не изплува. Личеше, че децата тъгуват за своята наставница, мъчно им е заради нейната смърт и много се стараят да бъдат полезни, но... Този ход на Настя Каменская не даде никакъв резултат.

* * *

Затова пък сутринта на следващия ден започна позитивно: при Настя отново дойде майор Федулов. Лицето му грееше.

— Анастасия, струва ми се, че намерих каквото ни трябва. Не ви се обадох по телефона, реших, че е по-добре да се видим лично. Оказахте се права — започна той още от прага, — има такова дело, което е водела Павлова и по което свидетелка е била Корягина. Всичко се връзва! Предсказахте го много точно!

Той беше толкова радостен и възбуден, та на Настя ѝ стана неудобно да каже, че още не е закувала и изобщо тъкмо е тръгвала за заведението. Можеше да покани и него на закуска, но не биваше да я виждат в компанията на милиционера. Наложил се да останат в стаята и тя да се задоволи с поредната чаша кафе. Този път Дмитрий бе дошъл с празни ръце, а Настя нямаше нищо, освен двата вчерашни сандвича, които бе запазила за Дружка, с която, между другото, не успя да се разходи сутринта.

— Нямам с какво да ви почерпя — каза тя виновно.

— Не е нужно да ме черпите, а аз ще ви почерпя с такава история, че пръстите ще си оближете — весело отговори Федулов.

— Но кафе няма да откажете, нали?

— Няма да откажа.

Историята, която ѝ разказа майорът, наистина се оказала изключително интересна от гледна точка на поддържането на версията за мотивите за убийствата на Павлова и Корягина, които в този случай вече биха могли да се нарекат двойно убийство.

През 1996 година Аида Борисовна водела дело за групово изнасилване, извършено от ученици от вечерната гимназия в сградата на училището. Трима младежи изнасилили своя съученичка, при това така я пребили, че момичето починало. Галина Илинична Корягина, чиято партийна кариера благополучно била приключила през 1991 година едновременно със забраната върху дейността на Комунистическата партия, работела в онези години във вечерната гимназия по своята основна, получена още в института специалност — учителка по история. Нейните показания залегнали в основата на обвинителното заключение и присъдата, тъй като в онази трагична вечер тя видяла и чула много неща. На всички обвиняеми присъдили по 15 години затвор, които до този момент още не бяха изтекли, но нали съществуваше закон, според който има условно предсрочно освобождаване. Нещо повече, един от подсъдимите още в съдебната зала се държал агресивно, крещял на прокурора и на свидетелите на обвинението, заплашвал да „пипне и види сметката на всички“. Според материалите по делото, той се водел на отчет в психоневрологичния диспансер, съдебнопсихиатричната експертиза го признала за вменяем, но отбелязала наличието на определени аномалии в психиката му, които се били проявявали още в детството му: той обичал да се

забавлява с палежи и изтезавал домашни животни — не само своите, но и чужди. Именно той бил инициаторът в компанията на насилниците. Вторият подсъдим, както било записано в характеристиката му и заявено в показанията на свидетелите, бил затворен, мрачен и необщителен, лошо се учел, лошо работел и правел впечатление на умствено изостанал, макар че експертизата не потвърдила това. А третият престъпник бил покорен и зависим от другарите си, глуповат и слабохарактерен.

— Е, как ви се вижда тази история? — с пламнали очи попита Федулов.

— Супер е! — искрено отговори Настя.

— Нужно ми е още известно време, за да събера сведения къде се намират те сега и с какво се занимават. Включих и Илюха, двамата ще се справим по-бързо.

— Добре — кимна Настя. — А какво стана със следователя? Успяхте ли да го убедите да разреши оглед на жилището на Павлова?

— Още не, той е болен, в болница е с пневмония. Но жена му казва, че след ден-два ще го изпишат.

— Добре, ще почакам; Толкова време е минало, че няколко дни не са от значение.

Тя се сбогува с майора и тръгна към заведението. Какво пък, щом има застой в работата по случая, може да използва освободеното време, за да провери още една версия. В края на краищата двете убийства може да са били извършени с различни мотиви и от различни хора, нали така? И щом се намери за какво е имало да се отмъщава на Павлова, защо да не се намери и човек, който е искал да си разчисти сметките с Корягина, и то независимо от Аида Борисовна. Така де, да не би Корягина да е била ангел? Разбира се, че не. Покойната Галина Илинична е била голяма особнячка. Не е изключен и користният мотив. Да, жилището е завещано на музея, но щом една самотна жена притежава разкошен тристаен апартамент, който е получила, явно злоупотребявайки със служебното си положение, къде е гаранцията, че тази жена не разполага с други ценности, които не са попаднали в завещанието ѝ и са били предназначени за наследницата по закон, тоест за дъщеря ѝ? Време е Настя да престане да отработва една след друга всяка версия, на „Петровка“ никога не биха ѝ го позволили. Трябва да се движи във всички направления. Как го каза Льошка?

Трябва да отваряш всички врати, които срещаш по пътя си. Хубава фраза, трябва да я запомни.

И докато изчаква другите неща, трябва да прескочи до Костровск.

ГЛАВА 10.

Анатолий Владимирович Старков страшно се изненада, когато чу по телефона гласа на Настя Каменская. За щастие през дългите години номерът на телефона му не беше променен. Настя лесно го намери.

— Много ще се радвам да ви видя — искрено заяви той. — Каква приятна изненада! Да ви посрещна ли на гарата?

— Няма нужда, ще пристигна с кола от Томилин.

— От Томилин?! — още повече се изненада той. — Какъв вятър ви е довял по нашите краища? Какво правите там? Нима разкривате поредното убийство?

— Може и така да се каже — усмихна се Настя. — Вече съм на половината път за Костровск, шофьорът казва, че ще бъдем в града след около четирийсет минути.

— Помолете го да ви докара на... — замисли се той за миг. — Хайде да се срещнем в ресторанта, където някога се срещахте с Едуард Петрович. Спомняте ли си?

— Разбира се, такива неща забравят ли се. Май беше китайски?

— Абсолютно вярно, китайски. Сега не бихте го познали, но е на същото място. Кажете на шофьора да ви докара на улица „Весенняя“. Аз ще ви чакам.

През целия останал път Настя мислеше не за Галина Илинична Корягина, нейните вероятни врагове и възможното ѝ наследство, а за своето някогашно пребиваване в Костровск и запознаването си с местния кръстник Едуард Петрович Денисов, за престъпленията в санаториума и за тогавашните си преживявания. Колко отдавна беше! Колко отдавна... и колко ѝ е смешно сега да си спомня за това.

Тя наистина не можа да познае ресторанта на улица „Весенняя“, а и самата улица много се беше променила, всички къщи по нея бяха реставрирани и изглеждаха като играчки, като на картинка в книжка с приказки. Старков я чакаше пред входа.

— Просто невероятно! — възкликна той, отвори вратата на колата и ѝ помогна да слезе. — Толкова години не съм ви виждал и

очаквах да посрещна елегантна дама на горе-долу моята възраст, а вие изглеждате все същата, като девойче. Същите дънки, същият пуловер, същата коса на опашка и все така без грим. Решили сте да не остарявате ли?

На Настя ѝ се стори, че в гласа му звучи неодобрение — сякаш вижда пред себе си старо момиченце.

Всъщност думите му можеха да се приемат и като комплимент, но нещо я съмняваше... Тя си спомни всичко, което ѝ бе говорила Тамара, спомни си недоверието си към нейните думи и се натъжи. Нима Тамара е права и стилът на обличане на Настя не струва и я прави смешна и нелепа?

Старков предвидливо бе резервирал сепаре.

— Тук никой няма да ни пречи — каза той и помести стол за Настя. — Хайде, разказвайте, как вървят вашите работи? Какво ви доведе в нашата провинция?

Поръчаха и Настя му разказа, че вече е пенсионерка, работи в частна детективска агенция и е получила задача по възможност да разкрие две убийства в Томилин.

— Да — кимна Старков, — чух за тях. Ако мога да ви бъда полезен с каквото и да било — моля, само ми кажете. Познавам всички в нашите градски престъпни среди, така че нямате проблеми с информацията. Донякъде съм ориентиран и за положението в Томилин.

— Знаете ли — неочаквано за самата себе си каза Настя, — бих искала да ви попитам за оперативните работници, с които ми се налага да контактувам. Федулов и Вторушин. Чували ли сте ги?

Повече я интересуваше именно Вторушин, защото за Федулов и без това всичко ѝ беше ясно, но не ѝ се искаше толкова явно да показва интереса си. Ами ако греша?

— Е, че как да не съм ги чувал! — засмя се Старков. — Аз, и да не ги познавам? Вярно, за Вторушин знам по-малко, не ми се е случвало да контактувам с него пряко, но Димка Федулов го познавам лично. Добро момче, свестен оперативен работник, прекрасен агентурист, активно използва източници от престъпните среди, познава представители на практически всички групировки в областта и някак изгражда отношения с тях.

— Как именно? — заинтересува се Настя.

— Не, не се безпокойте, правилно ги изгражда. — Старков се позасмя. — Самият той не участва в престъпна дейност, но при удобен случай не отказва материално подпомагане.

— При какъв удобен случай?

— Е, какво се притеснихте толкова? Нищо скандално, уверявам ви. Ето, ще ви разкажа една история — и ще разберете. Например едър предприемач подкарал пиян колата си и блъснал човек. Избягал от местопрестъплението. Димка се занимаваше с неговото издирване, задържа го. Осъдиха човека, друснаха му съответните години затвор, всичко както си му е редът. Та същият този злочест предприемач, много богат човек, помолил Димка да наглежда сина му, който на петнайсет години се влюбил в наркоманка и започнал да се шляе с нейното обкръжение. Инак момчето било свястно — интересува се от микробиология, иска да стане учен, ама нали е младо и зелено, от глупост може да направи какви ли не неща! Включително да си втълпи, че може да спаси наркоманката чрез съвместна употреба на наркотици. Злочестият баща се страхувал, че до това или вече се е стигнало, или всеки момент ще се стигне. А майката — съвсем безпомощна, не може да се справи със сина си. Та така, бащата, значи, влиза в затвора, а Димка Федулов се заема с момчето сериозно и го разделя от лошата компания, хлапакът завършва гимназия и влиза в института, а когато таткото се прибира от затвора, синът му вече е във втори курс. Та тогава този татко в знак на благодарност подари на Димка скъпа кола, високопроходим джип. А онази компания свърши зло: кой умря, кой влезе в затвора, кой толкова се е пристрастил, че всеки момент ще хвърли топа. Онова момиче впрочем също почина от свръхдоза. Момчето на предприемача обаче е единственото, което остана живо и се развива благополучно, така че благодарността на таткото беше безгранична.

— За каква скъпа кола говорите? — учуди се Настя. — Струва ми се, че Федулов сега кара жигула, истинска трошка. Не е ли така?

— Сега — да — съгласи се Старков. — Онази кола му я изгориха бандити, задето... Е, вие знаете, Анастасия Павловна, че има за какво да изгориш колата на всеки оперативен работник. Изобщо Димка е свестен, има отлични показатели, той е умен, енергичен, мобилен и същевременно страшно упорит: ако е сигурен в нещо, ще се разчекне, но ще го докаже.

„Ами да — помисли си Настя, — това май е истина, като си спомня с каква стръв се захваща той с разработването на всяка версия, която предлагам.“

— А какво ще ми кажете за Вторушин?

— Не се наемам да му дам пълна характеристика — замислено каза Анатолий Владимирович, — той ми е някак неясен, много потаен човек, необщителен. Изглежда, има сериозни проблеми с жените, не е женен и доколкото ми е известно, няма постоянна приятелка. Затова пък редовно прескача до нашия град, посещава баба си и покрай другото посещава публичен дом, най-елитния за нашия провинциален стандарт. А вие какво мислите за него?

— Не знам — сви рамене Настя. — Не ми харесва.

— Така ли? Защо?

— Някак ми е неприятен и...

Не можа веднага да намери точните думи и се запъна.

— Хлъзгав ли? — подсказа ѝ Старков.

— Не, не че хлъзгав, ами някак лепкав, нечист ли да го кажа.

Старков се разсмя.

— Ами да, правилно сте го забелязали. Вторушин наистина е малко странен, макар че май не е замесен в нищо откровено лошо, непочтено, подло или престъпно. Във всеки случай, не се е появявала такава информация.

— Ами публичният дом? — възрази Настя. — Той струва пари, и то доста. Откъде ги има един обикновен милиционер, ако е толкова честен и почтен?

— Ама вие не знаете ли? — повдигна вежди Старков. — Я стига, та това всички го знаят. Банките и застрахователните компании много се нуждаят от информация, налага им се да проверяват хора, които искат да вземат кредит, издирват кредитополучатели, които не си връщат парите, и тяхното имущество, разнищват случаи, които им приличат на мошеничество. За получаване на необходимата информация те активно използват услугите на служителите от милицията и Иля Вторушин е един от тези служители. Той помага на редица банки, а те плащат много добре. При това вашето приятелче Вторушин се опитва да бъде чист като сълза, официално си е оформил разрешение да извършва преподавателска дейност, написал е рапорт, всичко както му е редът, и се води в тези банки като сътрудник по

договор, който води занятия със съответните служби за безопасност по законодателството, регулиращо използването на оръжие и мерките за самоотбрана, по наказателно право и така нататък. Той наистина провежда две-три занятия, дори изпитва и получава за това пари, а в останалото време използва базите данни на милицията за събиране на информацията, интересуваща банките. Много милиционери правят така, а ръководството гледа на това през пръсти, защото официално няма за какво да се заяде: човекът си има разрешение за преподаване, а Вторушин добросъвестно си плаща данъците за своите доходи. Да, съвсем забравих да ви кажа: публичният дом, в който ходи Вторушин, знаете ли на кого принадлежи?

— Не знам. На кого?

— На дъщерята на същата онази Корягина, чието убийство сте се захванали да разкривате. Казват, че майка ѝ я проклела, отрекла се от нея и дълги години не поддържали връзка една с друга.

— Да — съгласи се Настя, — разказвали са ми за това. Всъщност аз дойдох именно за да се срещна с тази дъщеря. Въпросите за наследството мира не ми дават.

— Какво говорите, Настя, какво ти там наследство! — махна с ръка Анатолий Владимирович. — Апартаментът ли? Чувал съм — голям бил, едва ли не тристаен. Само че на нашата Танечка този апартамент не ѝ трябва, представяте ли си какви доходи получава тя от публичния дом?

— Слабо — призна Настя. — Големи ли?

— Огромни! От своя салон за масажи тя печели толкова, че никакви апартаменти в Томилин не я интересуват. Между другото, тя има млад любовник, страхотен хубавец, и изобщо всичко ѝ е тип-топ. Уверявам ви, тя не може да има никакво отношение към убийството на майка си. Впрочем, ако искате да си поговорите лично с нея, с удоволствие ще ви помогна, добре познавам Татяна.

— Благодаря — каза Настя, — ще ви бъда признателна. Ако може, бих искала да се срещна с нея още днес, за да не губя време.

— Ще ѝ звънна — кимна Старков. — Надявам се, че няма да ми откаже.

— А вие ще ми кажете ли нещо за нея?

— Ще ви кажа едно-друго — усмихна се той. — Татяна Корягина е дошла в Костровск от Томилин, когато е била на осемнайсет, някъде

около осемдесет и пета година. Дошла е, както си му е редът, да кандидатства в института, във всеки случай така казва, но не я приели, а тъй като била много красива и лекомислена външно, но хитруша вътрешно, при благоприятно стечение на обстоятелствата много скоро станала проститутка за баните с началници. Постепенно израствала по кариерната стълбица и се издигнала първо до „мадам“, а сега държи салон за масажи, тоест публичен дом. Не се е омъжвала, няма деца. Затова пък има млад любовник, за което вече ви докладвах. Защо додохте толкова малко? Не ви ли хареса? Не е вкусно ли?

Настя се опомни и погледна чинията пред себе си. Тя до такава степен се бе увлякла в разговора, че съвсем бе забравила за любимите си гъби муър с бамбукови кълнове.

— Не, много е вкусно, просто се заслушах. Сега ще си доям.

— Но вече е изстинало — огорчено забеляза Старков.

— Нищо, и така ми е вкусно, много обичам това ястие.

Тя бързо дояде бамбука с гъби, отмести чинията и започна да хрупа скаридения чипс с оризово брашно.

— А какво друго се знае за Корягина-младша?

— Какво по-точно ви интересува?

— Ами например къде харчи парите си, ако наистина са толкова много?

— Харчи си ги. Построй си огромна къща в покрайнините на Костровск, на брега на реката, направи градина, държи прислуга: готвач, камериерка, градинар, шофьор. Почива в скъпи курорти. Помага щедро на приятели, нашата Танюшка не е скъперница, не ѝ се свидят парите. На любовника си, между другото, купи апартаментче.

— Че за какво му е апартамент? — учуди се Настя. — Не живеят ли заедно?

— Представете си, не. Татяна иска да живее сама и единствено сама, затова не се и омъжва. Да не мислите, че ѝ липсват кандидати? Безброй са! Богата, умна, без деца, разкошна жена с пищни форми, обаятелна — ами че тя, ако беше поискала, сто пъти можеше да се омъжи. Но не иска. Любовникът ѝ е постоянен, но приходящ. Глези си го, разни коли, пътувания, дрешки от Милано, джобни парици. Та какво, да звъня ли на Татяна?

— Звъннете ѝ.

Старков извади телефона и само след няколко минути записваше за Настя на листче адреса на салона за масажи, притежаван от Татяна Корягина.

Дъщерята на Галина Илинична Корягина се оказа висока снажна жена малко над четирийсет, с прекрасна кожа, красиви весели очи, грубовата в общуването, с хубаво чувство за хумор и самоирония, наистина много обаятелна и далеч не глупава. За себе си говореше откровено и през смях — няма какво да крие, купила е цялата милиция, за нея и без това всички знаят всичко, а тя не се срамува от професията си и дори я смята за социално полезна.

— Нали американците неслучайно казват, че проституцията е залог за стабилността на семейството. На мъжа не са му нужни отношения, нужен му е секс. И ако може да получи секс без отношения, той с удоволствие го прави и се връща в семейството. А ако непременно трябва да създава отношения, за да получи секс, това вече е опасно, защото новите отношения неизбежно започват да се конкурират с отношенията в семейството. И тогава вече — кой кого — говореше тя и чупеше на малки квадратчета блокче шоколад. — Вземете си. Обожавам шоколад, постоянно гриза.

Шоколадът беше светъл, млечен, Настя не обичаше такъв, за нейния вкус той беше прекалено сладък, тя предпочиташе горчив.

— Научих за наследството пет години преди мамината смърт, че и повече — разказваше Татяна. — Това беше единственият случай през всички тези години, когато мама ми писа. Всъщност ние много отдавна не поддържахме връзка, но аз разбихах, че мама старее, знае ли човек, затова оставих на нейната съседка адреса си и всички телефони, за да ми се обади, ако е нужно. Явно съседката е казала това на мама и тя е взела адреса от нея, за да ми пише, че ме лишава от наследство и завещава всичко на Музея по краезнание. Представяте ли си? Можеше просто да ми се обади по телефона и да ми каже, обаче не — написала ми писмо, сиреч, неприятно ми е дори да чувам гласа ти.

— А случайно да сте запазили писмото? — попита Настя.

— Не, разбира се, почти веднага го изхвърлих. Защо да го пазя?

Ето на, как сега ще докаже, че наистина отдавна е знаела за наследството? Ами ако лъже? Ако нищо не е знаела? Не е знаела и е организирала убийството на майка си, за да получи най-сетне апартамента, а може би и някакви други ценности. От друга страна,

колко може да струва един тристаен апартамент в Томилин? Максимум петнайсет хиляди долара, Настя попита. Какво са за Татяна Кордгина тези петнайсет хиляди, след като доходите ѝ многократно надвишават стойността на апартамента? Дори съседката на Галина Илинична да потвърди, че тя наистина е взела адреса на дъщеря си, това не е гаранция, че се е възползвала от него и е изпратила писмо на Татяна, а и да е изпратила, това не е гаранция, че Татяна го е получила. Може би все пак дъщерята не е знаела, че е лишена от наследство?

Те седяха в очарователна стая на втория етаж на салона за масажи „Релакс“, в кабинета на домакинята, който би било по-уместно да се нарече будоар — толкова уютен и женствен беше, без никакъв намек за официалност и „служебност“. Вярно, тук имаше и бюро, и компютър, и рафтове с папки, но всичко това изглеждаше по женски кукленско, весело и безгрижно. Папките по рафтовете грееха в ярки цветове — изумрудени, небесносини, оранжеви и слънчево жълти, — а стайните растения в огромни количества сполучливо маскираха бюрото и монитора. Затова пък двете диванчета с купчини меки атлазени възглавнички и двата дълбоки фотьойла сякаш се перчеха като на показ и радваха окото със своята обсипана с розички дамаска. И самата Татяна Корягина подхождаше на тази стая — пищна, бяло-розова, напомняща торта с бита сметана.

— Искаше ми се да поговоря с вашия приятел — предпазливо каза Настя. — Възможно ли е?

— Ама разбира се! — безгрижно махна с ръка Татяна. — Мислите, че той знае нещо ли?

— Е, всичко се случва.

— Запишете си адреса и телефона му.

Татяна не зададе на Настя нито един въпрос, на който да ѝ е трудно да отговори, например дали е от милицията и ако не е, коя е изобщо и защо се интересува от убийството на майка ѝ, а ако да, защо задава същите въпроси, които вече са ѝ задавали през март миналата година. Тя дори не попита за какво именно Настя смята да разговаря с нейния млад любовник. Какво е това? Следствие от обстоятелството, че посещението на Настя беше предшествано от обаждането на Старков, който още от времената на Едуард Петрович Денисов беше известен и авторитетен човек в Костровск, или абсолютната ѝ увереност, че във въпросите на Настя няма и не може да има нищо

опасно? И ако е второто, каква е причината? Фактът, че Татяна Корягина наистина няма нищо общо с убийството на майка си и няма от какво да се опасява? Или нейната увереност в любовника ѝ и в недоказуемостта на връзката ѝ с престъплението?

Колкото до отношението ѝ към смъртта на Галина Илинична, Татяна не сметна за нужно да се преструва: да, тя не обичала майка си, но би било справедливо да се отбележи, че и майка ѝ не я обичала.

— Когато ме е родила, тя го е направила само защото така е трябвало: за да минава семейството за пълноценно, в него трябва да има дете. Още щом татенцето ми я заряза, аз станах ненужна за майка си, пречех ѝ да се занимава с работата си, с кариерата си, да плете своите интриги в градския комитет, да пише доклади и да си търси любовници. Мама постоянно ме ръководеше, крещеше ми, имаше една цел: да направи така, че аз колкото може по-бързо да стана самостоятелна, да не изисквам нейното внимание и грижи. Ето защо и най-малкото съмнение в моето поведение, някоя прекалено смела според нея дрешка или, не дай си боже, спирала на миглите, или обаждане на момче по телефона, или вечерно изпращане, я вбесяваха: нали това е признак за приближаващо неблагоприятно развитие, а от него до разврата има една крачка, как ще може спокойно да работи и да ръководи хора в отдел „Пропаганда“, щом самата тя има проблемно дете, изискващо по-голямо внимание. Това е недопустимо, това може да попречи на кариерата ѝ. Разбира се, в онези години аз не разбирах това така отчетливо, както го разбрах по-късно, но въпреки това усещах, че не съм ѝ нужна, че за нея съм само пречка и източник на постоянна опасност. Най-голямата мечта на майка ми беше да ме заключи вкъщи насаме с учебниците и за нищо да не се тревожи, а после да ѝ казват каква умна и талантива дъщеря има и да завърша гимназия с медал. А аз прекърших тези мечти, срещях се с момчета, гримирах се, обличах се модерно, доколкото беше възможно, целувах се във входа, рано започнах да паля цигари. А майка ми ме хващаше и ми крещеше. Така мина детството ми.

Татяна безметежно се усмихна и лапна поредното парченце млечен шоколад.

— А после? — с любопитство попита Настя.

Някои неща тя вече знаеше в общи черти, но ѝ беше интересно да чуе историята, изложена от самата Татяна.

— А после излъгах мама, че заминавам за Костровск да кандидатствам в института.

— Излъгахте я? А в действителност какво направихте?

— В действителност наистина заминах за Костровск, но нямах абсолютно никакви намерения да кандидатствам. Разбира се, можех и да не излъжа, просто да замина и толкоз, бих имала достатъчно нахалство, но имах нужда от пари.

— Заминавах при едно момче, с което се бях запознала на дискотека и в което се бях влюбила безумно. Бях сигурна, че щом отида при него, веднага ще се оженим. Разбира се, нищо такова не стана и аз тръгнах по съвсем друг път. Започнах от гарата, после ме забеляза един крадец, страхотен беше! — Татяна мечтателно се усмихна и направи забавна гримаса. — Пътуваше по влаковете и обираше наивници на карти. Имаше страшно много пари, така че година-две живях като царица, после го тикнаха в затвора и аз отново се върнах на пиацата. Но вече беше осемдесет и седма година, началото на осемдесет и осма, перестройката вървеше с пълна сила, включително и в нашата пламенна професия. Впрочем може би моята история не ви е интересна, не сте дошли за това, нали?

— Много ми е интересно — абсолютно искрено отговори Настя. — А как реагира Галина Илинична на вашата ситуация?

— Е, това, както сама разбирате, не можеше да хареса на майка ми и когато се обаждах вкъщи, не чувах нищо друго, освен ругатни и крясъци. Така че може да се каже, че нямах — майка. И на практика по никакъв начин не почувствах нейната загуба — не бях я виждала почти двайсет години.

— Тоест след преместването си в Костровск все пак сте се виждали с нея?

— Ама разбира се! Имаше един момент, когато смятах да родя и отидох при нея. Бременността ми беше в самото начало. Струваше ми се, че мога да започна на чисто, да живея вкъщи, с мама и с детето, и че ще имаме нормално семейство, не по-лошо от другите. Но тя ме изгони и каза, че никога няма да ми помага да отглеждам копеле, което съм заченала незнайно с кого. И дори уверенията ми, че прекрасно знам кой е бащата на детето и че много го обичам, не я спряха. Тя казваше, че една проститутка и блудница не може да изпитва нормална, човешка любов. Страхувах се, че няма да се справя сама с

отглеждането на дете, нямах къде да живея в Томилин, майка ми не ме пусна в жилището си и отказа да го разменим срещу две по-малки, така че се наложи да се върна в Костровск и да направя аборт. Сега, естествено, разбирам и че щях да се справя с отглеждането на детето, и че то щеше да израсне не по-лошо от другите, но това го разбирам сега, а тогава ми се струваше, че няма да се справя сама — и без това ми беше гадно, задето любимият ме бе зарязал, а на всичко отгоре и майка ми ме изгони и ми отказа помощта си. С една дума, бях глупачка. И досега съжалявам. А за майка ми не ми е жал. Нямам никакви чувства към нея. Можете да ме осъждате или порицавате за това, както искате — предизвикателно погледна тя към Настя, — говоря ви честно, без да разкрасявам нещата. Не се преструвам.

— Нима не ви е жал за апартамента в Томилин? Все пак е тристаен, на престижно място. Та това са свежи пари.

— А, дяволите го взели! — махна Татяна с нежната си бяла ръчичка. — В Костровск имам и апартамент, и голяма къща. Не ми трябва нищо от майка ми. Да му се радва ако ще музееят, ако ще — някой просяк от бунището...

Тя млъкна и тъжно погледна към прозореца, богато драпиран с копринени завеси. После се усмихна неочаквано плахо и стеснително.

— Единственото нещо, за което ми е мъчно, е лампионът.

— Лампионът? — учуди се Настя.

— Ами да. Знаете ли, в апартамента на майка ми имаше един тъп, просташки лампион, огромен, от серията „безумна красота“. Бяла гравирани стойка с позлата и финтифлюшки, розов абажур и върху него драперия с мръснозелен цвят. А по края на абажура — ресни и пискюли. С една дума — мечтата на дребната буржоазка. При съветската власт никой нямаше такъв, а после ги пуснаха по магазините и майка ми веднага е купила. Когато ходих за последен път, вече го имаше. До него имаше стол, нещо като полуфотьойл, майка ми седеше на него и крещеше за копелето и блудницата. Ето, него бих искала да си оставя, та да го гледам и да не забравям как тя постъпи с мен. Спомням си, че ми крещеше и настояваше да направя аборт, а аз само го гледах и мислех, като преглъщах сълзите си: но как така, та ти си купила такъв лампион — розов, уютен, макар и безвкусен, но човешки, олицетворяващ мекотата и домашното — и същевременно настояваш да се отърва от твоя внук и да се махам от очите ти. Бих

поставила този лампион в заведението си, щеше да е на точното си място. И знаете ли как бих го нарекла?

— Как?

— Харлампий Аколупевич Корягин.

— Как, как?!

— Харлампий Аколупевич — със светла и някак отнесена усмивка повтори Татяна. — Идва от гръцкото „хара“ — радост, „лампий“ — светя, блестя, „аколуп“ — придружаващ. Би се получил лампион, който със светлината си придружава радостта. Лошо ли е?

* * *

С любовника на Татяна Корягина, двайсет и осем годишния Леонид Вешняк, Настя се срещна в дома му. Леонид очевидно предпочиташе да води нощен начин на живот и когато Настя му се обади към четири часа следобед, той тъкмо се беше събудил, дори се прозяваше в слушалката.

Апартаментът му беше в самия център на Костровск, на две пресечки от салона за масажи „Релакс“. Малък, чисто разтребен, обзаведен в стил хайтек, той рязко се различаваше от обстановката в кабинета на неговата приятелка. Самият Леонид беше светлорус красавец, изящен, грациозен, с ангелоподобно нежно лице и сини очи. Обноските му бяха очарователни, гласът — мек и галювен, но като цяло той напомняше на Настя на опасен коварен звяр, готвещ се за скок в гръб. Такъв би впил зъби не в гърлото, а във врата. Впрочем има ли нещо за чудене? Ако момчето нямаше железен гръбнак, едва ли жена като Татяна Корягина би му обърнала внимание.

Леонид без никакви колебания потвърди разказа на любовницата си, че тя отдавна е знаела за завещанието не в нейна полза и ни най-малко не се ядосвала по този повод. А за самата Татяна говореше с любов и нежност, сиреч, тя е и красива, и умна, и изобщо е просто съкровище. При това погледът му се стопляше, а интонациите омекваха. Наричаше Татяна Тата.

— Аз лично никога не съм виждал майката на Таточка, но ми е много мъчно за Тата.

— Защо? — попита Настя. — Тя, струва ми се, не тъгува за майка си.

— Именно затова ми е мъчно! Разбирате ли, аз съм израснал в хубаво задружно семейство и досега поддържам с родителите си много добри отношения, топли, близки. Те продължават да се грижат за мен, макар че скоро ще чукна трийсетака, аз също се грижа за тях, както мога. Винаги съм обичал и мама, и тате, и те ме обичаха и ме обичат. И ми е мъчно, че съдбата на Таточка е била такава и тя не е могла да изпита нито любов, нито грижа, нито топлина. Затова пък сега аз се старая да погледея, да зарадвам Тата, за мен тя е малко недообичано момиченце, понякога ми се иска да я взема на ръце и да я подундуркам — смутено се усмихна той. — На вас сигурно ви е смешно, като слушате това — та аз съм много по-млад от Тата, пък и като физика сме съвсем различни.

— Не, не, какво говорите — припряно взе да го уверява Настя, — това никак не е смешно.

Той ѝ предложи кафе, но Настя отказа: вече си бе уговорила среща със Старков — Анатолий Владимирович я беше поканил на вечеря.

* * *

Вечеряха в същия ресторант, в който се бяха срещнали: Настя обичаше китайска кухня, а други китайски ресторанти в Костровск нямаше. Разговорът беше лек, необвързващ и приятен. Припомниха си покойния Едуард Петрович Денисов, обсъдиха някои общи познати, споделиха впечатленията си за ситуацията в милицията и в престъпния свят, Настя разказа за разговорите си с Татяна Корягина и нейния любовник Вешняк.

— Между другото, за Вешняк — хитро се усмихна Анатолий Владимирович. — Виждате ли онази маса, на която седят три госпожици? Едната от тях е любовница на Вешняк. Онази, със синята блузка.

Настя извърна глава в посоченото направление и видя хубавичко младо момиче с дълга кестенява коса с прекалено красив оттенък, за да е естествен, с ярък, но не вулгарен, много умело поставен грим.

Стройно девойче, с хубава фигурка и жива, открита усмивка. Любовница на Вешняк! Гледай ти!

— Сигурен ли сте? — попита тя. — Все пак Вешняк практически е съпруг на Татяна, макар да нямат официален брак.

— Ама моля ви се! — разсмя се Старков. — Аз, видите ли, никога не съм вярвал в стабилността на отношенията при такава разлика във възрастта и в социалното положение. Татяна е отракана мадама, която сама се е издигнала, всичко си е спечелила сама, създава е и е поставила на крака салона и сега гребе пари с пълни шепа, а той? В миналото момче на повикване за богати скучаещи дами, той се е опитвал да си намери покровителка в Москва, мислел е, че там може успешно да изтъргува външността си, но не е успял — в столицата има и по-хубави момчета. Принудил се е да се върне и да се задоволи с местни спонсори. Лъонечка иска да стане киноартист или манекен, докато личицето му е свежо и фигурката му не се е разплула — много се грижи за себе си: фитнес, специални души, капсули, масажи и така нататък. Не е потрябвал на никого, освен на Танюшка Корягина, защото е беден като църковна мишка и не умее да печели пари нито с ръце, нито с мозък.

— И какво, Татяна плаща неговите амбиции за красота?

— Разбира се. Той обича хубавите дрешки, скъпите ресторанти, красивите курорти, периодично си съставя портфолия с надеждата, че ще го забележат, и Танюшка му позволява всичко това. Типично жиголо. Но — вдигна пръст Старков — Лъоня не е мухльо, у него се усеща някаква движеща сила.

— Да — съгласи се Настя, — почувствах го. Има нещо в него, някаква готовност за скок... Но нима Лъоня не се страхува при такава покровителка да има още една любовница? Защото, доколкото разбирам, Татяна има всички възможности да го съсипе, ако ѝ кръшне.

— Страхува се, естествено — позасмя се Старков, — затова се крие. Много е предпазлив, никога не води момчето в дома си, среща се с него на някакви потайни места, да не би — не дай си боже — някой да го види и да го изпее на Танка.

— Ами вие как научихте, щом се крият? — попита любопитно Настя.

— Е, Настенка, в този град има твърде малко неща, за които не знам — усмихна се Анатолий Владимирович. — Та аз съм прекарал

тук целия си живот и дълги години работя в системата на безопасността, а това предполага владение на информация. Разбира се, не всичко знам и не бих могъл да отговоря на всеки ваш въпрос, но пък винаги знам със сигурност как, откъде и от кого да науча отговора.

— А за това момиче, любовницата на Вешняк, знаете ли нещо?

— Нищо. Тя не ме интересува. Но ако трябва, всичко ще науча. Трябва ли?

— Не, засега май не е нужно — замислено каза Настя. — Но ще имам предвид вашата готовност да помогнете, ако трябва. Момичето обаче е хубавичко, нали?

— Нищо особено — махна с ръка Старков и леко се намръщи, — просто умее да се постави добре, да се гримира и облече, а инак е най-обикновена.

— Но сигурно в нея има нещо, щом такъв красавец ѝ е обърнал внимание — каза тя.

— Сигурно — съгласи се Анатолий Владимирович. — Може да има необикновен характер. Или огромен интелект.

И двамата едновременно погледнаха момичето и се разсмяха. При цялото си очарование то не приличаше на титан на мисълта.

Настя трябваше да реши още един проблем: да намери квартирантката на Галина Илинична. Според наличните в делото документи тя беше родом от село Петунино, Костровски район.

— Това е на двайсетина минути с кола — поясни Старков.

— Съвсем близо е. Кога искате да отидете?

— Бих отишла днес, след като и без това съм в Костровск. — Само се страхувам, че моят шофьор няма да намери пътя, нали е от Томилин.

— Нищо, аз ще ви нарисувам откъде да минете, не е трудно.

На схемата, направена от Старков, пътят за Петунино наистина не изглеждаше много труден. Настя благодари за вечерята, сбогува се с Анатолий Владимирович и тръгна за селото, откъдето беше родом въпросната Маргарита Нечаенко.

Пътуваха не двайсет минути, а цели четирийсет: пътят беше засипан със сняг и можеше да се кара само по едното платно, по което колите в различните посоки се движеха едновременно, като си даваха път. „А московските шофьори по никакъв начин не биха се разбрали и давали път един на друг — помисли си Настя. — Щяха да се бутат

всеки напред, като танкове, на принципа — чиято кола е по-скъпа — той е прав.“ Затова пък намериха къщата на Нечаенко почти веднага. Вехта, дървена, със зеленчукова градина и барака, в която бяха приютени кокошки и прасе. Самата Маргарита отдавна вече я нямаше, но намериха майка ѝ — Валентина Николаевна, жена с болезнен вид към петдесетте, с ранни бръчки, със задебелили ръце, безвкусно облечена и някак угаснала.

— Риточка ли? Какво говорите, тя отдавна вече не живее тук, в Костровск е, там има и работа, и жилище. А за какво я търсите?

Този път Настя беше готова за въпроса.

— Разбирате ли, преди известно време е живяла в Томилин...

— Живееше — кимна Валентина Николаевна, — беше на квартира при една баба.

— Е, та тази баба е моята леля Галя, Галина Илинична Корягина.

— Сериозно?! — плесна с ръце майката на Рита.

— Аз живея постоянно в чужбина, отдавна не бях виждала леля Галя, дори не можах да дойда за погребението. Но ето, сега дойдох и ми казаха, че вашата дъщеря е живяла с нея до последния ѝ ден. Затова исках да се видя с нея, да си поговорим за леля Галя. Ще ми кажете ли къде да намеря Рита?

— Ами аз не знам адреса, че и за какво ми е потрябвал? Няма как да ида при нея, трябва да си гледам живинките — кокошки, прасе, а здравето ми вече хич не го бива. Но имам телефона ѝ, често се обаждам, говорим си с Риточка. Запишете си го, щом ви трябва.

Валентина Николаевна явно много обичаше дъщеря си и беше готова да говори за нея безкрай.

— Риточка има в Костровск хубава работа, получава добри пари, хубаво ѝ плащат, и на мен помага, праща ми. Вярно, идва си много рядко, ужасно е заета, работата ѝ е сложна и отговорна, не може да отсъства. Завърши и института в Костровск, има диплома.

— Като каква работи Рита?

— Мениджър в някаква фирма — гордо каза Валентина Николаевна.

„Доста добро израстване в кариерата за момиче, което само преди по-малко от година е било служител в химическото чистене в Томилин — помисли си Настя. — И жилище има, и добре платена

работа. Откъде е всичко това? Да не би да си е намерила стабилен мъж?“

— В каква фирма?

— Знам ли и аз, не разбирам от тия неща, продават ли нещо, купуват ли... Но е хубава работа, не се съмнявайте. И Риточка ми е добра дъщеря, ей го, всички женоря в селото ми завиждат, че Ритуся ми е толкова грижовна. Защото на другите децата им пораснаха, изучиха се на гърба на родителите си, пък забравиха за баща и майка, уредиха се нейде по столиците и живот си живеят, а моята Ритуся не е такава. Ето, ще се срещнете и ще видите. Погледнете каква красавица ми е тя! Това е нейна снимка.

Настя приближи до стената, обилно окичена с фотографии, и си спомни за снимките на животните. Отново в главата ѝ се мярна въпросът как така бе успяла да ги снима толкова хубаво. И Костя Еремеев спомена нещо за дарба и предназначение. Може би наистина има смисъл да се захване с това по-сериозно?

С интерес заразглежда снимките на семейство Нечаенко, опита се на око да определи сполучливите или несполучливите ракурси и осветление.

— Ето ни с мъжа ми в деня на нашата сватба — обясняваше Валентина Николаевна. — Мъжът ми почина, пропи се, царство му небесно. А ето я Риточка на шест години, на сутрешен спектакъл в детската градина. А ето я Ритуся на абитуриентския ѝ бал.

Това, което Настя видя на снимката, никак не можеше да се нарече „красавица“: прекалено високо чело, увеличено от сресаната назад и стегната на кок на тила коса с някакъв неясен цвят, неизразително лице и чудовищни, щръкнали огромни уши. Ех, точно на такива е нужна отопластика! И устата беше доста големичка. Но като цяло — не че красиво, но не и грозно момиче, което с нищо не бие на очи. Очите ѝ — умни, внимателни, но малки и поставени близо едно до друго. Би трябвало да си смени прическата и да я оформи добра фризьорка... Ето, нея трябва да даде човек в ръцете на Тамара Николаевна! Интересно, какво ли би ѝ отивало? Как ли би я сресала Тамара? Такива уши и такава чело непременно трябва да се скрият, тук би подхождала прическа тип паж или каре с дълъг гъст бретон, тогава челото и ушите биха се скрили. Очите трябва да се гримират правилно, та разстоянието между тях да изглежда по-голямо, а самите очи — по-

ярки, по-изразителни. И веждите да се подчертаят. И косата да се боядиса. Ще стане кукличка! Настя се опита да си представи това преправено, подобро лице и изведнъж разбра, че вече го е виждала някъде. Виждала е и гъстия бретон, и наситения цвят на косата, и умело гримираните очи... Господи! Ами че това е любовницата на Лъоня Вешняк, която ѝ бе показал днес в ресторанта Старков. Виж го ти момичето, виж я тази Ритуся!

— Валентина Николаевна, а Рита не ви ли е разказвала за Леонид? — попита тя сякаш между другото.

— За Леонид ли? Не. А кой е този Леонид?

— Леонид Вешняк. Никога ли не сте чували това име?

— Не — поклати глава майката на Рита, — за пръв път го чувам. Кой е той? Защо смятате, че Риточка го познава?

— Познат е на леля Галя, мислех, че може да е ходил при нея — излъга Настя. — А как върви личният живот на Рита? Има ли си сериозен приятел?

— Ох, това не знам — въздъхна Валентина Николаевна. — Мисля, че си има някого, та тя е такава умница и красавица, непременно трябва да ѝ провърви в живота повече, отколкото на мен. Дано да има късмет, че с моите болести може да не дочакам внуци...

* * *

През целия път от Петунино до Томилин Настя усилено се бореше със съня. Току задрямваше, започваха някакви смътни сънища и в този момент главата ѝ клюмваше — и тя се събуждаше, после отново задрямваше. Защо беше толкова уморена? Уж днес стана в нормален час, не свърши и кой знае колко работа, пък и тази работа се състоеше повече в чесане на езика и киснене по ресторанти или в колата — от какво толкова се умори? Нима е от старостта? Нима винаги ще е така?

Отново не забеляза как е задрямала и се сепна от звъненето на телефона.

— Анастасия Павловна, да не би да се обаждам късно? Не сте си легнали, нали?

Гледай ти, по-рано не беше забелязала колко приятен е гласът на Иля Вторушин по телефона. При лично общуване неприятното впечатление, което той правеше на Настя, някак засенчваше тембъра на гласа; когато не го виждаше обаче, се получаваше съвсем друго.

— Не е късно — отговори тя. — Не само не спя, но дори не съм в имението. Какво се е случило?

— Имам някаква информация. Дали можем да се срещнем?

— В службата ли сте?

— Да, все още.

— Мога да прескоча при вас. Ако ви е удобно, ще бъда там след... — Напрягна очите си, та в тъмното да определи поне приблизително къде се намира. Колата тъкмо минаваше пред дигата, после ще поемат направо по проспект „Победа“, после наляво към „Федеративния“ — и ето го зданието, където се помещават правоохранителните органи. — След десетина минути.

— Ще ви чакам — кратко отговори Вторушин.

Интересно, каква ли информация има? И защо се обади той, а не Федулов? Впрочем има ли значение, те работят заедно.

След единайсет часа вечерта сградата беше пуста и еклива, дежурният на първия етаж погледна Настя с известно съмнение и не я пусна, докато не получи по телефона потвърждението на капитан Вторушин, че я очаква. Самият Иля слезе при нея на първия етаж и я придружи до кабинета си, макар че тя прекрасно си спомняше пътя.

— Искате ли чай? — попита той, след като окачи якето на Настя на закачалката. — Днес студът е направо кучешки.

— Искам — призна тя.

Така се беше отпуснала в приспивното полюшване на колата, че още не можеше да се стегне и ободри.

Вторушин запари ароматен зелен чай, наля го в красиви чаши, които извади от шкафа зад гърба си, и отвори дебел календар бележник.

— Имам информация относно насилниците, чието дело е водила Павлова. — Прелисти бележника и намери нужната страница. — Днес научихме почти всичко. Значи, онзи, който е бил зависим и глуповат, е умрял в затвора, докато е отбивал наказанието. Остър перитонит, не успели да го спасят. Останали са двама.

Той помълча няколко секунди и ограда нещо с червена химикалка в бележника.

— Тези двама са били освободени условно предсрочно: единият — през две и седма година, другият — през две и осма. Онзи, когото са освободили през седма, така и не е стигнал до Томилин, по пътя от лагера се напил, сбил се с някого и получил нова присъда за тежка телесна повреда. Сега е в затвора и ще лежи още дълго.

— Кой по-точно? — попита Настя. — Онзи, който се е водел на отчет в диспансера и е обичал да опожарява?

— Именно.

Иля отново заби поглед в своя тефтер, потърси нещо с очи и го ограда с червената химикалка.

— А третият?

— Третият се е върнал в Томилин, живее на адрес... Впрочем адресът сигурно не ви трябва?

— Не ми трябва — съгласи се Настя. — Адресът е нужен на вас. Научихте ли нещо за живота му сега?

— Много малко, но дори и то буди подозрения. Затворен, необщителен. Живее в покрайнините на Томилин. Доста трудно си е намерил работа, взел го е един местен фермер и го е направил говедар. В града не се е намерило нищо по-добро за човек без образование и лежал в затвора десет години за изнасилване, а и изобщо е трудно да се намери работа, нали знаете.

— Как се казва?

— Одинцов. Михаил Генадевич Одинцов, трийсетгодишен.

И отново Иля изпълни същия ритуал: взе червената химикалка и ограда нещо.

— Какво си отбелязвате постоянно? — не издържа Настя.

Той вдигна към нея неразбиращ поглед, после тръсна глава и се усмихна:

— Извинете, вие не сте в течение... Моите колеги отдавна познават моя навик, никой нищо не пита. Записвам си всичко, което трябва да направя, и си отбелязвам, когато го свърша. Така имам гаранция, че нищо няма да забравя.

— Защо, имате проблеми с паметта ли?

— Засега не. Но кой знае, може би щяха да се появят, ако не си записвах всичко до последната подробност. Записал съм си

информацията и докато ви я предавах, си отбелязвах, че съм го направил. Разказах ви за първия — отбелязах си го, после за втория — пак си го отбелязах. Дори съм си записал, че трябва да ви се обадя и да си уговорим среща. И съм си отбелязал, че съм свършил и тази работа.

— Защо, и това ли се страхувахте, че ще забравите? — засмя се Настя.

Вторушин с удоволствие се присъедини към смеха ѝ, при това очите му съвсем потънаха в гънките между гъстите вежди и пълните лъщящи бузи.

— Разбирате ли, Анастасия Павловна, за мен тези записки и бележки носят някакъв друг смисъл, освен напомняне. Ограждам с червена химикалка изпълнените точки и у мен се поражда усещане за движение, осъзнаване, че денят ми не е минал напразно, че съм направил нещо.

Колкото и да е странно, Иля изобщо не се стесняваше от своята странност и разказваше за нея на драго сърце, така както рибар разказва за успешен риболов.

— Но инак трябва да ви призная, че съм разстроен. — Той неочаквано престана да се смее и заговори сериозно. — Аз не вярвах във версията за маниака от самото начало и макар да правех по тази версия всичко, което трябва, то беше само за да ми е чиста съвестта. Бях сигурен, че убийството на Корягина е било извършено в рамките на кампания срещу Бегорски и неговия клуб, а второто убийство, когато загина Аида Борисовна, е било имитация на психопатология, а всъщност е било свързано с определено лични мотиви. Не знам защо никой от нас не предположи, че лични мотиви може да обединяват двете престъпления, не виждахме какво общо може да има между толкова различни жени като Корягина и Павлова. За служебната дейност на Павлова дори не помислихме — нали тя вече десетина години е била пенсионерка.

— И от какво се разстроихте?

— От това, че не съм бил прав — сви рамене Вторушин. — Сега виждам, че Одинцов е най-реалният заподозрян, който би могъл да извърши и двете убийства. Той е млад и достатъчно силен физически, необщителен и зле социализиран, тоест у него е налице определена аномалия в психиката, той има и мотив. Излиза, че прав е бил Димка Федулов, а не аз.

— Защо пък, няма за пръв път в живота ви се случва да е прав Дмитрий, а не вие? Какво лошо има в това?

— Нищо — въздъхна Иля. — Всичко е наред. Не ми обръщайте внимание. Да ви долея ли чай?

— Не, благодаря. — Настя стана. — Вече е много късно. Трябва да се прибирам. А и вие трябва да почивате.

Вторушин ѝ подаде якето, помогна ѝ да се облече.

— Какво планирате да правите с Одинцов? — попита тя, вече хванала дръжката на вратата.

— Димка е готов за бой — позасмя се капитанът. — Смята, че трябва да го задържим и да го разтърсим като круша.

— А вие как смятате?

— Аз бих го понаблюдавал още няколко дни, бих събрал повече сведения. Но ние с Федулов имаме различни подходи, във вечен конфликт сме — обезоръжаващо се усмихна Иля. — Той смята себе си за истински оперативен работник, а мен — за страхлив карьерист. И дори не крие мнението си.

— Но как съумявате да работите заедно, без да си прегризете гърлата?

— Ами на, съумяваме някак. Благодаря, че се отбихте, Анастасия Павловна. Да вървим, ще ви изпратя до колата.

Да, въпреки цялата си непривлекателност, Вторушин е прекрасно възпитан.

— Аз ви благодаря. Но не е нужно да ме изпращате, няма да се изгубя — отказа Настя.

— Нужно е, нужно е. — Той извади връзката ключове от бравата от вътрешната страна на вратата. — Днес дежурният долу е от онези, дето се заяждат, пак ще започне да ви досажда. И изобщо една жена не бива да ходи сама късно вечер. Никога и никъде. Дори в нашата сграда.

Охо, до такава степен значи! Колко предвидлив младеж... Или наистина е страхлив? Или знае нещо, което тя, Настя, не знае?

Но Вторушин се оказа прав — дежурният наистина опита да провери документите на Настя. Иля я настани в колата, която бе паркирана точно пред входа, и обеща да ѝ се обажда и да я държи в течение.

Зеленият чай на капитана накара сърцето на Настя да бие по-бързо и когато тя стигна до жилището си, никак не ѝ се спеше. Не

помогна нито топлият душ, нито интернет, нито опитите да се отпусне под пухкавото одеяло на мекия матрак. В два и половина през нощта тя още не бе заспала и не беше ясно ще успее ли изобщо да заспи скоро. Изведнъж ѝ се дощя да си поговори с мъжа си, вече бе посегнала към телефона, който беше до леглото, но навреме се сепна: че това е лудост, среднощ е! Ох, по-скоро да идва сутринта, Льошка става в седем, тогава ще може да му се обади.

Към четири тя все пак заспа, но се събуди в седем без пет с единствената мисъл: вече може ли да се обади? „Ей сега ще иззвъни будилникът — мислеше тя и не свалеше очи от часовника, — Льошка ще се излежава още около пет минути, после ще стане и ще отиде в банята. Ще му дам петнайсет минути за душ и бръснене, добре де, нека са двацет, той обича повечко да постои под душа. Ето сега си мие зъбите, ето, влиза във ваната, насапунисва се, търка се с гъбата... Сега си мие главата... Сега превключва от гореща на студена вода, после пак на гореща и пак на студена... Избърсва се... Нанася пяната за бръснене... Господи, защо е толкова бавен! Докога ще се разкрасява! Е, май вече е готов, излиза от банята и тръгва към кухнята да си приготвя закуската. Мога да се обадя.“

Чистяков вдигна веднага, сякаш бе очаквал нейното обаждане и бе държал телефона наблизко.

— Какво правиш? — колкото можа по-безгрижно попита Настя.
— Ще закусваш ли?

— Нищо подобно — добродушно се позасмя Алексей, — вече съм в колата и излизам от двора.

— Защо толкова рано? — учуди се тя. — Още е едва седем и половина.

— Ами днес е сряда, всяка сряда в десет сутринта имам заседание на съвета. Забрави ли?

Беше забравила. Всичко беше забравила: и за заседанията на съвета всяка сряда, и дори че днес е именно сряда. Каква глупачка! Можела е да се обади на Льошка още преди час и да си поговорят, а сега... някак е неудобно да натоварва човека, когато шофира.

— А защо се обаждаш по толкова необичайно време? — попита той. — Случило ли се е нещо?

— Домъчня ми, Льоша. Ужасно ми домъчня за теб. И много ми се иска да се прибера. Тук страшно ми омръзна, наоколо всичко е

чуждо: и улиците, и сградите, и въздухът. Искам вкъщи — жално повтори тя.

— Асенка, но какво мога да направя аз? Искаш ли да дойда и да те прибера? Това е единственото, с което мога да ти помогна.

— А можеш ли да дойдеш, но без да ме прибиращ?

— В какъв смисъл?

— Ами... да поживееш тук с мен.

— По принцип мога. Но само по принцип. Защото за целта трябва да прегледам ангажиментите си и да разбера кога и за колко време мога да отсъствам. Какво те е прихванало? Наистина ли е нужно да дойда?

Какво да му отговори? Че наистина ѝ е нужен? Да накара Льошка да се притесни, да зареже всичко и да дойде? Това е свинщина. Разбира се, че иска той да е до нея, и най-добре е да са си вкъщи, а не тук, но няма може да угажда на всяко свое желание?

— Наистина много ми липсваш — въздъхна Настя. — Но не ми обръщай внимание. Просто съм в такова настроение в момента...

И наистина беше моментно настроение. През трийсетте години, откак се познаваха, доста често се случваше да не се видят дълго време: когато Льоша поради напрежение в работата си живееше при своите родители в Жуковски, по-близо до института, или когато заминаваше в дълги командировки — на стаж или да изнася лекции, но толкова силно като сега Настя никога по-рано не бе тъгувала за мъжа си. Вероятно защото преди тя си оставаше вкъщи, при своята работа, и наоколо бяха нейните хора, обичайната обстановка. Това я разсейваше, успокояваше я и не я оставяше да изпитва самота. Докато тук всичко е различно.

— Асенка, имай предвид, че да ти е мъчно за мъжа ти, е сигурен признак за остаряване — много сериозно каза Чистяков. — Ако беше млада, щеше да се радваш, че прекарваш времето си на свобода без мен, а я се виж — ти тъгуваш.

— Я стига! — мигом се развесели Настя и се засмя. Все пак Льошка като никой друг умееше не само да я разбере, но и да я накара да се опомни.

Какво пък, щом е станала толкова рано и до десет има още много време, може да свърши нещо полезно. Например точно сега е

моментът да се запознае с кореспонденцията на Галина Илинична Корягина, докато в компютърната зала няма никого от специалистите.

Настя си направи кафе и влезе в интернет.

Само след двадесет минути любопитно четеше кореспонденцията на Галина Илинична с Рита Нечаенко.

„... намерих вашия профил в сайта за запознанства «Моите близки» и реших да ви пиша, защото познавам дъщеря ви Татяна... Тя ми съсипа живота... Знам, че сте я проклели и зачеркнали от живота си, и искам да ви кажа, че сте били абсолютно права. Тя е чудовище, което използва неопитността и бедственото положение на млади момичета, пристигнали от села и паланки, където няма работа и няма къде да учат и да усвояват професия... тя ги подмамва и оплита в мрежите си, от които после няма измъкване...“

Писмото беше дълго, изпълнено с подробности за злодеянията на Татяна. В отговор Галина Илинична беше написала: „Клето мое момиче, колко ми е мъчно за теб! Не искам да знам каквото и да било за дъщеря си, тази мерзавка. По-добре ми разкажи по-подробно за себе си“.

Рита бе разказвала, бе се оплаквала от живота, от невъзможността да си намери работа в Костровск. Предложили й хубава работа в Томилин, но в Томилин тя няма къде да живее, а е много скъпо да наеме жилище или дори само стая, за това ще отиде цялата ѝ заплата, а с какво би си купувала храна?

Кореспонденцията, както личеше от датите, бе продължила два месеца, след което Галина Илинична бе поканила Рита да живее при нея. Без да плаща за жилището, но срещу помощ в домакинството. В отговор по електронната поща бе долетяла дълбока и искрена благодарност и обещание от Рита незабавно да се възползва от любезността на Галина Илинична.

Какво пък, сега картината се изясняваше: Рита, възползвайки се от информацията, получена от любовника ѝ — Леонид Вешняк, бе спечелила доверието на Корягина и се бе настанила при нея. Е, и

какво? Защо го е направила? Или са замислили това заедно с Вешняк? Но пак остава въпросът — защо? Още по-неразбираемо е за какво ѝ е било на нея или на двамата да убиват Корягина, която никога по-рано не са били виждали и която не им е направила нищо лошо. Или все пак са я били виждали и между тях е имало конфликт? Но защо тогава Корягина не е познала Рита, ако я е виждала по-рано? Следователно е абсолютно сигурно, че тя не е познавала Рита. Тогава може би е съществувал конфликт между нея и Вешняк? Или между нея и някакво трето лице, което просто е наело Лъонечка и Ритуся за осъществяване на неговия злодейски план?

Отново въпроси, безброй въпроси, и за да се намерят отговорите, трябва време, сили и възможности. От всичко изброено Настя има само време, поне време — колкото щещ, никой не я припира, срокове не я притискат, началството не удря с юмрук по бюрото. Виж, със силите и възможностите работите стоят доста по-зле.

Едно е известно със сигурност: Татяна Корягина никога нищо не е чувала за Рита Нечаенко. Поне именно така е твърдяла самата Татяна, когато преди почти година за това я е питал следователят. Но може това да не е вярно? Попитали са Татяна, получили са отговор и са се успокоили, а никой не е намерил време да провери верни ли са нейните думи. Може би историята на Рита, която попаднала в мрежите на хладнокръвната и коравосърдечна мадам, не е толкова далеч от истината? Или всичко това е лъжа от първата до последната дума?

Настя изключи компютъра, отиде в заведението да закуси с омразната овесена каша и тръгна за Томилинския музей по краезнание.

ГЛАВА 11.

Музеят по краезнание се помещаваше в едното крило на неголяма двуетажна сграда и приличаше на безсистемно струпана грамада от експонати, но Настя получи обяснението, че това е следствие от ремонта и щом той приключи, всички експонати незабавно ще бъдат разположени в нужния ред. Благодарностите дължат на Галина Илинична Корягина, царство ѝ небесно, благодарение на нейната доброта и широко сърце музейните работници най-сетне получили възможност и да поправят протеклия покрив, и да направят ремонт в помещенията. Още щом се навършила половин година от смъртта ѝ, завещаният апартамент бил продаден, та се сдобили с парици.

— Ами вещите на Корягина? — попита Настя. — И тях ли продадохте?

— Някои неща продадохме, а други оставихме за спомен и за бъдещите експозиции.

— Може ли да погледна това, което сте оставили?

— Разбира се, да вървим при Агрипина Феодосовна, всичко е при нея.

Агрипина Феодосовна, научен сътрудник към музея, много възрастна, но твърде бодра и енергична дама, с радост се съгласи да покаже на журналистката от Москва, пристигнала специално да събира материал за Корягина, която оставила завещание в полза на музея, „наследството от Галина Илинична“, както тя наричаше мебелите и останалата покъщнина. В нейния кабинет Настя веднага видя онзи същия лампион, розов със зелено, с бяла гравирана стойка, за който ѝ бе говорила Татьяна Корягина. Харламбий Аколупевич Корягин. Гледай ти, името напълно му подхожда.

— Само мебели ли сте оставили, или има и книжа?

— Разбира се. — Агрипина Феодосовна недоволно сви редиците си вежди. — Всички книжа са запазени. Всяко листче е документ, свидетелство за епохата, и един ден те ще станат наистина

безценни. Аз се старая да запазя всичко, което е възможно, защото след сто години тук непременно ще направят експозиция „Традиции и бит на провинциалния руски град от началото на двайсет и първи век“, та това е толкова интересно! Ще бъдат представени мебели, съдове, всякаква покъщнина, дрехи. А историците, провеждайки своите изследвания, задължително ще се обърнат към запазените документи. Ние сме длъжни да направим всичко, за да не повторим грешките и трагедиите на миналото, когато нищо не се е запазвало, защото при разруха и войни хората са горели мебели и книги, всичко се е чупело, разрушавало, продавало и нищо не се е запазвало. А ето този лампион — с гордост посочи тя Харлампий Аколупевич — ще се превърне в перлата на експозицията като отражение на вкуса и потребностите на определени слоеве от населението. Нашият град е само на половин век, в мащабите на историята това е нищо и историческата част на нашата експозиция засега е доста бедна, но ние трябва да мислим за бъдещето, за следващите поколения музейни работници, които ще дойдат след нас...

Личеше, че Агрипина Феодосовна е подхванала любимата си тема и ако не я спре, тя ще говори дълго. Настя улучи удобен момент, за да се вклини в монолога с въпрос: може ли да погледне книжата на Корягина? Старата музейна лъвица ѝ хвърли неодобрителен поглед, кимна и я поведе към хранилището.

Оказа се, че документите са малко, предимно различни квитанции за платени наеми, електроенергия и телефон, останали от съветски времена, както и за различни комунални услуги от последните години, включително касови бележки и приходни касови ордери, издадени от клуб „Златна възраст“ — за различни услуги и ежемесечни членски вноски. Тук бяха и партийният билет, и свидетелството за разтрогнат брак, датирано от 1969 година, и документ за отпуснато гробно място на местните гробища, където са били погребани родителите на Галина Илинична и където сега лежеше самата тя. Отделна дебела папка с връзки, натъпкана с почетни грамоти за успехи в партийната пропаганда. Красиви поздравителни картички, получени от Корягина преди много години по случай рожден ден, 8 март и Нова година. Две също толкова стари писма от племенника ѝ в Иркутск. И чернова на завещанието.

Настя смяташе да го сложи настрана, без да го чете, просто очите ѝ пробягаха по изписаната с главни букви дума ЗАВЕЩАНИЕ и тя реши, че няма смисъл да го чете, тъй като с него и без това всичко е ясно. Но още в следващия миг разбра, че нещо не е наред с този документ. В него липсваха думите „Музей по краезнание“, но беше налице името Маргарита Владимировна Нечаенко, която по волята на завещателката получава цялото лично имущество на Галина Илинична, включително апартамента, мебелите, покъщнината, бижутата, сметката в банката... Ама какво е това? Ново завещание, което Галина Илинична не е успяла да оформи официално пред нотариус? Настя погледна датата: средата на февруари миналата година, почти месец преди убийството. Но защо Корягина не е намерила време да отиде до нотариалната кантора, щом е смятала да промени завещанието? Не е бързала? Била е сигурна, че ще живее още дълго? Или нещо друго?

Тя извади телефона и се обади на Дмитрий Федулов.

— В коя нотариална кантора е било оформено завещанието на Корягина?

— Ами не мога да си спомня така отведнъж... Струва ми се, в тази, която е до нейния блок. Почакайте, ще попитам Илюха, той винаги всичко си записва.

Гласът на Федулов се отдалечи от слушалката, Настя дочу кадифения баритон на Вторушин, оперативните работници си говореха нещо, после Иля вдигна слушалката.

— Втора нотариална кантора, нотариус Бразовкин.

— Това близо ли е до блока на Корягина?

— Да, непосредствено до него, три-четири минути с бавни крачки.

— Иля, бихте ли се обадили на този нотариус, за да го попитате дали Корягина го е търсила по телефона през последния месец преди убийството? Или случайно да са се срещали на улицата?

— И какво?

— Интересува ме дали тя не е изказвала намерение да промени завещанието. Намерих в нейните книжа чернова на завещание в полза на Нечаенко, нейната квартирантка.

— Сериозно? — смая се Иля. — И откъде взехте тези книжа?

— От Музея по краезнание. Странно е, че навремето вие не сте намерили тази чернова — не се въздържа Настя да подкачи Вторушин.

— Ами ние практически не направихме оглед на жилището ѝ, нали не е местопрестъпление. И в книгата ѝ не сме ровили. Бяхме сигурни, че престъплението е извършено от маниак. Почакайте, Анастасия Павловна, какво значение има тази чернова, щом старото завещание е останало в сила? Нечаенко не може да е имала мотив за убийството, защото ново завещание така и не е било оформено официално от нотариус!

— И все пак — твърдо изрече Настя — обадете му се, моля, и проверете. Тук нещо не е наред. Не разбирам защо Корягина не е официализирала завещанието, ако твърдо е смятала да го направи.

— Добре — въздъхна в слушалката Вторушин, — ще се свържа с нотариуса и ще ви се обадя.

Докато Настя разглеждаше останалите книжа, сред които не намери нищо друго интересно, минаха още петнайсет минути и обаждането на Вторушин я свари точно в момента, когато завързваше шнурчетата на дебелия папка, в която бе подредила документите в същия ред, в който бяха записани в описа.

Нотариусът Бразовкин си спомни, че е срещал Галина Илинична Корягина поне три пъти през месеца преди нейната смърт, тя редовно е излизала да се разхожда в парка и пътят ѝ е минавал покрай нотариалната кантора. Бразовкин е идвал на работа в десет сутринта и ако е закъснявал с десетина минути, обикновено е срещал Корягина, която точно по това време тръгвала на разходка. Тя не е споменавала за каквато и да било промяна на завещанието.

— Ето това е странно — промърмори Настя. — Добре, ще помисля още. Иля, имам един въпрос към вас. Да знаете случайно дали тази Нечаенко е работила в салона на Татяна Корягина?

Пауза в слушалката. Настя общо взето разбираше, че е задала донякъде нетактичен въпрос, като се има предвид, че Вторушин редовно посещава публичния дом с изисканото име „Релакс“. Вярно, можеше да попита, но не по телефона, когато Иля съвсем определено се намираще до колегата си Федулов, а насаме, на четири очи. Обаче сега никак не ѝ беше до тактичност.

— Доколкото ми е известно, не — хладно отговори капитанът. — Във всеки случай, когато проверявахме тази Нечаенко, нищо такова не е изплувало. А защо питате?

— Просто така. Друг път ще ви обясня.

Не ѝ се искаше да навлиза в подробности за своята незаконна дейност, за която бе използвала компютъра.

Остави на масата папките с документите и грамотите и се върна при Агрипина Феодосовна, която вече бе запарила чай и с нетърпение очакваше московската гостенка, изгаряйки от желание да си поговори с нов човек за перспективите на музейното дело в Томилин. Наложил се Настя да я разочарова, да откаже чая и да напусне Музея по краезнание. Трябвало да остане сама и да помисли.

Върнала се в имението, включила компютъра и извадила на монитора сведенията, събрани за Галина Илинична Корягина. Внимателно ги препрочете. Тук трябвало да има нещо, което хвърля светлина на странната чернова на не по-малко странното завещание. Добре, фактът, че Корягина е решила да промени завещанието си, е напълно обясним. С дъщерята отношенията са прекъснати отдавна и окончателно, тя няма други близки и изведнъж се появява едно симпатично кротко девойче, жертва на отвратителната мадам и несправедливия следперестроечен живот, това девойче се грижи за Галина Илинична, пазарува, готви, чисти апартамента, пере, глади, води хазяйката си на разходки и на театър, посреща я на спирката, когато тя се прибира късно вечер от клуба. Дотук всичко е ясно. Но защо работата не е довършена? Нали Корягина е имала цял месец, за да оформи завещанието. Какво е чакала? Или нещо в поведението на Рита я е усъмнило, затова не е бързала със завещанието, докато не си изясни нещата?

Настя отново и отново препрочиташе текста на монитора и изведнъж ѝ просветна. Ето това е! Корягина е била лицемерна интригантка, това отбелязаха всички, които са я познавали. Тя изобщо не е имала намерение да променя завещанието, просто е измамил своята квартирантка, показала ѝ е черновата и е казала, че ще отиде с нея при нотариуса и ще оформи всичко. После е съобщила, че е ходила при нотариуса, че новото завещание е съставено в полза на Рита и сега се намира във Втора нотариална кантора. Защо ли? Ами за да се грижи по-добре за нея — от благодарност и от страх, че Корягина може отново да промени завещанието си. Господи, колко примитивно, колко отвратително, колко глупаво! Но само така може да се обясни и оставеното в сила старо завещание, и черновата на новото, и смъртта

на Галина Илинична около месец след съставянето на черновата. Значи, Нечаенко. И може би Вешняк.

И Настя се обади на Старков.

— Казахте, че мога да ви моля за всякаква помощ.

— Готов съм. — И Настя дори от разстояние почувства как той се усмихва. — Командвайте, о, жено на моите мечти.

— Не разбрах — плахо попита тя, защото помисли, че не е чула добре.

— Та какво има за разбиране тук, Настенка! — Сега Старков вече открито се разсмя. — Имаше време, когато бях малко влюбен във вас. Нима не забелявахте?

— Не — абсолютно искрено призна тя. — Шегувате ли се?

— Ни най-малко — увери я Анатолий Владимирович. — Абсолютно честно. Бях толкова влюбен във вас, че дори си спомням как придумвах Денисов да не ви подлага на риск и да не ви поставя в сложни ситуации.

— И той какво?

— Той ми се присмиваше и обещаваше, че от главата на моята обожаема Каменская няма и косъм да падне. Е, каква помощ ви трябва?

— Неприлична — промърмори Настя в слушалката. — Имате ли познати доставчици на интернет?

— Дори да нямам, за вас ще намеря. Какво трябва да се направи?

— Трябва да науча къде се намира компютърът, от който се изпраща и на който се получава поща. Ще ви продиктувам адреса. Тъй като в адреса фигурира kostrovsk-net.ru, пощенската кутия се намира на сървър на местен доставчик. Искам да намеря адреса на човека, на когото доставчикът е дал IP за ползване на интернет и е предоставил пощенски услуги.

Тя продиктува на Старков електронния адрес, от който Галина Илинична Корягина бе получавала писма, подписани от Рита Нечаенко. Анатолий Владимирович си го записа и обеща да свърши работата колкото може по-бързо.

А сега — да докладвам на Бегорски и — при Дружка в менажерията — изкомандва се Настя.

По пътя от музея се бе отбила в магазина и от кулинарния щанд бе купила варено пиле и голям осетински пирог с кашкавал. Пирогът

беше горещ, извадиха го от фурната буквално пред Настя и тя мечтаеше как ще се разхожда с Дружка, ще чупи залци от пирога и ще дава единия на кучето, а другия ще хапва тя, и ще им бъде весело, радостно и вкусно.

Докладът при Бегорски мина бързо и гладко, Андрей Сергеевич не се заяждаше за дреболии, изслуша отчета за пътуването ѝ до Костровск и село Петунино, одобрително се усмихна и пожела на Настя нови успехи. Когато излезе от неговия кабинет, Настя видя в приемната Елена Станиславовна Муравьова, облечена в елегантен тъмнорозов костюм с дантелена блузка. Лицето на Елена Станиславовна беше тъжно и съсредоточено.

— От Андрей Сергеевич ли излизате? — развълнува се тя, щом видя Настя. — Свободен ли е? Как мислите, може ли да вляза при него?

— Зависи по какъв въпрос — избегна Настя прекия отговор. — Работи с документи и помоли да не го безпокоят. Освен ако е за нещо много спешно...

— Искях да поговоря с него за Валерий Василевич. Знаете ли, че Бегорски го е уволнил?

Има си хас Настя да не знаеше! Бегорски уволни злополучния крадец още на другия ден след като го пуснаха от милицията. Вярно, жестокостта не беше присъща на Бегорски, така че той даде на Полосухин две седмици да си намери нова работа и ново жилище. През тези две седмици Валерий Василевич имаше право да живее в имението, но от работата му го отстраниха веднага.

— Чух нещо за това — напълно неутрално отговори Настя. — А вас какво ви тревожи?

Можеше да си позволи малка весела игричка — нали Елена Станиславовна не беше споделила и дума с Настя за чувствата си към Полосухин.

— Естествено, че ме тревожи — ядосано отговори Муравьова. — Че как така? Такъв прекрасен човек, чудесен служител, душа на компанията, ръководител на кръжока по бродерия — и не щеш ли, го уволняват ей така, без нищо! Това е просто нечовешко! Това е възмутително! И в края на краищата това е пряко нарушение на трудовото законодателство. Може да се уволнява само заради нарушение или при съкращения на щата, а не е имало никакви

съкращения, знам го със сигурност. А и Валерий Василевич не е правил никакви нарушения, той се труди безупречно и не нарушава трудовата дисциплина.

— Доколкото знам, той е написал молба за напускане по собствено желание — каза Настя.

Муравьова се стъписа и някак се оклюма.

— Но това не може да бъде — проговори объркано. — За какво му е било на Валерий Василевич да напуска по собствено желание? Какво не му харесва тук?

— Ами попитайте го — позасмя се Настя.

Но Елена Станиславовна не можеше да повярва, че Полосухин е решил по собствено желание да напусне работа, чийто най-важен плюс беше възможността всеки ден да се вижда с нея, с уникалната и безподобна потомствена дворянка Муравьова, в чиито вени тече френска кръв. Тя започна пламенно да уверява Настя, че цялата история с уволнението на Полосухин е резултат от интриги и зъл умисъл и че тя непременно ще разнищи цялата работа и ще стигне до истината, тогава Валерий Василевич ще бъде върнат на работа, ще му поднесат съответните извинения и ще му изплатят компенсация за принудително неотработените дни. Трябва само да улучи удобен момент, за да си поговори с Бегорски и да му обясни колко чудесен и достоен във всяко отношение човек е всъщност Валерий Василевич Полосухин.

— Как мислите, кога е най-добре да вляза при него? — Муравьова се вгледа с тревожни очи в лицето на Настя. — Вие често се отбивате при него и в заведението седите заедно, виждала съм ви, имате неформални отношения, приятелки сте и с Тамара Николаевна, живеете в една от страничните сгради, сигурно всяка вечер прекарвате времето си заедно. Дали не е по-добре вие да поговорите с нея, а тя да поговори с Бегорски? Или вие можете да се обърнете направо към Андрей Сергеевич? Уверявам ви, ще извършите добро дело. Валерий Василевич е бил оклеветен, а не е можел да се оправдае или не е сметнал за нужно, той е човек горд, с чувство за собствено достойнство...

Муравьова не спираше да бърби, а Настя пристъпваше от крак на крак и се чудеше как по-бързо да се изтръгне от здравите ръчички на тази псевдодворянка и най-сетне да отиде при Дружка. Днес има

такова ярко слънце, толкова ѝ се иска да се разходи по белия сняг и да подиша мразовития кристален въздух!

— Обещайте ми, че ще поговорите с Андрей Сергеевич!

Охо, Муравьова междувременно беше преминала от молби към нареждания. Бързо успя — достатъчно беше Настя за минутка да се поразсее — и моля.

— Заблуждавате се, Елена Станиславовна, отношенията ми с Бегорски са чисто официални и не мога да му отправям молби, излизащи извън рамките на работата ми — каза строго тя. — Опитайте вие да поговорите с него. Макар че днес не е в настроение, определено.

Дружка посрещна Настя с енергични движения на опашката, сякаш се опитваше да каже: „Най-сетне си схванала, че с мен може да се разходваш не само сутрин, преди слънцето да изгрее, или вечер, когато то вече е залязло, но и през деня, когато слънцето грее и облива всичко наоколо с ярка радост. Има надежда, и теб може да възпита човек, ако се постарее!“.

Двете бавно крачеха по алеята от основната сграда към реката и изведнъж Настя видя птичка. Птичката беше кацнала на една офика и кълвеше нейните спаружени от студа плодчета. Под и над опашката беше ослепителнобяла, главичката, крилата и опашката ѝ бяха черни, а гърдичките — червени. „Господи, ами че това май е червенушка! — слисано си помисли Настя. Не беше съвсем сигурна, защото никога през живота си не бе виждала жива червенушка, само на картинки, и то като малка. — Боже мой, доживях почти до петдесет и никога не съм виждала жива червенушка. Какъв странен живот съм водила, а?“

И изведнъж, сякаш за пръв път в живота ѝ, очите ѝ се отвориха и тя видя как под слънчевите лъчи прелива снегът, сякаш обсипан с милиони ситни брилянти. В Москва не може да се види такова нещо, там поръсват снега с някакви химикали и изобщо зимите в столицата са някак сиви и депресивни. Видя и дърветата, и клоните със снежните шапки, и леките прозрачни облачета в светлосиньото небе...

— Да вървим — потегли Дружка за каишката, — не се дърпай де, не си в клетката. Да идем за фотоапарата. Ето, дояждай го по-бързо.

Тя подаде на кучето последното парче осетински пирог и забърза към жилището си. Дружка помисли, че са я довели на гости, и щом

прекрачи прага, хубаво се отръска, шмугна се в хола и се тръшна на килима.

— Ей, приятелко, не се излежавай. — Настя пхна фотоапарата в джоба на якето си и застана на вратата. — Не сме приключили с разходката. Хайде, хайде, ставай.

Кучето я гледаше с гальовни и неразбиращи очи. Наложил се с усилие да я дръпне за каишката, за да ѝ обясни. Това помогна. Дружка, наистина неохотно, се надигна.

Настя фотографираше всичко наред, внезапно я обзе някаква неразбираема алчност, искаше ѝ се непременно да запечата в паметта на апарата всичко, което вижда: имението с неговите сгради, преспите, дърветата, голямото старо куче върху ослепителния сняг. Червенушката още беше на дървото и Настя снима и нея. Щракаше с апарата и си мислеше, че с тази нейна работа и в стремежи за оцеляване е пропуснала покрай себе си огромен пласт от живота, и то един много позитивен пласт. Да, през годините на службата си бе видяла какво ли не, но това бяха предимно низки чувства и тъмни подбуди: завист, отмъщение, корист, злоба, обезобразени трупове, смърт, омраза... Но нали животът се състои не само от това. В него има и природа, и красиви дрехи, дори термобельо, което Настя откри за себе си едва на прага на петдесетгодишнината си, и обич към бездомните животни, и чудото на фотографията, и какви ли не още неща, които не бе познавала и дори виждала. Добре че е само на петдесет и ѝ предстои да живее още достатъчно време, за да навакса всичко.

Забеляза, че Дружка я слуша внимателно, извила глава, и разбра, че говори на глас. „И мен си ме бива, намерих един слушател... — сърдито се скастри Настя и веднага се усмихна. — Но нали и това е нов опит: разговор с куче. Не, не е точно така, опитът не е твърде нов, и по-рано съм разговаряла с кучета. Просто не съм обръщала внимание на това, сякаш така и трябва да бъде. Толкова е хубаво обаче... да си имаш куче, с което можеш да си поговориш и което е готово да те слуша. На това човек може и трябва да се радва, а не да го приема като даденост.“

Изденият по време на разходката пирог напълно замести обяда и Настя не отиде в заведението. Заведе кучето в менажерията, намери

Костя Еремеев, взе от него флашката си, върна се вкъщи, прехвърли всички снимки от фотоапарата в компютъра и ги изпрати на Чистяков.

Нека види сред каква красота преминава нейната първа командировка от новата ѝ работа. Почти всички снимки бяха сполучливи, това се видя особено добре на монитора. Най-добре се бяха получили червеногръдата червенушка и черното рунтаво куче. „Може би имам склонност към фотографиране на животни? — с известно учудване си помисли Настя. — Първо раненото куче и непослушната котка, сега пък Дружка и тази вълшебна, сякаш приказна червенушка. Виж, сградите и дърветата са излезли най-обикновени, нищо забележително. Впрочем аз и без това нищо не разбирам от фотография, просто обичам кучето, а червенушката разтърси въображението ми, затова ми се струва, че снимките са станали чудесни, а в действителност не са нищо особено.“

Явно Анатолий Владимирович Старков наистина изпитваше извънредно топли чувства към Настя, защото изпълни молбата ѝ дори по-бързо, отколкото бе очаквала.

— Запишете си адреса, на който работи интересуваният ви компютър — бодро каза той в слушалката. — При нас е, в Костровск.

Настя грабна бележника и химикалката.

— Говори ли ви нещо този адрес? — попита Старков, след като го продиктува.

Че как да не ѝ говори! Беше адресът на Леонид Вешняк. И Настя беше там буквално вчера. Сега всичко се подреждаше логично. Е, почти всичко.

— Анатолий Владимирович, имам още една молба, ако не сметнете, че съм прекалено нахална.

— Зависи какво ще поискате — пошегува се Старков. — Ако поискате живота ми, той е на ваше разположение, но ако е нещо друго, ще си помисля.

— Пак ми е нужна информация, този път за салона „Релакс“. Може ли?

— Казвайте.

— Трябва да науча дали там е работила някоя си Маргарита Нечаенко. Не сега, преди около две години или малко по-рано.

— Ще разузная. А коя е тя?

— Това пък е мой подарък за вас — засмя се Настя. — Маргарита Нечаенко е същото момиче, което ми показахте в ресторанта.

— Не може да бъде! Любовницата на Лъонечка Вешняк?

— Именно. Е, какво, зарадвах ли ви? Сега ще знаете как се казва тя, може случайно да ви е от полза.

— Ами адресът, който намерих за вас — нейният ли е?

— Не, на Вешняк.

— Странно — промърмори Старков, — нали ми продиктувахте юзъра, май че беше с думата „Марго“ или нещо подобно. Греша ли?

— Не грешите. Лъонечка Вешняк е водил кореспонденция от името на Рита Нечаенко и е открил пощенска кутия на нейно име, за по-достоверно.

— Някакви машинации ли?

— Нещо такова. От името на Рита той е омаял нашата Галина Илинична Корягина, преструвал се е на невинна овца, оскърбена от страшната и ужасна Татяна. Тъкмо затова искам да науча наистина ли Рита е работила в салона на Татяна, или това е просто красива измислица за по-жално.

— Ще науча — обеща Старков.

Настроението на Настя рязко се покачи. Ето на, все пак успя да свърши нещо при тази странна командировка. Сега е ясно, че убийството на Корягина е било предварително планирано и осъществено от Вешняк и Нечаенко. Отначало Рита с помощта на Лъонечка е спечелила доверието на старицата и нейната покана да заживее при нея, после е станала незаменима помощничка на Корягина, а щом Корягина е заявила, че е променила завещанието си в полза на Рита, е последвало убийството. И внезапното стомашно разстройство на квартирантката е било просто претекст да остави Корягина сама късно вечерта в пустите междублокови пространства, където я е причаквал пристигналият от Костровск Вешняк. Те не са предвидили само един момент: лъжливост на Галина Илинична, която, без да й мигне окото, е измамила „доверчивата“ си домашна помощничка.

Но това са все предположения. Нужни са доказателства, че Вешняк е идвал в Томилин. А той със сигурност се е погрижил за

алибито си. Впрочем това не е грижа на Настя, за тази работа си има щатни оперативни работници и следователи.

И ако приемем за установен факт, че Галина Илинична Корягина е била убита от Вешняк с помощта на Рита Нечаенко, изниква въпросът за убийството на Павлова. Вешняк доста ловко е замаскирал своето престъпление като извършено от маниак, във всеки случай, в тази версия от първия момент са повярвали всички. Добре, ами вторият престъпник, който е убил бившия следовател Аида Борисовна Павлова? Вторият престъпник също е повярвал в тази версия и когато е планирал да си разчисти сметките с Павлова, е изкопирал първото убийство, за да го припише на същия маниак — както се разбира, несъществуващ. Следователно всичко, както и преди, опира до лични мотиви. И сред тези мотиви на първо място продължава да е отмъщението. Тоест под подозрение остава същият онзи насилник Одинцов — мрачният, затвореният, необщителният. Но ако вземем под внимание, че Корягина е била убита без никаква връзка с Павлова, кръгът на потенциалните отмъстителите се разширява до наистина необозрими предели. Та малко ли дела е водила Аида Борисовна? Ето, това е. Сега Федулов и Вторушин ще проверят този Михаил Генадевич Одинцов и ще можем да смятаме за голям късмет, ако убиецът на Павлова се окаже именно той. Но Настя се съмняваше в това. Шансовете бяха прекалено малки.

Предчувствието не я излъга. Късно вечерта се обади Федулов и с уморен, измъчен глас съобщи, че задържали Одинцов и го проверили най-щателно.

За 22 септември 2009 година, тоест деня на убийството на Павлова, Михаил имал желязно алиби, изобщо не бил в Томилин, заедно с агронома пътувал до съседната област за торове. Вярно, такава работа не влиза в задълженията на пастира, но го помолили — и той отишъл. Потвърдили го не само агрономът, но и шофьорът, който карал камиона, и още няколко души, включително работниците от съседната област, които товарили торовете: те добре запомнили Михаил Одинцов, който през цялото време не продумал, мрачно се взирал в земята и плюел през зъби.

Ето ни, това беше краят на още една версия. А тя беше толкова красива! Впрочем очакваше се. Настя дори не се огорчи много.

* * *

Иля Вторушин тържествуваше: все пак бе успял да докаже, че двете убийства са извършени от различни хора. Нали от самото начало бе настоявал именно на това, за разлика от Димка Федулов, който се бе вторачил във версията за маниака и никаква сила не можеше да го отклони от нея. Разбира се, пълната победа е още далече, около убийството на Павлова засега нищо не е ясно, но по отношение на Корягина може да се смята, че се ориентирахме. Макар отначало да изглеждаше, сякаш това е абсолютно невъзможно — та от 5 март миналата година е минало толкова време!

След като Каменская му разказа за пътуването си до Костровск и Петунино, Вторушин веднага тръгна да проверява алибито на Леонид Вешняк. Вешняк правеше недоумяваща физиономия и казваше, че не може да си спомни какво конкретно е правил на 5 март миналата година, но пък ясно си спомня, че не е ходил в Томилин, защото какво да прави там, в този град няма нито приятели, нито роднини, нито делови контакти. Така че Вторушин не можа да го хване в лъжа.

Ала не беше такъв човек капитан Вторушин — да отстъпва пред трудностите. Следователят, който бе водил делото за убийствата на Корягина и Павлова преди спирането на работата по него, все още беше в болнични, но Иля задейства личните си връзки и се възползва от добрите си отношения с костровските колеги, които за няколко дни доста пълно установиха кръга от познати на Вешняк. Оставаше да се свърши една дреболия: да се срещнат с всички и да разговарят с тях. Лъоня Вешняк беше родом от Костровск, затова познатите му не бяха пет и дори не двацет. И Вторушин се обади на Каменская.

— Как мислите, Бегорски, който ви е наел, готов ли е да плаща?

— Зависи за какво — отговори Настя.

— За работа, разбира се. Кръгът на познатите на Вешняк е много широк — ако започнем да издирваме и разпитваме всички, това ще отнеме много време, защото освен мен и Димка Федулов, няма кой друг да го прави. Е, може и вие да се включите. Но това няма да спаси положението. Ако се плати на колегите от Костровск, те ще ни помогнат.

— Ще поговоря с Андрей Сергеевич — обеща тя.

Разговорът се оказа кратък и плодотворен, така че само след половин час Каменская се обади на Иля и каза, че заплащането на работата на оперативните работници е гарантирано. Вторушин се захвана с това и много скоро се намери някой си Павел Ширяев, бивш съученик на Лъоня Вешняк, който миналата година видял Лъоня в Томилин. Не можел да каже точната дата, не си я спомнял, но определено това било в началото на март. Защо определено? Ами защото той решил да направи на любимата си леля подарък за 8 март и ѝ купил билет за творческата вечер на прочута актриса, която щяла да се проведе в Томилин. Закарал леля си в Томилин и седял в един ресторант, докато траел концертът, после я посрещнал след него и я закарал обратно в Костровск. Та така, именно след концерта, докато чакал на площада пред концертната зала своята роднина, Павел забелязал Лъонка Вешняк. Искал да го заговори, дори направил няколко крачки към него, но Лъонка се извърнал и изчезнал в пресечката. Няма смисъл да го настига: от концертната зала вече се изсипвали тълпите хора и Павел се опасявал да не изпусне леля си.

Ставаше дума за същия концерт, на който бе присъствала и Корягина. А по пътя към къщи я бяха убили. И Лъоня Вешняк по това време е бил наблизо... Всичко в тази картинка се подреждаше абсолютно точно. Вярно, показанията на Ширяев бяха единственото що-годе солидно доказателство за възможната връзка на Вешняк с убийството, всичко останало — и кореспонденцията на Рита с Корягина, и черновата на завещанието — представляваше само косвени улики, но Иля не се съмняваше: Вешняк ще пропее още при първия сериозен разпит, а ако получат неговото признание, останалото е въпрос на техника.

Вторушин отиде да пренощува у баба си. На другата сутрин в Костровск щеше да пристигне Федулов, щяха да задържат Вешняк, да го закарат в отдела на вътрешните работи и вече там да решат какво да правят с него по-нататък. Също на другата сутрин следователят трябваше да се върне на работа след болничните и рано-рано Димка щеше да отиде при него: трябва да се възобнови предварителното следствие и да се издадат всички постановления за провеждане на процесуални действия. А сега Иля можеше да прекара една чудесна тиха вечер край най-близкия си и най-прекрасен на света човек — с Римуля, която ще го изслуша, ще го утеши, ще го подкрепи и нахрани.

Ах, ако можеше да срещне жена като Рима Петровна, Иля, без да се замисля, щеше да се ожени за нея.

* * *

В деня, когато Федулов и Вторушин трябваше да задържат в Костровск Леонид Вешняк, Настя реши да си подари почивка. И без това сега от нея нищо не зависеше.

— Анастасия Павловна — каза ѝ по телефона Федулов, — получих от следователя постановление за оглед на жилището на Павлова, но ще трябва да почакате, докато се върна от Костровск. Ще вземем поемни лица и ще направим всичко, както си му е редът, та после никой да не може да се заяде за нещо.

— Добре — въздъхна Настя, — ще почакам.

— Пожелайте ми късмет — помоли Дмитрий.

Настя му пожела. И на него, и — мислено — на себе си. Ако Вешняк признае, вече няма да е трудно да се изтръгне признание от Рита Нечаенко и ще могат с чиста съвест да приключат делото за убийството на Галина Илинична Корягина. Остава Павлова. Но кой, кой ви е убил, Аида Борисовна? От кой край трябва да се захванем със случая? Настя много се надяваше посещението на жилището на Павлова да даде някаква нишка, за която да се хванат, но за това ще трябва да се чака поне до утре.

Тя се разходи с Дружка, доведе я на гости, дълго и без бързане пи кафе, после написа дълъг и подробен отчет за Стасов, сетне съчини топло и нежно писмо до мъжа си. Но пак беше още рано, дори не бе дошло време за обяд. Защо ли, когато работиш, времето постоянно не ти стига, а когато чакаш, излиза, че разполагаш с прекалено много?

Обади се Чистяков, който бе получил писмото.

— Аска, ти да не си се влюбила там? Не мога да те позная. И нежно писмо си ми написала, и с фотография си се захванала. Какво ти става?

— Харесват ли ти моите снимки? — попита тя, вместо да отговори на въпроса. — Е, харесват ли ти?

— Красиви са. Особено е хубаво кучето. Надявам се, че няма да го доведеш вкъщи? Ще заеме половината гарсоньера, огромно е.

— Няма да я доведа. Но ние сме приятелки. Разхождаме се, храним се заедно, тя ми идва на гости и изслушва моите вайкания. И дори ме утешава колкото може.

— Мен ли замества? — промърмори Алексей. — Мисля, че в Москва с всичко това се занимавам аз. Намерила си ми достойна замяна.

— Льоша, сериозно те питам за снимките. Как мислиш, имам ли заложби?

— Безспорно. Защо, смяташ да сменяш професията ли?

— Не, измислям си занимание за онази част от живота ми, през която вече няма да мога да работя.

— Ааа — проточи той. — Добре тогава. Аз, честно казано, си мислех, че би могла, вместо да работиш, да ми бъдеш просто съпруга, но с теб не можахме да го постигнем. Нека бъде фотографията. Ще ти купя за подарък професионален апарат, съгласна?

— Благодаря, Льошка! — зарадва се Настя. — И някакъв учебник за начинаещи фотографи. Или пък да си намеря курс...

— Ще потърся — обеща Чистяков. — Ако ти се прииска да ми напишеш още едно любовно писмо като последното, няма да имам нищо против. И снимки пращай, интересно ми е с какво се занимаваш там.

След разговора с мъжа си Настя внезапно се притесни и разбра, че през цялото време се е опитвала да пропъди една-единствена мисъл: ами ако е сгрещила и Вешняк и любовницата му Нечаенко нямат никакво отношение към смъртта на Галина Илинична? Да, може да се смята за установено, че Леонид е изпращал от своя компютър писма до Корягина от името на Рита, и можем без съмнение да твърдим, че автор на писмата е именно той, а не Рита, защото той не е водил момичето в дома си, във всеки случай така каза Старков, а на неговата дума може да се разчита. Е, и какво доказва това? Само желанието на Лъонечка и Риточка да спечелят доверието на Галина Илинична. Добре, спечелили са го, дори толкова успешно, че Галина Илинична е поканила Рита да поживее при нея. И какво? Какво общо има тук убийството? Да, Корягина е написала чернова на завещание в полза на своята квартирантка. И какво от това? Завещанието не е оформено официално, нотариусът няма и представа за него. Възможно е Лъонечка и Риточка да са си поставяли за цел да бъде съставено ново

завещание, но не са я постигнали... защо обаче да убиват Корягина? А че тя е измамила Рита за новото завещание, това е само предположение, нищо не го потвърждава засега.

Настя се опита да си представи светлорусия изящен Вешняк в ролята на убиец. Трудно ѝ се получи. Направо да си кажем, получи се съмнително. Тя веднага си спомни за налетите му мускули, за грацията му на хищник и своето впечатление, че такъв, ако те сграбчи, ще те сграбчи за врата, а не за гърлото, тоест ще те нападне вероломно изотзад. Да, можеше да си представи как той напада възрастната жена и я удушава с шала, застанал зад гърба ѝ. Но не можеш да прикрепиш към делото едно видение...

Защо никой не се обажда?

Настя заведе Дружка в клетката ѝ, отиде да обядва и дори съобщението на Старков по телефона, че в салона на Татяна Корягина никога не е имало никаква Рита Нечаенко, не я успокои. Е, лъгали са до безкрай в писмата, че уж зловредната Татяна е опропастила живота на Рита — и какво по-нататък? От лъжата по електронната поща до убийството разстоянието е като от земята до небето. Вярно, имаме и присъствието на Вешняк в Томилин, за което самият Вешняк незнайно защо не бърза да си признае, но нали и за това могат да се намерят хиляда и една причини без каквато и да било връзка с убийството. Например той не признава, защото е отишъл в Томилин при своята любовница Рита Нечаенко и сега се страхува да не би за изневярата му да научи Татяна, която веднага ще му спре кранчето.

Настя се изнервяше все повече и повече, съвсем бе забравила, че вече не е на служба и никой няма да ѝ се скара за грешката. Вече и дума не можеше да става за почивка, тя трябваше просто да убие времето и да не остави нервите ѝ да се развихрят, затова отиде в компютърната зала да погледа гостите, които пишат писма, четат информация в интернет или играят игри. Из залата се разхождаха Костя Еремеев и още един младеж, обслужващ компютрите. Настя крадешком наблюдаваше Костя, преценявайки дали му отива ролята на убиец. Ами ако именно той е маниакът? Просто в Томилин живее маниак, който убива възрастни жени, а едни лоши чичковци, които искат да принудят Бегорски да закрие клуба и да продаде имението, са се възползвали от това. Едва вчера Настя си мислеше, че може да отхвърли тази версия, защото Галина Илинична Корягина със

сигурност не е била убита от маниак, но днес започна да се съмнява в собствените си изводи. Ами ако е сгрещила и маниакът все пак съществува?

В самия център на компютърната зала седяха съпрузите Путилини и Костя често минаваше покрай тях, а те постоянно му отправяха някакви въпроси и Костя спираше, навеждаше се и с тих шепот, за да не пречи на никого, им обясняваше или показваше нещо. При това лицата и на тримата ставаха меки и гальовни, но същевременно леко уплашени и дори напрегнати. Не, между семейство Путилини и Еремеев определено става нещо. Интересно, какво? И има ли то отношение към убийствата?

Тя едва дочака вечерята, бързо хапна в заведението и отиде в менажерията. „Ще се разхождам с Дружка, докато не ми се обадят — повтаряше си Настя, прикрепяйки каишката към нашийника. — Нека се вкочаня, нека ми окапят краката, но ще ходя, докато не се свърши с тази проклета неопределеност. Вече не мога да седя, камо ли да лежа, остава ми само да ходя.“

Ала добрите ѝ намерения изтраяха кратко време, привечер температурата на въздуха рязко спадна и макар че на краката ѝ в ботушите „луноходи“ беше топло, лицето на Настя толкова премръзна, че тя не издържа и се прибра. Разбира се, взе Дружка със себе си: когато говори на глас, тревогата леко стихва, но нали не може да разговаря сама със себе си? Това намирисва на шизофрения. А кучето, макар да не е човек, все пак е живо същество.

В стаята Настя се преоблече в анцуга, обу си дебели чорапи, загърна се с одеялото, включи телевизора и започна да коментира на глас за кучето случващото се на екрана. Даваха някакъв безкраен сериал, заснет със съвсем малко пари. Измисленото занимание ѝ помогна, дори я увлече: оказа се, че ако преразказваш това, което виждаш и чуваш, се получава откровена безсмислица, тоест става очевидно колко зле е написан сценарият и колко бездарно е заснето и изиграно всичко.

Епизодът свърши, започна токшоу, на което всички крещяха, прекъсваха се и беше невъзможно да разбереш кой каква позиция защитава. Настя превключи канала и попадна на ски състезание. За Световната купа или за нещо друго...

— Хайде да викаме за нашите — предложи на Дружка.

Кучето размаха опашка в знак на съгласие. Настя гледаше информационното табло, което току се появяваше в ъгъла на екрана, и добросъвестно разказваше на кучето на кое място са в момента руските скиори и с колко секунди изостава всеки от тях от лидерите. Така се залиса с този процес, че неволно започна да се вълнува, особено когато един километър преди финала двама руски спортисти започнаха да притискат очевидните фаворити и да съкращават разликата. Зablещука надежда за призовите места и Настя се примъкна по-близо до екрана.

— Хайде де, миличък, давай, потърпи още мъничко, ти можеш, имаш сили, давай, давай!

Кучето застана до нея, вирна муцуна и започна тихичко да скимти.

— Йес! — радостно се провикна Настя, когато единият руски скиор пристигна втори и спечели среброто. — Ура! Дружке, победихме!

Кучето опря предните си лапи в гърдите ѝ и близна Настя по лицето.

А после се обади Федулов. Гласът му беше уморен и ядосан.

— Пишат чистосърдечното — съобщи той. — Сега ще го допишат и тръгваме с тях за Томилин.

— Значи, и двамата признаха? — с облекчение каза Настя.

— Че къде ще се даяват.

— Отиваме ли утре в жилището на Павлова?

— Ами... — прокрадна се недоволство в гласа на Федулов, — ще отидем, ако не сте се отказали.

Но защо да се е отказала? Тя реши да не обръща внимание на интонациите на оперативния работник — той може да е в лошо настроение поради разни причини. Може да е уморен, а може просто да го боли стомах, всичко се случва.

Трябваше да се радва. Но незнайно защо, радост не я споходи. Нямаше нито умора, нито удовлетворение. Просто нищо. „Сигурно съм се уморила от вълнения и тревоги“ — помисли си Настя и изведе кучето. Нищо, сега ще заведе Дружка на мястото ѝ, ще се прибере, ще вземе горещ душ и ще си легне. На сутринта всичко ще е минало.

ГЛАВА 12.

Жилището на Аида Борисовна Павлова беше малко — гарсонiera, но с просторна светла кухня и голям балкон. Поемните лица — млада семейна двойка от съседния апартамент — седяха на дивана, плахо притиснати един до друг, а Федулов и местният участъков седяха в кухнята и оживено обсъждаха кадровите размествания в Градския отдел на вътрешните работи. Преди всичко Настя включи компютъра: беше сигурна, че сега ще намери нещо много важно и интересно, но я очакваше разочарование.

Аида Борисовна бе водила активна и обширна кореспонденция, бе разменяла писма не само със своите живеещи в Канада брат, син и неговото семейство, но и с любители на кулинарията, и с цветари, и с участници в самодейния театър от областния център, и дори с хора, които бяха вземали от имението бездомни животни. Настя бързо прегледа тази кореспонденция и естествено, нищо не откри: нито оплаквания от заплахи, нито самите заплахи.

В отделна папка се пазеха текстове на приказки, както влезли в сборника, който Настя имаше в стаята си, така и по-късни. Последната приказка не беше дописана — по-точно работата върху нея бе едва започната — и съдържаше, освен самия текст, авторски бележки на Павлова. Настя погледна датата, когато бе създаден файлът — 18 септември, четири дни преди смъртта ѝ. Трябваше да я прочете внимателно, може би в тази приказка имаше поне намек за личните обстоятелства около авторката в онзи момент.

ПРИКАЗКА ЗА КОСТЕНУРЧЕТАТА И ПТИЧКАТА

(да помисля върху заглавието) (скици)

Живеели в горите на Амазонка две костенурки, съпруг и съпруга. Веднъж съпругата костенурка снесла яйце, заровила го на топличко и зачакала от яйцето да се

излюпи малко костенурче. Но по онези места живеел злобен и вечно гладен крокодил, който намерил мястото, където било скрито яйцето, откраднал го и го изял. Съпрузите много тъгували — толкова искали да имат малко костенурче!

И изведнъж съпругът намерил в тревата паднало от дървото гнездо, а в него — някакво яйце. Много се зарадвал, взел това яйце, занесъл го вкъщи и казал на жена си:

— Зарови това яйце, ще почакаме и от него ще се излюпи малко същество. Ще си го оставим, ще го отглеждаме като свое дете, ще го обичаме, ще се грижим за него, ще го храним, ще го глезим, ще го учим да яде тревичка и да крие главичката си под черупката.

Съпругата костенурка също много се зарадвала и заровила яйцето. Съпрузите внимателно се подготвяли за момента, когато от яйцето щяло да се излюпи съществото, което те щели да направят свое костенурче.

(Да дам в няколко фрази описание на техните действия: как са се подготвяли, как са охранявали мястото, та крокодилът да не открадне отново яйцето, и т.н.)

И най-сетне настъпил тържественият ден: от яйцето се излюпило малко смешно същество с крилца и мъничка остра човчица. Съпругът и съпругата изпаднали в умиление — съществото им изглеждало толкова красиво, толкова чудесно, макар и да не приличало на костенурче. За тях външната прилика не била най-важното. Най-важното било, че то, това същество, щяло да живее с тях и ще се храни така, както се хранели те, и ще се движи като тях, и ще живее живота, който живеели те. Щели да направят от него истинско костенурче въпреки външните разлики с тях самите.

(Да дам картината как са отглеждали птичката, как са я учили да яде трева, бавно да се придвижва по земята и да прибира главичката си.)

Птичето пораснало и поискало да пее, да лети, да кълве червейчета и мушици, а не трева.

(Да дам няколко примера за неговото непослушание и поведение, което костенурките не разбират и не одобряват. Да прочета литература или да се свържа по интернет със специалисти, които да ме консултират относно поведението на костенурките.)

И тогава семейството костенурки казаха:

— Ти не приличаш на нас, ти си лош. Мислехме, че ще ни замениш нашето костенурче, което крокодилът изяде, а ти не оправда нашите надежди и не стана такъв, какъвто искахме да те виждаме. Махай се. Ние вече не искаме да живееш с нас...

Настя препрочете проекта за приказка няколко пъти. Не, тук няма нищо, никакви намеци за заплахи или за напомняния за далечното минало, нито пък за неочаквани срещи. Надеждите, които бе възлагала на компютъра на Аида Борисовна, не се оправдаха.

Но нищо, щом веднъж е дошла, ще прегледа всичко, ще се постарее да вникне в духа на покойната стопанка на жилището и да разбере поне нещичко за тази жена. Преди всичко Настя реши да разгледа рафтовете с книги. Много професионална литература: коментари към Наказателния и Наказателнопроцесуалния кодекс — както към старите, така и към новите, които бяха въведени в действие през 90-те години на миналия век; дебели сборници постановления на Пленума на Върховния съвет на СССР и на Руската федерация, „Настолна книга на следователя“, монографии по криминалистика, течения на „Следствена практика“. Настя неволно се усмихна: същите книги изпълваха и нейните рафтове вкъщи.

Абонаментни издания, също познати от детството ѝ, още от жилището на родителите ѝ — Стендал, Мопасан, Шекспир, Ибсен, Ромен Ролан, Балзак, Толстой, Достоевски, Вересаев, Блок. Отделно бяха подредени криминални романи — както поредици, така и отделни издания. Не бяха много в сравнение с останалата литература, но Настя обърна внимание на пълните събрани съчинения на Агата Кристи, при това романите за Еркюл Поаро стояха вдясно и лъщяха, почти девствено новички, а произведенията, където главна героиня беше мис Марпъл, бяха събрани вляво и изглеждаха четени безброй пъти,

пооръфани. Нима Аида Борисовна е изпитвала слабост към тези романи и често ги е препрочитала? А романите за Еркюл Поаро явно не са ѝ харесвали... Защо ли? Тя, пенсиониерият следовател, е виждала себе си като една проникателна бабичка, разплитаща сложни криминални тайни? Дали разгадаването на нейното убийство не се крие именно тук?

На вратата се появи Федулов.

— Е, още много ли работа имате тук?

На Настя се стори, че гласът му е недоволен и раздразнен.

— Не знам — отговори сдържано. — Бавя ли ви?

— Не — промърмори Дмитрий. — Прегледахте ли компютъра?

— Прегледах го. В него няма нищо.

— Ами тогава е ясно. Какво друго искате да намерите тук?

— Все нещо... Искам или да намеря нещо, или да се уверя, че тук няма нищо. Дима, какво става, като че ли сте дете? Никога ли не сте правили огледи на жилища? Не разбирате ли колко работа има тук?

— Ами да ви помогна с нещо тогава — неохотно предложи той.

— Няма нужда, аз сама.

Настя доста се ядоса, но се постара да се сдържи и да изглежда учтива и спокойна. В края на краищата всичко това е нужно не само на нея, но и на него, нали той и Вторушин трябва да разкриват две убийства. Впрочем сега вече само едно.

Освен това ѝ се стори, че от Дмитрий силно лъха на алкохол. Когато пристигнаха в жилището, не бе усетила никаква миризма. Излиза, че двамата с участъковия са си прекарвали времето приятно, опразвайки шишетата на покойната стопанка. Както казваше нейният бивш колега Серьожка Зарубин: не бива така, не е красиво. Не е хубаво да се пие по време на работа. И не е красиво да се краде от мъртвите, това вече намирисва на мародерство.

Но Настя реши да не се ядосва и да се заеме с книгите на Агата Кристи. Трябва да ги прелисти, щом Аида Борисовна ги е препрочитала толкова често, в тях може да се намерят някакви листчета, използвани за отбелязване на страница, а в листчетата да има нещо интересно. Писмо, бележка, картичка, разпечатка от интернет, касова бележка... В практиката си Настя бе имала такива случаи, и то нередко. Освен това се намират бележки с молив по полетата — така започваш да разбираш каква мисъл, каква дума са привлекли

вниманието на читателя и ти става по-ясен човекът, който вече не е между живите и не можеш за нищо да го попиташ.

Тя извади първата попаднала ѝ книга от поредицата за мис Марпъл и започна да я прелиства. Явно книгата беше четена доста небрежно, тук-там имаше мазни петна, подгънати краища на страници. Нима Аида Борисовна Павлова не е имала елементарна култура по отношение към книгите? Някак не ѝ прилича, ако се съди по това, което ѝ бяха говорили за нея. „Не е тя — мярна ѝ се мисълта. — Павлова е давала на някого тези книги. На човек не твърде възпитан и образован, но влюбен в криминалните истории за упоритата и чевръста бабичка. Трябва непременно да си изясня на кого именно. Това е някаква връзка на Павлова, която не е влязла в полезрението на милицията. Може този човек да знае нещо полезно.“

Настя върна книгата на мястото ѝ и взе следващата. После още и още една. И изведнъж от поредната книга изпадна листче — половинка от кариран лист от ученическа тетрадка, на която старателно бе изписано с молив: „Полина Солодко“ — и няколко несръчни опита за подпис. Подписите бяха различни, явно човекът тъкмо си бе отработвал този атрибут на възрастния живот. Съвършено очевидно беше, че някакво момиче, четейки роман за мис Марпъл, е решило да си изработи подпис. Вероятно в този роман е ставало дума за прилики или разлики в подписи и точно това е подтикнало младата читателка да се научи да се подписва.

Настя извади от чантата си бележника, прелисти го. Не, името Солодко не се бе срещало в материалите по делото, то не фигурираше и в списъка на децата от детския дом, които бяха дружили с Аида Борисовна. Може би там не бяха запознали Настя с всички приятелчета на Павлова? Просто бяха събрали в стаята онези, които са им били подръка, а момичето Полина Солодко може да е било болно, да се е намирало в izolатора или да се е забавило от училище, или просто по някакви причини да се е заинатило и да не е пожелало да дойде на срещата с „лелката от Москва“.

Настя вдигна очи към тихичко седящите на дивана съседни, поемните лица. Че какво? Интересна мисъл. Може семейство Солодко да са съседни от блока?

— Извинете, говори ли ви нещо фамилното име Солодко? — попита тя младите съпрузи.

Те дружно поклатиха глави.

— Не, не познаваме такива. А кои са те?

— И аз не знам — с въздишка призна Настя. — Просто си помислих, че може да са някои от съседите ви. А да сте чували за момиче на име Полина?

— Не — отново казаха те, — не сме чували. Но ние познаваме съвсем малко хора тук, преместихме се преди три месеца, по-добре попитайте участъковия.

— Непременно ще го попитам.

Но не ѝ се искаше да разговаря с участъковия, не можеше да надвие отвращението си към човека, който в този момент в кухнята тайно крадеше водка от покойницата. По същата причина ѝ беше неприятно да разговаря и с Федулов. Тя извади телефона и се обади на Вторушин.

— Иля, да ви е познато случайно името Солодко? — попита тя почти шепнешком, за да не я чуят в кухнята.

— Не — леко учудено отговори капитанът. — Откъде се взе това име?

— От жилището на Павлова. Най-вероятно е младо момиче, а не жена. Полина Солодко. Да знаете случайно дали може да е някоя от ученичките, пред които Павлова е изнасяла беседи за безопасно поведение?

— Сега ще проверя.

Настя чу как звъннаха ключовете о металната повърхност на вратата на касата: Вторушин затърси своите бележки. После зашумоляха листове хартия.

— Не — отново се разнесе в слушалката неговият мек баритон, — в моите тефтери няма такава име. Аида Борисовна ходеше да изнася беседи в училище само пред цели класове, не е имала лични отношения с отделни ученици, специално съм проверявал, когато работехме по убийството.

И тук удари на камък... Но нали това отделно момиче на име Полина Солодко се е взело отнякъде? Може тя по-рано да е живяла в детския дом, а сега да са я осиновили и да не е в дома или пък да е пораснала и да живее самостоятелно. Или да е умряла. Или нещо друго?

Тя прекара в апартамента на Павлова още два часа, прегледа всички книги, после порови сред дисковете на рафта, отбеляза си няколкото различни записа на „Аида“ от Верди. Че как, позасмя се вътрешно Настя, като имаш такова име, просто не може да не се заинтересуваш от великата опера. Нищо друго не привлече вниманието ѝ.

* * *

Директорката на детския дом посрещна Настя неочаквано радушно, явно беше в добро настроение.

— Полина Солодко ли? — попита тя. — За пръв път чувам.

— Тоест сред вашите деца няма такова момиче? — уточни Настя.

— Абсолютно — твърдо отговори директорката.

— Може би е имало по-рано?

— Миличка, кога по-рано? Директорка съм от осемнайсет години. И през тези осемнайсет години не сме имали никаква Полина Солодко. Не сме имали изобщо никаква Полина, това име е рядко, не е модерно. Но ако не вярвате на моята памет, нека проверим, старите списъци всичките са предадени в архива, но аз пазя копия, както и снимки на нашите възпитаници. В моя личен архив има всичко.

Двете прегледаха всички списъци на възпитаниците през осемнайсетте години. Сред тях наистина не бе имало Полина Солодко. Нямахше смисъл да търсят момичето сред онези, които бяха живели в детския дом преди 1992 година, тоест преди идването на настоящата директорка — книгите по рафтовете на Аида Борисовна бяха издадени след 2000 година и по принцип беше невъзможно някой да ги е чел преди годината на излизането им.

Понеже беше свикнала да подозира всички наред, Настя за всеки случай се застрахова и помоли директорката още веднъж да съберат децата от „групата на Павлова“, като обясни, че си е набелязала някакви допълнителни въпроси за Аида Борисовна. Може би директорката крие информация за Полина? Знае ли човек по какви причини... Ами ако именно тук се крие решението на загадката за смъртта на Павлова, а директорката е в течение и прикрива престъпника? Всичко се случва.

Но събралите се деца никога не бяха чували за Полина Солодко. Настя внимателно се взираше в очите им, издебваше и най-незначителните мимически движения, вслушваше се в интонациите и нищо не откриваше. Никакви признаци децата да знаят нещо и да мълчат.

Трябваше за всеки случай да провери добросъвестността на Вторушин. Вярно, той залагаше главата си, че Полина Солодко няма връзка с училището, където Павлова е изнасяла беседи пред учениците, но знае ли човек каква е цената на тази негова глава. Трябваше само бързо да измисли за училището някакво правдоподобно обяснение на своя интерес към Аида Борисовна и нейните познанства. Когато за пръв път дойде в детския дом, Настя се представи като журналистка и каза, че събира информация със знанието на милицията. Може това обяснение да мине и в училището? Така де, защо не? Вярно, директорката на детския дом ѝ повярва, без да търси доказателства, но ако в училището не повярват и се обадят на Вторушин, той веднага ще разбере, че Настя го проверява. Ще се получи некрасиво. Впрочем едва ли училищните педагози ще се обадят именно на Иля — те сигурно не знаят и телефона му. Ако се усъмнят в пълномощията на Настя, най-вероятно ще се обадят на ръководството. И Вторушин няма да научи нищо.

В училището всичко мина дори по-лесно, отколкото в детския дом, там никой не се изненада на идването на Настя, сякаш журналисти от Москва едва ли не всеки ден се появяваха между тези стени, и то именно за да събират материали за поредната версия за убийството на бившия следовател. Настя помоли да я запознаят с класните ръководители на класовете, пред които бе говорила Аида Борисовна. Те в един глас заявиха, че в техните класове никога не е имало Полина Солодко.

Но откъде си се взела ти в живота на Аида Борисовна Павлова, тайнствена Полина? В пощата на Павлова нямаше никакви писма нито на името на Полина Солодко, нито от нея. Може би онова листче е случайно намерено и вдигнато незнайно откъде и поставено в книгата от човека, който я е взел, за да я прочете. И дори най-вероятно е станало именно така. Но за да сме изрядни, трябва да проверим всичко докрай.

Настя бе ужасно гладна, беше закусила в десет и нещо, а сега вече минаваше шест. Отби се в първото капанче по пътя си, изпи две чаши лошо кафе, изяде две парчета прекалено сладка, почти до втръсване торта и тръгна към мястото, където беше тази сутрин — дома на Аида Борисовна. Хората вече се прибират от работа, така че спокойно може да обиколи апартаментите и да се опита да изясни кой от съседите е вземал от Павлова романите на Агата Кристи и коя е Полина Солодко.

Блокът беше сравнително нов, многоетажен, но пък за щастие само с един вход, така че след три часа Настя с треперещи от умора крака излезе и се качи в колата.

Нищо. Ни-щич-ко. В блока не се намери никаква Полина Солодко и това име не говореше нищо на никого. Съседите говореха с топло чувство за Аида Борисовна, разказваха, че се интересувала от национални кухни, колекционирала рецепти, водела широка кореспонденция с познавачи на кулинарията, постоянно готвела нещо ново и канела съседи да опитат, а ако им харесвало — давала рецептата. На драго сърце давала и книги, библиотеката ѝ била голяма, хубава и много хора се възползвали от това. Но никой не бил вземал романите на Агата Кристи, предимно възрастни хора четели книгите ѝ, защото на тях не им било по джоба да купуват нови, а градската библиотека била далече, но те искали „проверена“ руска и съветска литература: „Вечният зов“ на Иванов, „Угрюм река“ на Шишков, романите на Вениамин Каверин и Юрий Бондарев, мемоарите на маршал Жуков и тям подобни.

По пътя към къщи Настя размишляваше кого би могла да помоли да потърси тази неуловима Полина. Федулов? Но след сутрешното посещение в жилището на Павлова тя още не можеше да преодолее неприязънта си към майора. „Полудяла си — говореше си тя. — Какво толкова се е случило, какво? Голяма работа, оперативен работник пил алкохол в работно време. Какво, да не би никога в живота си да не си виждала такава нещо? Напротив, на всяка крачка. Дори твоят най-добър приятел Юрка Коротков си го е позволявал и отношението ти към него не е пострадало от това. Излиза, че за твоето приятелче Коротков може, а за Федулов не може, така ли? Всички милиционери пият в работата си, това не е нещо ново, така е било винаги, така е и така ще бъде. Какви си ги измисляш?“ Но придумванията не помагаха.

Не ѝ се искаше да моли Федулов. Вероятно стремително остарява, става категорична и нетолерантна. Това е лошо. Излиза, че трябва да помоли Вторушин, когото също не харесва особено. Какво пък, ще изберем по-малкото зло, реши тя и набра номера на Иля.

Той дълго не можа да схване за какво е потрябвало на Настя някакво неизвестно момиче, което, ако се съди по възрастта му, просто по никакъв начин не може да има нещо общо с убийството на Павлова.

— Тя не може — съгласи се Настя. — Но може да има родители. Или по-големи братя и сестри. Във всеки случай, това е непроверена връзка на Павлова. Иля, трябва да разкрием убийство, а не да удовлетвори собственото си любопитство. Трябва да проверим всичко до последната дреболия.

— Добре — въздъхна Вторушин, — ще ви намеря вашето момиче, щом толкова се налага. Само че не обещавам да стане бързо. Когато успея.

Когато пристигна в имението, тя не намери сили в себе си дори да изведе на разходка Дружка. Просто се съблече и рухна в леглото като подкосена.

ГЛАВА 13.

Утрото беше мрачно и тягостно, като настроение след погребение. Настя дълго се опитва да се събуди, но после заряза тези безсмислени опити и реши да спи, докато ѝ се спи.

Не спа твърде много, в девет и половина все пак стана. Бегорски все още се намираше в имението, затова перспективата за закуска беше овесена каша. Настя се намръщи при тази мисъл и реши да не ходи в заведението, а да изпие едно кафе в стаята си и да отиде в града за една „неправилна“ закуска в някоя закувалня. „Да, но Дружка! — сепна се тя. Ами че тя те е чакала цялата вечер снощи, а ти я измами и не отиде. И тази сутрин отново те чака и тъгува, и не разбира — дали си я разлюбила, дали си заминала, без да се сбогуваш, дали си умряла. Но в клубното заведение няма да отида, ако ще и да ме разстрелят. По-добре да погладувам още половин час.“

Радостта на Дружка, когато видя Настя, беше неописуема, тя размахваше опашка, хвърляше се върху решетката и глухо лаеше, а нейните тъмни лъскави очи излъчваха любов и възторг.

— Дори нямам нищо вкусничко за теб — засрамено говореше Настя, докато ѝ слагаше нашийника и притягаше каишката, — снощи не успях да купя нищо. Извинявай.

„Нищо не ми трябва! — беше изписано на кучешката муцуна. — Само ти идвай, само не ме изоставяй, не ме забравяй!“ Ходенето беше трудно — духаше пронизващ влажен вятър, от който очите се насълзяваха и лицето премръзваше, но Настя стоически издържа определения за разходката половин час, след което тръгна да търси място, където би могла с удоволствие да закуси. Шофьорът ѝ препоръча едно малко заведение на ъгъла на площад „Майски“ и улица „Федеративная“, точно до сградата на кметството и на две крачки от отдела на вътрешните работи.

— При тях продуктите винаги са пресни и готвачите им са добри — каза той, явно познаваше заведението. — Та нали там се хранят и служителите от общината, и от прокуратурата, и от съда, и от

милицията. Отварят от седем сутринта, там закусват хората, дежурили цяло денонощие.

Заведението се оказа учудващо уютно, с кратко, но достатъчно разнообразно меню. Почти всички маси бяха заети, но Настя успя да намери много симпатично място до големия прозорец, гледащ към площад „Майски“. Само след две минути разбра защо тази на пръв поглед удобна маса бе останала свободна: от прозореца нетърпимо духаше и се наложи тя да си наметне якето, а колената да завие с нагънатия няколко пъти дълъг шал. С апетит поглъщаше запеканката с извара и сладко, ядеше хрупкавите топли кроасани, като ги мажеше с мед, пиеше ароматното кафе и гледаше масивната сграда на бившия Дом за политпросвета, сега концертна зала, същата, в която преди по-малко от година се бе провела творческата вечер на известната актриса, след която е била убита Галина Илинична Корягина. Някъде тук, на този площад, се е разхождал Лъонечка Вешняк в очакване концертът да свърши. Сигурно е бил притеснен, защото в тълпата е трябвало да открие почти непознатата жена, която преди това най-вероятно е бил виждал не повече от един път. Едва ли се е ориентирал по снимка. Вероятно все пак е идвал предварително в Томилин, където по уговорка с Рита Нечаенко е видял Корягина „на живо“. Впрочем това вече няма никакво значение... Той е стоял някъде тук или се е разхождал напред-назад, а може дори да е седял в това заведение, и то дори на същото място, на което сега седи Настя и от което толкова добре се вижда входът на концертната зала. Чакал е и е знаел, че трябва да намери жената, да я последва до пустите междублокови пространства и да я убие. Да я убие бързо и тихо. Нима е бил стопроцентово сигурен, че ще може, без да му трепне ръката? Ангелоподобен хищник, който напада откъм гърба...

Настя дори не схвана отведнъж, че някой тропа по стъклото. Сепна се и видя, че на улицата, точно пред нея, стои усмихнатият Иля Вторушин. Тя махна с ръка за поздрав, като си мислеше, че той просто ще подмине към сградата на Градския отдел, но Иля, който знае защо, кимна и тръгна към вратата на заведението.

— Здравейте — протегна той своята нежна ръка с дълги пръсти и чисто изрязани нокти. — Аз пък тъкмо се канех да ви звъня. Може ли да седна?

— Разбира се — усмихна се Настя. — Какво се е случило?

— Намерих ви онова момиче. Не беше никак трудно, бяха достатъчни само няколко телефонни обаждания. Тази ваша Полина Солодко е сираче на тринайсет години, живее при леля си, която официално е определена за нейна попечителка. Ето адреса. Името на лелята е Надежда Андреевна Ушакова, разведена е, отглежда двете си деца и племенницата си, продавачка е в супермаркет. Днес е втора смяна.

Иля извади от чантата си вече познатия на Настя бележник, прелисти го, намери нужната страница и с доволен вид огради поредната точка с червената си химикалка.

— Е, много благодаря — зарадва се Настя. — Сега ще си доям и тръгвам.

— Аз трябва ли ви? Да дойда ли с вас? — попита капитанът.

— А, няма нужда, сама ще се справя, няма нищо сложно.

— Сигурна ли сте? — Лицето на Вторушин стана загрижено. — Ами ако сте права и някой от това семейство има връзка с убийството?

— Иля, да не би да забравихте нещо? — позасмя се Настя. — Аз все пак не съм момиче, хванато от гората.

— Извинете — промърмори той и се усмихна виновно. — Но добре ли помислихте? Сигурна ли сте, че не съм ви нужен?

— Сигурна съм, сигурна, не се тревожете — успокои го тя.

Вторушин си тръгна, а Настя си допи кафето и излезе да търси оставения от капитана адрес.

* * *

Надежда Андреевна Ушакова си беше вкъщи и переше. Отвори вратата с мокри, покрити до лакътя със сапунена пяна ръце, със запретнат до колената стар анцуг и черна тениска със сложна рисунка.

— Ами Полинка е на училище — учудено проточи Ушакова. — Но скоро ще си дойде. За какво ви е? Да не би да сте от службата за попечителство? Пак ли ще ни проверявате?

— Не съм от службата за попечителство, аз съм журналистка от Москва, пиша за Аида Борисовна Павлова.

— А — кой знае защо се зарадва Ушакова, — е, за нея ще ви разкаже Полинка, бяха големи приятелки с покойницата. Влизайте де,

ще я почакате. Искате ли да ви стопля чая?

На Настя никак не ѝ се пиеше чай — закуската беше солидна, но нали не можеше да се откаже от такъв безценен източник на информация като разговора с Надежда Андреевна!

Седнаха в малката тясна кухничка, където човек не можеше да се обърне, беше опасно да размърдаш дори лакът: всеки свободен сантиметър от пространството беше зает със съдове, буркани, пакети и друга разнообразна покъщнина, за която не се бе намерило място в стаите.

Ушакова разказа, че майката на Полина — нейната братовчедка Катя — родила дъщеря си от една курортна връзка, когато още не била навършила деветнайсет — незнайно защо била сигурна, че още щом каже на любимия си за детето, той начаса ще се ожени за нея. Планът ѝ бил такъв: да роди, после да замине при бащата на Полинка, да му покаже снимките на новороденото и тържествено да се завърне в Томилин вече като омъжена дама.

— Колко странно — учуди се Настя. — Той да не би да не е знаел за бременността ѝ?

— Ами там е работата, я! Катка се запознала с него на курорт, той работел като спасител на плажа. Не само че не знаела адреса му, ами не се сетила и за фамилното име да го попита, толкова силно се влюбила, че загубила и ума, и дума, просто тичала при него на плажа на срещи. А когато се върна в Томилин, се разбра, че е бременна. Не можеше нито да му пише, нито по телефон да му се обади — нищо! Затова реши първо да роди, а после да отиде на онзи курорт и да го намери на плажа.

— Ами... — сви рамене Настя, — разумно. Какво друго ѝ е оставало? И какво стана после?

После Екатерина Солодко кърмила малката, докато имала мляко, а щом го загубила след два месеца, оставила момиченцето на майка си — Александра Кириловна, и заминала да търси любимия си по плажовете на Черноморското крайбрежие. И изчезнала. Ни вест, ни кост от нея. За пръв път се обадила по телефона след няколко месеца, попитала как е Полинка, а за себе си казала, че още не е намерила бащата на момиченцето, но всичко с нея е наред, майка ѝ да не се тревожи. И затворила.

— Леля Шура все очакваше, че Катка ще се върне, а тя само се обаждаше по телефона, и то веднъж на три-четири месеца, после заяви, че се омъжва за някакъв богат мъж и заминава с него... за Сургут ли беше, за Уренгой ли... И след това не се обади цяла година. Леля Шура просто се поболя от тревоги, все си мислеше, че нещо лошо се е случило с Катка, докато най-накрая разбра, че дъщеря ѝ е обикновена безмозъчна кукувица и че сама ще трябва да отгледа Полинка. Почака още година, Катка повече не се обади, тогава леля Шура тръгна по инстанциите, за да утвърдят правата ѝ над Полинка. Съдът призна Катерина за безследно отсъстваща, а леля Шура — за попечителка. Леля Шура беше добра жена, сърдечна, много се грижеше за Полинка, рано я научи да чете, да смята, приучваше я към самостоятелност. А когато тя навърши осем години, леля Шура почина, тогава я взех аз, макар че си имам две деца, а мъж нямам, но където са две, там са и три, нали така? Не можех да дам детето в приют, все пак ми е родна кръв. Вярно, трудно е, тясно — въздъхна Надежда Андреевна. — А с Аида Борисовна Полинка беше голяма приятелка, често ѝ ходеше на гости, вземаше от нея книги за четене и казваше, че като порасне, ще стане като баба Аида, следовател, а самата баба Аида ще бъде като мис Марпъл. Много ѝ харесваха книжките за тази мис, постоянно ги чете и препрочита, никаква друга книга не похващаше... освен учебниците, разбира се. Сега, когато Аида Борисовна умря, Полинка вече не може да взема книги от нея, но ѝ останаха няколко отпреди, та тях препрочита. Полинка все си мечтаеше, когато порасне, да живее заедно с Аида и да ѝ помага да разкриват престъпления. Изобщо голяма мечтателка е! Като си втълпи нещо нафантазирано в главата, сама си вярва. Смешно момиче! Но аз много я обичам, привързах се към нея, разбирате ли. И когато не се получи с осиновяването, дори се зарадвах.

— С осиновяването ли? — наостри уши Настя.

— Ами да, тук една съпругеска двойка искаше да осинови... или да одъщеря... Полинка, вече не знам как е правилно да се каже. Те първо говориха с мен, а аз отговорих, че нямам нищо против и ако трябва, ще се откажа от попечителството, защото, макар да обичам момичето, разбирам, че с тях тя ще е по-добре — и пари имат, и просторен апартамент, и в Москва смятаха да се местят, а там училищата са много по-добри от нашите, и институти има. Да порасне

детето в човешки условия, защото животът така го онеправда — ни баща си познаваше, ни майка си, баба си загуби рано, — та най-сетне да се случи нещо радостно на това дете.

— А защо не се получи? Органите за попечителство ли не разрешиха?

— Ами, къде ти! — махна с ръка Надежда Андреевна. — Аз ходих при тях предварително, всичко научих, те ми казаха, че знаят жилищните и материалните ми условия и разбират, че в богатото семейство Полинка ще е по-добре, така че, ако се откажа от попечителството, за да може да осиновят детето, няма да има пречки, имам пълно право. А Полинка, като научи, ревна, вика — няма да ида при чужди хора и в Москва, при вас ми е хубаво, няма да изоставя и баба Аида, ще завърша училище и ще живея с нея, и ще ѝ помагам. Тези хора и пари ми предлагаша, добри пари, за да придумам Полинка, и аз толкова се старах да я придумам, тези пари нямаше да са ми излишни, ама къде ти! Запъна се — не и не. Ще живея, вика, с баба Аида, като порасна. Толкова обичаше Аида Борисовна. Откак убиха жената, Полинка и до ден-дневен тъгува, постоянно ходи на гробищата при нея. Стои над гроба и говори на покойницата на глас, разказва ѝ книжките, които е прочела, представяте ли си?

Чаят на Надежда Андреевна беше безвкусен, евтин, но Настя мъжествено отпиваше малки глътки от чашата, за да поддържа атмосферата на уютен приятелски разговор. Ушакова внезапно се послуша и се усмихна:

— Полинка си идва.

И наистина след миг изцрака бравата на входната врата.

— Лельо Надя, дойдох си!

И на прага се появи слънчево създание с гъста рижава чуплива коса, много бяла кожа, обсипана с ярки лунички, и зелени очи. За своите тринайсет години Полина Солодко беше възнисичка, но пък добре сложена, набита. Тя подари на Настя открита радостна усмивка.

— Добър ден.

— Добър ден, Полина — ласкаво отговори Настя.

Поленка, тази леля е от Москва, журналистка, пише статия за твоята баба Аида — заговори Ушакова. — Я да ти сложа да хапнеш, а после ще си поговорите.

— Не, първо ще си поговорим — много сериозно отговори момичето. — Баба Аида е по-важна. После ще ям.

Полина разказа, че много обичала баба си Шура, Александра Кириловна, тъгувала за нея, когато тя починала, а когато станала на 12 години, намерила в интернет сайта „Моите близки“ и започнала да изучава профилите на пенсионерите и целенасочено да търси някого, който да прилича на баба й.

— Значи, Аида Борисовна приличаше на нея, така ли? — попита Настя с интерес.

Полина отново се усмихна.

— Не, не, никак не приличаше. Но ми стана интересно — винаги съм обичала да чета за престъпления, а нали тя е била следовател. Знаеше толкова много интересни неща и изобщо тя самата беше интересна! Дълго си кореспондирах с нея, а после се срещнахме и се сприятелихме.

— Но откъде й пишеше ти? — учуди се Настя. — Имаш ли компютър?

По обстановката личеше, че в това семейство никога не бе имало компютър. Нима Надежда Андреевна е давала на Полина пари за интернет клуб? Но Ушакова явно няма излишни копейки в бюджета си. Продавачка в магазин, три деца...

— А, ходех у приятелки — обясни момичето. — Вярно, не всички имат компютри, а някои, които имат, не дават да ги използваш. Но има и такива, които разрешават. Та от тях пишех на баба Аида.

Това вече е интересно. Значи, все пак е имало кореспонденция между Полина и Аида Борисовна. Е, къде е тя тогава? Защо липсва в компютъра на Аида? Някой я е унищожил? Или Аида си е кореспондирала с момичето не от дома си и е използвала друг компютър? Но защо?

Настя зададе на Полина все същите въпроси за Павлова: дали тя не е получавала някакви странни или неочаквани писма, бележки, телефонни обаждания, не са ли идвали някакви странни или плашещи хора, случвало ли се е да вижда Аида Борисовна разстроена, угрижена или уплашена. И получи все същите отговори: не, не и не.

— А искате ли да отидем на гробищата? — неочаквано предложи момичето. — Ще ви покажа къде погребяха баба Аида. Сигурно ви е интересно, щом ще пишете за нея.

Всъщност на Настя никак не ѝ беше интересно да гледа гроба на Павлова, но момичето така я гледаше със своите невъзможно зелени очища, че не можа да му откаже.

— Първо трябва да обядваш — предпазливо каза Настя. — А после да си научиш уроците.

— Дреболия! Има време за всичко. И изобщо не съм гладна, след като отидем с вас на гробищата, ще обядвам.

— А леля Надя няма ли да ти се кара?

— Няма.

Ушакова наистина съвсем равнодушно прие предложението Полина да обядва по-късно.

— Идете, идете — кимна тя, — а аз да си довърша прането.

— Гробищата са далеч оттук — говореше Полина, докато слизаха по стълбите, — трябва да пътуваме с автобус, но нищо, той се движи начесто.

— Ще пътуваме с кола — усмихна се Настя.

— С кола?! — едва не се задави от възторг момичето. — Наистина ли?

— Честна дума.

Колата направи на Полина силно впечатление: беше ясно, че тя и на руски коли не се бе качвала често, а тази беше вносна, измита до блясък, че и с шофьор.

По целия път към гробищата Полина се въртя на седалката — искаше ѝ се едновременно и да гледа пътя, и да разговаря с Настя, която буквално затрупа с въпроси кой може да е убил баба Аида, защо и кога най-сетне ще го заловят.

— А ще напишете ли във вашия вестник какви интересни приказки съчиняваше баба Аида? А как шиеше кукли за своите приказки? А за мен ще напишете ли? А ще има ли и моя снимка? А може ли да разкажа на момичетата в нашето училище, че вие сте дошли чак от Москва, за да напишете статия за баба Аида?

Не можаха да стигнат до портала на гробищата, защото всичко беше затрупано със сняг — високи, огромни и непроходими преспи. Настя и Полина слязоха от колата и с усилия намериха отгъпаната от някого тясна пътечка, по която успяха да се доберат до входа. Явно в град Томилин, както и навсякъде, не беше прието зиме да се посещават гробовете, явно тук хора се появяваха само за погребения. Вероятно

през двата предишни дни, когато обилно бе валил гъст пухкав сняг, не бяха погребали никого.

Полина уверено водеше Настя между гробовете, разравяйки снега с ботушките си, а Настя по навик гледаше надгробните плочи и машинално изчисляваше колко са живели починалите. Винаги правеше така и тихо се радваше, когато се получаваше дълъг живот — това означаваше, че човекът сигурно е успял да се порадва и на внуци, и дори на правнуци, и се натъжаваше, ако животът се окажеше по-кратък. А през последните години се плашеше, ако покойникът се окажеше по-млад от нея.

Една от надгробните плочи привлече вниманието ѝ с детския портрет на нея: на инкрустираната в плочата голяма цветна снимка се усмихваше момиче с рижави къдрици, зелени очи и весели лунички, което страшно много приличаше на Полина Солодко. Настя изтръпна и хвърли тревожен поглед към Полина — не ѝ се искаше тя да забележи снимката. Кой знае защо, Настя беше сигурна, че момичето ще се уплаши и разплаче, а ако ли не, ще му стане неприятно и страшно. Но Полина, без да обръща внимание на нищо наоколо, целеустремено вървеше напред, към гроба на Аида Борисовна. Настя отново премести поглед към надгробната плоча и успя да прочете името на починалата: Алиса Ярцева, 12-годишна. Нима това е дъщерята на Алла Ивановна Ярцева? Същата, която се е удавила? В главата ѝ моментално се завъртяха мисли — коя от коя по-странни и сложни. Настя дори не забеляза как стигнаха до гроба на Павлова.

— Ето — тържествено и печално каза Полина, — тук е нашата баба Аида. Виждате ли колко е хубав гробът? Е, още няма паметник, леля Надя каза, че още е рано, трябва да мине година, за да се слегне земята, после се слага паметник. Ще снимате ли?

Настя не бе възнамерявала да прави снимки, но за да поддържа легендата си, трябваше да извади апарата и да щракне няколко пъти. Трябваше някак да се изхитри и да заснеме гроба на Алиса Ярцева, но беше невъзможно да го направи в присъствието на Полина, ако не искаше момичето да види надгробната плоча и снимката да привлече вниманието му. Добре, друг път. Тя ще се постарее да запомни мястото на гроба и ако трябва, ще дойде тук без Полина.

През това време момичето нещо си мърмореше, загледано в снимката на Аида Борисовна, която беше закрепена на прост дървен

кръст. Настя не можеше да разбере нито една дума, а и не се стараяше много, угрижена повече от собствените си мисли. Тя също гледаше сериозното фино лице на Павлова с красиви скъпи очила и отново и отново извикваше в паметта си обстановката в нейното жилище, съдържанието на паметта на компютъра ѝ, книгите, дисковете, мебелите, репродукциите по стените. Нещо се въртеше в главата ѝ като нахална муха и не се оставяше да го уловят. Книги, дискове, репродукции... Книги, дискове... Дискове...

„Аида“. Няколкото диска с различни записи на тази опера на Джузепе Верди. „Аида“, трето действие, сцената край реката? Да, да, ето! В трето действие Аида по молба на баща си се опитва да придума Радамес да предаде родината си, фараона, Египет и да избяга с нея в Етиопия. Или не беше така? Настя не беше сигурна, че си спомня правилно. Така или иначе трябваше внимателно да изслуша цялото трето действие, за да разбере какви именно думи е имала предвид Аида Борисовна Павлова, когато е изтичала развълнувана навън от кабинета на Алла Ивановна Ярцева. И между другото, далеч не е сигурно, че Аида Борисовна в онзи момент е мислела именно за операта — може да е имала предвид коя да е пиеса от необозримия световен репертоар. Вярно, не във всяка пиеса има трето действие и ако го има, не във всяко трето действие има сцена край реката, но със сигурност ще се намерят десетки такива пиеси. От друга страна, Аида трябва да е познавала добре тази пиеса и да я е обичала, тоест със сигурност е разполагала с това литературно произведение в дома си. Но може и да не го е имала. Така че, ако с „Аида“ не се получи, ще трябва още веднъж да посети жилището на Павлова и този път много внимателно да проучи цялата ѝ библиотека и да намери нужната пиеса.

Полина завърши монолога си и вдигна към Настя пълни със сълзи очи.

— Толкова ми е мъчно без нея — тихо каза тя. — Много я обичам. И много тъгувам.

Те се хванаха здраво за ръце и тръгнаха към изхода. Вървяха по същия път и Настя се напрегна, когато се изравниха с гроба на Алиса Ярцева, но Полина все така гледаше в краката си, потънала в тъжните си мисли, и нищо не забеляза.

Настя закара момичето до дома му и се върна в имението. По пътя реши, че трябва да доведе до логичния му край започнатия с

„неправилна“ закуска ден, и се отби в един магазин, откъдето купи кашкавал, салам, хляб, пасти, а от кулинарния щанд взе пилешки котлети и голяма порция салата „Столична“. С такава храна беше свикнала и не беше на възраст да се променя и да заживява по правилата на някакъв си там олигарх Бегорски.

Когато слезе от колата, зави и се насочи към менажерията, за да вземе Дружка. Да, така ще бъде правилно. Сега ще обядват заедно, а после Настя ще влезе в интернет, ще намери всички записи на „Аида“ и ще ги изслуша. „Да се надяваме, че още не съм забравила напълно италианския“ — мислеше си тя, докато сваляше якето и ботушите и същевременно се пазеше от обезумялата от радост Дружка, която постоянно се мъчеше да опре в гърдите на Настя могъщите си предни лапи, мокри от снега, и да я близне по лицето.

Студените пилешки котлети се сториха на Настя просто божествени, особено в съчетание със салатата, за която се оказа, че много е тъгувала! Дружка радостно дъвчеше кашкавал и салам, легнала в краката ѝ. И всичко беше толкова спокойно и мирно.

— Ще хапнеш ли пастичка? — попита Настя, наля си кафе и отвори кутията. — Каква искаш — еклер или кошничка?

На Дружка ѝ беше все едно, тя обичаше и едното, и другото, и изобщо всичко, което ѝ предлагаше нейната човешка приятелка. Нервно помръдваше кожения си нос, преглъщаше и тихичко скимтеше от щастие.

— Хайде сега да слушаме опера. Обичаш ли опера?

Дружка не беше сигурна дали обича опера, но щом нейната ненагледна Настя я обичаше, и тя беше готова да я слуша дори до сутринта, стига само да беше до нея, да имаше възможност да я гледа, да диша един и същ въздух с приятелката си.

Настя доста бързо намери няколко варианта на „Аида“ и се замисли кой да избере. По принцип беше все едно, но за всеки случай тя избра онзи, който беше с английски субтитри: ако я подведат италианският ѝ и възприетото по слух, с английския определено ще се справи. Настя честно искаше веднага да мине към третото действие, но не се сдържа.

— Ще чуя само първите десет минути — каза си, — а после веднага ще премина към сцената край реката.

Но десетте минути станаха двайсет, а после всичко някак плавно се превърна в пълно прослушване. Е, нали не можеше да си откаже удоволствието! И без това не бърза за никъде... Не, италианският ѝ си беше наред, а и дикцията на певците се оказа рядко добра, така че английските субтитри не ѝ бяха нужни.

Кучето кротко дремеше, положило глава върху стъпалата на Настя с топлите пантофи, и тихо сумтеше. Явно не беше любителка на класическата опера.

Ето го и третото действие, въпросната сцена край реката. Настя цялата се превърна в слух, грабна химикалка, сложи пред себе си бележника и се приготви да улови всяка дума. След половин час изключи „Аида“, като с усилие на волята взе решение да не слуша операта до края. Пред нея лежеше текстът, който очевидно бе имала предвид Аида Борисовна Павлова: „Аз трябва да избягам с теб в чужда страна, да напусна родината си и олтарите на нашите богове, да забравя земята, на която завоювах първите лаври на славата, да забравя небето, което беше свидетел на моята любов“.

Да, бившият следовател Павлова е била категорично против премествания в търсене на по-добър живот. Пуснала е сина си в Канада, а самата тя е отказала да замине, както е настоявал той. Това бяха заявили свидетели, а и Настя го бе чела с очите си в кореспонденцията на Аида Борисовна с роднини. Но незнайно защо, Павлова си е спомнила за тази своя позиция и е решила да я потвърди с думите на Радамес именно след разговора в кабинета на Алла Ивановна Ярцева. И този разговор силно я е развълнувал и разстроил, и то дотолкова, че тя дори се е отказала да посети фризьорския салон, макар че много се е грижела за външния си вид.

Какво пък, сега поне е ясно в какво направление трябва да поеме разследването и каква информация трябва да се събира.

Настя ласкаво погали Дружка по врата, зарови пръсти в дългата ѝ сплъстена козина.

— Ставай, мила, тръгваме да работим. Трябва да отида в основната сграда, а ти, ако искаш, ме почакай навън. Кучета в клуба не пускат, нали знаеш. Не мога да те оставя във вестибюла да скучаеш.

Дружка се прозя и се облиза — напълно прозрачен намек за останалите вкуснотии.

— Стига ти, повече няма да е добре за теб — строго каза Настя, — вече си стара, а за старците е вредно да преяждат. Когато излезем на разходка довечера, ще ти дам още кашкавал с хлебец. А сега ти стига.

Кучето я погледна с упрек и покорно тръгна към вратата.

* * *

Настя среща Костя Еремеев във вестибюла на основната сграда — той излизаше от заведението с чаша с вдигащ пара чай в ръката и в движение досдъвкваше нещо. Всъщност на Настя ѝ трябваше Тамара, но щом срещна Костя, можеше да си поговори и с него.

— Костя, а вашата лекарка психотерапевт Ярцева не ви ли е споменавала, че би искала да осинови едно момиченце?

Костя се стъписа, ръката му с чашата силно затрепери.

— З-защо п-питате м-мен? — Той дори започна да заеква от изненада. — Откъде д-да з-знам?

— Костя, недейте — намръщи се Настя, — дори животните в менажерията знаят за вашата връзка с Алла Ивановна. Затова си помислих: щом толкова е страдала за загиналото момиче, може би са я спохождали мисли да си вземе друго дете? Не са ли? Защото, ако някой изобщо знае за подобни нейни намерения, това сте вие — нали сте били много близки.

— А това влиза ли в програмата ви за социологическото изследване? — озъби се Еремеев.

— Влиза — без да ѝ мигне окото, заяви Настя. — Интересуват ме въпросите на адаптирането на хората към всякакви психотравмиращи ситуации. Пенсионирането е само една от подобните ситуации. А загубата на дете е друга, не по-малко интересна за мен. Та какво, замисляла ли се е Алла Ивановна за друго дете?

Очите му зашариха, адамовата ябълка подскочи и по принцип не беше нужно той да казва нищо повече — и без това беше ясно.

— Н-не знам, тя не ми е к-казвала н-нищо т-такова — смотолеви той.

— Е, щом не е, значи не е — усмихна се Настя. — Извинете, че ви обезпокоих.

Значи — да. Добре, продължаваме.

Този път Настя намери Тамара не в театралния гардероб, а във фризьорския салон, където се занимаваше с някаква перука.

— Настенка, днес нито сте закусвали, нито сте обядвали — отбеляза тя с усмивка, без да се откъсва от заниманието си. — На Андрей вече са докладвали, а той попита мен къде се храните, щом не ходите в нашето заведение.

— И какво му отговорихте? — засмя се Настя.

— Нищо. Какво можех да отговоря, като не знам? Защото Андрей не е глупак, той разбира, че щом не ядете това, което той е наредил, следователно се храните някъде другаде с неправилни неща, тоест опитвате да се изплъзнете от всевиждащото му око. Имайте предвид: ако ви хване в близко време, гарантирана ви е лекция, че той плаща пари на хора, които се трудят добросъвестно, а не на такива, които не се чувстват добре.

— Да, вече имах щастието да я чуя. Тамара, имам един въпрос към вас, по-точно дори два въпроса. Първият: да сте чували Алла Ивановна Ярцева да е искала да осинови момиче приблизително на възрастта на нейната загинала дъщеря?

Тамара вдигна глава, свали си очилата, отмести уреда, с който правеше къдрици на перуката.

— Не — бавно проговори тя. — Не съм чувала нищо такова. Във всеки случай, в моя салон не се е говорило за това. Попитайте Костя, той определено ще знае.

— Вече го попитах — въздъхна Настя. — Мълчи като партизанин на разпит. Кълне се, че не знае нищо такова. А всъщност толкова се уплаши, че се разтрепери.

— Че какво толкова страшно има? — учуди се Тамара. — Защо е нужно да се крие, ако е имало такова нещо?

— Тъкмо това ми е интересно — защо е нужно да се крие. И вторият ми въпрос: необходимо ми е да си спомните точно в кой ден видяхте Аида Борисовна след разговора ѝ с Алла Ивановна?

— Но нали ви казах: малко преди да я убият.

— Нужно ми е да знам по-точно. Казахте, че Аида Борисовна е била записана за подстригване при вас и не е дошла навреме, затова сте тръгнали да я търсите.

— А, да, разбира се — сети се Тамара, — сега ще видя в дневника. Спомняте ли си точната дата, когато е станало убийството?

— Двайсет и втори септември.

— Сега, сега. — Тя започна да прелиства дебелия тетрадка с широки редове. — Ето двайсет и втори, гледаме преди тази дата — двайсет и първи, двайсети, деветнайсети... Ето, осемнайсети септември, четиринайсет и трийсет.

— Благодаря! — радостно подскочи Настя.

Сега всичко се подреди в що-годе последователна картина, но трябваше да се внесе яснота, а за това можеше да помогне само Надежда Андреевна Ушакова, която отдавна вече бе отишла на работа в магазина. Така вариантите бяха два: да отиде при Полина, да я попита къде работи леля й Надя и да посети Ушакова или спокойно да почака до вечерта, когато Надежда Андреевна ще се прибере. Не, Настя нямаше сили да чака, вече бе подушила следата като добре тренирано ловджийско куче. Проклинаше се яростно, задето не се бе сетила да попита за домашния телефон на Ушакова. Сега можеше да се обади и да попита Полина, тогава нямаше да е нужно да ходи никъде. Впрочем съществуваше и Иля Вторушин...

— Магазин „Томинка“ на улица „Красин“ — веднага й съобщи Иля, след като прегледа бележките си. — Ще го намерите ли?

— Ще го намеря, шофьорът ми е опитен.

— Но успяхте ли да научите нещо? — поинтересува се той. — Или напразно се трепах да търся вашето момиче?

— Успях, и то доста неща. Да ви се обадя по-късно, а?

Магазин „Томинка“ се оказа голям и абсолютно празен супермаркет в покрайнините на Томилино, в противоположния на имението край на града. От четирите каси три бяха затворени, а единствената касиерка си оправяше ноктите, въоръжена с пилочка. Настя намери веднага Надежда Ушакова — тя скучаеше зад щанда за колбаси.

— Винаги ли имате толкова малко клиенти? — попита Настя, когато приближи до нея.

— Не, какво говорите, само от осем до десет вечерта е празно: всички, които работят до шест, вече са се прибрали от работа и пътят са купили продукти, така че от шест и половина до осем навалищата е голяма. А следващата навалища ще се събере от десет до единайсет, когато работниците от автопарка и пазачите и охранителите от цялата околност започнат да пазаруват преди своите нощни смени. А вас

какво ви води насам? Мисля, че наблизно няма никакви хотели. Или вие живеете на квартира?

— Дойдох при вас. Трябва да ви попитам нещо.

— За Аида ли? Ами аз май всичко ви разказах. Или за Полинка?

— За хората, които са искали да я осиновят. Знаете ли как се казват?

— Ох, не си спомням — поклати глава Ушакова. — Казаха ми, но съм забравила, за какво ми е да помня? Жената се казваше Алла, определено, една такава красива, издокарана, скъпо облечена, и косата ѝ много светлоруса, дълга. И мъжът ѝ беше приятен, солиден, казваше се... как ли беше? — замисли се тя, после тръсна глава. — Роман, да, спомних си. Алла и Роман.

— А фамилията?

— Че за какво ми е била фамилията им? — тъжно се усмихна Надежда Андреевна. — Наглед бяха с десетина години по-млади от мен. Дали аз изглеждам зле за възрастта си, дали богатите остаряват някак другояче... С една дума, за мен бяха съвсем млади.

По принцип това беше достатъчно. Никакво фамилно име не беше нужно на Настя, никакво бащино — и без това бе абсолютно очевидно, че става дума за съпрузите Ярцеви.

Ето, сега може с чиста съвест да се заеме с възстановяването на цялата картина.

И така, Алла Ярцева, която е преживяла тежко загубата на дъщеря си, среща някъде Полина Солодко и остава смаяна от приликата и с Алиса. Когато научава, че Полина е сираче и живее с леля си, която ѝ е попечителка, Алла решава на всяка цена да я осинови и по този начин да си върне дъщерята. Попечителката няма нищо против, тя отглежда с доста усилия три деца и е готова да се откаже от попечителството, макар да е привързана към Полина. Самата Полина обаче категорично възразява, тя обожава баба Аида и дори не допуска мисълта да замине от Томилин на друго място. Защото Алла и съпругът ѝ открито заявяват, че смятат да се местят в друг град, едва ли не в столицата, а и без това намерението им е ясно. Първо, успешният бизнес винаги се стреми към по-широки простори, в осемдесетхилядното градче му е вече тясно, а второ, твърде много семейства с осиновени деца се стараят да се преместят някъде, където никой не ги познава. Това е нормално и напълно обяснимо.

И така, Полина не иска да бъде осиновена, мисълта да се раздели с Аида Борисовна е непоносима за нея. Алла предприема определени действия, включително е готова да плати на Ушакова, ако тя придума момичето. Но малката не се съгласява. И тогава Алла се опитва да поговори с Аида, защото разбира, че думата ѝ може да тежи много повече. Вероятно при разговора, състоял се на 18 септември, Алла, без да крие, е казала на Павлова за приликата на Полина с нейната покойна дъщеря и именно това е разгневilo толкова Аида Борисовна. „Вие не разбирате какви последствия може да има...“ Нали май точно тези думи е чула Тамара, После са ѝ казали, че е ставало дума за дозировката на предписан медикамент, а в действителност те са говорели за опит да се замени едно дете с друго. „Вие сте психотерапевт, специалист по човешките души, как може да не разбирате...“ Да, точно така, всички реплики пасват прекрасно на възстановената картина.

Аида изхвъркна разгневена от кабинета, толкова е разстроена, че дори не иска да отиде на подстригване. И си повтаря в движение: Трето действие, сцената край реката... Изглежда, търсела е аргументи, които биха били достъпни за разума на тринайсетгодишно момиче — нали е трябвало на всяка цена да предпази Полина от опитите на Алла Ивановна и съпруга ѝ да я вземат и да я заведат в друг град. Ако те вземат в едно семейство не за да те направят щастлива, а само за да компенсират с теб собствената си загуба, ти никога няма да бъдеш щастлива. Постоянно ще трябва да „отговаряш на представата“, да приличаш, да бъдеш същата... Ще изгубиш право и възможност да бъдеш такава, каквато си. Но това би било твърде сложно за Полина и Аида Борисовна е търсела по-прости аргументи.

Сигурна ли е Настя, че Аида е мислела именно така? Абсолютно сигурна е, защото в същия ден, 18 септември, в компютъра на Павлова се появява проектът за приказката за костенурките и птичката. Абсолютно идентична ситуация.

А след четири дни Аида е убита...

Беше време да приключват с разходката, Дружка свърши всичките си работи и сега на всяка крачка зиморничаво свиваше лапи, току поглеждаше Настя в лицето, сякаш казваше: „А кога пак ще отидем на гости при теб? Там е топло и останаха разни неща, не съм забравила“. Настя за последен път стигна до реката и тръгна обратно.

Днес, потънала в размисли за убийството на Павлова, тя дори не забеляза как се бе разхождала с кучето цял час.

Вдигна глава и изведнъж видя звездите — огромни, ярки, чорлави звезди, такива тя не бе виждала и през лятото на юг.

— Господи — изрече на глас, — колко е хубаво, че дойдох тук! Инак така и щях да си умра, без да науча, че съществуват такива огромни ярки звезди. Защо ли си мислех, че такива звезди има само през лятото и само в книгите? Оказва се, че те се явяват именно през зимата, а не през лятото. Гледай ти, на прага на петдесетте животът започва да ми се разкрива. Колко странно, нали, Дружка?

Но Дружка не виждаше в това нищо странно. И не ѝ бяха интересни никакви чорлави звезди. Тя искаше топлина и пасти.

От прозореца на стаята си в страничната сграда Константин Еремеев добре виждаше Настя Каменская, която бе повела кучето към менажерията. Ето, влязоха, ето, след няколко минути Настя излезе и тръгна към своето жилище, което се намираше точно срещу жилището на Костя. Ето, лампата в нейната стая светна.

Еремеев с трепереца ръка взе телефона, намери в паметта му номер, изчака отсреща да вдигнат.

— Аз съм — проговори глухо. — Страх ме е, те се приближават, чувствам опасността... Ако стигнат до мен, няма да мълча, ще кажа всичко... Абе не мога повече, не мога! Уморих се да се страхувам, нервите ми не издържат! С една дума, както искаш, предупредих те.

Натисна бутона за край на разговора и се хвърли на дивана, зарови лице във възглавницата. Защо е всичко това? За какво е нужно? Та той не е глупав човек, има мозък, как може да се набърка в такава чудовищна история и да води такъв живот?

* * *

— Значи, мислите, че Ярцева е убила Аида, така ли? Или нейният съпруг?

Иля Вторушин гледаше Настя, както ѝ се струваше, недоверчиво и присмехулно.

— И само защото присъствието на баба Аида в живота на момичето е пречело на осиновяването? Та това е абсолютно безумие,

Анастасия Павловна.

— Не е безумие — тихо и упорито каза Настя. — Когато една жена е фанатично завладяна от една идея, тя е готова на всичко. Нима никога по-рано не сте срещали такива жени?

— Не съм. И не мисля, че те съществуват. Във всеки случай, вероятно са много малко. Съществуват и са много повече, отколкото си мислите.

— Ами добре — въздъхна капитанът, — да допуснем, че е така. Аз не познавам Ярцева: когато разследвахме убийствата на Корягина и Павлова, не сме я разпитвали, тя не ни е интересувала, а вие, доколкото знам, подробно сте разговаряли с нея. И какво, прилича ли на човек, който е способен да удуши старица?

— Не прилича — призна Настя. — Но тя има съпруг. И освен това винаги може да се намери изпълнител. Въпросът е само кой е подсказал на този изпълнител подробностите около убийството на Корягина, които биха могли да се използват в инсценировката при убийството на Павлова. Изобщо, Иля, трябва да проверим къде са били Ярцева и мъжът ѝ в момента на убийството на Аида Борисовна. Хайде да започнем поне с това.

— И все пак аз не вярвам — завъртя глава Вторушин. — Звучи ми абсолютно неправдоподобно. Но сте права, трябва да се започне с нещо, а и бездруго нямаме никакви други версии. Димка Федулов прекарва всяка свободна минута в архива, опитва се да намери делата на Павлова, заради които може някой да ѝ е отмъстил след толкова години.

— Е, и?

— Нищо засега. Но той не губи надежда.

Настя си взе довиждане с Иля, излезе от кабинета и веднага в коридора се сблъска с Федулов. Стана ѝ неудобно — нали през последните дни бе избягвала Дмитрий и бе общувала само с Вторушин.

— Тръгвате ли си вече? — разочаровано разпери ръце той. — Илюха ми каза, че трябва да дойдете, затова толкова бързах... но пак не успях да дойда навреме.

— Извинете — сухо каза Настя, — не знаех, че трябва да ви почакам. Всичко разказах на Иля Сергеевич, ако ви е интересно — попитайте него.

— Анастасия Павловна — докосна рамото ѝ той, — нещо не е наред ли? Струваше ми се, че помежду ни има пълно взаимно разбиране. Вие ми възлагахте задачи, аз ги изпълнявах и вие бяхте доволна. Какво се случи? Защо сега общувате само с Илюха?

Тя реши да не измисля нищо. Както си е — така ще му каже. В края на краищата какъв ѝ е той? Случаен познат, на когото тя помага да свърши неговата, между другото, работа.

— Не ми хареса как се държахте в жилището на Павлова каза тя рязко.

Федулов се напрегна, дори скулите му се раздвижиха.

— Какво не ви хареса? Че ви предоставих пълна свобода, дадох ви възможност да огледате всичко, което ви трябва, и не ви се пречках в краката?

— Не ми хареса, че в кухнята пиехте водка. Или какво точно пиехте? Коняк? Уиски? Аз не различавам много-много миризмата от различните напитки, но самия алкохол усещам от километър разстояние. И освен това вие не бяхте донесли алкохола със себе си, а го вземахте отнякъде там, в жилището. Тоест крадахте го. А още по-точно — мародерствахте. Според мен това е достатъчно, за да си загубиш симпатиите към някой човек.

— Извинете. — Той наведе глава и потърка челото си с пръсти. — Трябваше да се досетя. Извинете. Нямаме представа какви нерви ме погнаха там, в дома на Аила Борисовна — та аз бях ходил в него преди много години, в същото това жилище, когато с нея работехме по някои дела. И толкова живо си спомних всичко, сякаш е било буквално вчера... Дори не подозирах, че ще ме заболи толкова. Така че не се овладях, развълнувах се почти до сълзи. Нямаме представа каква беше тя... Още веднъж извинете.

Настя се позасрами. Тя дори не се бе сетила за такава проста причина. Гледай ти, този брутален наглед Федулов, този мъжага, бил в действителност толкова крехък и раним. Е, и какво да прави сега, и тя ли да му се извини?

Постоя така мълком, нищо не каза. Внезапно Федулов широко се усмихна.

— Знаете ля какао, Анастасия Павловна? Елате ми на гости, а? Имам прекрасна къща на брега на Томинка, ще ви запозная с жена си, с родителите си, ще ви покажа депата си, имам три. И кучетата ще ви

покажа. Днес са готвили пелмени, истински, домашни, мама ги прави от сутринта. Елате, а? И ще смятаме, че сме се сдобрили с вас.

Ох, липсваше и само да тръгне по гости! Но трябваше да се одобряват, нямаше как.

— Ще дойда. Благодаря за поканата. Кажете кога и къде.

— Ами хайде да тръгваме още сега, а? Че какво? Вече е седем и половина, работният ден свърши, трябва да използвам момента, докато някой не ме е подбрал. Защото с нашата работа нали знаете как става: тъкмо планираш нещо — хоп, тичай на местопроизшествие, някой на някого строшил главата или нещо друго. Да тръгваме, а?

— Да тръгваме — решително каза Настя.

Какво пък, като ще се одобряват, да се одобряват. И в края на краищата защо трябва да се сърди на Дмитрий?

Още от първите минути Настя разбра, че Федулов обожава дома си и се гордее с него. Тя едва сдържаше усмивката си, докато разглеждаше чудовищната според нея червена къща с жълти кепенци и абсолютно идиотско петле на върха на синия покрив. Цялата вилна зона беше добре осветена от множество улични лампи, а и Федулов бе сложил допълнителна в своя парцел, така че дори в зимната вечер цялото пъстроцветие се виждаше отлично. Но като възпитана гостенка, Настя мълчеше и само кимаше, като от време на време вмъкваше по едно „страхотно“ или „много красиво“. Вярно, вътре жилището на Дмитрий Федулов се оказа по-сдържано и съвсем практично.

— Какъв късмет, че Митя има такава голяма къща и всички се побираме в нея — открито се радваше Зоя Михайловна, майката на Федулов. — Вие в Москва сигурно имате по-хубава?

— О, дума да не става — разсмя се Настя, — с мъжа ми живеем в гарсонiera.

— Ух, вярно — изведнъж се сепна Зоя Михайловна, — какви ги дрънкам и аз? Хем Митя ми каза, че сте му колежка, от милицията. А с милиционерска заплата човек може ли да си купи такава къща?

Така де, помисли си Настя, с милиционерска заплата определено не може да се купи такава къща. А съпругата на Федулов, както самият той каза, не работела, гледала си децата. Е, откъде са парите тогава?

Зоя Михайловна сякаш чу въпроса на Настя и продължи:

— И Митенка никога нищо нямаше да купи, а сега не дават служебни жилища, защото нищо не се строи. Така и щяхме да се

блъскаме в двустайна кутия. Добре че Митенка има верни приятели, които му дадоха пари назаем и са готови да чакат, докато им ги върне. Той искаше веднага да им ги върне, смяташе да продаде колата, ама бандити му я подпалиха. Да се благодарим на приятелите — влязоха му в положението и не го припират да си връща заема.

Да, Старков ѝ каза за подпалената кола. Гледай ти, какъв лош късмет има това момче: още ден-два и е щял да продаде колата, да си плати къщата и да няма дългове. А сега тази сума му тежи като камък. Горкият! Впрочем чуждите парични проблеми не интересуваха твърде Настя. И семейството на Федулов не я интересуваше, и къщата му, тя бе дошла тук само за да премахне напрежението в техните отношения.

Седнаха на масата, жената на Федулов — Светлана, много хубавка, пълничка жена, настани до себе си по-големите момичета Варенка и Ксюша, а най-малкия Ванечка — в скута си. Излезе Вадим Александрович, бащата на Дима, зае мястото до Настя, а начело на масата седна Дмитрий. Е, то е ясно, нали е главата на семейството и стопанин на къщата, който решава тук всичко и от чиито доходи живеят всички, ако не броим пенсиите на родителите му. И колкото и смешни да са тези негови доходи, купил си е къща човекът. Следователно е стопанин.

Зоя Михайловна донесе огромното блюдо с домашните пелмени, после поднесе чай с пирог. Две едри кучета от неясна порода мълчаливо седяха от двете страни на Федулов и не откъсваха очи от ръцете му, вероятно с надеждата, че от тези царствени, наистина божествени ръце ще получат вкусна хапка. Но нищо не получаваха: Дмитрий бе възпитал своите кучета строго и не ги хранеше от общата трапеза. „Аз не бих се въздържала — помисли си Настя. — Не бих могла да понеса този поглед и звука от трескаво преглъщана слюнка. Сигурно се държа неправилно с Дружка, давам ѝ човешка храна, глезя я. А трябва така, като Дима. Само каквото е разрешено и само на правилното място. Впрочем неговите кучета са млади, та той само преди година ги е взел като палета и ако сега ги храни неправилно, може да получат здравни проблеми за дълги години. А Дружка е вече стара. Костя Еремеев каза: сега може да яде и прави всичко, в това се състои предимството на старостта. Между другото, за Костя... Щом той е бил любовник на Ярцева, защо да не е бил и убиец на Павлова? Към кого друго е можела Алла Ивановна да се обърне за помощ?

Ако не към мъжа си, значи, към любовника. Следователно трябва да проверим и него. Интересно, дали Вторушин ще се сети сам? По принцип би трябвало...”

Разговорът около масата някак бързо се изчерпа, Федулови искаха той да бъде интересен за гостенката, ала единственото, което свързваше Настя и Федулов, беше престъплението, но нали не можеха да го обсъждат в присъствието на семейството. Нямаха общи познати, освен Иля Вторушин, още по-малко пък — общи спомени. Трябваше да спасява положението и Настя прибягна до своя любим начин за съживяване на ситуацията, който неведнъж я бе спасявал в подобни случаи: поинтересува се от семейните снимки. Винаги печеливш вариант, защото зад всяка снимка се крие история, зад историята — спомени, и хората така се увличат, че забравят за всичко. Още повече че на самата Настя сега й беше любопитно да гледа снимки и да се опитва да анализира чуждия опит, за да извлече от него полезни уроци.

Светлана с готовност извади дебели албуми и започна да показва първо снимките на Варенка, Ксюша и Ванечка, после стигна и до албума със сватбените им снимки. Света се оказа удивително фотогенична, на всички снимки без изключение — и на сватбените, и на домашните, изглеждаше като истинска красавица, дори да беше без грим и с небрежно разпусната коса. Дмитрий пък обратното — камерата не го обичаше и лицето му почти на всички снимки изглеждаше сърдито, напрегнато или високомерно, а и изглеждаше много по-възрастен от годините си.

— О, нашият Митя винаги излиза лошо на снимки — говореше Светлана, докато прелистваше страниците на албума. — Има само една снимка, която показвам на всички — там Митка е просто чудесен, като в живота, дори по-хубав. Но къде е тя? Сега ще ви я покажа, сама ще я видите. На нея е сниман, когато беше отишъл при приятел на Вайкал да ловят риба. Ето я. Вижте.

Настя видя най-обикновена снимка. На преден план — Федулов, на заден — камък, огромен, някак чудноват. Трева. Небе. Облаци. В далечината се виждат или дървета, или високи храсти. Но лицето на Дмитрий наистина беше като в живота, дори по-хубаво, отколкото в живота — спокойно, омиротворено, с лека усмивка. Беше почти красиво.

— Виждате ли? Митя е излязъл много хубаво. Но аз всъщност не разбирам защо трябваше да ходи на този Байкал — продължи Светлана. — Да се емнеш толкова надалече заради един риболов! Та там няма нищо особено, на този Байкал, само камънаци, а при нас рибата кълве много.

— Знаете ли, Света, може би е имало смисъл да отиде именно заради това душевно състояние — възрази Настя. — Погледнете колко е спокоен и щастлив Дмитрий. Такова състояние е голяма рядкост, особено като се има предвид неговата работа, а и къщата ви е голяма, семейството е голямо, грижи до гуша. Човек трябва понякога да се отпуска и заради това си струва да се пътува и до Байкал, и до какви ли не други места.

— Права сте — въздъхна Светлана. — Митя наистина е страшно натоварен — и работата му е тежка, и три деца, и вкъщи трябва постоянно нещо да прави, да поправя, да строи, да боядисва, да кове. Къщата изисква страшно много сили и внимание, не е като градския апартамент. Само отстрани изглежда, че е разкош да живееш в къща, на никого и през ум не минава колко грижи и работа изисква тя.

Посещението на вежливост можеше да приключва и Настя се сбогува, въпреки че Федулов я придумваше „да поседим, да пийнем чаец, да си побъбрим“.

— Трябва да изведе на разходка своята възпитаничка — каза Настя. — Вие, като собственик на две кучета, трябва да ме разберете.

— Е, тогава да — съгласи се Дмитрий. — Я да ви завия малко пирог, утре сутринта вкъщи ще пийнете кафе с него.

Настя не отказа да вземе пирога. На нея той не ѝ се видя много вкусен, но нали си имаше Дружка, която щеше да се зарадва на подаръка. Днес, разбира се, беше вече късно да се разхождат, менажерията беше затворена и изобщо бе време за лягане, но утре сутринта кучето щеше да има сладка закуска.

От вилната зона, където живееше Федулов, до имението пътят се оказа съвсем кратък и само след двайсетина минути Настя можа да се съблече и да влезе под душа. Като цяло можеше да смята, че денят е минал сполучливо. И с Федулов се сдобри, макар да не се бяха карали.

Ала нещо не ѝ даваше мира. Тя лежеше в леглото, опитваше се да заспи, а пред очите ѝ заставаше снимката, на която Дима Федулов се усмихваше кротко и омиротворено и толкова не приличаше на онзи

Дима, когото Настя познаваше. А зад него, на заден план, стоеше един камък с необичайна форма — той сякаш грабна вниманието ѝ и не го пускаше. И небе, и трева, и дървета в далечината, и нищо повече...

ГЛАВА 14.

Минаха още три дни, през които не се случи почти нищо. Федулов и Вторушин проверяваха алибито на Алла Ярцева и на нейния съпруг — Роман, а покрай това — и на компютърния гений Костя Еремеев, но засега не бяха открили никаква информация, която да им позволи да засилят подозренията си по техен адрес. Беше решено да не им задават преки въпроси — къде са били на 22 септември миналата година, пък и е някак глупаво да питаш хората за такива отдавнашни събития — нали бяха минали четири месеца и половина, така че събираха информацията по заобиколен начин. Разделиха си задълженията: Настя измисляше откъде и какво може да се опитат да научат, а оперативните работници „опитваха“ и „научаваха“. Този метод донесе определени плодове, във всеки случай успяха да установят, че в навечерието на убийството на Аида Борисовна Павлова Алла Ивановна и съпругът ѝ заминали за областния център на гости при приятели и се върнали чак на 24 септември. Разбира се, трябваше внимателно да проверят достоверността на тази информация, защото областният център не е крайт на света и ако човек замине за там, може и да се върне за няколко часа, а после отново да замине. Колкото до Еремеев, той, както личеше от дневника за работата на компютърната зала, до 22 часа е бил на работното си място. Какво е правил след работа, не успяха да установят, но първо, всички в един глас твърдяха, че Костя изобщо крайно рядко излиза в града — само ако трябва да купи нещо от магазина, и веднага се връща, затова, ако е решил да напусне територията на имението късно вечерта, когато магазините вече са затворени, непременно някой би забелязал това и би се изненадал, а второ, както следваше от заключението на съдебномедицинския експерт, Павлова с абсолютна сигурност бе починала между девет и десет вечерта, не по-късно. Но и алибито на Еремеев трябваше тепърва да се уточнява и проверява.

През тези три дни Настя си отспа и се разхожда до насита, като всяка свободна минута мислеше за онова, което не ѝ даваше мира: Павлова е била убита на строеж. Какво е правила там? Защо е отишла на някакъв строеж, и то по време, когато там няма никого? Можеше да се предположи, че са я убили на друго място, а после са я завлекли на строежа, но всички резултати от експертизите говореха еднозначно: в момента на смъртта тялото се е намирало именно там, където са го намерили после. А по това дело са били назначени и проведени огромен брой експертизи, в това отношение следователят здравата се е постарал. Е, та защо вие, уважаема Аида Борисовна, бивш следовател, сте отишли на този проклет строеж и сте влезли не през вратата, а през дупка в дървения стобор, за което говорят резултатите от експертизата на дрехите ви и на дъските около отвора. Видели сте там нещо интересно? Необичайно? Плашещо? Впрочем не, едва ли, вие като човек разумен и с голям опит не бихте отишли на строежа сама — ако нещо ви е уплашило, по-скоро бихте извикали милиция, нали сте имали у себе си мобилен телефон. И какво толкова интересно или необичайно сте видели там?

Освен това не ви е убил случаен човек. Защото някой е унищожил във вашия домашен компютър цялата ви кореспонденция с Полина Солодко. Или вие сама сте я унищожили? Кога? И защо? Ами ако все пак не сте го направили вие, кой тогава? И кога?

Над тези въпроси Настя си блъска главата през всичките три дни и мозъкът ѝ, усетил свободата от службата и опиянен от чистия въздух, предлагаше коя от коя по-засукани и невероятни версии.

Бегорски замина и в заведението пак започнаха да сервират на Настя обичайната, толкова любима „неправилна“ храна. Сега тя можеше не само да хапва за закуска омлет и палачинки, но и да обядва и вечеря каквото ѝ харесва, а не да се дави с предписаната от Бегорски варена риба с приготвени на пара и без сол зеленчуци. В някакъв момент на Настя дори ѝ се стори, че се намира в рая: здрав сън, дълги разходки в мразовития въздух, общуване с влюбеното в нея старо куче, вкусна храна, вечерни уютни разговори с Тамара на чаша чай с домашни курабии... Колко още ще продължава това благоденствие?

Оказа се — прекалено кратко.

Обаждането на Вторушин по телефона свари Настя в момент, когато тя се разхождаше из стаята си само по разкошното розово

термобельо с чаша кафе в едната ръка и парче торта в другата. За да вдигне, трябваше бързо да реши с какво да се раздели — с кафето или с тортата. Кафето победи и сладкото парче се върна в чинията.

Гласът на Вторушин звучеше напрегнато и почти вибрираше.

— Можете ли да дойдете сега при нас в отдела?

— Мога — бързо отговори тя. — Случило ли се е нещо?

— Ярцева и Еремеев са мъртви.

— Какво?!

— Задържан е заподозрян — продължи Иля, сякаш не я бе чул.

— Роман Ярцев. Ако искате да му зададете някакви въпроси, идвайте.

— Тръгвам.

Все пак допи кафето, макар и на един дъх, като се опари, а тортата остана недоядена. Навлече дънките, черния пуловер, ботушите и якето и изтича навън. Чак по средата на пътя към гаража, където беше колата, се сети, че си е забравила ръкавиците, но не се върна. След десет минути беше в Градския отдел и тичаше по дългия коридор към кабинета на Вторушин и Федулов.

В кабинета седеше Дмитрий, блед, измъчен, с торбички под подпухналите очи. Когато видя Настя, кратко кимна вместо поздрав и започна да разказва.

В 2,15 през нощта в милицията получили телефонно обаждане, че от дигата паднала кола. Някакъв минувач съобщил, че голям ленд роувър се изкачил на дигата, засилил се и блъснал паркираната в страничния „джоб“ кола, обърнал обратно и полетял към центъра на града. Очевидецът не си оставил координатите, а се обадил от автомат близо до дигата. Натам веднага тръгнала дежурна група и спасители, след два часа вдигнали колата, в нея имало два трупа. Според документите, намерени у загиналите, били установени лицата Алла Ярцева и Константин Еремеев. По базата данни намерили адреса на Ярцева — оказало се, че тя и съпругът ѝ имат апартамент в Томилин, същия, в който били живели дълги години и който още не били продали. На адреса бил изпратен наряд, а там пред входа стоял ленд роувър с изкривена броня и капак, ключовете стърчали на таблото. Качили се в апартамента, позвънили, никой не отворил, тогава разбили вратата, а там на дивана — мъртвопиян, съпругът на Ярцева. Естествено, задържали го, докарали го в отдела и го затворили в ареста. Сутринта дошъл на работа Вторушин, научил от дежурния за

нощното произшествие и се обадил на Федулов. Ярцева и Еремеев били любовници, а съпругът вероятно научил за това и пиян, проследил жена си и пипнал двойката по време на романтична среща. Мотивът бил налице.

— Илюха изтича при следователя. Сега ще се върне и ще започнем да разпитваме този рогоносец — завърши Дмитрий. — Вие имате ли някакви предложения?

— Ами не, просто ще присъствам, ще послушам. Вие сте професионалисти, знаете как и за какво трябва да питате — леко се подмаза Настя.

— Е, да — някак неопределено се съгласи Федулов.

След няколко минути Вторушин се върна и от ареста доведоха Роман Ярцев. Съпругът, а сега вече вдовец на Алла Ивановна, изглеждаше доста зле, тежкият махмурлук изобщо не разкроява никого, а ако той е съчетан и с ужас и объркване, получава се твърде впечатляваща картина.

— Нищо не помня — ломотеше той, вперил неподвижен поглед в пода. — Напих се и нищо не помня.

Но все пак си спомняше едно-друго. Например че преди ден-два Алла предложила да дойдат в Томилин и да навестят гроба на дъщеря си. По-точно, това било не толкова предложение, колкото изразяване на намерение.

— Трябва да отидем при Алиса — твърдо каза тя. — Отдавна не сме били при нея.

Роман не сметнал за нужно да възрази: в семейството им винаги командвала Алла, въпреки че парите печелел все пак той. Още повече че и той имал работа в Томилин, в частност свързана с продажбата на апартамента, същия, в който го задържали. Алла каза, че ще тръгне още сутринта със своята мазда, а Роман да дойде по-късно, когато се освободи.

— Искам да прескоча и до момичетата, да побъбрим, отдавна не сме се виждали, а когато дойдеш и ти, ще отидем на гробищата, после ти ще се занимаваш с апартамента, ще пренощуваме в Томилин и ще се приберем на другия ден.

Алла заминала още сутринта, тръгнала в пет часа, а Роман имал неотложна работа във фирмата, вършил си я приблизително до обяд, след което също тръгнал за Томилин. Отишли на гробищата при

дъщеря си, после Алла посетила и някаква друга приятелка, докато Роман разговарял с агента по недвижими имоти и обсъждал с него условията по продажбата на апартамента. Срещнали се вкъщи. Алла изглеждала разстроена и потисната, дори плакала — винаги била такава, след като посещавали гробищата. Пак тя предложила да пийнат, в такива случаи алкохолът ѝ помагал. Пила съвсем малко, а Роман продължавал ли, продължавал, не можел да се спре, струвало му се, че ето, още една чашка, още една глътка — и ще настъпи онова мечтано усещане за лекота, простота и собствено могъщество, заради което всъщност си позволявал да пие. Но усещането все не го спохождало, напротив, все повече му натежавало и притъмнявало на душата, и в края на краищата той изпаднал в безсъзнание... Осъзнал се, когато го събудили нахлулите в жилището милиционери.

— Знаем ги тия работи — сърдито каза Федулов. — Всички си мислите, че е достатъчно да кажете: „Нищо не помня, бях пиян“, и с това всичко ще приключи. Не си ти първият, не си и последният, прекършвали сме и къде-къде по-корави. Аз ще те науча да обичаш свободата, няма да ми се отървеш с това твое „не помня“. Ето гледай: ленд роувърът „Дискавър-три“ пред входа твой ли е? С регистрационен номер О 903 ХМ.

— Мой е — кимна Ярцев.

— Има ли повреди на бронята и на капака?

— Има.

— Откъде са се взели?

— Не знам.

— Алла Ивановна Ярцева твоята съпруга ли е?

— Да.

— Маздата с номер Е 369 ТМ нейна ли е?

— Нейна е.

— Мъжът с нея в колата нейният любовник ли е?

Настя се усмихна с ъгълчетата на устните си. Стар похват, но добър, почти винаги действа. Задават се няколко много прости въпроса, чиито отговори са очевидни и не е нужно да се коригират. А после без пауза се задава въпрос, чийто отговор изисква внимание и корекция. Щом Роман Ярцев отрича своята връзка със смъртта на жена си, той трябва да отрича също да е знаел, че тя има любовник, тоест да

опровергава мотива. Интересно какво ли ще отговори на последния въпрос на Федулов.

— Не знам. — Ярцев най-сетне вдигна очи и жално погледна първо Дмитрий, после Вторушин и Настя. — Ама защо, защо не ми вярвате? Не знам кой е този мъж.

— Еремеев — бързо му подсказа Вторушин. — Константин Еремеев. Нима никога не сте чували това име?

Иля, за разлика от Федулов, говореше на задържания на „вие“.

— Никога не съм го чувал.

— И че жена ви е имала любовник, и това ли не знаехте?

— Не знаех.

— Абе лъжеш — отново се намеси Федулов. — Знаел си за Еремеев. И най-сетне си проследил жена си заедно с него. И с един удар си се разправил и с двамата. Нали? Спомняй си, Ярцев, спомняй си, та то е очевидно, всички улики са против теб. Напил си се и си откачил от ярост. Тръгнал си и си убил и двамата.

Оперативните работници „друсаха“ нещастния махмурлия още дълго, но без никакъв резултат. Болеше го главата, гадеше му се, беше му лошо и нищо не помнеше.

* * *

Във вестибюла на основната сграда на имението окачиха портрет на Костя Еремеев с траурна лента през ъгълчето, под портрета поставиха масичка с цветя. Настя по стар детективски навик зае своя пост още от сутринта: беше ѝ интересно как ще реагират хората на вестта за гибелта на Константин, какво ще говорят, какви съображения и версии ще изказват. Особено я интересуваеше реакцията на семейство Путилини. Тя седеше в ъгъла на вестибюла, скрита зад колоната от погледите на всички, които влизаха в основната сграда, и внимателно наблюдаваше.

Първи се появиха служителите в клуба — администраторката, преподавателите, Вера Алексеевна Бегорская, Саня Беляков и жена му Лена, дъщерята на Андрей Сергеевич. После слязоха да закусват гостите от хотелските стаи. Към единайсет и нещо започнаха да идват членовете на клуба. Портретът на Костя веднага привличаше

вниманието, всички се спираха, тъжно клатеха глави, обсъждаха смъртта на младия мъж оживено, но полугласно. Впрочем Настя прекрасно чуваше всичко. В краткия некролог не беше казано нищо за причината за смъртта, просто „трагично загина“, и версиите на обсъждащите бяха малко: блъснала го е кола, станала е катастрофа с колата му, самоубил се е, понеже не е понесъл тежестта на сполетялата го загуба. Думата „убит“ не прозвуча нито веднъж. А именно тази дума Настя очакваше с такова нетърпение.

Към един часа във вестибюла влязоха съпрузите Путилини. Настя цялата се превърна в слух. Но напразно се напругаше: истеричният вик на Путилина буквално разцепи солидната тишина в клуба. Жената се хвана за сърцето и рухна на пода, хората около нея веднага се разтичаха, започнаха да викат „Бърза помощ“, да търсят капки за сърце, а мъжът ѝ, олюлявайки се, отиде и приседна на диванчето на около три метра от Настя.

Настя приближи, седна до него, хвана ръката му.

— Юрочка, Юрочка, синчето ми, как така... — лomotеше Путилин, сякаш не забелязваше нейното присъствие.

Охо, така значи — Костя Еремеев не бил никакъв Костя Еремеев, а Юрий Путилин. Много интересно.

— Това е вашият син, така ли? — попита Настя, за да започне някак разговора.

Путилин мълчаливо кимна.

— Криеше ли се от някого? Живееше с чужди документи?

Путилин изведнъж се обърна и здраво стисна ръката ѝ.

— Нали на никого няма да кажете? Няма да кажете, нали?

— Но това е безсмислено — меко отговори Настя и погали с пръсти китката на възрастния мъж, — вашия син вече го няма и истината за него няма да навреди на никого. По-добре ми разкажете всичко, ще ви полекне. Искате ли да знаете как е загинал?

— Убили са го — без да се замисля, отговори Путилин. — Въпреки всичко са го намерили и са го убили.

Юрий Путилин наистина бил компютърен гений и заминал за Москва да търси достойно приложение на своите способности. Но такива гении в столицата с лопата да ги ринеш, така че той не успял веднага да намери високоплатена интересна работа. Затова пък го забелязали и привлекли към своите машинации не съвсем честни хора,

които преценили, че да се обират банки, е много по-печеливша работа, отколкото да се събират трохи от частни лица. Платили добре на Юрий, за да хакне сървъра на голяма банка и да преведе парите на нужните сметки. В един момент Юрий се уплашил и когато му предложили втора такава операция, отказал. Но се разбрало, че неговите работодатели не приемат откази, нещо повече — определят отказа като намерение „да се дръпне и пропее“. Започнали да го заплашват, а когато разбрали, че той е истински уплашен и всеки момент може да направи чистосърдечно признание пред властите, заплахите придобили такъв характер, че Юрий разбрал: ще го убият и окото им няма да мигне.

Скрил се в родния си град, по-близо до родителите си, снабдил се с фалшив паспорт и започнал работа в имението, където неговите родители посещавали компютърните курсове. Работата го привлякла с това, че чрез нея получил жилище и можел никъде да не излиза.

Страхувал се не без основание — при родителите му идвали хора от Москва, настоявали да им кажат къде е Юрик. И през ум не им минало да го търсят в клуба, близо до родния му дом, сред пенсионерите. Родителите не предали сина си, но също много се уплашили, разбрали, че това не е шега работа, че всичко е много сериозно. Впоследствие същите тези хора дошли още веднъж, разпитвали ги дали синът им не се е обаждал, тоест не се отказвали от опитите си да намерят Юрий.

Сега Путилини ходели в имението всеки ден, участвали във всички мероприятия на клуба, за да оправдаят постоянното си присъствие, и така се виждали със сина си. Носели му домашна храна — пирожки и кюфтета, стараели се да използват всяка възможност да бъдат заедно и да си поговорят. Синът им много ги обичал.

— Знаете ли, тук се случи една история — продължи Путилин. — Дори не знам как да го кажа... Някакъв човек предложил на Юрочка да извършат убийство.

— Кой му предложил? — бързо попита Настя.

— Не знам, Юра не каза.

— А кого е трябвало да убият?

— И това не знам. Но нима е важно? Нали е ясно — Юрочка отказал. Но много се разстрои, определено.

— Защо? — не разбра Настя.

— Каза, че веднъж е сбъркал, стъпил е накриво, заради което беше принуден да се крие, да живее с чужд паспорт и под чуждо име, да лъже всички за някакво загинало семейство, за да оправдае своята мълчаливост и затворения си начин на живот — нали се страхуваше да излиза извън територията... А се е свършило с това, че го смятат способен да убие човек за пари. Това страшно го огорчи.

— И какво, Юрий затова ли е останал самотен? Та той беше млад мъж.

— Тук имаше връзка с една лекарка, ние с майка му знаехме това. Но тя е омъжена, през есента всичко между тях приключи и тя с мъжа си замина за някъде.

— А тази жена знаеше ли истината за сина ви? Разказал ли ѝ е как се казва в действителност?

— Дума да не става, как може? И нея е лъгал, че семейството му е загинало. Затова са се и сблизили — и в нейното семейство е станало нещастие. Така са се намерили две отчаяни души.

С крайцеца на окото си Настя наблюдаваше суетнята около Путилина, над която се бяха навели лекарите от „Бърза помощ“, и се чудеше как така Путилин сякаш бе забравил за жена си, че е получила сърдечен пристъп. А той дори не се страхуваше, че тя може да умре. Сега за него беше важно само едно: синът му вече не е между живите. А до него има човек, готов да слуша, с когото той може да поговори за Юрочка и така да удължи илюзията за присъствието на сина си сред тях. Докато съпругата му с нейния сърдечен пристъп е точно и безвъзвратно доказателство за нещастieto.

Какво се получава, значи? Алла Ивановна се е опитала да поръча убийството на Аида Борисовна на своя любовник Костя Еремеев? Напълно правдоподобно. Костя е отказал и Ярцева е намерила друг човек. Въпросът е: кого е намерила? Нещо повече, не е изключено именно този човек да е убил също Алла и Костя, тоест Юрий, защото е премахвал свидетелите. Може би Роман Ярцев наистина няма нищо общо?

Ами ако Юрий Путилин все пак е бил намерен и убит от онези хора, а Алла Ярцева просто се е случила там, като е дошла на среща с любовника си? Не, не става — нали има свидетел, който е видял ленд роувъра на Ярцев, има го и самия ленд роувър с повреди, точно съответстващи на тези по маздата на Алла. Впрочем... Нали Роман

Ярцев също може да е бил нает и да са го направили пак онези хора, които са искали да се разправят с Юрий. Защо не? Предложили са на човека пари, за да премахне любовника на жена си, тоест да отстрани своя съперник. Покрай това да отмъсти и на невярната си съпруга. И да забогатее. Получава се тройна изгода.

Закараха Путилина в болницата, съпругът ѝ отиде с нея, а Настя се обади на Вторушин и помоли да ѝ дадат възможност да поговори с Роман Ярцев.

— За какво? — напрегнато попита капитанът.

— За Аида Борисовна и Полина Солодко.

— Сега го разпитва следователят. Вие елате някъде след час и половина, мисля, че дотогава разпитът ще е свършил.

Настя реши, че тъкмо ще успее да обядва и тогава да отиде в отдела. Но едва бе влязла в заведението и взела менюто, когато ѝ се обади Федулов.

— Илюха каза, че искате още веднъж да разговаряте с Ярцев — изрече като полувъпрос и полуконстатация той.

— Искам. А вие против ли сте?

— Аз просто не разбирам за какво ви е. Ако имате въпроси към него, задайте ги на мен, ще го попитам и ще ви се обадя. За какво ви е да биете път?

— Не искам да ви затруднявам.

— А според мен просто ни нямате доверие — недоволно каза Дмитрий. — Смятате, че ние тук, в провинцията, дотолкова не умеем да работим, че дори няма да можем да разпитаме задържания като хората, а вие там, в столицата, винаги знаете как и какво трябва да се прави. Че как, нали сте все учени, имате си цяла академия, и то не една. А ние какво сме — жалка сбирщина, провинциални мухльовци...

— Дима, защо говорите така... — Настя дори се обърка — всичко друго, но не и такива думи бе очаквала да чуе, затова се оказа съвършено неподготвена за отговор. — Не си мисля нищо подобно. Само исках да поговоря с Ярцев за Полина Солодко.

— Че какво има да говорите за нея? Какво общо има Полина, след като Ярцев със собствената си кола е убил жена си и нейното гадже? Смятайте, че вече е доказано. Той постепенно изтрезнява и всеки момент ще си признае.

— Да, но убийството на Павлова? — озадачено попита Настя. — Него не трябва ли да го разкриваме?

— Та какво има да му се разкрива? — искрено се учуди майор Федулов. — То е ясно като бял ден: Алла Ярцева е убила Павлова, а Еремеев е бил неин съучастник.

— И откога ви е ясно това?

Наистина откъде у Федулов такива идеи? Че Ярцева се е опитала да поръча на своя любовник убийството на Аида Борисовна, засега знаеше само Настя, тя не беше казала това на Вторушин, още по-малко на Федулов. И после, Путилин-старши я уверяваше, че синът му отказал тази поръчка и много се разстроил, задето го сметнали за способен на такава гадост като убийство. Вярно, бащата може и да не е знаел цялата истина, а синът му спокойно може и да го е излъгал, но от друга страна, ако Костя, тоест Юрий, е приел поръчката и дори я е изпълнил, от къде на къде ще разказва на баща си за нея, че и ще се прави на обиден? Някак си едното не се връзва с другото. Той щеше да извърши черното дело и да си мълчи. Само пълен идиот би могъл да разказва за поръчката, а Костя Еремеев, тоест Юрий Путилин, никак не приличаше на идиот.

— Щом научих, че Ярцева и Еремеев са седели през нощта в колата, че и на дигата, където никой не би могъл да ги види, защото нощем движението там е практически нулево, веднага се досетих — уверено говореше Дмитрий. — И на глупака е ясно: щом са се срещнали тайно толкова време след скъсването си, значи, свързва ги още нещо, освен кревата. И изобщо тяхното скъсване е било просто прах в очите. В действителност те са били здраво свързани. Инак за какво да се срещат?

В това имаше известна доза истина. След емоционалната тирада на Дмитрий Настя изпита чувство на вина пред него: нима тя се бе държала толкова глупаво и неучтиво, че бе накарала Федулов да си помисли за нея един господ знае какво? Ето какво значи липса на навик за работа с оперативни работници, когато си никой и нямаш никакви пълномощия, а само своя собствен опит зад гърба си. Оказва се, че на новата работа трябва да се учи и на ново поведение. Прииска й се да докаже на Федулов, че не е празноглава столична фукла с амбиции и може да бъде полезна.

— Между другото, Дима, знаете ли истинското име на Еремеев?

— Истинското име ли? — неподправено се изненада той.

— Да. В действителност той е Юрий Путилин, родом оттук, от Томилин. Направил е куп глупости в Москва, свързал се е с компютърни крадци, после е решил да се измъкне от тях и се е криел тук, в имението.

Федулов явно остана смаян. Ама разбира се, на никого и през ум не е минавало да проверява личността на компютърджията, той не е бил дори свидетел по онези дела, камо ли пък заподозрян.

Тя говореше съвсем тихо, та нито служителите в заведението, нито седящите край съседните маси гости да не могат да я чуят. Сервитьорът на няколко пъти тръгваше към нея, за да вземе поръчката, но виждаше в ръката ѝ телефона и учтиво се отдалечаваше.

— Та затова помислих, че може да са искали да убият именно него, а Алла просто се е случила там, в същата кола.

— Но нали ние знаем със сигурност, че го е сторил Ярцев — възрази Дмитрий.

— Е, и какво? Юрий Путилин може да е бил поръчан, и то именно на Ярцев. Защо не?

— Смятате ли? — усъмни се майорът.

— Защо не? — повтори Настя. — Хайде аз да дойда и да поговоря с Ярцев. Ще кажа, че съм от Москва, от „Петровка“, че се занимавам с група компютърни мошеници, които са издирвали Путилин. Ще го уплаша здравата. Представете си, че се получи?

— Е, добре — съгласи се Федулов. — Елате. Не ми се сърдете, че се държах така с вас... Но разберете и нас, и ние не сме вчерашни.

— Забравяме случката — реши да бъде великодушна Настя, още повече че още чувстваше вина.

Тя обядва, без да осъзнава ясно какво именно са ѝ сервирали и дори почти без да усеща вкуса на храната. Нуждаеше се от съсредоточаване преди разговора с Роман Ярцев.

Името Юрий Путилин направи на Ярцев същото впечатление като името Константин Еремеев, тоест никакво. Той се кълнеше, че за пръв път чува това име, и май не лъжеше. Виж, за Полина Солодко и Аида Борисовна разказваше подробно. Сега сякаш бе готов да разкаже всичко, само и само да престанат да го обвиняват в двойно убийство.

Алла забелязала момичето, когато то се разхождало из града с Аида Борисовна. Забелязала го — и просто откачила от приликата на

Полина с тяхната загинала дъщеря Алиса. Спряла ги, заговорила с Аида, запознала се с момичето, после, на другия ден, намерила Павлова в имението и я разпитала за Полина по-подробно. Когато научила, че Полина е сираче и живее с попечителка, много се зарадвала и отишла право при Надежда Ушакова. Надежда се съгласила да се откаже от попечителството, но предупредила, че съответните органи трябва да разрешат осиновяването. Алла я уверила, че с органите за попечителство няма да има проблеми, а на самата Ушакова обещава пари, ако момичето в края на краищата стане член на семейство Ярцеви.

Но проблемът дошъл от Полина: само като ѝ споменали за възможността да се премести в друг град с новите си родители, тя се заинатила страшно и заявила, че не ѝ трябва никакво друго семейство, че обича леля си Надя и баба Аида и когато порасне, ще заживее с баба Аида и ще ѝ помага. Непременно ще стане юристка и следовател като Аида Борисовна. Алла Ивановна се опитвала да се срещне с момичето и да поговори с него, но Полина не пожелала, а когато Алла Ивановна идвала у Ушакови, бягала в стаята си, криела се и дори не се показвала пред очите на Ярцева. Ако Надежда Андреевна започнела да я придумва да излезе и „поне да поздрави лелята“, момичето започвало да се държи грубо и дръзко, а после се разплаквало. В края на краищата Ушакова помолила Алла да не идва повече, съжалила се над Полинка, сърцето ѝ не било камък.

Тогава Алла решила да въздейства на момичето чрез Аида, която била за Полина безпрекословен авторитет. Тя помолила Аида Борисовна да се отбие в лекарския кабинет и ѝ разказала за удавилата се Алиса и че нейната дъщеря и Полина Солодко си приличали като две капки вода. Алла искала на разговора да присъства съпругът ѝ и той дошъл в имението в уговорения час. Алла не скрила от Павлова, че иска да направи от Полина втора Алиса, казала направо:

— Запазила съм всички дрехи на Алиса, те ще станат прекрасно на Полинка. Полина ще живее в стаята на Алиса, ще спи на нейното легло, ще четете нейните книги, ще използва нейния компютър. Аз ще ѝ дам същото образование, каквото исках да дам на Алиса. А после ще заведем Полина в Москва, та нищо да не ѝ напомня за миналия живот, за да започне живота си наново с нас и да стане Алиса. Тогава аз ще

мога да бъде щастлива. И вие, Аида Борисовна, трябва да ни помогнете за това, защото искате доброто на Полинка, нали?

Тези думи възмутили Павлова до дъното на душата ѝ и тя започнала да говори на Алла, че не може от един човек да се направи копие на друг, че това е порочен замисъл, който няма да доведе до нищо добро, че Полина има свой живот, своя съдба, свой характер и тя в никакъв случай не бива да се опитва да извае от нея подобие на Алиса, това неуважение към личността на момичето рано или късно ще доведе до катастрофа. Разговорът приключил с кавга, Аида Борисовна рязко станала и казала на сбогуване:

— Няма да дочакате помощ от мен, нещо повече, аз честно ви предупреждавам: ще направя всичко, та Полина да не се съгласи с осиновяването и органите за попечителство да не ви дадат разрешение. Можете да бъдете сигурни — мога да го направя. Тръгнали сте по порочен път и ще погубите живота на детето, правите всичко това не заради Полина, не за да бъде тя щастлива, а изключително заради самите себе си. Това е неправилно, така не може.

След този разговор Алла страшно се ядосала и разстроила, затворила се в себе си, няколко дни не разговаряла с Роман, после неочаквано предложила да си починат, да се поразсеят и да отидат до областния център на гости при приятели. Именно докато гостували у тези приятели, някой убил Аида Борисовна. Алла казала, че Бог всичко вижда и е прибрал лошата старица, за да не им пречи. На Роман и през ум не му минало, че Алла може да има нещо общо с убийството на Павлова.

— А после какво стана? — попита Настя.

— Алла отново се опитваше да се сближи с Полинка, надяваше се, че сега вече нищо няма да задържа момичето в Томилино, но нищо не излезе. Полина казала на Надежда Андреевна, че никакви лелки и чичковци не ѝ трябва, че ще живее тук и ще ходи на гроба на Аида Борисовна. Изобщо Алла доста бързо разбра, че няма да успее, и каза, че вече не може да гледа този град. Искаше да заминем за Москва, но такова преместване трябва да се подготвя дълго и грижливо, докато на мен ми беше по-лесно да се преместим в нашия областен център, по онова време вече бях прехвърлил там част от бизнеса си.

Колкото повече Настя гледаше и слушаше Роман Ярцев, толкова повече се убеждаваше: не може да е „поел поръчка“, а и никой не би

му поръчал убийство — прекалено слаб, прекалено нестабилен човек. Виж, да пламне от ревност към жена си и да я убие спонтанно — като нищо би могъл да го направи.

* * *

Беше вече съвсем късно, когато Иля Вторушин приближаваше с колата си към Томилин. Беше ходил в областния център да събира информация за Роман Ярцев. Преди всичко Иля отиде във фирмата му, поговори със секретарката — грозновата жена на средна възраст, много делова наглед, но всъщност страшно бърлива, склонна към клюкарстване. Тя почти веднага реши да залее капитана с чистата истина: да, Роман Валеревич злоупотребявал с алкохола и вечер си пийвал в кабинета, а сутрин трябвало да си оправя махмурлука. Не му трябвала компания, а пък ако се случело да си намери, се натрясквал донемайкъде. Освен това тя посъветва Вторушин да поговори с шофьора на Ярцев — Витя.

— Работя при Роман Валеревич от есента, Витя обаче е с него отдавна, Роман Валеревич си го доведе от Томилин. Ако някой знае нещо интересно за него, това е само Витя.

Иля намери шофьора Витя в дома му — понеже шефът му липсваше, той се бе отдал на дребни ремонтни работи, които се натрупвали още от преместването му от Томилин, а Витя все не намирал време за тях. Виж, време сега — колкото щеш. Както и секретарката, Витя не се изненада особено от посещението на оперативния работник: във фирмата вече се знаело, че Ярцев е задържан по подозрение в извършено убийство. Той разказа на капитана, че шефът му започнал да пие след гибелта на дъщеря си — отначало по малко, после все повече и повече.

— Много се тормозеше заради жена си — говореше Витя, седнал на табуретка пред Вторушин и машинално въртейки в ръцете си чукче, — задето тя не можела да се примири със смъртта на Алиса. Затова и пиеше — много я съжеляваше, а с нищо не можеше да ѝ помогне. Пък и изобщо Алла Ивановна даваше поводи за безпокойство, това беше ясно още преди смъртта на Алиса — тя е жена красива, ярка, мъжете я харесваха и тя се възползваше от това. Роман Валеревич подозираше

нещо, притесняваше се, но много обичаше жена си и всичко ѝ прощаваше. Но нали и от такова нещо можеш да се пропиеш?

— Да, Алла Ивановна е била интересна персона. И е давала поводи за ревност. Така че сериозно пиещият, както става ясно, Роман Ярцев като нищо може да е изпитал ревност към жена си и в един прекрасен момент да не е издържал и да я е убил заедно с нейния любовник. А в деня, когато са дошли в Томилин и са отишли на гробищата, е заподозрял нещо от поведението на Алла, която първа е предложила да си пийнат и е доливала чашата на мъжа си, а тя самата е пиенала съвсем мъничко. Разбрал е, че си е определила среща и чака Роман да заспи, така че се е престорил на заспал, а щом тя е излязла от апартамента, я е последвал. Така е намерил любовниците на дигата. Засилил колата си и ги блъснал в реката, като знаел, че в тази нейна част не е заледено, че водата там цяла година не замръзва, защото наблизо е химкомбинатът, който изхвърля отпадъци. Роман е бил толкова пиян и толкова уплашен от постъпката си, че е действал глупаво, дори е оставил ключовете в колата, пак добре, че никой не я е откраднал.

Всичко се подрежда. Утре сутринта капитан Вторушин ще докладва на майор Федулов резултатите от своето пътуване. Ще се обади и на Каменская. Те сигурно ще се съгласят с неговите изводи.

Освен това Иля Вторушин си мислеше колко често силните и властни ръководители, съумели да изправят на крака и да развият собствения си бизнес, се оказват абсолютно безпомощни пред жените, към които изпитват слабост. Само на пръв поглед изглежда, че не е така. В действителност се среща на всяка крачка. И дори често се оказва, че човек, който мрази себе си за слабостта си въкъщи, в семейството, компенсира това с жестокост и понякога с грубост в работата си. Явно Ярцев е именно от тази порода — създал и укрепил бизнес, а с жена си не е могъл да се справи.

* * *

— Прав сте, всичко се подреди — кимна Настя, след като изслуша Иля Вторушин. — Може ли да погледна вещите на Ярцев?

— Вещите ли? — учудено вдигна глава седналият до тях Федулов. — Какви вещи?

— Ами личните вещи на Ярцев, намерени у него в момента на задържането.

— Разбира се — сви рамене Дмитрий. — А какво искате да намерите там?

И самата Настя не знаеше какво иска да намери. Но нали имаше дългогодишния навик всичко да проверява и във всичко да се убеждава лично и докрай. Мира не ѝ даваше мисълта за възможна поръчка и макар че тя почти бе отхвърлила тази вероятност, това малко „почти“ се беше заболо като трънче в мозъка ѝ и изискваше оперативна намеса. Може сред вещите на Ярцев да се намери бележка или някакъв интересен есемес в паметта на телефона, или... Изобщо трябва да види и да се успокои.

Вторушин я заведе в помещението, където се съхраняваха вещите на задържаните. Поставиха на масата чантата и до нея — документите, мобилния телефон и портмонето.

В чантата имаше стандартен комплект за кратки пътувания с пренощуване: тоалетни принадлежности, бельо, книга за четене, зарядно устройство за мобилен телефон. Телефонът се беше изключил — изтощена батерия. Паспорт, шофьорска книжка, технически паспорт на колата. Настя отвори портмонето, поинтересува се колко пари има в него. Оказа се, че са доста — осемдесет и пет хиляди в петхилядни банкноти и още малко по хиляда и по петстотин рубли. В страничното отделение на портмонето имаше две снимки — на Алиса и на Алла. На снимката Алла беше смайващо красива, без предизвикателно яркия грим, с щастлива усмивка, развяващи се коси и грейнали очи. Тя стоеше на фона на равнина, из която пасяха овчици. Пейзажът се стори на Настя странен, някак абсолютно неруски. Но нищо подозрително, такова, което да говори за намерение на Ярцев да извърши планирано убийство, не намери. Би трябвало, за да ѝ е чиста съвестта, да провери и телефона, но само Ярцев знаеше пинкода за включването му.

— Е, какво? — напрегнато попита Вторушин, който през цялото това време бе стоял над главата ѝ. — Намерихте ли нещо?

— Трябва да проверя телефона — каза Настя. — И изобщо исках още веднъж да поговоря с Ярцев.

— Пак ли?! За какво този път?

— Не знам. Аз работя по метода на научното налучкване — призна тя. — Нещо ме безпокои, но не мога да разбера какво именно. Нещо някъде не се връзва. И после, нали ние работим не само по убийството на Ярцева и Путилин, нас чака и Аида Борисовна, за която някак позабравихме покрай цялата тази суетня. Ако Алла Ярцева е наела някого за убийството на Павлова, съпругът ѝ може да знае за това — ако не всичко, поне нещичко. Искам да се поровя в това. И още нещо, Иля: ние съвсем изпуснахме от вниманието си, че убиецът на Павлова е знаел подробности около убийството на Корягина. Тоест той или е присъствал при огледа на мястото на убийството на Корягина, или е имал източник на информация в правоохранителните органи.

— Или самият убиец е наш служител — продължи Иля. — Защото вие това имахте предвид, нали?

— И това.

— Какво, не ви беше удобно да го кажете ли? — попита той насмешливо.

— Стори ми се, че вашият колега Федулов не споделя тази мисъл, буквално му призля, когато я споделих за пръв път, помните ли? Е, та си помислих, че може би и на вас това предположение ви е неприятно, затова премълчах.

— Няма такова нещо — поклати глава той. — Ние с Димка почти никога не мислим еднакво, прекалено различни хора сме. Така че, ако на него нещо не му харесва, можете да сте сигурна, че аз ще се съглася с това нещо. Той има свои разбирания за професионалната етика и чест, просто се вбесява, когато се разбере, че някъде някой служител на милицията се е оказал престъпник.

— А вие? — с интерес попита Настя. — Не се ли вбесявате?

— Не — усмихна се капитанът. — Аз гледам на това като на нещо нормално. Като на нещо, което се случва, и то често. Милиционерите са хора като всички останали, те имат същите слабости и пороци, каквито имат всички останали хора. Милиционер престъпник е нещо нормално. Такива престъпници има по целия свят и не е нужно да обезумяваме от мъка. Просто трябва да умеем да ги разобличаваме навреме и да ги отстраняваме от работа. Та какво, да ви доведе ли Ярцев?

— Доведете го.

Главата на Ярцев вече съвсем се бе прояснила и въпреки пребиваването си в килията, той изглеждаше значително по-добре и дори бе започнал да проявява известна агресивност.

— Казах ви вече: не съм познавал никакъв Путилин. И Еремеев не съм познавал. Изобщо не съм знаел, че Алла има любовник и как се казва той.

Гледай ти, помисли си Настя, пиян-пиян, ама запомнил имената. Не е толкова прост тоя Роман Валеревич Ярцев.

— Кажете ми как живеете с Алла — помоли Настя със съвсем кротък тон.

Ярцев я погледна учудено, после се усмихна кисело.

— Абе ясно, вие все още предъвквате идеята, че от ревност към Алла съм я убил. И очаквате сега да започна да ви говоря колко зле сме живели, колко често сме се карали, как тя ми е изневерявала. А после ще навържете всичко това в обвинението си.

— Ами тогава ми разкажете как е било в действителност. Вие сте се обичали и сте живеели мирно и щастливо, нали така?

Лицето на Ярцев стана сериозно и дори тъжно.

— Няма да повярвате, но наистина живеехме мирно. Тихо и мирно. Само дето не може да се каже, че сме били щастливи. Щастието ни свърши в деня, когато се удави Алиса...

Алла Ярцева просто не била на себе си от мъка, искала да си говорят за Алиса от сутрин до вечер, искала да разглеждат нейни снимки и да гледат домашни видеозаписи, на които се виждало момичето, искала да разказва за дъщеря си и да си спомня за нея. А Роман не искал това. Боляло го. И изобщо той изживявал мъката си по различен начин, мълчаливо, като се стараел нищо да не си спомня и да не си причинява излишни страдания. В това започнала да му помага чашката — отначало една, после три, после десет. Съпрузите постепенно започнали да не се разбират, Алла смятала, че щом Роман не иска постоянно да си припомня Алиса, значи, не му е мъчно за нея. Той се стараел да бъде опора за своята смазана от мъка съпруга, но въпреки това между тях зейнала пукнатина, която все повече и повече се разширявала и заплашвала да се превърне в пропаст. После Алла срещнала Полина Солодко и съвсем полудяла по идеята да я осинови, нищо повече не я интересувало, само момичето. На Роман му било все

едно — нека е Полина, нека е нещо друго — само Алла отново да бъде щастлива и радостна, каквато тя отдавна не била.

— Такава, както на снимката във вашия портфейл? — попита Настя.

— Видели сте тази снимка? — радостно се усмихна Ярцев. — Нали Алочка е приказно красива, нали? И е толкова щастлива! Снимана е в Англия, нейна приятелка, бивша състудентка, я беше поканила на гости, тя е омъжена там за англичанин. Та Алла отиде. Толкова ѝ хареса в чужбина! Тук, къщи, никога не съм я виждал толкова спокойна и щастлива като на тази снимка. Тя дори започна да говори дали нямало да е по-добре да се преместим да живеем някъде в Европа.

— Е, това е скъпо удоволствие — забеляза Настя, — за това трябват много пари.

Ето че се приближи до това, което я интересуваше. За да се наеме килър, трябва да се платят много пари. Имала ли е Алла собствени средства, с които би могла да се разпорежда без контрол от страна на съпруга си? Или малко преди убийството на Павлова е поискала от Роман пари за някакви големи разходи? Или Роман сам ѝ е дал тези пари, като прекрасно е знаел за какво са ѝ нужни?

— А, Алла имаше пари — махна с ръка Ярцев. — Тя получи наследство от свой чичо — богат banker от Красноярск, той ѝ завеща доста прилична сума, много обичаше Алочка. Това бяха нейни лични пари, не ги е влагала в семейния бюджет, внесе ги на депозит и дори не теглеше лихвите.

Е, ти не можеш да знаеш това: щом парите са били лична собственост на Алла, тя е можела да прави с тях всичко. А на теб да е казвала какво ли не...

— Много ли бяха тези пари? — колкото можа по-равнодушно попита Настя, като се опита да се престори, че този въпрос я интересува на най-последно място.

— Не знам — отговори Ярцев. — Алла не ми каза точната сума, но е споменавала, че са над осемстотин хиляди евро. Тя все си мечтаеше как ще осиновим Полинка и момичето ще учи в чужбина в най-добрите училища, колежи и университети. Най-вероятно в Англия — на Алочка там наистина много ѝ хареса...

Последните реплики стигаха трудно до Настя. Тя внезапно разбра какво точно я бе тревожило толкова силно през всичките последни дни.

Но това просто не може да бъде. Не е възможно. Защото, ако това е истина, би било ужасно. А може би тя отново греши?

* * *

Нетърпението я изгаряше отвътре, тя дори не мина през магазина, за да купи, както обикновено, „нормална“ храна за себе си и за Дружка. Втурна се в стаята си, събличайки в движение якето, включи компютъра, влезе в интернет, набра в търсачката думата „Стоунхендж“ и впи очи в появилите се на монитора снимки. Ето какво бе туптяло болезнено в главата ѝ като намачкан мазол: камъкът, на чийто фон бе сниман Дмитрий Федулов. Камък, състоящ се сякаш от две части и напомнящ латинската буква У, в която едната страна е по-дълга, а другата — по-къса. Настя никога и никъде не бе виждала такъв камък, но самата повърхност на този камък ѝ бе напомнила нещо и едва когато Ярцев на два пъти спомена за Англия, тя си спомни. Стоунхендж. Каменният кръг в долината Солсбъри. Самата Настя никога не бе ходила там, но бе чела за него и бе виждала много снимки. Не си спомняше никакъв V-образен камък, но...

Тя сменяше снимките на сайта. Каменният кръг бе сниман от различни ракурси и най-сетне Настя намери това, което търсеше. Ето ги, два камъка, изправени на относително малко разстояние един от друг — единият строго вертикален, другият наклонен приблизително на 60 градуса към земята. И ако се снима от ето тази точка, ще излезе, че двата имат обща основа и изглеждат като единен монолит. Настя прегледа всички снимки и се убеди, че е напълно възможно, без да се нарушават правилата и без да се влиза вътре в ограждението, тези два камъка да се снимат така, че целият каменен кръг да остане извън кадър и да се създаде впечатление за странна каменна фигура, самотно застанала на сред огромно зелено поле, обточено в далечината с дървета. Значи, ти, Митенка Федулов, си ходил в Англия, а си излъгал семейството си, че си отишъл за риба на Байкал. Не е хубаво това, не е красиво. Но защо си ги излъгал? Ами ясно, ходил си там с Алла, която

също не е казала истината на мъжа си. Следователно вие сте били любовници? Ах, ах, ах, Митя.

Настя се обади на Вторушин. Беше свикнала да проверява всичко докрай.

— Иля, доколкото разбрах, вие сте голям любител на пътешествията. Случайно да сте ходили в Англия?

— Ходил съм, разбира се, бабчето цял живот беше мечтала да види Тауър и да се разходи край брега на Темза. Защо питате?

— А в Стоунхендж водили ли сте я?

— Водил съм я, може ли без това. Как може човек да отиде в Англия и да не види прочутия каменен кръг. А вие защо се интересувате?

Но не ѝ се обясняваше. Нямахше време.

— Иля, не бихте ли могли да ми донесете снимките си от Стоунхендж?

— Бих могъл, ако ми обясните какво става — ядосано отговори той. — Не ни превръщайте с Димка в момчета за всичко, на които каквото им кажеш, това изпълняват, а не са достойни да знаят защо.

Настя се смути. Ето на, пак се държи като в службата. Тук няма подчинени, няма право да издава заповеди, пък и никой не е длъжен да изпълнява молбите ѝ.

— Извинете, Иля. Намерих сред вещите на Ярцев снимка на Алла и той каза, че снимката е направена в Англия, на Стоунхендж, а аз се усъмних и искам да проверя — излъга тя.

Нали не можеше да каже на Вторушин, че подозира колегата му. Кой знае как ще се отнесе той към това? Не беше забелязала особена обич между оперативните работници, но нали никога не знаеш как ще реагира човекът.

— То е лесно да се каже „донеси“ — промърмори капитанът. — Имам снимки на една флашка, утре ще ги донеса.

— Днес — помоли Настя.

— Но тя е къщи. Вие какво, да не би да искате да зарежа всичко и да търча до къщи за флашката?

Естествено, тя искаше точно това. Но така вече надхвърляше всички граници на приличието.

— Иля, готова съм да почакам до довечера, когато се освободите. Но непременно искам да видя снимките днес.

Настя разбираше, че не бива да губи нито минута. Твърде близо беше вече до Федулов и ако той засега не показваше признаци на безпокойство, това изобщо не означаваше, че не изпитва такава. Можеше да се разтревожи всеки момент, още щом Ярцев му разкажеше за разговора си с Настя. А пък ако Иля му кажеше за молбата ѝ да ѝ донесе снимките от Стоунхендж, щеше да стане съвсем лошо. Притиснат до стената, Дмитрий Федулов можеше да се окаже способен на какво ли не.

— И още една молба, може би донякъде необичайна — продължи тя. — Моля ви, не казвайте на Дмитрий за молбата ми.

— Защо?

— Просто ви моля. Не го правете. Така трябва. Просто ми повярвайте — твърдо каза Настя.

— Добре — недоумяващо проточи Вторушин. — Не разбирам какви игри играете. Това не ми харесва.

— И на мен не ми харесва — въздъхна Настя. — Хайде да се разберем така: довечера вие ми давате флашката, аз я преглеждам пред вас и ако съм права, веднага ви обяснявам всичко. Става ли?

— А ако не сте права?

— Пак ще ви обясня, но освен това ще се извиня.

— Е, добре — умилостиви се Иля. — Когато се освободя, ще ви звънна и ще ви кажа адреса си, вие ще дойдете и аз ще ви покажа всичко.

— И кога приблизително ще стане това?

— Слушайте, Анастасия Павловна, вие се държите като нахална съпруга, която иска отчет за всяка крачка на мъжа си.

— Стори ѝ се, че при тези думи Вторушин се усмихна.

— Не можете да знаете това — възрази тя. — Никога не сте били женен. Е, та кога, значи?

— След около два часа. Ще ви се обадя.

— Ето на, още поне два часа. Нищо, трябва да се стегне и да почака. Просто да почака.

Настя се обади на Чистяков. Винаги правеше така, когато се вълнуваше и място не си намираще от притеснение. Разговорите със съпруга ѝ, дори само гласът му я успокояваха и ѝ връщаха равновесието.

— Льоша, ти носиш ли в портфейла си моя снимка? — попита тя.

— Какви ги приказваш бе, сестро? — смая се Алексей. — Съвсем ли откачи? За какво ми е твоя снимка? И без това физиономията ти е постоянно пред очите ми. Не успявам да се затъжа.

— Но виж сега колко дълго ме няма, не ме виждаш — възрази тя. — Нима не ти е нужна моя снимка?

— Не ми е нужна — призна той. — И бездруго прекрасно те помня. А нима ти носиш моя снимка със себе си?

— Не.

— Тогава защо питаш?

— Просто така. Много хора носят със себе си снимки на своето семейство. Сигурно им липсва.

— Аска, с теб определено нещо не е наред — заяви Чистяков. — Още дълго ли ще се ровиш в това дело там?

— Не знам — въздъхна Настя. — Може да е ден-два, а може и много повече. Както се получи.

— Ами аз да взема да дойда тогава — предложи той. — Нали вече ме покани веднъж. Искаш ли?

— Искам. Много искам, Льоша. Просто ужасно съм се затъжила.

— Тогава ще дойда. Само да поразчистя нещата около моята работа. Представяш ли си, вечер и нощем с теб ще гледаме Олимпиадата, както ти мечтаеше. Нали не си забравила, че Олимпиадата вече започна?

— Забравих — призна тя. — Аз тук изобщо всичко забравих покрай тези трупове и тайни. Ама наистина, Льошка, ела, а? Ще се разхождаме, ще гледаме телевизия, ще те запозная с Дружка.

— Каква е пък тази нова дружка?

— Кучето се казва така. Кучето, за което се грижа. Ще те запозная и с годеницата на Бегорски — Тамара. Тя ще ти хареса, нали обичаш хора с нестандартно мислене.

— Какво, този олигарх и годеница ли има?

— Има. Защо това те учудва?

— Мислех, че олигарсите имат само съпруги и любовници.

— Но в преходния период между статута на любовница и статута на съпруга те се наричат годеници — засмя се Настя. — Тамара е чудесна, наистина. И умна. Идвай.

— Е, щом е за Тамара... — позасмя се Алексей.

* * *

Настя чакаше да ѝ се обади Вторушин и се ядосваше, че капитанът още не се обажда. Да не би да е забравил? Вече е девет и половина. Нима се е случило нещо и Иля е трябвало да отиде на местопроизшествие, така че сега не му е до Настя с нейните фантазии за снимките?

Но неочаквано Иля дойде лично на прага на жилището ѝ.

— Спомних си, че в моя апартамент е страшно безредие. Просто не можех да ви поканя вкъщи, без да потъна в земята от срам — призна той. — Затова реших, че е по-добре да дойда. — Подаде ѝ флашката и продължи да пристъпва от крак на крак пред вратата.

— Събличайте се — предложи Настя — и влизайте.

— Неудобно ми е, вече е късно. Пък и съм уморен. Ще се прибирам.

Тя сви рамене.

— Добре, както искате. Благодаря. Неудобно ми е, че е трябвало да пътувате чак дотук.

— Е, нищо, нашият град е малък, не е Москва. Разстоянията не са кой знае какви, а и вечер няма задръствания.

— Но нали искахте да ви обясня всичко — напомни му Настя. — Мисля, че се бяхме разбрали.

— Сигурно и вие сте уморена, искате да си починете...

Какво така го споходи доброто възпитание? Сякаш е не милиционер, а префинена госпожица.

— Не смятам да почивам, докато не разгледам снимките и не проверя своите догадки. Ако ви е интересно — събличайте се и влизайте, ако не — лека нощ — отсеке тя. — Да не забравихте, че аз почти трийсет години съм работила на място като вашето сега? Защо треперите над мен като над нежно цвете? Сякаш не съм виждала неразтребени жилища и си лягам винаги в десет вечерта.

— Извинете.

Той бързо си свали якето и обувките и я последва в хола.

Снимките, направени на Стоунхендж, бяха извънредно много — Иля и баба му бяха снимали не само прочутите камъни във всички възможни ракурси, но и околностите от всички точки. А ето ги и овчиците, същите като на снимката, намерена у Ярцев. И дърветата в далечината бяха същите, Настя ясно си ги спомняше. Значи, Алла е била снимана също на Стоунхендж, и то не просто през същия сезон, но и в същия час от денонощието. Настя би могла да се закълне в това, защото внимателно бе разгледала откъде идва светлината и на снимката на Федулов, и на снимката на Ярцев. Сега можеше да не се съмнява: Алла и Федулов са ходили в Англия заедно. Това е било в разгара на връзката им — лицата и на двамата греят от щастие и омиротворение. Заедно, далеч от семействата си, от работата, от грижите и проблемите, принадлежащи само един на друг...

Ако се вярва на Ярцев, Алла е имала собствени пари, и то доста. Освен това, както се разбра, е била в близки отношения с Дмитрий Федулов. Напълно естествено е тя да е била същият онзи „приятел“, който е дал на Федулов пари назаем за покупката на къщата му. Дмитрий се е канел да продаде колата си, за да плати къщата, но колата е била подпалена, а страшно е искал да купи къщата — нали майка му, Зоя Михайловна, разказваше как живеели в двустайно апартаментче: шестима възрастни и три деца, а чакали и още едно. И тъй, Алла е дала парите, а Дима ги е взел, защото е мечтаел за собствена къща страстно и неудържимо. Алла не го е припирала да си върне дълга, разбираше, че всъщност той няма откъде да ги връща, няма такива приходи, че да върне парите бързо, а и връзката им сигурно е била в разгара си, когато човек най-малко мисли за финанси и заеми. После загива дъщерята на Алла и за известно време на Ярцева изобщо не ѝ е до любовник и пари. Може би тя, смазана от мъка, изобщо забравя и за парите, и за самия Федулов. Любовните отношения между тях са прекратени.

А после се появява малката Полинка Солодко и Алла започва да мечтае да я осинови, но на плановете ѝ пречи лошата Аида Борисовна, която Полинка обича и с която за нищо на света не иска да се раздели. Алла моли за помощ Аида — тя да придума момичето. Алла не крие от Павлова, че Полинка много прилича на покойната Алиса и може да създаде у съпрузите Ярцеви илюзия за прераждане на любимата им дъщеря. И това никак не харесва на Аида Борисовна, която се опитва да обясни на Алла, че не може един човек да се заменя с друг, че това е

неправилно и порочно, но Алла нищо не чува, изцяло погълната от своята фикс идея. Павлова предупреждава Ярцеви, че не само няма да им помага в тяхното начинание, но и ще направи всичко, за да им попречи. И Алла взема решение да прибегне до най-радикалния начин, който ще помогне да бъде сломена съпротивата на Полина.

Бащата на Юрий Путилин каза, че някой е предлагал на сина му да извърши убийство. Ами ако това е била Алла, която е решила да се отърве от Аида Борисовна като от пречка пред осиновяването? Юрий е отказал и тогава... Тогава Алла е била принудена да търси друг изпълнител и се е обърнала към своя бивш любовник. Нали дългът трябва или да се връща, или да се отработва. Федулов няма пари, значи, трябвало е да свърши работата. И Федулов се наема да премахне Аида. Хрумва му блестящата мисъл да инсценира убийството на Аида Борисовна като извършено от същия маниак, който половин година преди това е убил Галина Илинична Корягина. Дмитрий прекрасно знае всички подробности около това престъпление, дори онези, които са неизвестни на широката публика, и за него не представлява усилие да направи всичко така, че второто убийство да бъде точно копие на първото. Освен това, след като убива Аида, той взема от нея ключовете от апартамента ѝ, отива там и унищожава цялата кореспонденция между Павлова и Полина Солодко. Вече никой няма да може да свърже смъртта на бившия следовател с това момиче и с опитите на Ярцеви да го осиновят. После се връща и слага ключовете на мястото им, в чантата. Но за да стане това, е трябвало да убие Павлова на такова място, че трупът да не бъде намерен веднага, инак не би имало гаранции, че ще успее да върне ключовете. Така че той е избрал усамотено място, където до сутринта никой няма да дойде. Как е успял Федулов да подмами Аида Борисовна да отиде на строежа? Някак е успял, но това не е толкова важно, нали са се познавали, така че е можел да използва всякакъв предлог. Всичко е премислил и на практика изобщо не е рискувал.

Но какво става после? Полинка продължава да отказва да я осиновят, тъгува за Аида и ходи при нея на гробищата. Алла е принудена да се примири със своето поражение. Заминава със съпруга си за областния център, по-далече от сполетялата я трагедия и от цялата тази страшна история, а същевременно и по-далече от Костя Еремеев, който, прекрасно разбирайки по чия инициатива и защо е

била убита Аида Борисовна Павлова, се превръща в източник на неприятни емоции за Алла. На връзката им е сложен край, слабият, но иначе добър човек Костя Еремеев, тоест Юрий Путилин, не може да поддържа близки отношения с жена, способна да организира убийство, а самата тази жена не може и не иска да остане любовница на слаб човек, който не е готов на всичко за нея.

Но възобновената активност за издирването на убиеца и интересът на Настя към Аида Борисовна и към Костя разтревожават Алла, която благодарение на Федулов прекрасно знае, че Анастасия Каменская не е никакъв социолог, а опитен детектив, който се занимава с разкриването на убийствата на Корягина и — което е най-неприятното — на Павлова. Ярцева се страхува, че ако притиснат Костя, той ще разкаже всичко. И взема решение да накара бившия си любовник да замълчи. И отново се обръща към Федулов — нали само с убийството на Аида той още не е отработил дълга си. Дмитрий разбира, че Алла трябва да бъде спряна, иначе всичко това няма да има край. И измисля убийството едновременно на Алла и Костя, но го планира така, че за него да бъде обвинен Роман, съпругът на Алла, на когото ще може да се припише престъпление, извършено на почва ревност — нали за връзката на Алла и Костя са знаели всички в клуб „Златна възраст“, така че ще има достатъчно свидетелски показания.

— Общо взето, нещата стоят така — констатира Настя. — Само дето засега няма с какво да ги докажем.

— Да — съгласи се Вторушин, — всичките ни улики са косвени. Вие просто ме гръмнахте, Анастасия Павловна. Не мога да повярвам, че Димка... Но не мога да не повярвам и на аргументите ви, много сте убедителна. Просто главата ми пуши...

— Федулов участва ли при задържането на Ярцев? — попита тя.

— Разбира се. И аз участвах.

— Той участва ли в огледа на колата?

— Да, вмъкна се в купето, оглежда нещо там, вади ключовете...

Лошо — огорчено поклати глава Настя. — Значи, вече никаква експертиза няма да помогне: всички следи от Федулов в купето на колата на Ярцев ще имат обяснение, потвърдено от цял куп свидетели.

— Ами с притискане?

— Тоест?

— Е, вие сигурно знаете, че милиционерите пропяват по-лесно и по-бързо от другите престъпници. Ако сме се наели да извършим престъпление, ние сме толкова сигурни, че няма да ни хванат, защото сме професионалисти и сме обмислили всичко за шест плюс, че дори не се подготвяме за защита и оправдаване. За нас обвинението винаги е огромна изненада. Може би трябва да стоварим върху Димка нещо неочаквано, за да се обърка?

— Какво например? Между другото — сети се тя, — вие изискахте ли детайлизация на обажданията към мобилния телефон на Ярцев?

— Да, вече я получихме. Там няма нищо привличащо вниманието.

— А към мобилния телефон на Алла?

— Ами някак не беше необходимо — сви рамене Вторушин. А вие смятате ли, че е необходимо?

— Ама разбира се, Иля! — пламнаха очите на Настя. — Не можете да изисквате детайлизация на обажданията на Федулов, опасно е, той веднага ще научи, виж обаче, интересът към обажданията на Алла е нормален оперативен интерес. И ние веднага ще научим с каква интензивност и кога именно те са разговаряли с Дмитрий в последно време. А същевременно ще изясним как са общували Алла и Путилин — постоянно или също само напоследък. Ще можете ли да направите това бързо и по възможност без да привличате внимание?

— Тоест без официално запитване? — позасмя се капитанът. — Знаете ли, животът в провинциалния град има някои предимства пред живота в столицата: при нас можете да решите практически всеки въпрос на ниво лични връзки. Вярно, тук и информацията се разнася по-бързо.

— Но вие ще рискувате, нали? — погледна тя Иля с надежда.

— Няма как, ще рискувам.

Настя си погледна часовника и изохка: минава един часът, порталът е затворен. Ако Иля тръгне сега навън от територията на имението, той ще трябва да мине през поста на охраната, където няма как да не го видят. А дали има гаранция, че никой от пазачите не се познава с Федулов и още рано сутринта Дмитрий няма да знае, че колегата му е бил през нощта при Каменская? Няма такава гаранция,

Иля не току-така спомена за особеностите на града. Но какво да правят?

— Иля, извинете ме, разбира се, но ще се наложи да останете при мен до сутринта — твърдо каза тя. — Ако не искаме да подплашим Федулов преждевременно, вие ще трябва да принесете определени жертви.

— А вие? — усмихна се Иля. — Или чужд мъж в дома ви посред нощ не е жертва за вас?

— За мен не е, свикнала съм — усмихна се тя в отговор. — Имам... тоест имах колега, който системно се караше с жена си и ме молеше да пренощува при мен, в гарсоньерата. И нищо, някак се смествахме.

— И кога ще мога да изляза оттук?

— Не по-рано от десет сутринта. До десет порталът е затворен и пазачите записват всички, които влизат и излизат. Такъв е редът тук.

— Кошмар! В десет трябва да бъда в службата... Добре, ще измисля нещо. Ще се обадя, ще излъжа нещо. Не ми е за пръв път. Но наистина ли няма да ви притесня, ако остана?

— Наистина няма. Ще ви настаня тук, в тази стая, на дивана. В банята има чист пешкир и опаковка с четка за зъби. Само за бръсненето не съм сигурна.

— Не е страшно — махна с ръка Вторушин, — ще се обръсна в службата, в кабинета си имам тоалетни принадлежности — нали разбирате, човек никога не знае къде ще нощува... вкъщи или на столовете в работата.

— Така си е.

Тя не изпитваше и най-малко неудобство от присъствието на млад и всъщност почти непознат мъж в стаята ѝ през нощта и сама се учудваше на това. „Нима толкова съм остаряла? — мислеше си Настя. — Изобщо не ме безпокои мисълта, че Иля ще ме види по пенъоар, облечен на голо, а сутринта — още немита и невчесана. На младини това би ме смутило. Или не? По дяволите, вече не си спомням, нищо не си спомням от младостта си. Беше толкова отдавна...“

Настя пусна гостенина пръв в банята, почака той да легне на дивана — къс и възтесен за едрото му тяло, после взе душ и се шмугна в леглото. Утре сутринта ще изпрати Иля на работа, а тя...

Изведнъж разбра какво именно ще направи утре сутринта.

* * *

Тамара беше в стаята си на втория етаж на допълнителната сграда, когато Настя, вече изпратила Вторушин и набързо закусила в заведението, отиде при нея.

— Тамарочка, реших да приема вашето предложение и да опитам — заяви тя още от прага.

— Ще шием роклята, така ли? — зарадва се Тамара.

— Още не — засмя се Настя, — още не съм доузряла за вашата рокля. Виж, прическата ще променим.

— Прекрасно!

Тамара веднага се заприготвя, смени ярката си домашна рокля с панталон и красива пъстра туника, извади албум и го пхна в ръцете на Настя.

— Докато се гримирам, прегледайте последните пет страници, там съм рисувала варианти за вашата прическа.

— За моята? — смая се Настя. — Вие какво, били сте сигурна, че ще дойда да се подстрижа при вас, и затова сте се приготвили?

— Не, не бях сигурна, но ми беше интересно да работя с вашата коса поне на хартия. Погледнете, помислете. Струва ми се, че там има достойни варианти.

Тамара се скри в банята, а Настя започна да прелиства албума. Кой знае защо, беше я страх да разгледа последните листове с „нейната“ прическа и тя отлагаше момента, разглеждаше познатите лица на гостите и служителите на клуба с новите им прически. Ето я Елена Станиславовна Муравьова със сложна конструкция от коса, която върви само с вечерна рокля. А ето и Путилина, една общо взето невзрачна жена, за която Тамара бе измислила прическа, която веднага бе облагородила нейното простовато лице. Ето я Лена Белякова, дъщерята на Бегорски, с коса в друг цвят, но със същата прическа... А ето я и нея, Настя Каменская. Господи, защо толкова се страхува да погледне? Сякаш ще сядат на зъболекарски стол.

Настя замижа, после предпазливо отвори очи. Не, това е невъзможно! Та къде ще се дене тя с такава глава? Не ходи на приеми, а за тази глава е нужна рокля за коктейл. Досмеша я и тя смело обърна страницата. И това е нещо невъобразимо... Впрочем не е чак толкова

невъобразимо — къса коса, дълъг бретон, изпод който надничат закачливи, весели очи. Тя никога не е носила бретон. Но защо не, интересно е. Защо обаче Тамара е решила, че тя, Настя, може да има такива весели очи? Колко хубаво рисува, приликата е просто зашеметяваща, хем рисунката е направена не от натура, а по памет.

Тя разгледа всичките пет рисунки и се спря на една елегантна асиметрична прическа. Не беше ясно как ще изглежда това на практика, но на картинката ѝ хареса.

— Е, какво? — появи се Тамара на прага на стаята. — Разгледахте ли? Избрахте ли си нещо?

— Ето това — посочи Настя с пръст харесалата ѝ рисунка. — Вие как мислите?

— Мисля, че ще бъде великолепно — убедено отговори Тамара. — Да вървим.

След десет минути Настя седеше във фризьорския салон, покрита със синьо-зелена пелерина на цветчета, а Тамара подреждаше на масичката ножици и гребени. Настя отново изпита страх. Едно е да вземеш решение, седнала на диванче и разглеждайки някаква картинка, и съвсем друго — да оставиш да ти отрежат дългата коса, тоест да унищожат нещо отдавнашно, мило на сърцето ти, с което толкова си свикнала. Тамара долови настроението ѝ и я докосна по рамото.

— Не се бойте, Настенка, няма да стане нищо лошо, гарантирам ви. Ще бъде ново, необичайно, в началото ще дразни окото ви и постоянно ще ви е прохладно на врата. Но че ще изглеждате прекрасно, дори не се съмнявайте. Бяхте споменали, че съпругът ви се кани да дойде, нали?

— Кани се, но не знам дали ще успее.

— Непременно ще успее. Ще дойде и ще ахне. Ще видите.

Но Настя вече не искаше нищо да гледа. Замижа и се предаде в ръцете на фризьорката. Дори докато Тамара просто миеше главата ѝ, Настя не отваряше очи. „Е, нищо страшно — придумваше се тя, докато слушаше потракването на ножицата над ухото си. — И изобщо браво на мен, че се реших. И браво, че реших тази главоблъсканица с двете убийства. Не всичко е приключило за мен, все още ме бива за някои неща. И една нова прическа мога да понеса, защото какво ли не съм понасяла в живота си. С полковник Каменская от «Петровка» е

свършено и трябва да се примиря с това, но кой е казал, че едновременно с това е свършено и с Настя Каменская? Макар и да не е същата, нека е друга Настя, но тя едва започва живота си. И няма значение, че това е вече друг живот, все пак е живот и той едва започва. С нова работа, с нова прическа, с нови взаимоотношения, с нова ценностна система. Та това е прекрасно! И не е нужно да се страхувам от това. Трябва да отворям всички врати, които срещам по пътя си...“

— Можете да отворите очи — чу тя гласа на Тамара. — Всичко най-страшно вече се случи.

От дъното на огледалото в Настя се вглеждаше една зряла жена, загадъчна и елегантна. С момичешкия образ и с конската опашка бе свършено веднъж завинаги. „Жалко, че не ме вижда Старков — палаво си помисли тя. — Той би оценил това.“

— Е, какво? — попита Тамара насмешливо. — Светът не рухна, нали? Всички са живи, а?

— От живи по-живи — бодро отговори Настя. — Не мога да се позная, но е станало чудесно. Само на врата ми е студено.

— Предупредих ви за това. Но скоро ще свикнете, дори ще ви харесва това усещане за прохлада. Ами роклята? Не узряхте ли и за нея?

— Още не. За мен и новата прическа е твърде много, дайте ми време да се съвзема от шока.

— Ще ви дам — много сериозно отговори Тамара. — А докато се съвземате, я да ви взема мерките.

— Недейте — запротестира Настя.

— Но защо? Мерките за нищо не ви задължават, а аз ще ги имам за всеки случай. Представете си, че се решите? Аз засега ще започна да кроя, пък ще видим.

Настя послушно се остави да ѝ вземат мерки, учудена от неочакваната мисъл, която я споходи: ами какво всъщност ще носи с новата прическа? Та тя няма нито една рокля или костюм, само дънки, панталони, пуловери, джемпъри и блузки. Няма дори пола. „Сега ще взема колата и ще обиколя магазините. И без това трябва да чакам, докато Вторушин получи разпечатките от обаяданията на Алла Ярцева. Та ще убия времето. Вярно, Бегорски ме предупреди, че в местните магазини няма хубави дрехи, но нали мога и нищо да не купувам, само ще премеря едно-друго, за да разбера как трябва да се

обличам с тази прическа. Новият образ изисква нови дрехи. Льошка ще ме изгони от къщи, ако започна да харча пари за парцалки... Нищо, ще се оправя някак. И изобщо все още си ме бива! Рано ми е за бунището“ — мислеше си тя с усмивка.

Но до магазините не се стигна. Когато се върна в стаята си и провери електронната си поща, Настя намери писъмце от Вторушин:

„Препращам ви детайлизацията на обажданията на А. Я. от 1 декември 2009 година. Ще черпите торта.

И. В.“.

Е, за какви магазини можем да говорим! Настя свали приложението към писмото и започна да го изучава. Първата ѝ работа беше да прегледа разговорите между Алла и Юрий Путилин, който за Алла беше Костя Еремеев. Ето, преди седмица Костя се е обадил на Алла, отбелязано е входящо повикване от неговия номер, разговорът е траял кратко, четири и половина минути. Преди това в течение на два месеца между тях не е имало никакви контакти и изведнъж той ѝ се е обадил. След около двацет минути вече Алла му е звъннала и този път те са разговаряли повече от осемнайсет минути. Явно разговорът е бил сериозен. После в деня на гибелта им — две минути. И последното обаждане е било час преди убийството, най-краткият разговор — по-малко от половин минута. Какви изводи могат да се направят от тази картина? Първо Костя, тоест Юрий Путилин, се е обадил на своята бивша любовница и е споделил с нея тревогата си. Алла не е очаквала нищо подобно, не е била готова за разговора, реагирала е на обаждането вяло и бързо го е приключила. Но след като е обмислила чутото, е разбрала, че Костя е в тежко състояние и тя трябва да го успокои. И след двацет минути вече тя е потърсила бившия си любовник, за да го придума да не се тревожи. Придумвала го е цели 18 минути! Вероятно не е успяла и е направила извода, че за Костя трябва да се вземат някакви мерки. По принцип малко след това тя трябва да е потърсила Федулов. Я да проверим.

И в този момент отново страх обзе Настя. Ами ако греши? Тя измисли красива история и дори почти убеди Иля Вторушин в правотата си, като го накара да подозира в страшни престъпления своя

колега, и сега ето тук, на същите тези страници, изведени на монитора на компютъра, или ще се намери потвърждението на нейната правота, или всичко ще рухне. Не, разбира се, всъщност нищо няма да рухне, изобщо не е задължително Алла да се е обаждала на Федулов на същите номера, които са известни на Настя и Вторушин. Федулов може да има друг мобилен телефон и дори трети — днес много хора имат по няколко номера, които дават далеч не на всички. Но ако обаждането на Алла до Федулов се намери, това ще означава само едно: въпрос само на няколко минути ще бъде той да си признае, защото той е самоуверен и не се притеснява за себе си, сигурен е в собствената си ловкост и предвидливост, както и в глупостта и непрозорливостта на околните. Впрочем това е характерно за повечето престъпници, иначе те не биха извършвали престъпления.

Да, ето го обаждането на Алла до Федулов същия ден, когато тя е разговаряла дълго с Костя — буквално след половин час. Настя облекчено си пое дъх и започна да преглежда обажданията по-подробно. През целия декември — никакви разговори между Алла и Федулов. През целия януари — същото. В началото на февруари обаче... Тя отвори бележника си и си припомни своите бележки. Правилно, Федулов се е обадил на Алла час и половина преди Настя да се свърже и да разговаря с нея, а точно три минути след приключването на този разговор Алла се е обадила на него. Тоест отначало Дмитрий е предупредил Алла, че ще я потърси Каменская, и вероятно я е инструктирал: отнася се за Костя Еремеев, нищо страшно, да не се тревожи, но след разговора веднага да му звънне и да му каже как е минал той. И ето, Алла му е звъннала. Докладвала му е, отчела се е. Браво, послушно момиче.

После в общуването между Ярцева и Федулов отново има прекъсване. До момента, когато е започнал да се тревожи Костя Еремеев. Между дългия разговор с Костя и деня на двойното им убийство Ярцева редовно и всеки път дълго е разговаряла с Федулов. Ето и последните обаждания: Алла го е потърсила в навечерието на убийството, веднага след това е звъннала на Костя, следващото обаждане е било сутринта в деня на убийството и отново след това Ярцева звъни на Еремеев, после разговарят следобед, много кратко, сетне вечерта — и отново разговорът трае по-малко от минута, и накрая два последни разговора: първият — в един часа през нощта,

след което веднага следва обаждане до Еремеев, и вторият — в един и дванайсет минути. Толкоз. Алла Ярцева не е водила никакви други разговори с Дмитрий Федулов. А към два часа през нощта колата ѝ е била блъсната от дигата.

Тази весела картинка говори, че Ярцева е била в стговор с Федулов. Тя постоянно е получавала от него инструкции и в съответствие с тях е звъняла на Костя. Помолила е Федулов да реши въпроса с Еремеев, Дима е измислил схемата на убийството и е казал на Алла да го слуша и за нищо да не го пита, а всъщност определено още на момента е решил да се отърве и от нея, иначе този шантаж няма да има край. Грижливо инструктира Алла, която послушно изпълнява указанията му. Тя напива мъжа си до безсъзнание, обажда се на Федулов, съобщава му, че „клиентът е готов“, Федулов ѝ нарежда да се обади на Костя и да го покани на среща, за която Алла и Еремеев вече по принцип са се разбрали по-рано и е останало само да уточнят часа и мястото. И тя ги уточнява. Обажда се на Еремеев и му казва, че сега ще мине да го вземе. Но трябва да предаде на Федулов ключовете от ленд роувъра на Роман, затова след няколко минути му звъни още веднъж, съобщава му, че благополучно е излязла, че ключовете са у нея, а Костя чака на уговореното място тя да го вземе. Федулов ѝ казва да отиде някъде, за да му даде ключовете, после да вземе Костя и да го закара при дигата. Впрочем може всичко да е било още по-просто и Алла да не е трябвало да носи ключовете някъде — може Федулов да я е чакал пред входа. Тя се обажда, казва, че всичко е готово, той се появява иззад ъгъла буквално за миг, взема ключовете и Алла заминава. Всичко останало Федулов прави сам.

Нещата се подреждат. Интересно, кой се е обадил в дежурната част и е съобщил за падането на колата от дигата? Нима наистина е имало очевиден? Ох, нещо ме съмнява в Томилин да живеят такива съзнателни хора. Най-вероятно го е направил самият Федулов. За всеки случай е променил гласа си, говорел е през кърпа и се е обадил от уличния автомат до дигата, а не от своя мобилен телефон, защото в дежурната част всички номера излизат на дисплея на телефона. Той е целял да започнат да търсят колата и да я вдигнат от водата колкото може по-рано, докато Ярцев не се е събудил и съвзел, докато не е открил своята кола с ключовете и разбитата предница, защото знае ли човек как може да реагира.

И Федулов е успял във всичко. И колата са намерили бързо, и трупове са вдигнали и идентифицирали, и Ярцев са намерили, и жилището, и колата му... Всичко се е получило според замисъла.

Но вероятно той все пак не е предвидил нещо, щом Настя успя да разгадае схемата му.

ГЛАВА 15.

Той никога не бе предполагал, че в килия се живее толкова неудобно и наровете са толкова корави. Изобщо не можеше да заспи. Спохождаха го само трескаво изплюващи в съзнанието му спомени и опити да разбере как можа да се случи всичко това...

В края на 2006 година Светлана, съпругата на Федулов, беше бременна с третото им дете. Той много искаше това дете, изобщо обичаше деца, а този път ултразвукът показа, че ще бъде момче, и той се радваше като никога в живота си. Само жилищният въпрос не му даваше мира: родителите, Дмитрий с жена си и двете момиченца, помалката му сестра с мъжа си и с детето им — всички те се свиваха в двустайното жилище. А и детето на път...

И изведнъж му предложиха да купи парцел с вече построена дървена къща, и то евтино, защото човекът искал да продава спешно. И тъй като вече имаше няколко кандидати да купят парцела, Федулов трябваше да вземе решението бързо, а нямаше пари, но пък имаше подарената от онзи бизнесмен скъпа кола, която Дима караше с пълномощно. Пълномощното не беше генерално, така че да може да продаде колата. Трябваше да се промени, да му се добави право на продажба, а собственика в онзи момент го нямаше в града, заминал беше за цял месец по работа. И тогава Федулов се обърна към своята любовница Алла Ярцева, която наскоро беше получила наследство и разполагаше с много пари. Обеща ѝ да върне парите след месец, веднага щом се прибере бизнесменът и той може да продаде колата. Алла се съгласи лесно, даде парите, но оформи договора за заем с драконовска застраховка — тоест, ако Федулов не върне парите навреме, тя има право да му вземе къщата за сметка на дълга. Дмитрий се съгласи на всякакви условия, защото беше абсолютно сигурен: ще си върне дълга дори по-рано от уговорения срок. Ала бандити изгориха колата, вече нямаше какво да продаде, така че не можа да върне дълга.

В средата на 2007 година загина дъщерята на Алла — Алиса, и за известно време тя изобщо забрави за дълга, във всеки случай, прекрати отношенията си с Федулов и не отваряше дума за парите. Той живееше в къщата, стараше се да не мисли за лошото и успяваше. Дори съумя да си внуши, че ситуацията се е разрешила от само себе си и той със семейството си може да живее в къщата, без да плати за нея нито копейка.

Не щеш ли, през септември 2009 година се обади Алла и поиска да се срещнат. Каза, че трябва да бъде премахната една калпава старица, която ѝ пречи да осинови момиче, пълно копие на Алиса. Момичето било сираче, живеело с попечителка, която нямала нищо против, органите за попечителство също, а момичето се опъвало, защото си било втълпило, че иска да израсне и да живее заедно с Аида Борисовна Павлова. При името на Павлова Федулов чак подскочи — той много добре си спомняше Аида, тя още работеше, когато той едва започваше кариерата си на оперативен работник, и го бе научила на много полезни неща. Дмитрий предложи на Алла да потърси друг изпълнител, ала тя му каза, че вече била опитвала и дори била предлагала на настоящия си любовник Костя Еремеев, служител в клуб „Златна възраст“, да я премахне, но Костя категорично отказал.

— А ти, Дима, ми дължиш пари, забрави ли? Дългът трябва да се отработи. Или ми върни парите, или ще ти взема къщата. Всичко трябва да се свърши много бързо, докато дъртата не ни е навредила още повече.

Федулов се ужаси: не може да изгуби къщата, пари няма... и се съгласи да изпълни поръчката на Алла Ярцева. Имаше чувството, че е измислил гениален ход: да инсценира убийство, повтарящо неразкритото престъпление спрямо Корягина. Ако из града обикаля маниак, нека на него припишат и второто убийство. Трябва само да уцели подходящия момент. Като развитие на своя замисъл следи известно време Аида Борисовна, убеди се, че тя ходи с обици и носи на врата си различни шалчета. Това още повече затвърди идеята му да направи инсценировка. Оставаше да намери подходящо място. Най-удобен му се стори един неохраняван нощно време строеж близо до дома на Павлова. Федулов я причака на улицата, извика я, спряха се да поговорят. Аида Борисовна му се зарадва, а той каза, че на строежа е било извършено престъпление, веднъж вече правили оглед на

местопроизшествието, но на него му се сторило, че огледът не е бил качествен, затова отивал там, за да види всичко още веднъж. И помоли Аида Борисовна да отиде с него — нали тя има такъв голям опит, такава точно и сигурно око. Павлова се поучуди, но се съгласи. Влязоха на територията на строежа, където в септемврийската вечер вече нямаше никого, и Федулов я удуши с нейния шал. Изтръгна от ухото ѝ обичката, хвърли я наблизко, на гърдите ѝ сложи купеното предварително огледалце, взе от чантата на Аида Борисовна ключовете от апартамента ѝ, отиде там, провери компютъра и унищожи цялата ѝ кореспонденция с Полина Солодко, така че нищо да не свързва Аида и Полина. После се върна на местопрестъплението, сложи ключовете в чантата и си тръгна. Както бе разчитал, трупът бе намерен едва на сутринта, когато на строежа започнали да идват работниците.

Второто убийство приличаше на първото, градът се разтревожи, че по улиците броди маниак, който убива всички хора, свързани с имението и клуба, а и статията в „Томилински куриер“ дойде съвсем на място и цялото следствие тръгна по посока издирване на побъркан човек — това беше само от полза за Федулов. Той с всички сили отстояваше тази версия и много се стараяше да издирва маниака. Алла не беше уточнила колко точно пари е „приспаднала“ от дълга му, но Федулов незнайно защо беше убеден, че той е изцяло покрит. Много скоро разбра, че жестоко се лъже.

После пристигна Каменская и отначало той успя да убеди и нея, че трябва да се търси маниак. За известно време това беше достатъчно. А сетне Каменская започна да работи и в други направления, но Федулов не се тревожеше особено, защото не вярваше, че някаква си мацка от столицата ще може да различи неговия хитър замисъл. Изпълняваше поръченията на Каменская и ловко, както си мислеше, се преструваше, че никога не е познавал никаква Алла Ярцева и едва сега за пръв път чува името ѝ. Но изведнъж Алла му се обади и каза, че Костя ѝ звънял, бил разтревожен, било му омръзнало да лъже, когато му задавали въпроси за Аида Борисовна и Алла Ярцева, нервите му били на скъсване и я предупредил, че ако историята с Полина излезе наяве и го попитат, той ще разкаже, че Алла му е предлагала да извърши убийство. Алла усещала по гласа на Костя, че той наистина е крайно изнервен, страхувала се, че ще я предаде, и помоли Федулов да реши този проблем.

— Ти още не си ми върнал дълга, внимавай, ще ти взема къщата — позасмя се тя. — Нали не смяташ, че си го отработи целия с една жалка бабичка. За тези пари още си ми голям длъжник.

Дмитрий Федулов не забравяше една фраза от Паулу Коелю: Нещо, което се е случило веднъж, може да не се повтори повече, но случилото се два пъти непременно ще се случи и трети път. Алла отново се бе обърнала към него с молба да извърши престъпление и това нямаше да има край. Не можеше да върне дълга, Алла имаше в ръцете си договора за него и всеки момент можеше да го остави без дом. Налагаше се да реши този въпрос. И той измисли как да го реши.

Обади се на Алла и каза: „Разработил съм схемата, но ти трябва да разбереш едно нещо. В града и без това не са разкрити две нашумели убийства, трето не бива да има, инак ще последват организационни мерки. Някой трябва да влезе в затвора. Ще имаш ли нещо против това да бъде мъжът ти?“. Алла нямаше нищо против, нейният пристрастен към алкохола и слаб съпруг отдавна ѝ бе омръзнал, а брачният им договор беше съставен така, че ако той влезе в затвора, тя ще стане пълновластна господарка на всичко общо: ако иска, ще се занимава с бизнеса, ако не — ще го продаде и ще живее с тези пари. Федулов ѝ каза да дойде в Томилин с мъжа си, да отседнат в предишния си апартамент, при това да направи така, че всеки да дойде със своята кола. Алла каза, че това не е проблем, че тя ще се разбере с мъжа си, ще тръгне рано сутринта и ще го чака, същия ден той има преговори, които не може да отмени, затова ще дойде след преговорите, и че изобщо е безволев и покорен идиот, който ще направи всичко, което тя каже.

След два дни съпрузите Ярцеви бяха в Томилин. Следвайки инструкциите на Федулов, Алла бе отишла с мъжа си на гробищата, после бе изиграла депресивно настроение и бе предложила на Роман да пийнат. Той с удоволствие се бе съгласил, тя бе изпила една чашка, той — пет, тя го бе поощрявала да продължи и бе изчакала той да се напие така, че да рухне на дивана в безсъзнание. Алла, отново следвайки наставленията на Федулов, се бе обадила на Костя предварително и му бе казала, че трябва да се видят вечерта, за да решат важен въпрос. Когато Роман заспа, Алла бе взела от него ключовете от колата му, бе излязла, бе се качила в своята кола, срещна се с Федулов, даде му ключовете от ленд роувъра на мъжа си, после

отиде да вземе Костя Еремеев и го закара на дигата. Била е сигурна, че Дмитрий ще убие Костя — той ѝ бе обяснил, че всичко е обмислил, и ѝ беше казал да не задава излишни въпроси. На Алла и през ум не е можело да ѝ мине, че заедно с Костя Еремеев Федулов ще убие и нея.

По-нататък всичко беше съвсем просто. Федулов взе колата на Ярцев, с нея отиде при дигата, бутна във водата колата с Алла и Костя в нея, върна се при блока на Ярцеви, паркира разбитата кола пред входа, остави ключовете вътре, като предварително се обади от автомат в дежурната част и съобщи, че един ленд роувър бутнал от дигата мазда. Беше му крайно необходимо трупове да бъдат извадени колкото може по-бързо и милиционерите да отидат при Ярцев, докато той не се е събудил и схванал, че нещо не е наред.

Така и стана. Роман Ярцев се превърна в единствения и най-реален заподозрян в убийство от ревност към жена си и нейния любовник... Но какво не бе предвидил Федулов? Къде бе сбъркал? Та нали всичко беше толкова внимателно обмислено, толкова грижливо изпълнено...

* * *

Настя скочи от леглото няколко минути преди будилникът да звънне — беше го настроила за 6,30 сутринта. В седем и няколко минути пристига влакът, с който идва Чистяков, и до неговото идване в имението тя вече трябва да е измита и облечена... Господи, дано Тамара успее! „Каква съм глупачка — кореше се тя, докато се миеше и изцеждаше паста върху четката за зъби, — защо толкова дълго се съпротивлявах на Тамара? Трябваше веднага да се съглася за новата рокля, а не да се инатя, тогава тя вече спокойно щеше да виси в гардероба и да чака пристигането на Лъошка. Тамара обеща, че ще успее да я доушие. Ами ако не успее? Няма да се получи никаква изненада.“

След като се изми, тя прокара четка по идеално подредената си прическа, навлече анцуга и хукна към втория етаж при Тамара. Вратата не беше заключена, значи, Тамара вече бе станала. Или изобщо не бе си лягала.

— Е, как е, Тамарочка? Успяваме ли? — запъхтяно попита Настя, нахлувайки в ателието, където Тамара, застанала до ярка лампа, разглеждаше някакъв плат.

Тя погледна Настя над очилата си и се засмя.

— Вече успяхме. Завърших я преди десетина минути. Събличайте се, да я видим.

Настя бързо съблече анцуга, облече новата рокля и застана пред огледалото. Страхотно! Не беше голям шок, защото вече бе виждала всичко това при пробите, така че спокойно се съвзе от смайването. Но възхищението пред майсторството и фантазията на Тамара Виноградова си беше все така огромно. С тази рокля тя вече не бе предишната Настя Каменская, беше някаква друга жена — нова, непозната и много красива. Уверена в себе си, независима и безстрашна.

— Вие сте вълшебница! — каза искрено. — Успяхте ли поне мъничко да поспите?

— Да си призная — не. Но няма страшно. Винаги ще намеря време да се наспя. Колата тръгна ли за гарата?

Настя си погледна часовника.

— Трябва да е тръгнала. След десет минути пристига влакът.

— Значи, след двайсет мъжът ви ще бъде тук. Я елате насам, изпекла съм ви нещо за закуска.

— Ама защо, Тамара — притесни се Настя, — нямаше нужда.

— Е, как да няма! Заведението ще отвори чак в десет, а вашият Алексей сигурно е гладен. Ще пийнете кафе с моите кифлички, винаги стават много вкусни, по бабина рецепта са.

Тя заведе Настя в кухнята и ѝ връчи цяло блюдо с възхитително ароматни кифлички с канела и ванилия.

Безкрайно щастлива, с новата рокля и пресните кифлички, Настя се върна в стаята си. Страхно ѝ се искаше да се облече и да излезе на портала, за да доближи момента, когато ще види Чистяков, но... Нали не можеше да облече върху тази разкошна рокля безформеното яке с качулката. И на краката да обуе ботушите „луноходи“. Да паднеш от смях. А ако облече дънките и пуловера, когато после ги съблече в стаята, няма да се получи изненадата. А, не, ще търпи.

Но търпението не беше силната ѝ страна. Роклята беше тънка и лека, така че ѝ беше студено да стои с нея до прозореца, а да не стои до

прозореца, би означавало да не види как Льошка, придружен от шофьора, ще тръгне през курдонъора на път към страничната сграда. Все пак остана до прозореца, наметнала върху роклята дебело одеяло. Какво ли можеше да види в средата на февруари в седем и нещо сутринта? Тъмно като в рог! Но въпреки това стоеше, абсолютно сигурна, че ще види собствения си мъж дори в непрогледен мрак.

И наистина го видя. Чистяков крачеше с бърза и гъвкава походка, шофьорът носеше сака му. „Колко е млад още Льошка — с лека завист си помисли Настя. — Аз никога не съм имала такава походка, дори като млада. Сигурно съм се родила вече остаряла.“

Изчака Алексей и шофьорът да се качат по стълбичките пред сградата и отново отиде до огледалото. Нова. Чужда. Непозната. Ами ако Льошка не я хареса? Ами ако се уплаши от всичко ново? Той я познава от трийсет и пет години, това все пак е време, след което може да не иска да си променя навиците. Или ще поиска? Настя изведнъж си даде сметка, че за трийсет и пет години така и не е разбрала мъжа си докрай, дори не може да предскаже готов ли е той за промени и дали ги иска.

Вратата се отвори, шофьорът остави сака на пода.

— Аска! — разнесе се онзи познат, мил, близък глас. — Пристигнах! Да не би да спиш?

Тя си пое дълбоко въздух и излезе от стаята.

— Леле-мале! — проточи Чистяков. — Какво е това? Аска, ти ли си?

— Льоша, ако не ти харесва... — заговори уплашено тя.

— ... ти ще съблечеш това — завърши той през смях. — А остриганите коси ще събереш от коша за боклук и ще си ги залепиш. Я почакай, нека те разгледам.

Той отстъпи крачка назад и започна, примижал, да оглежда жена си. Лицето му не изразяваше нищо, освен весела насмешка и на Настя ѝ се стори, че всичко това никак не му харесва. Ама никак. Категорично. Добре де, прав е, тя може да свали роклята и никога повече да не я облече, но какво ще стане с прическата?

— Необичайно — произнесе най-сетне присъдата си той. — Прическата много ти отива. Станала си по-зряла, истинска дама... Но това е хубаво. Наистина е хубаво.

— Ами роклята? — осмели се да попита Настя.

— Но, Аска, къде ще отидеш с тази рокля? Та това е смешно. С твоя начин на живот!

— Ами заведи ме на ресторант. Или на театър.

— Да бе, сякаш е лесна работа. Тъкмо ще съм купил билети или резервирал маса — и при теб се появява поредният труп, знам те аз, колко пъти е ставало така... Я застани в профил.

Тя послушно се обърна и замря. Чистяков продължи огледа, после оповести окончателното си решение:

— Роклята е красива. И оригинална. Никоя друга няма такава, във всеки случай, не съм виждал никоя с такава рокля в нашия институт. С нея ще бъдеш най-красивата от всички. А сега си признай: Бегорски ли е?

— Какво за Бегорски? — не разбра Настя.

— Това негово влияние ли е? Влюбила си се в него и играеш по неговата свирка, така ли?

— Лъош, ти си полудял! — избухна в смях тя. — Какъв Бегорски? Какви ти „влюбвания“? Това е влиянието на Тамара, неговата годеница. Тя е и фризьорка, и шивачка. И изобщо е невероятна жена, цяла нощ не е спала, за да доушие тази рокля, преди да дойдеш. И между другото, изпекла е за нас кифлички, за да закусим.

— Така ли? — оживи се Алексей. — Е, тогава ще се съблека и ще се настаня в трапезарията, а ти ще ме обслужваш със своята феерична рокля. И между другото, може ли най-сетне да дойдеш и да целунеш мъжа си след дългата раздяла?

Той протегна ръце и Настя силно се притисна до него. Колко хубаво, че той дойде!

Кифличките се оказаха невероятно вкусни и дори нескафето не се стори на Настя отвратително, както друг път.

— Слушай, аз вече започвам да обичам и уважавам твоята Тамара — говореше Чистяков с пълна уста. — Тя е не само добра фризьорка и талантива шивачка, но и превъзходна кулинарка. Какви други достойнства има?

— Умна е. Има добро чувство за хумор. И е достатъчно корава, за да се противопоставя на Бегорски и да не обръща внимание на капризите му.

— Сериозно? — вдигна вежди Алексей. — Е, наистина изобилства от положителни черти. Не е лесно човек да се

противопоставя на твоя Бегорски.

— Той не е мой — запротестира Настя.

— Няма значение. Той просто ме изнасили, преди да тръгна за насам. Имах глупостта да му се обадя — нали ми беше оставил телефона си, когато ми диктуваше какви дрехи да ти подготвя. Обадох се и го попитах как ще е най-добре да стигна до вашия Томилин — с влак или по друг начин. Щом чу, че се каня да идвам при теб, той реши, че веднага трябва да вземе процеса на моето пътуване в свои ръце, и започна подробно да ми описва как да се облека, какво да взема, за какъв вагон да купя билет, изобщо ми взе акъла. Щом твоята Тамара наистина е толкова чудесна, за кой дявол ѝ е притрябвал тоя досадник?

Настя сви рамене.

— Сигурно е любов. Доколкото разбрах, те се познават от деца, от тринайсет или от петнайсетгодишни, като нас с теб. Сигурно е свикнала с него и не се дразни от странностите му.

— Ами да — кимна Льоша, — това е разбираемо, нали и аз свикнах с теб и нищо — живея някак, макар че нито един друг мъж няма да те изтърпи и три дни.

— Не се знае кой с кого е свикнал — обиди се Настя. — И ти си голям чешит. Добре, хайде да кроим плановете.

— Хайде — с готовност се съгласи той. — Значи, сега аз вземам душ и се преобличам, после ти надълго и нашироко ми разказваш какви такива страшни престъпления си разкрила тук, а аз през това време като арабски шейх се излеждам на дивана и дояждам кифличките. После излизаме на разходка, ти ми показваш имението и ме запознаваш със своето кученце. После отиваме да обядваме някъде. А после лично аз си лягам да спя, защото човек с моя ръст не може да се наспи на легло като онези във вагоните.

— Ами аз?

— А ти ще охраняваш съня ми. Може да почетеш нещо — милостиво ѝ разреши Чистяков. — Когато се наспя, вземаме колата и отиваме да разгледаме града, ти ми показваш всички места, свързани с твоето разследване, и отново се разхождаме, и пием кафе в някое малко кафене, и ядем пасти. После вечеряме и сядаме пред телевизора. И до пет сутринта гледаме Олимпиадата. Да, не бива да забравяме да купим някаква храна за през нощта — някакви ядки, бонбони,

бисквитки, за да има какво да гризкам на нервна почва. Харесва ли ти моят план?

— Супер е! — възхити се Настя. — Само че ти пропусна една малка подробност: аз съм станала в шест и половина и едва ли ще издържа телевизионен маратон до пет сутринта.

Чистяков направи невинна физиономия.

— И какво предлагаш? Да не гледаме Олимпиадата? Не мога да се съглася с това и хич не ме моли.

— Предлагам да ми разрешиш следобед да поспя с теб.

— Аха, това ли било — проточи той. — Е, сестро, прекаляваш. Ще ми спи! А кой ще седи до мен и ще ме пази?

— Ще доведем Дружка, тя ще ни пази. Ще легне на пода край леглото и ще ни пази.

— А ще може ли?

— Ще може — увери го през смях Настя, — тя е голяма и умна.

— Добре тогава — съгласи се той. — Разрешавам ти да спиш. А сега ми дай пешкира, влизам да се къпя.

Докато Чистяков вземаше душ, Настя се преоблече и подреди на бюрото бележките си, за да се подготви за подробен разказ как е прекарала времето си в Томилин. Ще разкаже на Льошка абсолютно всичко, дори как не ѝ бе харесал Вторушин с повествованието си за ожулените бабини бедра и как се бе срещнала със Старков, който ѝ бе признал, че е бил влюбен в нея навремето, и как се бе давила с овесената каша и бе купувала от магазина „неправилна и вредна“ храна. И дори за розово-зеления лампион с изисканото име Харламхий Аколупевич. Колко е хубаво, че си има такъв Льошка, който обича и умее да слуша и на когото може да разкаже всичко, защото той е най-умният и най-добрият, всичко ще разбере и всичко ще оцени.

* * *

Дружка прие Чистяков напрегнато — не можеше да разбере какъв е този чичко, ами ако е ветеринар, който сега ще извади голяма спринцовка и ще започне да ѝ причинява болка? Но когато тримата излязоха от менажерията и тръгнаха по обичайния маршрут надолу

към реката, кучето се успокои и се зае със своите си работи, като пътьом поддушваше другите кучета, разхождани от доброволци.

— Колко много кучкари имате тук — забеляза Алексей.

— Това са доброволци, само разхождат кучетата от приюта — обясни му Настя.

— А ти защо избра точно това куче? — попита той. — Да беше избрала ей онова, виж какъв симпатяга е. И явно е млад, здрав екземпляр.

Той посочи бяло-рижаво дребно помиярче, водено на каишка от трийсетинагодишна жена. Помиярът весело подскачаше и живо се интересуваше от всичко наоколо.

— Избрах Дружка именно защото е стара и болна. Всички обичат младите и здрави животни, а старите и болни на никого не са потрябвали.

Льоша я погледна изкосо, после я прегърна през раменете и я притисна до себе си.

— Много те обичам — прошепна едва чуто.

Денят вървеше по план — те се разходиха, обядваха, поспаха, като настаниха Дружка на пода до кревата, отидоха до града, където Настя показа на мъжа си сградата на Градския отдел на вътрешните работи, концертната зала и междублоковото пространство, където била убита Корягина, както и блока, в който живеела, после пиха кафе и изядоха по парче торта, сетне отидоха в района на новите строежи, където живяла и била убита Аида Борисовна Павлова. Отидоха и на гробищата и Настя показа на Алексей двата гроба — на Павлова и на Алиса Ярцева. За вечеря отидоха в ресторанта при хотел „Заря“, където в бара Настя бе срещнала Полосухин и неговия съучастник Аркадий Волдемарович.

Струваше й се, че няма да издържи до пет часа, но се оказа, че да подкрепяш духом „нашите“, е работа пламенна и увлекателна, и тя дори не забеляза как бе минало времето. Гледай ти, а никога преди не се беше интересувала от спорт... Нима наистина на прага на петдесетгодишнината започват да й се разкриват нови страни на живота, за чието съществуване дори не е подозирала? Нима след петдесетата година не продължава криво-ляво предишният живот, а започва друг, съвсем нов?

Заспивайки, тя със съжаление си помисли, че днес не видя червенушката. А толкова ѝ се искаше да я покаже на Чистяков!

* * *

Трите дни, които Алексей бе успял да откъсне от своя работен график, свършиха бързо. Те много се разхождаха, до сутринта гледаха състезанията и после спяха до обяд. Чистяков се запозна с Тамара, остана в пълен възторг от нея и с удоволствие седеше с двете жени на чаша чай, бърбейки за какво ли не. Тамара дори го придума да седне при нея за подстригване и той остана много доволен.

Влакът за Москва минаваше през Томилин в шест часа вечерта. Следобед те си събраха багажа и отидоха в менажерията да се сбогуват с Дружка. Пред клетката на кучето стояха съпрузите Путилини — и двамата в черно, и Вера Алексеевна Бегорская.

— Знаете ли, Настя, имаме си радост — съобщи Вера Алексеевна, — вземат вашата Дружка.

В първия момент Настя, кой знае защо, се уплаши.

— Как така я вземат? Къде ще я водят?

— Ние я вземаме — обади се Путилин. Устните му трепереха, ръцете се тресяха, явно той още не бе се съвзел след погребението на сина си. Очите на жена му бяха пълни със сълзи. — Знаете ли, ние сме свикнали да се грижим и да се тревожим, а сега няма за кого... Решихме да вземем кученце, старо като нас. Ще доизживяваме дните си заедно. Верочка каза, че сте били приятелки с нея, посещавали сте я, дали сте и име. Сега ще ни бъде дружка на стари години.

— Защото е стара, бездомна, не е породиста — добави Путилина. — На кого е потрябвала? Кой ще се грижи за нея? Пък и колко ли ѝ остава? Кой знае... Може да е ден, а може и две-три години. Нека изживее това време сред топлина и грижи.

Настя едва се сдържаше, идеше ѝ да се разплаче от благодарност към тези хора, които току-що бяха загубили единствения си син, от жал към старата ѝ Дружка и от жал към самата себе си. Гледай ти, излиза, че е успяла да се привърже към това куче, и сега я боли и ѝ е тъжно да се разделят.

А кучето всичко разбираше. И гледаше Настя с големите си тъжни очи. И дори не размахваше опашка.

Настя и Алексей се настаниха в спалния вагон и веднага се опънаха на леглата. Пак бяха гледали до сутринта Олимпиадата и сега страшно им се спеше. Настя почти бе потънала в дрямка, когато си спомни, че трябваше да се обади. Трябваше да го направи сега, докато влакът не бе навлязъл в зона, където нямаше покритие.

Извади телефона и набра номера на Татяна Корягина. Жал ѝ беше за нея, та тя всъщност беше святна жена. Първо бе загубила майка си, после неверния си любовник, който се оказа убиецът на майка ѝ. Настя изпитваше желание да направи за нея нещо приятно.

— Сърдите ли ми се? — попита тя предпазливо.

— Че за какво да ви се сърдя? — искрено се учуди Татяна.

— Но нали се получи така, че дойдох и ви обърках живота. Арестуваха Леонид и изобщо...

— Я стига, сама съм си виновна: все търсех принца на бял кон, все избирах, пада ми се сега — като първа глупачка съм си хванала любовник, който е убил собствената ми майка.

— Ако Харлампи́й Аколупевич още ви интересува, знам къде можете да го намерите.

— Наистина ли?

По това как трепна гласът на Татяна, Настя разбра, че всичките ѝ лекомислени приказки са били поза, с която тя си е давала кураж. Че тя тъгува за майка си и все пак я е обичала. Макар и посвоему, но я е обичала.

Е, добре тогава...

Издание:

Автор: Александра Маринина

Заглавие: Живот след живота

Преводач: Здравка Станчева Петрова

Година на превод: 2013

Език, от който е преведено: руски

Издание: първо

Издател: ИК „Хермес“

Град на издателя: Пловдив

Година на издаване: 2013

Тип: роман

Националност: руска

Печатница: „Полиграфюг“ АД — Хасково

Отговорен редактор: Даниела Атанасова

Коректор: Недялка Георгиева

ISBN: 978-954-26-1229-2

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/12193>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.